

අ.පො.ස. (උසස් පෙළ)
සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය

13 වන ශ්‍රේණිය

ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය
(2010 වසරේ සිට ක්‍රියාත්මක වේ.)

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
2010

මුද්‍රණය සහ බෙදාහැරීම- අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය
13 වන ශ්‍රේණිය - ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය

© ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
ප්‍රථම මුද්‍රණය 2010

මාධ්‍ය අධ්‍යාපන ව්‍යාපෘතිය
සිංහල භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව
භාෂා මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජ විද්‍යා පීඨය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

මුද්‍රණය

පෙරවදන

වර්ෂ 2007 දී 6 සහ 10 ශ්‍රේණිවලට හඳුන්වා දෙන ලද නිපුණතා පාදක ඉගෙනුම් ----- ඉගැන්වීම් ප්‍රවේශය ක්‍රමයෙන් වසරින් වසර 7, 8 හා 9 යන ශ්‍රේණිවල විෂය මාලාව සම්බන්ධයෙන් ද යොදා ගන්නා ලද අතර, 2009 වසරේ දී එය අ.පො.ස.උසස් පෙළ පන්තිවලට අදාළ විෂය මාලාව සම්බන්ධයෙන් ද ව්‍යාප්ත කිරීමට ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ විෂයමාලා සම්පාදකවරු සමත් වී සිටිති. එම නිසා 12 හා 13 වන ශ්‍රේණිවල විවිධ විෂය හා අදාළ විෂය නිර්දේශ ද ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ ද සිසුන් තුළ ප්‍රගුණ කළ යුතු නිපුණතා ද නිපුණතා මට්ටම් පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක තොරතුරු ද ඉදිරිපත් කොට තිබේ. මෙම තොරතුරු තම විෂය හා අදාළ ඉගෙනුම් --- ඉගැන්වීම් අවස්ථා සම්පාදනයේ දී ගුරුවරුන්ට මහත් සේ ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත.

අ.පො.ස. උසස් පෙළ විෂය සඳහා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ සකස් කිරීමේ දී, විෂයමාලා සම්පාදකවරුන් විසින් කණිෂ්ට - ද්විතියික විෂය මාලාව හා ජ්‍යෙෂ්ඨ - ද්විතියික විෂය මාලාව සකසන විට අනුගමනය කර ඇති ප්‍රවේශයට වඩා වෙනස් වූ ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කොට ඇති බව සඳහන් කරනු කැමැත්තෙමි. 6,7,8,9,10 හා 11 යන ශ්‍රේණිවල දී විෂය කරුණු ඉගැන්වීමේ දී අනුගමනය කළ යුතු ඉගෙනුම් -- ඉගැන්වීම් ප්‍රවේශ සම්බන්ධයෙන් ගුරුවරුන් නිශ්චිත ආකෘතියකට යොමු කරන ලද මුත්, අ.පො.ස. උසස් පෙළ විෂය නිර්දේශ හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ සම්පාදනයේ දී ගුරුවරුන්ට තම අභිමතය පරිදි ක්‍රියා කිරීමටත්, ප්‍රශස්ථ නිදහසක් භුක්ති විඳීමටත් ඉඩ ප්‍රස්තාව සලසා තිබේ. මෙම තලයේ දී ගුරුවරුන්ගෙන් අපේක්ෂා කරනුයේ ඒ ඒ විෂය ඒකකයට හෝ පාඩමට හෝ නියමිත නිපුණතා සහ නිපුණතා මට්ටම් වර්ධනය කිරීම පිණිස යෝජිත ඉගැන්වීම් ක්‍රමවලින් තමන් අභිමත ඉගැන්වීම් ක්‍රමයක් යොදා ගැනීම ය. තමන් යොදා ගන්නා ඉගැන්වීම් ප්‍රවේශය සතුටුදායක හා කාර්යක්ෂම ලෙස යොදා ගනිමින් අපේක්ෂිත නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම් ළඟා කර ගැනීම ගුරුවරුන් විසින් නොපිරිහෙලා ඉටු කරනු ලැබිය යුතු ය. මෙම නිදහස ගුරුවරුන්ට ලබාදීමට තීරණය කරන ලද්දේ, අ.පො.ස.උසස් පෙළ විභාගයේ ඇති වැදගත්කම සහ එම විභාගය කෙරෙහි අධ්‍යාපන පද්ධතියේ සියල්ලන් විසින් දක්වන සංවේදී බව සැලකිල්ලට ගෙන බව සටහන් කරනු කැමැත්තෙමි.

මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය ගුරුවරුන්ට මාහැඟි අත්පොතක් වේවායි ප්‍රාර්ථනය කරමි. අපේ දරුවන්ගේ නැණැස පාදන්නට මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ ඇති තොරතුරු - ක්‍රමවේද සහ උපදෙස් අපගේ ගුරුවරුන්ට නිසි මගපෙන්වීමක් කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරමි.

ආචාර්ය උපාලි ඇම්.සේදර
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

සංඥාපනය

මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය 2010 වර්ෂයේ සිට 13 වන ශ්‍රේණියේ ඉගෙනුම් -- ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සංවිධානය කර ගැනීම සඳහා ගුරු භවතුන්ට ප්‍රයෝජනවත් වේ.

මෙම පොත සම්පාදනය කිරීමට පාදක කර ගත් විෂය නිර්දේශය මෙතෙක් පැවති විෂය නිර්දේශවලට වඩා වෙනස් වූවකි. එම වෙනස හඳුනා ගැනීමට යොමු වන ඔබට එය නිපුණතා පාදක විෂය නිර්දේශයක් බව දැකිය හැකි ය. මෙහි දැක්වෙන නිපුණතාවක් එම ශ්‍රේණිය තුළ දී ම සාක්ෂාත් කර ගත යුතු යැයි අපේක්ෂා නොකෙරේ. ඇතැම් විට ඒ සඳහා බොහෝ කලක් ගත විය හැකි ය. එහෙත් නිපුණතා මට්ටම හා එක් එක් නිපුණතා මට්ටම් යටතේ දැක්වෙන ඉගෙනුම් ඵල, එම ශ්‍රේණිය තුළ දී ම අත්පත් කර ගත යුතු වේ. එබැවින් ශ්‍රේණියට අදාළ පාඩම් සැලසුම් කර ගැනීමේ දී එම නිපුණතා මට්ටම් හා ඉගෙනුම් ඵල ඔබට බෙහෙවින් ප්‍රයෝජනවත් වේ. මෙම ඉගෙනුම් ඵල ඉගෙනුම් -- ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ දී එක් එක් අරමුණු සකසා ගැනීමට මෙන් ම පන්ති කාමරයේ දී සිදු කෙරෙන ඇගයීම් උපකරණ සකස් කර ගැනීමේ දී නිර්ණායක ලෙස යොදා ගැනීම කෙරෙහි ඔබගේ අවධානය යොමු කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ. මෙම විෂයය හැදෑරීමේ දී පරිශීලනය කළ යුතු අතිරේක පොත් පත් මෙන් ම වෙබ් අඩවි පිළිබඳව ද සිසුන් දැනුවත් කිරීමට ද මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය ඔබට ප්‍රයෝජනවත් වේ.

මෙහි යෝජිත ක්‍රියාකාරකම් ඔබ නිර්මාණශීලී ගුරුභවතකු වශයෙන් ක්‍රියා කිරීමේ අපේක්ෂා සහිත ව ආදර්ශ ලෙස ඉදිරිපත් කළ ඒවා බව සලකන්න. ගුරු කේන්ද්‍රීය පන්ති කාමර ක්‍රියාවලිය වෙනස් කර ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය බවක් ද, එයටත් ඔබ්බෙන් තොරතුරු මාධ්‍ය කේන්ද්‍රීය බවක් ඇති කිරීම විශේෂයෙන් අපේක්ෂා කෙරේ. එබැවින් සිසුන් විවිධ පොත් පත් පරිශීලනය , අන්තර්ජාල භාවිතය වැනි ගවේෂණයට යොමු කෙරෙන ඉගෙනුම් අවස්ථා හැකි හැම විට ම බ උදා කළ යුතු වේ. ඉගැන්වීමේ දී සම්ප්‍රදායික ලෙස සටහන් ඉදිරිපත් කිරීම වෙනුවට ආකර්ෂණීය ලෙස නව දැනුම් මූලධර්ම ආදිය ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ. ඒ සඳහා තාක්ෂණය හැකිතාක් දුරට යොදා ගත් සන්නිවේදන උපක්‍රම භාවිත කිරීමට නව පන්ති කාමරය තුළ දී උනන්දු විය යුතු වේ. ඒ සඳහා නව තාක්ෂණික උපකරණ හැකිතාක් දුරට භාවිත කිරීමට නිර්මාණශීලී වීම අවශ්‍ය වේ.

12 වන ශ්‍රේණියේ දී මෙම විෂයය ඉගෙන ගැනීම ආරම්භ කරන සිසුන්ට 13 වන ශ්‍රේණියට අදාළ විෂය නිර්දේශය පිළිබඳව මනා ව අවබෝධ කර දෙන්න. වර්ෂය පුරා ක්‍රියාත්මක කරන ඔබගේ ඉගැන්වීමේ සැලැස්ම හඳුන්වා දෙන්නේ නම්, එය සිසුන් තුළ පෙළඹවීමක් වනු ඇත. මුළු විෂය නිර්දේශය ආවරණය කර ගැනීමට සිසුන් පාසල වෙත ආකර්ශනය වේ. මෙම විෂය මාලා ප්‍රතිසංස්කරණ රටට දෙනන පන්ති කාමර ඉගෙනුම් -- ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ වෙනසක් ඇති කරනු සඳහා විෂය නිර්දේශය මෙන් ම මෙහි යෝජිත ක්‍රියාවලි ඇසුරෙන් ඔබගේ නිර්මාණශීලී හැකියා පුබුදුවා ගන්නා මෙන් ඉල්ලේ.

මෙම මාර්ගෝපදේශ සැකසීමේ දී දායක වූ විද්වත් සැමට, ගුරු භවතුන්ට සහ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ අධ්‍යාපනඥයන්ට මගේ ස්තූතිය හිමි වේ. මේ කාර්යය සඳහා මග පෙන් වූ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ආචාර්ය උපාලි ඇම්.සේදර මහත්මාණන් මෙන් ම, මුද්‍රණ කටයුතු සිදු කර පාසල්වලට ලබා දීමේ වගකීම භාර ගෙන කටයුතු කළ අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමසාරිස් ජනරාල් ඇතුළු කාර්ය මණ්ඩලයට මගේ විශේෂ ස්තූතිය පුද කරමි. මෙහි ඇතුළත් කරුණු පිළිබඳව සංවර්ධනාත්මක යෝජනා ඇතොත් මා වෙත ලබා දෙන්නේ නම් කෘතඥ වෙමි.

විමල් සියඹලාගොඩ
සහකාර අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
(විෂය මාලා සංවර්ධන)

හැඳින්වීම

13 වන ශ්‍රේණියේ සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය විෂය නිර්දේශයේ ඉගෙනුම් -- ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා ගුරු භවතුන්ට නිසි මග පෙන්වීමක් ලබා දීම මෙම කෘතියේ අරමුණයි. එය නිසි ලෙස පරිහරණය කිරීම සඳහා පහත සඳහන් මූලික කරුණු පිළිබඳ ව මනා අවබෝධයක් සැම ගුරු භවතකු තුළ ම තිබිය යුතු ය.

1. 12 / 13 වන ශ්‍රේණි සඳහා වූ සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය විෂය නිර්දේශය පාසලට හඳුන්වා දෙනු ලැබුවේ 2008 වර්ෂයේ දී ය. එයට පෙර 2006 වර්ෂයේ දී එය 10 වන ශ්‍රේණියට ද, 2007 වර්ෂයේ දී 11 වන ශ්‍රේණියට ද හඳුන්වා දී ඇත. උසස් පෙළ සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය විෂයය හැදෑරීමට සාමාන්‍ය පෙළ විෂයයක් වශයෙන් එම විෂයය හදාරා සමත් වී තිබීම අත්‍යවශ්‍ය නො වේ. එහෙත් 12 වන ශ්‍රේණියේ සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය හදාරන සිසු දරු දැරියන්ට 10 හා 11 වන ශ්‍රේණිවල සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය පෙළ පොත් දෙක අධ්‍යයනය කරන්නට අවකාශ සලසා දීම ප්‍රයෝජනවත් ය.

2. 12/13 ශ්‍රේණි සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය විෂයය සමාජීය විද්‍යා විෂයයකි. ඉගැන්වීම් කාල සටහන් සකස් කිරීමේ දී එය සමාජීය විද්‍යා විෂය ගණයට අයත් කලා විෂයයන් සමග සමගාමී ව තිබිය යුතු ය. මෙම විෂයය සෞන්දර්ය විෂයයන්, වාණිජ විෂයයන් හා කලා විෂයයන් සමග එක් ව ඉගෙන ගැනීමට අවශ්‍ය අවකාශය වක්‍රලේඛය මගින් සලසා ඇත.

3. 12/13 ශ්‍රේණි සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය විෂය නිර්දේශය සම්පාදනය කර ඇත්තේ හරස් විෂයමාලා තේමා හතරක් පදනම් කර ගනිමිනි. එනම් සහජීවනය, සංවර්ධනය, මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව හා සන්නිවේදනය නිපුණතා ය. ඒ අනුව ඉගෙනුම් -- ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ දී මෙම තේමාවලට අදාළ ව උදාහරණ, ආදර්ශන, ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් හා පැවරුම් ආදිය ගොඩ නැංවීම මගින් මෙම තේමාවන්හි අන්තර්ගතය සාක්ෂාත් කර ගැනීම ගුරු භවතාගේ වගකීමකි.

4. අපේක්ෂිත දැනුම් මට්ටමට සිසු දරු දැරියන් රැගෙන යාමත්, සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය විෂය නිර්දේශයේ අපේක්ෂිත නිපුණතා මට්ටම්වලට ළඟා වීම සඳහා අවශ්‍ය ආකල්ප සංවර්ධනයත්, ජීවත් වීම සඳහා සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය නිපුණතා සංවර්ධනය කර ගැනීමට උපකාර කිරීමත් ගුරු භවතා වෙතින් අපේක්ෂා කරනු ලැබේ. විෂය නිර්දේශයේ සමස්ත නිපුණතාව අත්පත් කර ගත හැක්කේ ඒ ආකාරයෙන් නිසි දැනුම ලබා ගැනීමත්, නිසි ආකල්ප සංවර්ධනයත්, නිසි කුසලතා සංවර්ධනයත් මගිනි.

5. සිසු දරු දැරියන්ගේ සමස්ත සංවර්ධනයට ළඟා විය හැක්කේ, ඉගෙනුම් -- ඉගැන්වීම් ක්‍රියාකාරකම් පන්ති කාමරය තුළ හා පන්ති කාමරයෙන් බැහැර ව සංවිධානය කිරීමෙනි. එසේ ම පන්ති කාමරය තුළ හා පන්ති කාමරයෙන් බැහැර ඉගෙනුම් -- ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සඳහා යෝග්‍ය බාහිර සම්පත් දායකයන් යොදවා ගැනීම මගින්, සැබෑ ඵලදායී අත්දැකීම් හුවමාරු කර ගන්නට අවකාශය සලසා ගත හැකි ය. එය ගුරු භවතාට ලැබෙන අතිරේක පහසුවක් ද වේ.

6. ඒ ඒ දවසේ පන්ති කාමරයට ගුරු භවතා යා යුත්තේ පෙර සූදානම් කර ගන්නා ලද ප්‍රායෝගික ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ප්‍රවේශයක් සහිත ව ය. සිසු දරුවන් ගුරු භවතා පන්ති කාමරයට එන තෙක් මග බලා සිටින තත්ත්වයක් නිර්මාණය කර ගත යුතු ය. සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය විෂය ඉගෙන ගැනීම දරුවන්ට ඉතා නැවුම් අත්දැකීමක් බවට පත් කරන්නට ගුරු භවතා විශේෂ අවධානයකින් හා නිර්මාණශීලීභාවයකින් යුතු ව කටයුතු කළ යුතු ය. ඒ ඒ දවසේ පාඩම අවසාන වන විට එදින තමන් භාවිත කරන ලද නිර්මාණශීලී ක්‍රම -- විධි පිළිබඳ වාර්තාවක් තබා ගැනීමෙන්, එය ඊ ළඟ වර්ෂයේ දී ද වඩාත් නිර්මාණශීලී ව යොදා ගන්නට පුළුවන.

7. විෂයයට අදාළ ව සමගාමී ක්‍රියාකාරකම් සංවිධානය කිරීම සඳහා පාසල් මාධ්‍ය සමාජයක් පවත්වා ගෙන යා යුතු ය. ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ දැක්වෙන පරිදි විවිධ විෂය සමගාමී ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කර අත්දැකීම් ලබා ගන්නට දරුවන්ට උපකාර කිරීම ගුරු භවතාගේ කාර්යයකි.

8. මාධ්‍ය අධ්‍යාපන සතිය වැඩ සටහන පැවැත්වීමත්, මාධ්‍ය වැඩ හුවමාරු අධ්‍යාපන වැඩ සටහන සඳහා සිසු දරු දැරියන් සහභාගි කරවීමත් අත්‍යවශ්‍ය ය. ඒ සඳහා අවශ්‍ය උපදෙස් ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ අවසානයේ දක්වා ඇත.

සමස්තයක් වශයෙන් ගුරු භවතුන්ගේ අවධානය යොමු විය යුත්තේ, නැවුම් හා ක්‍රියාකාරී ඉගෙනුම් අත්දැකීමක් තම සිසු දරු දැරියන්ට ලබා දීමට ය.

බන්දුල පී.දයාරත්න

මාධ්‍ය අධ්‍යාපන ව්‍යාපෘති ප්‍රධානී

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ

රජය මගින් සියලු ම පාසල් සිසු දරුවන් වෙත පාසල් පෙළපොත් නොමිලේ ලබා දෙන අතර ම ගුරු භවතුන් වෙත ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ ලබා දීම මගින් ගුරු ඉගෙනුම් හා ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය වඩාත් ඵලදායී කර ගැනීම අරමුණ කර ගැනේ.

විෂය නිර්දේශයේ දැක්වෙන නිපුණතා සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සිසුන් මෙහෙයවන නියමුවා වන්නේ ගුරුවරයා ය. එබැවින් එම කාර්යය මැනවින් වටහා ගෙන මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ පරිශීලනයෙන් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ ව මනා පරිවයක් ලබා ගෙන නිපුණතා පාදක කර ගනිමින් ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලියෙන් උපරිම ප්‍රයෝජන ලබා ගන්නා ආකාරය පිළිබඳ ව සිසුන් දැනුවත් කිරීමේ වගකීම ඔබට පැවරේ.

වර්තමාන ලෝකයේ අභියෝග ජයගත හැකි සිසු පරපුරක් බිහි කිරීමේ භාරදූර කාර්යභාරයේ නියැලී සිටින ඔබට මෙමගින් ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ ගුණාත්මක වර්ධනයක් ඇති කිරීමට හැකි වනු ඇතැයි විශ්වාස කරමි.

ඩබ්ලිව්.එම්.එන්.ජේ.පුෂ්පකුමාර
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමසාරිස් ජනරාල්

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව,
"ඉසුරුපාය"
බත්තරමුල්ල
2010.12.21

පටුන

පෙරවදන

හැඳින්වීම

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමසාරිස් ජනරාල්ගෙන්

සම්පාදක මණ්ඩලය

සංක්ෂිප්ත විෂය නිර්දේශය

හරස් විෂය මාලා තේමා

අපේක්ෂිත වර්ධනයන්

පාසල් ප්‍රතිපත්තිය හා වැඩ සටහන්

විෂය කරුණු පැහැදිලි කර ගැනීමට අත්වැල

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සඳහා ආදර්ශ ක්‍රියාකාරකම්

පාසල් පාදක ඇගයුම් වැඩ සටහන

සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදේශනය

ආචාර්ය උපාලි ඇම්.සේදර, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
ශාස්ත්‍රපති විමල් සියඹලාගොඩ, සහකාර අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

මෙහෙයවීම

අධ්‍යාපනපති බන්දුල පී.දයාරත්න, මාධ්‍ය අධ්‍යාපන ව්‍යාපෘති ප්‍රධානී

සම්පත් දායකත්වය

මහාචාර්ය වන්දුසිර රාජපක්ෂ, සමාජ විද්‍යා පීඨාධිපති, කැලණිය වි.වි.
සම්මාන මහාචාර්ය සුනන්ද මහේන්ද්‍ර, ජනසන්නිවේදන අධ්‍යයන ශාඛාධිපති, කැලණිය වි.වි.
මහාචාර්ය දම්මික දිසානායක, සිංහල හා ජනසන්නිවේදන අධ්‍යයන ශාඛාධිපති, කැලණිය වි.වි.
ආචාර්ය ටියුඩර් විරසිංහ, මණ්ඩපාධිපති, ශ්‍රීපාලි මණ්ඩපය, කොළඹ වි.වි.
ශාස්ත්‍රපති කමල් වලේබොඩ, ජනමාධ්‍ය අංශාධිපති, කොළඹ වි.වි.
ආචාර්ය මාපා තිලකරත්න, ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය, ජනසන්නිවේදන අධ්‍යයන ශාඛා, කැලණිය වි.වි.
ආචාර්ය අජන්තා හපුආරච්චි, ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය, ජනමාධ්‍ය අංශය, කොළඹ වි.වි.

ලේඛක මණ්ඩලය

ශාස්ත්‍රපති ආනන්ද බණ්ඩාර අබේසිංහ, කයිකාවල ම.ම.වි. මාතලේ
ශාස්ත්‍රපති ඩී.එම්.කේ.බී.දිසානායක, මහසෙන් ජාතික පාසල, නිකවැටිය
ශාස්ත්‍රපති ගංගා හරෝෂ්ණී සමරසේකර, කුරුවිට ම.ම.වි. කුරුවිට
ශාස්ත්‍රපති රේඡුකා ප්‍රියදර්ශනී, කඩුගන්නාව ජාතික පාසල, කඩුගන්නාව
ශාස්ත්‍රපති වාසනා ප්‍රියංගනී, ක්‍රිස්තුදේව බාලිකා වි. බද්දේගම
ශාස්ත්‍රවේදී අරෝෂා මලලසේකර, කිරිල්ලවල ම.ම.වි. කඩවත
ශාස්ත්‍රපති හේමන්ති රෙජිනෝල්ඩ්, පිළියන්දල ම.ම.වි. පිළියන්දල
ශාස්ත්‍රවේදී කුමුදිනී ප්‍රේමරත්න, මැද්දෙකන්ද ම.වි. බලංගොඩ
ශාස්ත්‍රවේදී තිලක් වීරරත්න බණ්ඩාර, ඒ.රත්නායක ම.ම.වි. වලල, මැණික්හින්න
ශාස්ත්‍රවේදී කුමාරි අනපක්ක, රාහුල ජාතික පාසල, අලව්ව

පිටකවරය නිර්මාණය

රේඡුකා ප්‍රියදර්ශනී, කඩුගන්නාව ජාතික පාසල

සම්පාදනය

මාධ්‍ය අධ්‍යාපන ව්‍යාපෘතිය, භාෂා, මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජ විද්‍යා පීඨය, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය, මහරගම

පරිගණක සැලසුම

ශාස්ත්‍රවේදී තිලක් ඉන්දික සෙනෙවිරත්න

ප්‍රකාශනය හා බෙදා හැරීම

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව, ඉසුරුපාය, බත්තරමුල්ල

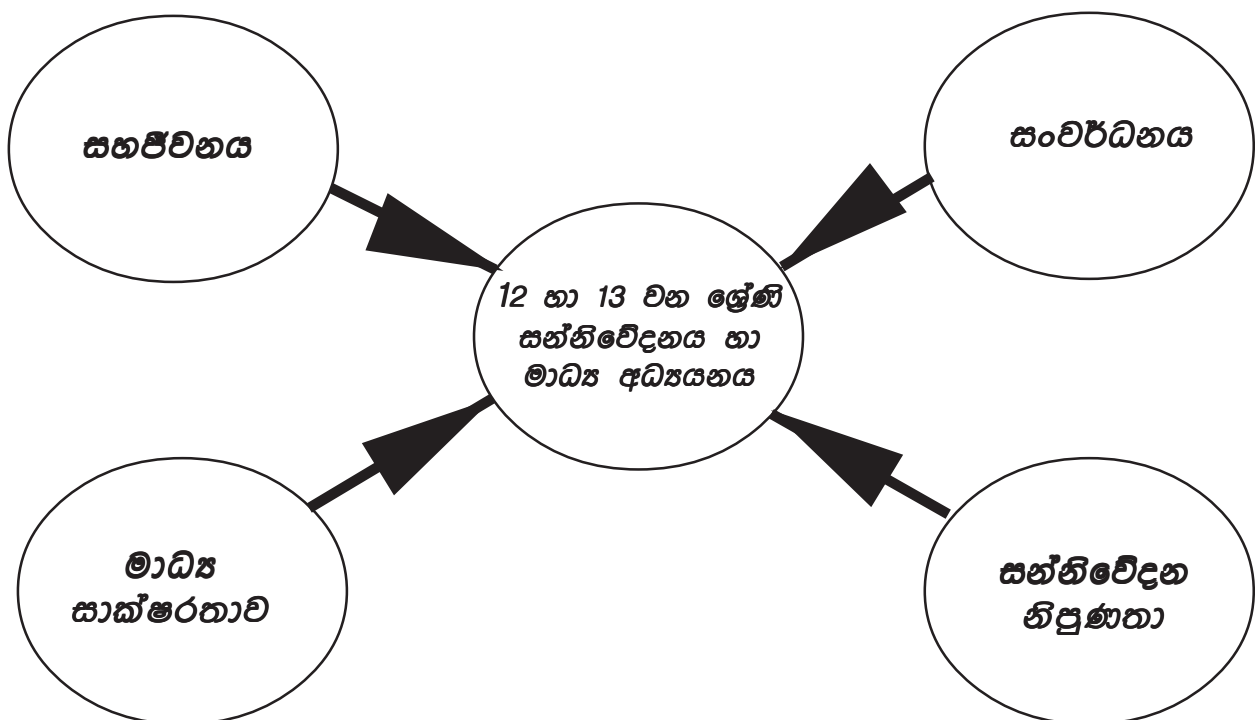
මුද්‍රණය,

රාජ්‍ය මුද්‍රණ නීතිගත සංස්ථාව, පානලුව, පාදුක්ක.

සංක්ෂිප්ත විෂය නිර්දේශය
සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය
13 වන ශ්‍රේණිය

විෂය ක්ෂේත්‍රය	නිපුණතාව
7. සංවර්ධන සන්නිවේදනය	සංවර්ධන සන්නිවේදනයේ න්‍යායාත්මක පදනම, ස්වභාවය හා කලාපීය අත්දැකීම් විමර්ශනය කරමින් සංවර්ධන සන්නිවේදන ගැටලු හා අභියෝග තුලනාත්මකව විග්‍රහ කරයි.
8. සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතිය	සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියක් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කර අවසාන වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම දක්වා වූ සමස්ත ක්‍රියාවලියට අදාළ නිපුණතාව ප්‍රදර්ශනය කරයි.
9. සහජීවනය සඳහා සන්නිවේදනය	වගකිවයුතු පුරවැසියකු ලෙස සහජීවනයෙන් යුතු සමාජයක් ගොඩ නැංවීමෙහි ලා සන්නිවේදනය යොදා ගැනීමේ නිපුණතා ප්‍රදර්ශනය කරයි.
10. මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව	මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව විවිධ පැතිකඩවලින් විමර්ශනය කරමින් විචාරශීලී ග්‍රාහකත්ව නිපුණතා ප්‍රකට කරයි.
11. නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය	නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයේ ස්වභාවය, න්‍යාය හා භාවිත ස්වරූපය පදනම් කර ගෙන ජනශ්‍රැති හා ප්‍රකාශන විධි විමර්ශන කරයි.
12. මාධ්‍ය විචාරය	මාධ්‍ය සංස්කෘතියේ ස්වභාවය, ව්‍යාප්තිය හා බලපෑම් ද වෙළෙඳ පොළ සමග ඇති සම්බන්ධතා ද විග්‍රහ කරයි.

හරස් විෂයමාලා තේමා
Cross - Curricular Themes

5. අපේක්ෂිත වර්ධනයන්

දැනුම

1. සන්නිවේදනයේ හා මාධ්‍යයේ මූලික ක්‍රියාවලිය හා සබැඳි විවිධ විෂය කරුණු
2. සහජීවනයෙන් යුතු ව ජීවත්වීම හා සබැඳි විවිධ විෂය කරුණු
3. සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය භාවිතය හා සබැඳි විවිධ විෂය කරුණු
4. සංවර්ධනය සඳහා සන්නිවේදනය යොදා ගැනීම සම්බන්ධ විවිධ විෂය කරුණු
5. සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය කුසලතා හා සම්බන්ධ විවිධ විෂය කරුණු

ආකල්ප

1. සන්නිවේදනයේ හා මාධ්‍යයේ ක්‍රියාවලිය නිසි ලෙස දැන ගැනීම සෑම කෙනෙකුට ම අවශ්‍ය බව
2. සහජීවනයෙන් යුතු ව ජීවත්වීම සඳහා සන්නිවේදන නිපුණතා සෑම කෙනෙකුට ම අවශ්‍ය බව
3. සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය භාවිතය සඳහා මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව අවශ්‍ය බව
4. සංවර්ධනය සඳහා සන්නිවේදනය භාවිත කිරීම අභියෝගාත්මක කාර්යයක් බව
5. සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය කුසලතා සංවර්ධනය පෞද්ගලික කාර්යයක් බව

කුසලතා

1. ජීවත්වීම සඳහා අවශ්‍ය මූලික සන්නිවේදන කුසලතා
2. අන්‍යයන් සමග සහජීවනයෙන් යුතු ව ජීවත්වීමට අවශ්‍ය ක්‍රම--විධි පිළිබඳ කුසලතා
3. සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය විනිවිද දැකීමේ හා තෝරා ගැනීමේ කුසලතා
4. සංවර්ධනය සඳහා සන්නිවේදනය භාවිත කිරීමේ නිර්මාණශීලී කුසලතා
5. සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය කාර්යයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ පෞද්ගලික කුසලතා

විෂය නිර්දේශයේ ප්‍රධාන අරමුණු

1. ජාතික සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට සක්‍රීය ව සහභාගිවීමට අවශ්‍ය සංවර්ධනය පාදක කොට ගත් සන්නිවේදන හා මාධ්‍ය නිපුණතා, ගැටවර විශේෂ දරු දැරියන් තුළ සංවර්ධනය
2. අනාගත පුරවැසියන් බවට පත් වන වර්තමාන ගැටවර පිරිස තුළ මාධ්‍ය හා තොරතුරු සාක්ෂරතාව පෝෂණය
3. එළදායී පවුල් ඒකකයක් හා සමාජ පද්ධතියක් තුළ සහජීවනයෙන් ජීවත්වීමට අවශ්‍ය සන්නිවේදන හා මාධ්‍ය නිපුණතා සංවර්ධනය
4. සමස්තයක් ලෙස උසස් සන්නිවේදන හා මාධ්‍ය නිපුණතාවන්ගෙන් හෙබි මානව හිතවාදී, සක්‍රීය පුද්ගලයන් පාසල තුළින් සමාජගත කිරීමට අවශ්‍ය පදනම නිර්මාණය

පරමාර්ථය

ප්‍රශස්ත සන්නිවේදන හා මාධ්‍ය නිපුණතා සහිත වූ ද, සහජීවනයෙන් යුතු ව ජීවත් වීමට හුරු පුරුදු වූ ද, පවත්නා සන්නිවේදන හා මාධ්‍ය සංස්කෘතිය විනිවිද දැකීමින්, ජාතික සංවර්ධනය සඳහා දායක වීමට සූදානම් වූ ගැටවර පිරිසක් බිහි කිරීම

6. පාසල් ප්‍රතිපත්තිය හා වැඩ සටහන්

01. පාසල් මාධ්‍ය සමාජයක් (School Media Club) ක්‍රියාකාරී ව පවත්වා ගෙන යාම
02. සංවර්ධන මූලික මාධ්‍ය වැඩ හුරුව සතිය (Development Oriented Work - Experience Week) වැඩ සටහනට සහභාගි වීම
03. පාසල් මාධ්‍ය අධ්‍යාපන සතියක් වාර්ෂික ව පැවැත්වීම
04. වාර්ෂික ව අප්‍රේල් 23 වන දින මුල් කර ගෙන යුනෙස්කෝ ලෝක පොත් දිනය (Unesco World Book Day) සැමරුම් වැඩ සටහනක් පැවැත්වීම
05. හරස් විෂය මාලා තේමා පාදක කර ගත් මාසික දේශන / සම්මන්ත්‍රණ / විවාද ආදී විවිධ විෂය සමගාමී ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කිරීම
06. සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියක් අධ්‍යයනය කිරීමේ වාර්තාවක් යාම
07. පොලිස් ස්ථානය හා ඒකාබද්ධ ව සමාජීය හා ගෘහස්ථ සාමය සහ සහජීවනය පවත්වා ගෙන යාම පිළිබඳ යථා තත්ත්වය අධ්‍යයනය කිරීම
08. පාසල තුළ අපේ උරුමය පාසල් මාධ්‍ය මධ්‍යස්ථානයක් (Our Heritage School Media Center) ගොඩ නැංවීම
09. තෝරා ගත් සංවර්ධන තේමාවන් ඔස්සේ සංදේශ නිර්මාණ හා ප්‍රවර්ධන වැඩ සටහනක් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම
10. පාසල් පුස්තකාලය තුළ, මාධ්‍ය සම්බන්ධ පොත් පත් / ලේඛන / කියවීමේ ද්‍රව්‍ය / බහුමාධ්‍ය උපකරණ රැස් කිරීමේ සැලැස්මක් ක්‍රියාත්මක කිරීම
11. ගෘහස්ථ පුස්තකාල පිහිටුවීමේ සැලැස්මක් ක්‍රියාත්මක කිරීම
12. උසස් පෙළ මාධ්‍ය පුවත් / තොරතුරු ඇතුළත් බිත්ති පුවත්පතක් අවම වශයෙන් දෙසතියකට වරක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම
13. වෙනත් පාසල් අත්දැකීම් හුවමාරු කර ගැනීමේ වැඩ සටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම
14. ජනවාර්ගික සහජීවනය පදනම් කර ගත් වැඩ සටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම
15. මාධ්‍ය අධ්‍යාපන සතිය තුළ එක් දිනක් පාසල් සිනහ දිනය (School Smile Day) යනුවෙන් සන්නිවේදන ප්‍රවර්ධන වැඩ සටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම
16. ජනමාධ්‍යයට ලිපි / නිර්මාණ / චිත්‍ර / ඡායාරූප ආදිය ඉදිරිපත් කිරීම
17. මාධ්‍ය විචාර වැඩ සටහනක් මාසික ව / වාර්ෂික ව පවත්වා ගෙන යාම
18. මාධ්‍ය වෙත ප්‍රතිචාර දන්වා යැවීමේ ක්‍රියාවලියක් පාසල තුළ සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම
19. ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන දෙමාපියන් සඳහා මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව (මාධ්‍ය භාවිතය) තේමා කර ගත් වැඩ සටහනක් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම
20. ස්ව -- ශක්තිය පදනම් කර ගෙන, ස්වයං ජයග්‍රහණය සඳහා කටයුතු කිරීම පිළිබඳ විවිධ සන්නිවේදන වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
21. මාධ්‍ය මගින් සන්නිවේදනය වන විවිධ සංවර්ධන සංදේශ පිළිබඳ ව අධ්‍යයනයක් කිරීම
22. විෂයය යටතේ ක්‍රියාත්මක කරන සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘති සාරාංශයක් ඇතුළත් වන සේ වාර්ෂික ග්‍රන්ථයක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම
23. පුවත්පත් / ගුවන් විදුලි / රූපවාහිනී ආයතන සමග එක් ව ප්‍රායෝගික පුහුණුව ලබා ගැනීමේ වැඩ සටහනකට සහභාගි වීම

ඒකකය: 7.0 සංවර්ධන සන්නිවේදනය (කාලච්ඡේද 50 යි.)

නිපුණතාව: සංවර්ධන සන්නිවේදනයේ න්‍යායාත්මක පදනම, ස්වභාව හා කලාපීය අත්දැකීම් විමර්ශනය කරමින්, සංවර්ධන සන්නිවේදන ගැටලු හා අභියෝග තුළනාත්මක ව විග්‍රහ කරයි.

නිපුණතා මට්ටම: 7.1 සංවර්ධන සන්නිවේදන සංකල්පය, එහි මූලික ලක්ෂණ, එහි භාවිතය සහ ජනමාධ්‍ය සමග ඇති අන්තර් සම්බන්ධය විග්‍රහ කරයි.

කාලච්ඡේද ගණන: 10 යි.

විෂය අන්තර්ගතය: සංවර්ධන සන්නිවේදනය හැඳින්වීම

1. සංවර්ධන සන්නිවේදන සංකල්පය බිහි වීම
2. සංවර්ධන සන්නිවේදනයේ මූලික ලක්ෂණ
3. සංවර්ධන සන්නිවේදනය භාවිතය
4. සංවර්ධන සන්නිවේදනය හා ජනමාධ්‍ය

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් ඵල

1. සංවර්ධන සන්නිවේදන සංකල්පයෙහි ස්වරූපය හා එහි ප්‍රභවය විස්තර කරයි.
2. සංවර්ධන සන්නිවේදනයේ මූලික ලක්ෂණ සංසන්දනාත්මක ව ඉදිරිපත් කරයි.
3. සංවර්ධන සන්නිවේදනයේ ජාත්‍යන්තර හා දේශීය භාවිතය විශ්ලේෂණය කරයි.
4. සංවර්ධන සන්නිවේදනයෙහි ලා ජනමාධ්‍යයට ඇති වගකීම හා කාර්ය භාරය උදාහරණ සහිත ව විග්‍රහ කරයි.

හැඳින්වීම

සෑම රටක් ම ජාතික සංවර්ධනය කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇති බව ඓතිහාසික ව පෙනේ. භෞතික හා මානව සංවර්ධනය මෙහි ලා ප්‍රධාන ප්‍රභේදයන් දෙකකි. එයින් ද මානව සංවර්ධනය වඩාත් වැදගත් වන්නේ, ඒ මත භෞතික සංවර්ධනය ද රඳා පවත්නා නිසා ය. රාජ්‍යයන්ගේ සංවර්ධනය එකාකාරී ව නොපවතී. එය විටෙක වර්ධනය ලෙස ද, තවත් විටෙක පරිහානිය ලෙස ද දකින්නට ලැබේ. මානව ඉතිහාසය තුළ මේ ආකාරයෙන් සංවර්ධනය බිඳ වැටීමට ප්‍රධාන වශයෙන් ම හේතු වී ඇත්තේ යුද්ධ හා ගැටුම්ය. ඒ නිසා යම් රාජ්‍යයක හෝ රාජ්‍යයන්ගේ හෝ භෞතික හා මානව සම්පත් ද, මානව සංස්කෘතිය ද විනාශයට පත් වේ. ඓතිහාසික වශයෙන් සමස්ත මානව සමාජයම බිහිසුණු විනාශයකට මුහුණ පෑ ආසන්නතම කාලපරිච්ඡේදය වන්නේ දෙවන ලෝක මහා යුද්ධයයි. මෙයට සම්බන්ධ වූ මහා බ්‍රිතාන්‍යය ප්‍රමුඛ මිත්‍ර ජාතීන් ද, ජර්මනියේ නාසිවාදීන් ප්‍රමුඛ සතුරු ජාතීන් ද වශයෙන් ලෝකය දෙපාර්ශ්වයකට වෙන් විය. එවකට එංගලන්තය, ප්‍රංශය, බෙල්ජියම්, ඕලන්දය ආදී රටවල් මේ ආකාරයෙන් මිත්‍ර ජාතීන්ට එක් විය. දෙවන ලෝක මහා යුද්ධය අවසාන වූයේ නාසිවාදීන් පරාජය කරමින් වුවත්, යුද්ධයේ ප්‍රතිඵලය වශයෙන් මුළු ලෝකයම භෞතික හා මානව වශයෙන් යම් යම් පරිමාණයන්ගෙන් විනාශයකට ලක් වී තිබිණි. නැවත ලෝක යුද්ධයක් ඇති නොවීම සඳහා එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය ද පිහිටුවා ගැනිණි.

දෙවන ලෝක යුද්ධයෙන් පසු යළි නැගී සිටීමේ දැවැන්ත සංවර්ධන ප්‍රයත්නයකට ප්‍රවේශ වන්නට ලොව සෑම රටකට ම සිදු විය. මෙහි දී මුල් තැනක් ගත්තේ බටහිර අධිරාජ්‍යවාදී රටවල් ය. ඒවා කාර්මික විප්ලවයෙන් ඉහළ දියුණුවක් අත්පත් කර ගෙන සිටි රටවල් ය. සංවර්ධන සැලසුම් ඔවුන් විසින් සම්පාදනය කරන ලද අතර, ලෝකය පුරා පිහිටි තම යටත් විජිතවල එම සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබිණි. මෙහි දී සිදු වූ විශ්මය ඇති කරන සුළු ප්‍රතිඵලය නම්, බටහිර රටවල සාර්ථක වූ එම සංවර්ධන සැලසුම් ආසියා, අප්‍රිකා හා ලතින් ඇමෙරිකානු සංවර්ධනය වෙමින් පවතින හෝ ඌන සංවර්ධිත රටවලට ප්‍රායෝගික නොවූ බවයි. මේ සම්බන්ධයෙන් කරන ලද පර්යේෂණවලින් අනාවරණය වූයේ ආසියා, අප්‍රිකා හා ලතින් ඇමෙරිකානු රටවල සමාජයන්හි පවත්නා සුවිශේෂී ගති ලක්ෂණ සමග මෙම බටහිර සංවර්ධන සැලසුම් සංයෝගී නොවූ බවයි. එනම්, සම්ප්‍රදායික විශ්වාස, ආගම්, ඇදහිලි, මිථ්‍යා විශ්වාස, විවිධ සිරිත් විරිත්, සමාජ සාර ධර්ම, හා සමාජ සම්ප්‍රදායයන් ද මෙයට අයත් විය. මේ හේතුව නිසා ආසියා, අප්‍රිකා හා ලතින් ඇමෙරිකානු රටවලට සංවර්ධනය සඳහා එම සමාජයන්හි ජනයා එක් කර ගැනීමට නම්, ඔවුන්ට සෘජු ව අමතන්නට පුළුවන් වූ ද, ඔවුන්ගේ චින්තනය හා ආකල්ප සංවර්ධනය සඳහා යොමු වන්නාවූ ද වෙනස් ආකාරයක සන්නිවේදන භාවිතයන් අවශ්‍ය බව පෙනිණි. සංවර්ධනය අරමුණු කර ගෙන බිහි වූ මෙම සන්නිවේදන භාවිතය සංවර්ධන සන්නිවේදනය යනුවෙන් නම් කෙරිණි. එම යෙදුම මුල් වරට භාවිත කරන ලද්දේ යුනෙස්කෝව විසිනි. ඒ අනුව සංවර්ධන සන්නිවේදනය යම් රටක ජනයා සමග කෙරෙන

සැලසුම් සහගත හා අන්‍යෝන්‍ය සන්නිවේදන ක්‍රියාවලියක් බවට පත් විය. මෙම ජනයා තුළ තිබූ ආගමික, සංස්කෘතික හෝ සාම්ප්‍රදායික ගති ලක්ෂණ බැහැර කරනු වෙනුවට ඒවා උපායශීලී ව භාවිතයට ගනිමින්, සමස්ත සංවර්ධනය සඳහා මෙම ජනතාව සාමූහික ව එක් කර ගැනීම සංවර්ධන සන්නිවේදනයේ අරමුණ බවට පත් විය.

මෙය පහසු කාර්යක් නො වී ය. එයට හේතුව ඔවුන් තුළ සමාජ කණ්ඩායමක් වශයෙන් පවත්වා ගෙන ආ බොහෝ ගති ලක්ෂණ අත් හැරීමට හෝ වෙනස් කිරීමට හෝ ඔවුන් පොළඹවා ගැනීම අසීරු වීමයි. මේ නිසා ජනයා පොළඹවා ගැනීම සඳහා මාධ්‍ය මිශ්‍රයක් භාවිත කිරීම සංවර්ධන සන්නිවේදනයේ ලක්ෂණයක් බවට පත් විය. බහුජන මාධ්‍ය යොදා ගනිමින් ප්‍රධාන ධාරාව සමග සමග සහයෝගී ව ප්‍රාදේශීය ගුවන් විදුලි, ප්‍රාදේශීය රූපවාහිනී හා පුවත්පත්වල ප්‍රාදේශීය සංස්කරණ යොදා ගැනීමත්, ප්‍රජා මට්ටමේ සමූහ සන්නිවේදනය හා යුගල සන්නිවේදනය යොදා ගැනීමත් සැලසුම් සහගත ව කරන්නට සිදු විය. මෙහි දී සියලු මාධ්‍යයන්ගේ භාවිතය ප්‍රයෝජනවත් වුවත්, ශ්‍රව්‍ය මාධ්‍යයක් වශයෙන් ගුවන් විදුලි මාධ්‍යයට ප්‍රධාන තැනක් ලැබිණි. එයට හේතු දෙකක් බල පෑවේ ය. එකක් නම් අකුරු ලියන්නට හා කියවන්නට නොහැකි අයට ද ගුවන් විදුලියට සවන් දීම කළ හැකි වීමයි. දෙවැන්න නම් ගුවන් විදුලිය අවම තාක්ෂණයක් හා බලයක් යොදා ගනිමින් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි වීමයි. ප්‍රාදේශීය ගුවන් විදුලිය සංවර්ධන සන්නිවේදනයේ දී ප්‍රමුඛ කාර්යභාරයක් ඉටු කරන්නේ ඒ ආකාරයෙනි.

සමස්තයක් වශයෙන් ගත් විට රූපවාහිනිය ද, ගුවන් විදුලිය ද, පුවත්පත් ද බහුජන මාධ්‍ය මිශ්‍රයක් ලෙස සංවර්ධන සන්නිවේදන ක්‍රියාවලියෙහි තොරතුරු සම්පාදනය හා පෙළඹවීම යන කාර්යයන් දෙක මනාව ඉටු කළ යුතු ය. සංවර්ධනය සඳහා ප්‍රජාව එක් කර ගැනීමේ දී මෙම කාර්යයන් දෙක අතිශයින් වැදගත් වේ.

විෂය කරුණු පැහැදිලි කර ගැනීමට අත්වැලක්

1. සංවර්ධන සන්නිවේදන සංකල්පය බිහි වීම

- : සංවර්ධනය සඳහා සන්නිවේදනය යන සංකල්පය මුලින් ම හඳුන්වා දුන්නේ, 1950 දශකයේ අග භාගයේ දී යුනෙස්කෝව විසින් බව
- : සංවර්ධන සන්නිවේදනය යන යෙදුම මුල් වරට භාවිත කරන ලද්දේ, 1970 දශකයේ දී බව
- : පිලිපීනයේ රාජ්‍ය විශ්වවිද්‍යාලය විසින් 1960 දශකයේ අග භාගයේ දී සංවර්ධන සන්නිවේදනය පිළිබඳ මනා අර්ථ කථනයක් කරන ලද බව

සංවර්ධන සන්නිවේදනය යනු රටක වේගවත් වෙනසක් ඇති කිරීමට යොදා ගත හැකි, මානව සන්නිවේදනයට අයත් කලාවක් හා විද්‍යාවක් වේ. ඒ මගින් රටක පුළුල් ආර්ථික හා සමාජ සමානාත්මතාව ඇති කළ හැකි අතර, මානව අවශ්‍යතා පුළුල් ලෙස සපුරා ලිය හැකි ය.

- : දෙවන ලෝක මහා යුද්ධයෙන් පසු ලෝකයේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද සංවර්ධන සැලසුම් කාර්මික රටවල සාර්ථකවීමත්, තුන්වන ලෝකයේ රටවල අසාර්ථකවීමත් පිළිබඳ පර්යේෂණවල ප්‍රතිඵල ලෙස සංවර්ධනය සඳහා නව සන්නිවේදන ක්‍රමෝපායයන් හඳුනා ගැනීම නිසා සංවර්ධන සන්නිවේදන සංකල්පය බිහි වූ බව

තුන්වන ලෝකය

පළමුවන ලෝකය : කාර්මික රටවල් (උතුරු ඇමෙරිකාව, බටහිර යුරෝපය, ජපානය, ඕස්ට්‍රේලියාව, නවසීලන්තය, දකුණු අප්‍රිකාව, ඊශ්‍රාලය

දෙවන ලෝකය: නැගෙනහිර යුරෝපීය රටවල්, සෝවියට් රුසියාව (සමාජවාදී රාජ්‍යයන්)

තුන්වන ලෝකය: ආසියා, අප්‍රිකා හා ලතින් ඇමෙරිකානු රටවල් (නොදියුණු හෝ ඌන සංවර්ධිත හෝ දියුණු වෙමින් පවතින රටවල්

- : සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය සඳහා ප්‍රජාව සහභාගි කරවා ගැනීමට යොදා ගන්නා පොළඹවන සුළු උපාය මාර්ගයක් වශයෙන් සංවර්ධන සන්නිවේදන සංකල්පය බිහි වූ බව

1. සංවර්ධනය යන්නෙන්

1. ආර්ථික සංවර්ධනය
2. සමාජ සංවර්ධනය
3. සෞඛ්‍ය සංවර්ධනය
4. සංස්කෘතික සංවර්ධනය
5. අධ්‍යාපනික සංවර්ධනය හා
6. පරිසරාත්මක සංවර්ධනය ආදිය අයත් වන බව

2. සංවර්ධනය පිළිබඳ නිර්වචන බොහෝ ය. එයින් පහත සඳහන් නිර්වචනයන් පමණක් ඉගැන්වීම සැහේ.

මහාචාර්ය විමල් දිසානායක: ජාතික සංවර්ධනය යනු ප්‍රධාන වශයෙන් ආර්ථික සංවර්ධනය, සමාජ සංවර්ධනය, සංස්කෘතික සංවර්ධනය හා සදාචාරාත්මක සංවර්ධනය යන කොටස්වලින් පරිපූර්ණ වූ සංවර්ධනයයි.

ඩඩ්ලි සියර්ස්: සංවර්ධනය යනු දරිද්‍රතාව, සාක්ෂරතා ශූන්‍යයේ පහත් මට්ටම, විරැකියාව හා සමාජීය අසමානතාව ආදී පීඩාවලින් සංවර්ධනය වන රටවල ජනතාව මුදා ගැනීමයි.

පෝල් පී.ස්ටීවන්: සංවර්ධනය වනු නූතන ලෝකයේ යක්ෂාවේශව සිටින බලවේග කිහිපයකට පහර දීමයි. එම බලවේග නම් මන්දපෝෂණය, රෝග, නූගත්කම, මුදුක්කු, විරැකියාව හා සමාජ අසමානතාවයි.

3. සංවර්ධනය සන්නිවේදනය පිළිබඳ බටහිර මතවාද: (මතවාද බොහොමයක් ඉදිරිපත් කර ඇත. එහෙත් පහත සඳහන් මතවාද පමණක් ඉගැන්වීම සැහේ.)

මහාචාර්ය විල්බර් ශ්‍රාම්:

- (1) ජාතික අපේක්ෂාවන් උසස් මට්ටමකට පත් කිරීම සඳහා ජනමාධ්‍ය භාවිතයට ගැනීම
- (2) ජාතිකත්වය පිළිබඳ හැඟීම තහවුරු කිරීම සඳහා ජනමාධ්‍ය භාවිතයට ගැනීම
- (3) රජය මගින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන සංවර්ධන ඉලක්ක පිළිබඳ ව ජනතාවට අවබෝධයක් ඇති කරලීම සඳහා ජනමාධ්‍ය භාවිතයට ගැනීම
- (4) සම්ප්‍රදායික සමාජයන්හි නව හැකියාවන් ව්‍යාප්ත කරලීම සඳහා ජනමාධ්‍ය භාවිතයට ගැනීම
- (5) පොදු ජනතාව හැකිතාක් පාලන තන්ත්‍රයට සම්බන්ධ කරලීම සඳහා ජනමාධ්‍ය භාවිතයට ගැනීම

එවරට් එම්.රොජර්ස්:

- (1) සංවර්ධනය පිළිබඳ අවබෝධයක් ඇති කරලීම සඳහා ජනමාධ්‍ය භාවිතයට ගැනීම
- (2) ජනසන්නිවේදනය හා අධ්‍යාපනය අතර ඇති සම්බන්ධතාව මැනවින් තේරුම් ගැනීම
- (3) නවෝත්පාදන විසරණය
- (4) ජාතික න්‍යාය පත්‍රය සකස් කිරීම
- (5) සංවර්ධනය පිළිබඳ විවිධ ගැටලු සාකච්ඡා කිරීමට සහාය වීම
- (6) ජනසන්නිවේදනය හා පුද්ගලාන්තර සන්නිවේදනය අතර ඇති මනා සම්බන්ධය තේරුම් ගැනීම

4. සම්ප්‍රදායික සමාජයන් සංවර්ධනය කිරීමේ දී නූතන මාධ්‍යයන්ට හා බහුජන මාධ්‍යයන්ට වඩා සම්ප්‍රදායික මාධ්‍ය ඵලදායී වන බව

5. සම්ප්‍රදායික මාධ්‍යයන්හි විශේෂ වාසි (මහාචාර්ය විමල් දිසානායක)

- විශ්වාසනීයත්වයෙන් යුක්ත වීම
- සමහර නවීන බහුජන මාධ්‍යයන් තමන්ට තරමක් ආගන්තුක වූත්, සමාජයේ බල කේන්ද්‍රවල වෙසෙන ප්‍රභූවරුන්ගේ සිතැඟියාවන් පළ කරන්නා වූත් මාධ්‍යයන් සේ සැලකීම
- සම්ප්‍රදායික මාධ්‍ය ගැමි ජනතාවට බෙහෙවින් හුරු පුරුදු සංකේත හා සාධකවලින් යුක්ත වීම
- ලොව බොහෝ දියුණු රටවල තවමත් නූතන බහුජන මාධ්‍යයන් එක්තරා සීමිත පිරිසකට පමණක් සීමා වීම හා සම්ප්‍රදායික මාධ්‍යයෙන් ගැමි සමාජය තුළ පොදු මාධ්‍යයක් බවට පත් වී තිබීම.
- සම්ප්‍රදායික මාධ්‍යයන් ග්‍රාහකයන්ගේ ක්‍රියාකාරී සහභාගිත්වය ලබා ගැනීමට සමත් වීම

5. සංවර්ධනය හා නවීකරණය අතර සම්බන්ධය විග්‍රහ කිරීමේ දී පහත සඳහන් අංග කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතු ය.

- නවීකරණය
- කාර්මීකරණය
- නාගරීකරණය
- බටහිරකරණය

ඃ යම් රටක සමස්ත ප්‍රජා සංවර්ධනය සඳහා යොදා ගත හැකි ලෙස සංවර්ධන සන්නිවේදන සංකල්පය බිහි වූ බව

ඃ 1980 දශකයේ දී සංවර්ධන සන්නිවේදනය පිළිබඳ විවාදය නැවත ඉස්මතු වූ බව

සංවර්ධන සන්නිවේදනය ද?

සංවර්ධනය සඳහා සන්නිවේදනයද?

සංවර්ධනය සඳහා උපකාර කරන සන්නිවේදනයද?

සංවර්ධනය උපකාර කරන සන්නිවේදනයද?

ඃ සංවර්ධන සන්නිවේදනය යනු රටක ජාතික සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ අන්තර්ගත කොටසක් බව

ඃ සාම්ප්‍රදායික සමාජය නවීන සමාජයක් බවට පත් කිරීම සඳහා සන්නිවේදනය යොදා ගැනීම සංවර්ධන සන්නිවේදන සංකල්පය මගින් දැක්වෙන බව

2. සංවර්ධන සන්නිවේදනයේ මූලික ලක්ෂණ

ඃ සංවර්ධනයේ ප්‍රතිලාභ ලබන්නන් හා සංවර්ධන සැලසුම්කරුවන් අතර සම්බන්ධයක් ගොඩ නැංවෙන බව

ඃ සංවර්ධනය හා සන්නිවේදනය වෙන්ව ගත් විට ස්වායත්ත විචල්‍යයන් දෙකක් වුවත්, එක්ව ගත් විට පරායත්ත විචල්‍යයන් දෙකක් බවට පත් වන බව

ඃ සංවර්ධන සන්නිවේදනයේ දී මාධ්‍ය මිශ්‍රය, පුද්ගලාන්තර සන්නිවේදනය, විපර්යාකාරක හෝ වෙනස්වීම් නියෝජිත හා ව්‍යාප්ති නියෝජිත ආයතන අතර අන්තර්ක්‍රියා සම්බන්ධතාවක් ගොඩ නංවන බව

ඃ සංවර්ධන සන්නිවේදනය මගින් ප්‍රජාව බලගන්වන බව

- ස්වයං විශ්වාසය ගොඩ නැංවීම
 - යැපීම් මානසිකත්වය බැහැර කිරීම
- සංස්කෘතික අනන්‍යතාව ගොඩ නැංවීම
 - සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය විමධ්‍යගත කිරීම
- ප්‍රජා සහභාගිත්වය වර්ධනය
 - නවීකරණය
- කාර්මීකරණය
 - නාගරීකරණය

ඃ සංවර්ධන සන්නිවේදනය හා අනුබද්ධ ව සහභාගිත්ව සංවර්ධන ප්‍රවේශයන් යොදා ගන්නා බව

3. සංවර්ධන සන්නිවේදන භාවිතය

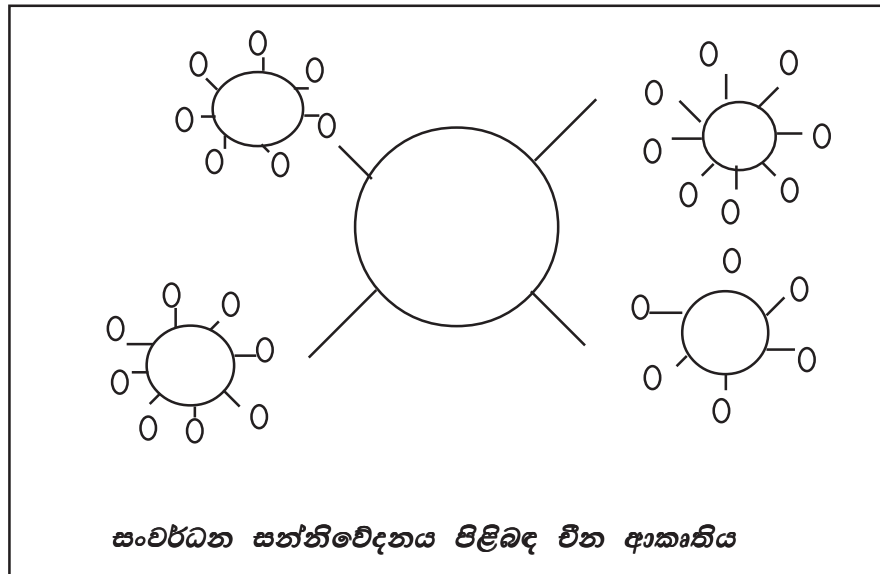
ඃ විශේෂයෙන් තුන්වන ලෝකයේ රටවල් ජාතික සංවර්ධන ප්‍රයත්නයන්හි දී සංවර්ධන සන්නිවේදනය භාවිත කරන බව

ඃ ඒ ඒ රටවල් විසින් තම රටවල පවත්නා විශේෂිත අනුව සංවර්ධන සන්නිවේදන ක්‍රමෝපායයන් වෙනස් ලෙස භාවිත කරන බව

ඃ එක් රටකට ගැළපෙන සංවර්ධන සන්නිවේදන ආකෘතියක් තවත් රටකට නොගැළපෙන්නට පුළුවන් බව

ඃ සංවර්ධන සන්නිවේදනය පිළිබඳ වන ආකෘතිය හැදෑරීම මගින්, ශ්‍රී ලාංකීය ආකෘතියක් ගොඩ නංවා ගැනීමට පදනමක් ඇති වන බව

	සංවර්ධන සන්නිවේදනය පිළිබඳ චිත ආකෘතිය මෙයට පදනම් වී ඇත්තේ මාක්ස්වාදයයි. ඒ අනුව සමාජය විග්‍රහ කරන මූලික ප්‍රවේශයන් මෙසේ ය. - දේශපාලනය, සංස්කෘතිය යනාදී මිනිස් ජීවිතය හා සම්බන්ධ සෑම අංශයක් ම තීරණය වන්නේ, මිනිසුන්ගේ ජීවිකාවට අදාළ නිෂ්පාදන ක්‍රමවලට අනුවය.
	නිෂ්පාදන ක්‍රමය අනුව සමාජ පන්ති හා ගැටුම් ඇති වන බව - ඃ සෑම ඓතිහාසික වෙනස්වීමක් ම පන්ති අරගලයෙහි බලපෑමට හසු වූ බව -ඃ සාම්ප්‍රදායික ඉඩම් හිමි පන්තිය වෙනුවට කාර්මික විප්ලවයෙන් පසු බිහි වූ නව ඃ කර්මාන්තමය ව්‍යාපාරික පන්තිය විසින් ගොවියන් සහ කම්කරුවන් පීඩාවට පත් කරන බව ඃ කාර්මික සංවර්ධනය සමග කම්කරු ශ්‍රමික පන්තියක් බිහි වූ බව ඃ සමාජ සංවර්ධනයෙහි ලා ගාමක බලවේගය වන්නේ කම්කරු ශ්‍රමික පන්තිය බැවින්, ඔවුන්ගේ සක්‍රීය සහභාගිත්වය සංවර්ධන ප්‍රයත්නයන් සඳහා අත්‍යවශ්‍ය බව සෝවියට් රුසියාවත්, මහජන චීනයත් මාක්ස්වාදය අනුගමනය කරන ලද නමුත්, සංවර්ධන සන්නිවේදනය සඳහා සැලසුම් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලද්දේ වෙනස් ආකාරයෙනි. සෝවියට් රුසියාව සමස්ත රාජ්‍යයම කාර්මීකරණයට ලක් කිරීමට උත්සාහ ගනු ලැබිණි. එහෙත් චීනයේ දී සංවර්ධන ප්‍රයත්නය ආරම්භ කරන ලද්දේ සමාජයේ සෑම කොටසක් තුළ ම සමාජවාදී විඥානය පෝෂණය කරමිනි. මේ අනුව මහජන චීනයේ සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයේ දී නිරන්තර ව මහජන සහභාගිත්වය ලබා ගැනිණ. ඔවුන්ගේ උදාන පාඨය වූයේ මහජනයාගෙන් මහජනයාට යන්නයි. මේ අනුව මහජන චීනයේ නායක, මා ඕ සේතුං විසින් සංවර්ධන කාර්යයේ දී මහජනයා හා සම්බන්ධ අංග හතරක් කෙරෙහි අවධානය යොමු කළේ ය. 1. ප්‍රජාතන්‍යය: විවිධ සේවා ශ්‍රේණි, ඒ ඒ ප්‍රදේශවල වෙසෙන පොදු ජනතාව සමග එකට සම්බන්ධ වී සංවර්ධනය සඳහා ඒ ඒ ප්‍රදේශවල ප්‍රමුඛත්වය ලැබිය යුතු ප්‍රශ්න තෝරා බේරා ගැනීම 2. සාරාංශකරණය: පොදු ජනතාව සමග එසේ සවිස්තර ව සාකච්ඡාවට භාජනය කරනු ලබන ප්‍රශ්නවල සාරාංශය ප්‍රධාන පාලක පක්ෂය වෙත ඉදිරිපත් කිරීම 3. ප්‍රාමාණීකරණය: පාලක පක්ෂය වෙතට මෙසේ පමුණුවන ලද ප්‍රශ්න පිළිබඳ විස්තර තව දුරටත් ගැඹුරු ලෙස විමර්ශනයට භාජනය කොට ක්‍රියාවට නැංවීමට අවශ්‍ය අනුමැතිය ලබා දීම 4. ක්‍රියාවට පරිවර්තනය කිරීම: මෙසේ පාලක පක්ෂයේ අනුමැතිය ලද ක්‍රියා මාර්ග ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් ක්‍රියාවට නැංවීම චීන සංවර්ධන සන්නිවේදන ආකෘතිය මගින් සංවර්ධනය පිළිබඳ ව සලකා බලනු ලැබුවේ දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය වැඩි වීම පමණක් නොවේ. ඒ සමග තවත් නිර්නායක පහක් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරනු ලැබිණි. 1. නිලධාරී පැලැන්තියේ බලය පැතිරවීම අවම කිරීම 2. සඳාචාරය තහවුරු කිරීම 3. කාර්මීකරණයට වහල් නොවීම 4. ජනතාව හා රජය අතර පරතරය අඩු කොට සම්බන්ධතා වර්ධනය කිරීම 5. කුඩා කණ්ඩායම්වලට මුල් තැනක් දීම චීන සංවර්ධන සන්නිවේදන ආකෘතියේ අරමුණු කිහිපයකි. 1. ජාතික සංවර්ධනයට අදාළ සැලැස්ම ක්‍රියාවට නැංවීම 2. ජාතික සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති පුද්ගලයා වෙත ගෙන යාම 3. පොදු සාමූහික විඥානයක් ගොඩ නැංවීම

සංවර්ධන සන්නිවේදනය පිළිබඳ වීන ආකෘතිය මගින් දැක්වෙන්නේ කුඩා කණ්ඩායම් වශයෙන් සංවර්ධන කටයුතුවලට සම්බන්ධ වන ජනතාව අවසානයේ රජය සමග බැඳී සිටින බව ය. එසේ ම තම ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ තීරණ ගැනීමේ කාර්යයන්ට සම්බන්ධ වීමටත්, ඒ මගින් සක්‍රීය ලෙස සංවර්ධන සැලසුම් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කරන්නටත් මේ නිසා අවකාශය සැලසේ. මේ මගින් ජනතාවගේ අදහස්වලට වටිනා ස්ථානයක් ලැබෙන අතර ම, ඉහළ සිට පහළට සැලසුම් සම්පාදනය වෙනුවට පහළ සිට ඉහළට සැලසුම් සම්පාදනය සිදු වේ. සන්නිවේදන ක්‍රියාදාමය ක්‍රියාත්මක කරනුයේ මෙම ක්‍රියාවලිය සාර්ථක කර ගන්නට අවශ්‍ය තොරතුරු හුවමාරුව සඳහා ය. මේ අනුව විවිධ වෙනස් කම් සහිත වූ මහජන චිතයේ විවිධ ප්‍රදේශවල ජීවත් වන ජනතාව ජාතික වශයෙන් මහජන චිතය ගොඩ නැංවීම සඳහා වූ දැවැන්ත ජාතික සංවර්ධන වැඩ සටහනක කොටස්කරුවෝ බවට පත් වූහ.

ඃ ලැස්වෙල් ගේ සංවර්ධන සන්නිවේදනය පිළිබඳ දෙපියවර ආකෘතිය ද සංවර්ධන සන්නිවේදනය භාවිතය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීමේ දී වැදගත් වන බව

හැරල්ඩ් ලැස්වෙල් ගේ දෙපියවර ආකෘතිය

1940 දී පෝල් ලැසාගිල්ඩ් විසින් හඳුන්වා දුන් මෙම ආකෘතිය අනුව සංවර්ධන සංදේශයක් ගමන් කරන්නේ පියවර දෙකකිනි. පළමුවන පියවරේ දී සංදේශය ජනමත නායකයන් වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ. ජනමත නායකයන් යනු සමාජයේ අන්‍යයන් පිළි ගන්නා ප්‍රමුඛ කණ්ඩායමකි. ජනමත නායකයන් විසින් තමන් ලබා ගන්නා ලද සංදේශය වඩාත් සංවේදී ලෙස ප්‍රජාව වෙත ඉදිරිපත් කිරීම සිදු වේ. සෘජුව ම ප්‍රජාව වෙත සංවර්ධන සංදේශයක් ඉදිරිපත් කිරීමට වඩා මෙම පියවර දෙක අනුගමනය කිරීම මගින් සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලබා ගත හැකි බව ලැසාගිල්ඩ් විසින් පෙන්වා දුන්නේ ය. මෙම ආකෘතිය වඩාත් උචිත වූයේ ග්‍රාමීය සංවර්ධන කටයුතු සඳහා සන්නිවේදනය භාවිත කිරීමට ය.

ඃ ප්‍රජා මාධ්‍ය ආකෘතිය මගින් සංවර්ධන සංදේශ ග්‍රාහකයා හා ප්‍රජා මාධ්‍ය අතර අන්තර් සම්බන්ධතාවක් ගොඩ නංවනු ලබන බව

ප්‍රජා මාධ්‍ය ආකෘතිය

සංවර්ධන සන්නිවේදනයේ දී බහුජන මාධ්‍ය යොදා ගැනීමේ සුවිශේෂීතාව මෙම ආකෘතියෙන් දැක් වේ. එනම් ප්‍රධාන ධාරාවේ මාධ්‍යය වෙනුවට ප්‍රාදේශීය ප්‍රජා මාධ්‍ය යොදා ගැනීම මෙහි දී සිදු වේ. මේ අනුව සන්නිවේදකයා විසින් සංවර්ධන සංදේශය සෘජුව ම ග්‍රාහකයා වෙත යවනු ලබන අතර, ග්‍රාහකයාට මාධ්‍ය මධ්‍යස්ථානය වෙත ප්‍රතිචාර දැක්විය හැකි ය. ශ්‍රී ලංකාවේ ගුවන් විදුලි මාධ්‍යය මගින් ප්‍රජා ගුවන් විදුලි

සේවාවන් ආරම්භ කරන ලද්දේ මේ අනුව ය. මහවැලි ප්‍රජා ගුවන් විදුලිය, ගිරාඳුරුකෝට්ටේ ප්‍රජා ගුවන් විදුලිය, රජරට ප්‍රජා ගුවන් විදුලිය ආදිය මෙයට උදාහරණ වේ.

සංවර්ධන සන්නිවේදනය සම්බන්ධ ඉන්ද්‍රියානු අත්දැකීම් නායර් හා වයිට්ගේ සංවර්ධන සන්නිවේදනය පිළිබඳ හුවමාරු මාදිලිය

ඉන්ද්‍රියාවේ මහාරාෂ්ට්‍රා ප්‍රාන්තයේ ව්‍යාප්තික ක්ෂේත්‍ර අත්හදාබැලීමක් යටතේ මෙම මාදිලිය යොදවා පර්යේෂණයට ලක් කරන ලදී. එය මෙහෙයවන ලද්දේ පූනා විශ්ව විද්‍යාලය විසිනි. මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණ වූයේ මෙම මාදිලියේ සංකල්ප තහවුරු කර ගැනීමත්, එය තව දුරටත් පැහැදිලි කර ගැනීමත් ය.

1. පර්යේෂණ කාර්ය මණ්ඩලය විසින් කණ්ඩායම් ගොඩ නැගීම පිළිබඳ අත්හදා බැලීම කරන ලද්දේ, එකිනෙකා අතර අර්ථාන්විත ක්‍රියාවන් ගොඩ නංවමිනි. එයට ගොවිහු ක්‍රියාකාරී ලෙස සහභාගි වී ඇත.

2. සහභාගිත්ව ප්‍රවේශයක් යොදා ගැනීම මගින් ගම්වැසියන් දිරි ගන්වන්නට හැකි විය. ඒ සඳහා ක්‍රියාකාරී සංවාද ප්‍රයෝජනවත් විය. එම සංවාදයට පර්යේෂකයෝ ද, විශේෂඥයෝ ද ගොවිහු ද එක් වූහ.

3. සහභාගිත්ව සංදේශ සංවර්ධනය සඳහා විද්‍යුත් මාධ්‍ය ප්‍රයෝජනයට ගැනිණි. එහි දී විඩියෝ ප්‍රධාන විය. එක් අවස්ථාවක දී එක් ගොවි කාන්තාවක් විසින් සංවර්ධනය තුළ ඔවුන්ගේ භූමිකාව නිරූපණය කරන හා ඔවුන්ගේ ගැටලු අනාවරණය කරන විඩියෝ පටයක් නිර්මාණය කරන ලද්දේ ය. එක් ගම්මානයක දී පර්යේෂකයන් විසින් කාන්තාවකගේ අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ විඩියෝ පටයක් සකසා එය ගමේ කාන්තා රැස්වීමක දී ඉදිරිපත් කරනු ලැබීය. එය නැරඹූ කාන්තාවෝ බොහෝ උනන්දුවෙන් එම සාකච්ඡාවලට සහභාගි වූහ.

සංවර්ධන සන්නිවේදනය පිළිබඳ නායර් - වයිට් හුවමාරු මාදිලිය ගොඩ නැංවීමේ දී සංකල්ප ගණනාවක් අන්තර්ගත කරනු ලැබීය.

- පහළින් ඉහළට සංවර්ධනය
- බිම් මට්ටමේ සහභාගිත්වය
- සහභාගිත්ව තීරණ ගැනීම
- පුරවැසියන් බල ගැන්වීම
- බලය බෙදා ගැනීම
- ස්වදේශික දැනුම හා මාධ්‍ය
- ස්වයං විශ්වාසය
- සහභාගිත්ව සංදේශ සංවර්ධනය
- මාධ්‍ය ඒකාබද්ධතාව
- කණ්ඩායම් ගොඩ නැංවීම
- අන්තර්පුද්ගල විශ්වාසය
- විශිෂ්ට න්‍යායාත්මක ක්‍රියාවලිය
- සම්බන්ධතා ගොඩ නැංවීම

- මෙම මාදිලිය තුළ සංවාදය විවෘත වීම, සන්නිවේදකයා හා ග්‍රාහකයා අතර සම්බන්ධය අඛණ්ඩ ව පැවතීම, පවත්නා අවස්ථාව පිළිබඳ ව නිර්මාපි ලෙස සිතීම, සංවර්ධන අවශ්‍යතා හා ගැටලු හඳුනා ගැනීම, අවස්ථාව වර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය වන්නේ කුමක්දැයි තීරණය කිරීම හා ඒ අනුව ක්‍රියාත්මක වීම සිදු වන බව

- මෙම හුවමාරුවේ දී ග්‍රාහකයා හුදෙක් කිසිවකුගේ සංදේශයක් ලබන්නකු පමණක් ම නොව, ග්‍රාහකයා ක්‍රියාකාරී සංදේශ සංවර්ධනයට, විශ්ලේෂණයට හා ඉදිරිපත් කිරීමට දායක වන්නකු බව

- සංදේශය තෝරා ගැනීම පදනම් වන්නේ, ගැටලුවට වහා ම ලබා ගත යුතු විසඳුම මත ය. එය

- තෝරනු ලබන්නේ ග්‍රාහකයා, සංවර්ධන සන්නිවේදන වෘත්තිකයා හා පර්යේෂකයා එක් ව බව
- සංවර්ධන සංදර්භයට දායක වීමේ දී ඉහළින් ලැබෙන විද්‍යාත්මක හෝ වෙනත් ආකාරයක තොරතුරුවල අවශ්‍යතාව අමතක කළ නොහැකි බව
- සංවර්ධන සන්නිවේදනය සඳහා හුවමාරු ප්‍රවේශය මගින් ඉහළ සිට පහළට ද, පහළ සිට ඉහළට ද තොරතුරු ප්‍රවාහය ක්‍රියාත්මක වන බව
- මෙය හුදෙක් බිම් මට්ටමේ ප්‍රජාව සඳහා වූ සමාජ නැඹුරුවක් නොවන බව
- එය තොරතුරු රැස් කිරීම හා දේශීය දැනුම හා ස්වයං විශ්වාසය ගොඩ නැංවීමට යොදා ගන්නා සන්නිවේදන ක්‍රියාවලියක් බව
- මෙම මාදිලියේ සහභාගිත්ව ක්‍රියාවලියේ දී ජනයා එම ක්‍රියාවලියේ කොටස් කරුවකු වන බව
- මෙම මාදිලියේ දී මූලය හා ග්‍රාහකයා අතර නිරන්තර ව භූමිකාව හුවමාරු කර ගන්නා බව
- මෙම හුවමාරු මාදිලිය සංදේශ හුවමාරු කරන සංවර්ධන ක්‍රියාවලියක් වන බව
- මෙම හුවමාරුවේ දී සහභාගිකයන් - බාහිර විශේෂඥයන් - ජනතාවගේ වර්ධනය හා වෙනස්වීම් සිදු වන බව

ගාන්ධිකුමාගේ සංවර්ධන සන්නිවේදන භාවිතය

ඉන්දියානු බහුජන සන්නිවේදන සම්ප්‍රදායෙහි අන්තර්ගත කොටසක් ලෙස ප්‍රතිසංස්කරණය කරන ලද ආගමික හා සංස්කෘතික වාග් ව්‍යවහාර ගාන්ධිකුමා විසින් භාවිත කරන ලදී. ගාන්ධිගේ සන්නිවේදන භාවිතයේ දී යොදා ගන්නා ලද්දේ ඉන්දීය ජන සංස්කෘතිය හා භගවත් ගීතාවයි. එසේ ම හින්දු සම්ප්‍රදායෙහි යෙදුම් හා සංකේත ද ගාන්ධිකුමා විසින් යොදා ගන්නා ලදී.

ගාන්ධිකුමා විසින් යම් යම් සම්ප්‍රදායික පද ජනතාව තුළ දැඩි හැඟීමක් ඇති වන පරිදි යොදා ගනු ලැබීය. එහි දී ඔහු යොදා ගත්තේ සංස්කෘතික සම්ප්‍රදායේ වාග් මාලාවයි. ලුණු - වරකය හා ස්වරාජ් යන පද ඒ අතර ප්‍රධාන වේ.

- ලුණු මගින් නිරූපණය වූයේ ඉංග්‍රීසි විරෝධී සමාජ භාවිතයකි. එය බැඳුණේ ලුණු බද්ද සමග ය. මේ නිසා ඉංග්‍රීසි විරෝධයේ නිර්නායකයක් ලෙස ලුණු භාවිතයෙන් වැළකී සිටීමට ජනයා පොළඹවා ගැනීමට හැකි විය.

- වරකය මගින් ස්වදේශීය නිෂ්පාදන පිළිබඳ සංකල්පය ගොඩ නංවන ලදී. වරකය යොදා ගත්තේ අතින් රෙදි විවීම සඳහා ය. ඒ අනුව සෑහ කදාර් රෙදි හැඳීම ඉංග්‍රීසි අධිරාජ්‍යයට එරෙහි අරගලයක් ලෙස ජනයා පිළි ගත්හ.

- එසේ ම රාජ රාජ්‍යය පිළිබඳ සංකල්පය ද ඉතා බලවත් ලෙස යොදා ගන්නට ගාන්ධිකුමන්ට හැකි විය. එය යොදා ගත්තේ වීරත්වයෙන් යුතු සමාජයක් බවට ඉන්දියානු සමාජය පත් කර ගැනීමට ය. ඉන්දියානු සියල්ලන් ම රාමායණය කියවා තිබූ අතර, එයට ඇලුම් කළහ. ගරු කළහ. ඒ සම්බන්ධයෙන් ගාන්ධිකුමන් මෙසේ ප්‍රකාශ කර ඇත.

... රාම රාජ්‍යය යනු ධර්මිෂ්ට රාජ්‍යයකි. එය හින්දු රාජ්‍යයක් නොවේ. රාම රජු දිව්‍යමය රජෙකි. ඒ නිසා ඉන්දියාව දේව රාජධානියකි. ඓතිහාසික රාම රාජ්‍යය යනු නිසැකව ම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයයි....

ඉන්දියාවේ අසාක්ෂරතාවෙන් යුතු බහුතර ජනතාවකට මෙම රාජ රාජ්‍යය සංකල්පය මහත් බලපෑමක් ඇති කළේ ය.

ස්වරාජ් යන යෙදුම මගින් අදහස් කරනුයේ ස්ව - පාලනය, ස්ව මෙහෙයවීම පුද්ගලයන් විසින් අත්දැකිය යුතු බවයි. ඒ අනුව කෝපය - වෛරය වැනි හැඟීම් හා ප්‍රචණ්ඩත්වයෙන් නිදහස් වීම යන්න ස්වරාජ් සංකල්පයට අයත් වේ. මේ සඳහා පදනම වූයේ අහිංසා ව්‍යාපාරයයි. ඒ නිසා බ්‍රිතාන්‍ය අධිරාජ්‍ය පාලනය ඉවත් කිරීමේ අරගලය ලෙස ගාන්ධිතුමා විසින් තෝරා ගත්තේ අහිංසා මාර්ගයයි.

සංවර්ධන සන්නිවේදනය පිළිබඳ ශ්‍රී ලාංකික අත්දැකීම්

සංවර්ධන සන්නිවේදනය පිළිබඳ නිශ්චිත ආකෘතියක් ශ්‍රී ලංකාව තුළ නැත. එහෙත් විවිධ අවස්ථාවල දී විවිධ ආකෘතීන් අත්හදා බලා ඇති බව ඉතිහාසය විමසන විට පෙනේ. දැනට ද ශ්‍රී ලංකා සමෘද්ධි අධිකාරිය විසින් සිය ආයතනික ව්‍යුහාත්මක ආකෘතිය තුළ පහළ මට්ටමේ සමෘද්ධි ප්‍රතිලාභීන් හා සමෘද්ධි අධිකාරිය සමග පවත්වා ගෙන යන සන්නිවේදනාත්මක සම්බන්ධතාව එවැනි එක් ආකෘතියක් ලෙස දැක්විය හැකිය. එසේ ම සර්වෝදය ව්‍යාපාරය මෙන් ම, සණස ද, සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යාංශය ද තම තමන්ගේ සංවර්ධනාත්මක අරමුණු ජය ගැනීම සඳහා විවිධ ආකෘති භාවිත කරති.

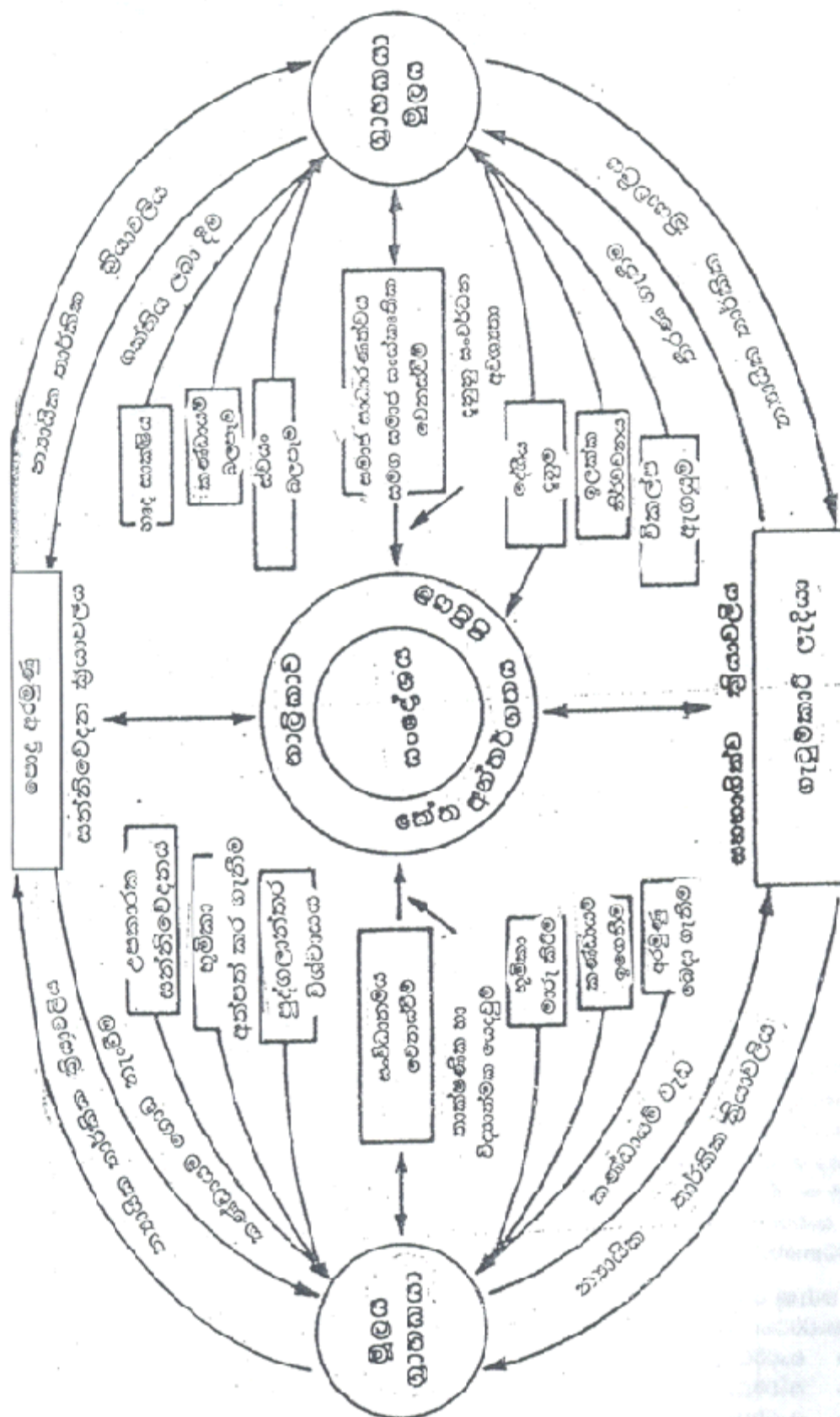
ශ්‍රී ලංකාව තුළ සංවර්ධනය සඳහා ජනමාධ්‍ය භාවිතය පිළිබඳ ව විමසීමේ දී කැපී පෙනෙන්නේ ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලියයි. එය ආරම්භයේ සිට ම මහජන සේවා ගුවන් විදුලියක් ලෙස කටයුතු කරමින් ජනතාවගේ විවිධාකාර වූ සංවර්ධනයන් උදෙසා විශාල සේවාවක් ඉටු කර ඇත. එසේ ම ප්‍රජා ගුවන් විදුලි සේවා පිහිටුවීම මගින් ඒ ඒ ප්‍රදේශවල ජනයාගේ සංවර්ධන අවශ්‍යතාවන් සපුරා ලීම සඳහා ගුවන් විදුලි මාධ්‍යයට කළ හැකි උපරිම සේවාවක් සලසා ඇත.

1963 වර්ෂයේ දී ගුවන් විදුලියේ සන්ධ්‍යා සේවය ආරම්භ කිරීම කැපී පෙනෙන්නකි. මේ මගින් ග්‍රාමීය සන්ධ්‍යාව වැඩ සටහන ඉදිරිපත් කරනු ලැබිණි. මෙහි අරමුණ වූයේ ග්‍රාමීය මට්ටමේ කෘෂිකාර්මික හා ග්‍රාමීය ජන ජීවිතය නගා සිටුවීමට අවශ්‍ය සෞඛ්‍ය තොරතුරු ආදිය ලබා දීමයි. එපමණක් නොව කාන්තා සංවර්ධනය අරමුණු කර ගත් වැඩ සටහන් ද විකාශය කරනු ලැබිණි. එපමණක් නොව අධ්‍යාපනය, ආගම, සංස්කෘතිය ආදී විවිධ ක්ෂේත්‍ර සංවර්ධනය සඳහා ගුවන් විදුලි නාට්‍ය, ප්‍රවෘත්ති, ගීතය හා සංගීතය ද යොදා ගනු ලැබිණි.

1970 දී සමගි පෙරමුණු රජය පිහිටුවීමෙන් පසු ඉදිරිපත් කරන ලද ජාතික සංවර්ධනය පිළිබඳ පස් අවුරුදු සැලැස්ම සමග සංවර්ධන සන්නිවේදනය පිළිබඳ නව අත්දැකීම් ශ්‍රී ලංකාවට ලැබිණි. මේ වකවානුව වන විට ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලිය සංස්ථාව පිහිටුවා තිබූ අතර, ආරම්භයේ දී ම ලේක්හවුස් පුවත්පත් ආයතනය රජයට පවරා ගැනීම නිසා රජයේ පුවත්පත් ද බිහි විය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් රජයේ ගුවන් විදුලිය හා රජයේ පුවත්පත් රජයේ සංවර්ධන සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙහි ලා සංවර්ධන සන්නිවේදකයා බවට පත් විය. එසේ වුවත් ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලිය සංස්ථාව පිහිටුවන ලද 1967 වර්ෂයේ දී නිකුත් කරන ලද සංස්ථා ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය මගින් මෙසේ දක්වා ඇත.

... එය රටේ සංවර්ධනයට බලවත් රුකුලක් කර පෙන්වීමටත් බලාපොරොත්තු වන්නෙමු. ගුවන් විදුලියෙන් විනෝදයට දිය යුතු තැන සුළු කොට නො තකා ආධ්‍යාත්මක සහ සංස්කෘතික වටිනාකම් තව තවත් මුළුතත් කළ හැකි වන පරිද්දෙන් කටයුතු පළල් කර ගැනීමට ද, ජාතික ප්‍රබෝධය ලියලවා හැරීමට ද අපි බලාපොරොත්තු වන්නෙමු.....

1973 දී බිහි වූ ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලිය සංස්ථාවේ රිජ්වේ තිලකරත්න යුගය තුළ ගුවන් විදුලිය සම්පූර්ණයෙන් ම යොමු කරන ලද්දේ එවකට ක්‍රියාත්මක කරමින් තිබූ වගා සංග්‍රාමය පිළිබඳ පණිවුඩය ජනයා වෙත ගෙන යාමට ය. මේ නිසා ගුවන් විදුලිය රජයේ දේශපාලන ප්‍රකාශනයක් බවට පත් වූ බව කිය වේ. එහෙත් ගුවන් විදුලිය විසින් කරන ලද්දේ රජයේ සංවර්ධන ප්‍රයත්නය සඳහා ගුවන් විදුලිය යොදා ගැනීමේ සංවර්ධන සන්නිවේදනාත්මක කාර්යයකි. එය මාධ්‍යයක් වශයෙන් කෙසේ සාර්ථක වූයේ ද යන්න වෙනම විමසා බැලිය යුත්තකි. එසේ වුවත් එකල ප්‍රවෘත්ති, උදා ගී, සංවර්ධනාත්මක පණිවුඩ රැගත් විවිධ සාකච්ඡා, ප්‍රබුද්ධ ගී , දේශාභිමානී ගී ආදිය ගුවන් විදුලියට අනන්‍යතාවක් ඇති කළේ ය. ගුවන් විදුලියේ සෘජු විකාශයන් හා සම්බන්ධ වෙමින් ගුවන් විදුලි ගොවි සමාජ පිහිටුවීමත්, ඒවා සමග කෘෂි සංවර්ධන නිලධාරීන් හා ගොවීන් එක් ව කටයුතු කිරීමත් කැපී පෙනෙන්නකි. මෙම සංවර්ධන පණිවුඩය රජයේ ලේක්හවුස් පුවත්පත් විසින් ද ඉදිරිපත් කරනු ලැබිණි.

ඒකකය: 7.0 සංවර්ධන සන්නිවේදනය (කාලච්ඡේද 50 යි.)

නිපුණතාව: සංවර්ධන සන්නිවේදනයේ න්‍යායාත්මක පදනම, ස්වභාව හා කලාපීය අත්දැකීම් විමර්ශනය කරමින්, සංවර්ධන සන්නිවේදන ගැටලු හා අභියෝග තුළනාත්මක ව විග්‍රහ කරයි.

නිපුණතා මට්ටම: 7.2 සංවර්ධන සංදේශනයේ ස්වභාව හා මාධ්‍ය පදනම් කර ගෙන ඒවා නිර්මාණය කිරීම හා ප්‍රවර්ධනය අත්හදා බලයි.

කාලච්ඡේද ගණන 15

විෂය අන්තර්ගතය : සංවර්ධන සංදේශනය

1. සංවර්ධන සංදේශනය හඳුනා ගැනීම
2. සංවර්ධන සංදේශන මාධ්‍ය
3. සංවර්ධන සංදේශ නිර්මාණය
4. සංවර්ධන සංදේශන ප්‍රවර්ධනය

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් ඵල

1. සංවර්ධන සංදේශනයේ කාර්යයන් විග්‍රහ කරයි.
2. සංවර්ධන සංදේශන මාධ්‍ය වෙන් වෙන් ව ද, එක් ව ද ගෙන ඒවායේ ශක්‍යතාව තක්සේරු කරයි.
3. ග්‍රාහකයා පාදක කර ගෙන ග්‍රාහක සහභාගිත්වය ඇති ව සංවර්ධන සංදේශ නිර්මාණය කරයි.
4. නිශ්චිත සැලැස්මක් යටතේ සංවර්ධන සංදේශන ප්‍රවර්ධනය අත්හදා බලයි.

හැඳින්වීම

සංවර්ධනය සඳහා සංදේශ නිර්මාණය හා ප්‍රවර්ධනය ඉතා අසීරු ක්‍රියාවලියකි. එයට හේතුව මෙහි දී වැදගත් වන්නේ සන්නිවේදකයා නොව ග්‍රාහකයා වීමයි. සංවර්ධන සන්නිවේදන ක්‍රියාවලියේ දී ග්‍රාහකයා වන්නේ යම් සංවර්ධන සැලසුමකින් ප්‍රතිලාභය ලබන ප්‍රජාවයි. සංවර්ධන සංදේශ එම ප්‍රජාව වෙත ඉදිරිපත් කිරීමේ අපේක්ෂාව වන්නේ, ඔවුන්ට මෙම සංවර්ධන ඉලක්කයන් අවබෝධ කර දීමත්, එම සංවර්ධන සැලසුම් සැකසීමට හා සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට ඔවුන්ගේ දායකත්වය ලබා ගැනීමත්, එම සංවර්ධන ප්‍රතිලාභ භුක්ති විඳීමට ඔවුන්ට අවස්ථාව සලසා දීමත් ය. ඒ ඒ අවස්ථාවල දී පැන නගින අවශ්‍යතා අනුව සංවර්ධන සංදේශ ඉදිරිපත් කරන්නට සිදු වේ. සංවර්ධන සංදේශ සැම විට ම මාධ්‍ය මිශ්‍රයක් සමග සම්බන්ධ වේ. එයින් අදහස් වන්නේ විවිධ මාධ්‍ය ඒකාබද්ධ ව සංවර්ධන සංදේශ ඉදිරිපත් කරනු ලබන බවයි. බහුජන මාධ්‍ය මෙන් ම නව මාධ්‍ය ද, සාම්ප්‍රදායික මාධ්‍ය ද මෙම ජාලයට සම්බන්ධ විය හැකි ය. මේ නිසා යම් සංවර්ධන සංදේශයක් නිර්මාණය කිරීමට පෙර ඉතා නිවැරදි පූර්ව අධ්‍යයනයක් කරන්නට සිදු වේ. සංවර්ධන සංදේශයේ ග්‍රාහක පිරිස පිළිබඳ ව අධ්‍යයනය කිරීම ද, ඔවුන් වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු සංදේශය මගින් ඉටු කර ගන්නට අපේක්ෂා කරන්නේ කුමක් ද? යන්න නිවැරදි ව අර්ථකථනය කිරීමද අවශ්‍ය ය. එපමණක් නොව වඩාත් යෝග්‍ය වන්නේ කුමන මාධ්‍ය මගින් සංදේශය ඉදිරිපත් කිරීම ද යන්න නිගමනය කළ යුතු ය. සංදේශය නිර්මාණය කළ යුත්තේ එම මාධ්‍යයට ගැළපෙන ආකාරයෙනි. සංවර්ධන සංදේශයන්හි ද තොරතුරු දැන්වීමේ හා පෙළඹවීමේ අරමුණ තිබුණත්, එය සාමාන්‍ය දැන්වීම්කරණයෙන් වෙනස් වේ. අතිශයෝක්තියෙන් යුක්ත හෝ අනවශ්‍ය හෝ පොළඹවන සුළු හෝ නිර්මාණාත්මක අංග ඇතුළත් කිරීමෙන් සාමාන්‍ය දැන්වීම්කරණ සංදේශ ඉදිරිපත් කරනු ලබයි. මේ නිසා පාරිභෝගික ජනතාව රැවටීමකට භාජනය වේ. සංවර්ධන සංදේශනයේ දී මෙම අතිශයෝක්තිය හෝ අනවශ්‍ය පෙළඹවීම හෝ රැවටීම හෝ කළ නො හැකි ය. ඉදිරිපත් කළ යුත්තේ ඉතා නිවැරදි හා සත්‍ය කරුණු ය. ඒ අතර ම ග්‍රාහක ප්‍රජාව පොළඹවා ගන්නට එම සංවර්ධන සංදේශ සමත් විය යුතු ය. මේ නිසා සංවර්ධන සංදේශ ප්‍රවර්ධනය සඳහා යොදා ගන්නට සිදු වන්නේ ජනතාවාදී, මානවවාදී, සංවර්ධනානුමුඛ උපාය මාර්ගයන් ය.

විෂය කරුණු පැහැදිලි කර ගැනීමට අත්වැලක්

1. සංවර්ධන සංදේශනය හඳුනා ගැනීම

- ඃ සංවර්ධන සංදේශනය යනු නිශ්චිත සංවර්ධන පණිවුඩයක් ඉදිරිපත් කරන්නක් බව
- ඃ සංවර්ධන ප්‍රයත්නයන්හි ප්‍රතිලාභ ලබන ප්‍රජාව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලබන්නක් බව
- ඃ සංවර්ධන සංදේශනය සමාජ අලෙවිකරණ සංදේශනයක් බව

- සංවර්ධන සංදේශය සැලසුම් කිරීම, නිර්මාණය කිරීම හා ඉදිරිපත් කිරීම සංවර්ධන සංදේශනයට අයත් වන බව
- සංවර්ධන සංදේශනය හුදු ව්‍යාපාරික අරමුණුවලින් බැහැර වූවක් බව
- සංවර්ධන සංදේශනය විවිධ මාධ්‍ය මිශ්‍රයක් ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක වන්නක් බව
- සංවර්ධන සංදේශනයේ දී බහුජන මාධ්‍යයට මෙන් ම, පුද්ගලාන්තර සන්නිවේදනයට ද කාර්ය භාරයක් ඇති බව
- සංවර්ධන සංදේශනය සංවර්ධන ප්‍රයත්නයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධ වන හා එහි ප්‍රතිලාභ ලබන විවිධ පාර්ශ්වයන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන්නක් වන බව

2. සංවර්ධන සංදේශන මාධ්‍ය

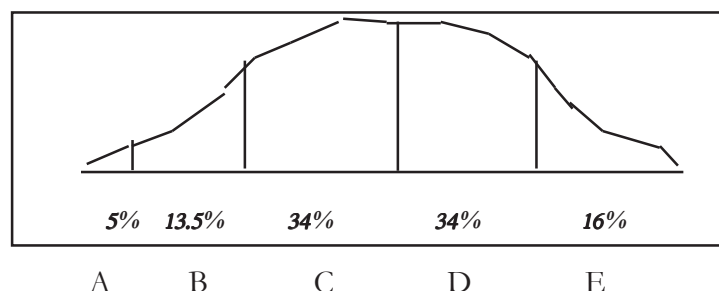
- සංවර්ධන සංදේශන මාධ්‍ය වෙන් කොට දැක්විය නොහැකි බව
- යොදා ගත හැකි කුමන මාධ්‍යයක් හෝ සංවර්ධන සංදේශනය සඳහා යොදා ගත හැකි බව
- සංවර්ධන සංදේශනයේ දී බහුජන මාධ්‍යයන් යොදා ගත හැකි බව
- ප්‍රජාවට වඩාත් සමීප සාම්ප්‍රදායික සන්නිවේදන මාධ්‍ය සංවර්ධන සන්නිවේදනයේ දී සාර්ථක ව යොදා ගත හැකි බව
- සංවර්ධන සංදේශන මාධ්‍ය මිශ්‍රයක් ලෙස යොදා ගත යුතු බව
- වඩාත් වැදගත් වන්නේ ඉලක්ක ප්‍රජාව වෙත සාර්ථක ව ලඟා විය හැකි මාධ්‍ය තෝරා ගැනීම මිස ජනප්‍රිය මාධ්‍ය තෝරා ගැනීම නොවන බව
- බහුජන මාධ්‍ය ද, සමූහ සන්නිවේදනය සඳහා යොදා ගන්නා මාධ්‍ය ද, පුද්ගලාන්තර සන්නිවේදනයට යොදා ගන්නා මාධ්‍ය ද විවිධාකාරයෙන් සංවර්ධන සන්නිවේදනයට යොදා ගත හැකි බව
- සංවර්ධන සංදේශන මාධ්‍ය තෝරා ගැනීමේ දී වැදගත් වන්නේ ඒවා ප්‍රතිලාභී හා ග්‍රාහක ප්‍රජාව විසින් පහසුවෙන් භාවිත කරන මාධ්‍ය විය යුතු බව

3. සංවර්ධන සංදේශ නිර්මාණය

- සංවර්ධන සංදේශ නිර්මාණයේ දී ග්‍රාහක සහභාගිත්ව පාදක සංදේශ රටා යොදා ගත හැකි බව
- සංවර්ධන සංදේශ නිර්මාණයේ දී අතිශයෝක්තිය, අනවශ්‍ය පෙළඹවීම හා ව්‍යාජය යොදා නොගත යුතු බව
- ග්‍රාහක සහභාගිත්ව පාදක සංදේශ නිර්මාණයේ පියවර 9ක් ඇති බව

ග්‍රාහක සහභාගිත්ව පාදක සංදේශ රටා නිර්මාණ පියවර

- සංවර්ධන සංදේශන මෙහෙයුමට අදාළ ව ලබා ගත හැකි සෑම තොරතුරක් ම අධ්‍යයන කරන්න.
- ග්‍රාහකයන්ගේ ජීවන රටාව, ලැදියාවන් හා අභිමතයන් විශ්ලේෂණය කරන්න.
- මෙහෙයුමේ මාතෘකාවට අදාළ ව ග්‍රාහකයන්ගේ උවමනා හා අවශ්‍යතා තක්සේරු කරන්න.
- සංදේශනයට අදාළ ව මැනිය හැකි ඉලක්ක ලේඛනගත කරන්න.
- යොදා ගන්නා මාධ්‍ය තෝරා ගන්න.
- නිර්මාණාත්මක - පෙළඹවීම් උපාය මාර්ග තීරණය කරන්න.
- සංදේශයේ විශේෂී අන්තර්ගතයන් ලේඛනගත කරන්න.
- පූර්ව තක්සේරුවක යෙදෙන්න.
- සංදේශයේ අන්තර්ගතය නැවත සලකා බලා, බහුජන නිෂ්පාදනයට යොමු කරන්න.

- A** සමස්ත ප්‍රජාවෙන් සියයට 2.5 ක් වූ මෙම පිරිස යම් වෙනස් වීමක් වහා ම පිළි ගැනීමට සූදානම් පිරිසයි. මෙම පිරිස සමග ගනුදෙනු කිරීම පහසු ය. මත නායකයන් ලෙස සැලකිය හැකි ය.
- B** සමස්ත ප්‍රජාවෙන් සියයට 13.5 ක් වූ මෙම පිරිස මුල් කණ්ඩායම දෙස බලා ඉක්මණින් වෙනස් කම භාර ගැනීමට පෙළඹෙන පිරිසයි. මෙම පිරිස ද සංවර්ධන වැඩ සටහනක් සඳහා පහසුවෙන් එක් කර ගත හැකි ය. මෙම පිරිස ප්‍රමුඛ අනුගාමිකයන් ය
- C** සමස්ත ප්‍රජාවෙන් සියයට 34 ක් වූ මෙම පිරිස මත නායකයන් හා ඔවුන්ගේ අනුගාමිකයන් කටයුතු කරන ආකාරය බලා සිට, එම විශ්වාසය මත වෙනස්කම භාර ගැනීමට එක් වන්නන් ය. මෙම පිරිසට දවැන්ත සන්නිවේදන වැඩ සටහනක් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ය. මෙම පිරිස ප්‍රමුඛ බහුජනතාවයි.
- D** මෙම පිරිස නවීකරණයට එක් වන්නේ මුල් කණ්ඩායම් තුන ම නවීකරණයට එක් වූ පසු ව ය. වෙනස් වීම් එක් වර ම භාර ගැනීමට අකැමැති වෙති. ඒ සඳහා ඔවුන්ට කාලය අවශ්‍ය වේ. එසේ ම සිදු වන්නේ කුමක්දැයි අධ්‍යයනය කරති. එක් වර ම වෙනස්කම විග්‍රහ කිරීමට අපහසු ය. මොවුන් ප්‍රමාදිත බහුජනතාව යි.

E මුල් කණ්ඩායම් හතර ම නවීකරණයට එකඟ වුවත්, මෙම පිරිස කෙසේවත් එයට එකඟ වන්නේ නැත. ඔවුන්ට ඒ පිළිබඳ බරපතල ප්‍රශ්න තිබේ. වෙනස්වීම සැක කිරීම හා ඒ තුළ සැඟවුණු අරමුණු තිබෙන බව විශ්වාස කිරීමට මේ පිරිස පෙළඹේ. කිසි ම සමාජ කණ්ඩායමක මෙම පිරිස සමග සංවර්ධන වැඩ සටහනක් ක්‍රියාත්මක කළ නොහැකි ය. එබැවින් සංවර්ධන සන්නිවේදන වැඩ සටහනක දී මොවුන් පොළඹවා ගැනීම සඳහා වැඩ සටහන් ඉදිරිපත් කිරීම නිෂ්ඵල ය. එහෙත් ඔවුන් සමාජ කණ්ඩායමක් වශයෙන් මෙම වෙනස්වීම්වලට එරෙහි ව කටයුතු කිරීම වැළැක්වීමට සංවර්ධන සන්නිවේදන වැඩ සටහන යටතේ සැලසුම් කරන්නට සිදු වේ.

ඉහත දක්වන ලද ප්‍රජා කණ්ඩායම් වර්ගීකරණය ඕනෑම සමස්ත සමාජයකට ම හෝ ඕනෑම කුඩා සමාජයකට හෝ ආරෝපණය කර ගත හැකි ය. එනම් පාසලක වුවත් සිටින සමස්ත ප්‍රජාව මේ ආකාරයේ වර්ගීකරණයකට ලක් කළ හැකි ය.

- ඃ සංවර්ධන සංදේශ නිර්මාණය කිරීමේ නිෂ්පාදන කණ්ඩායම් සාධක ද, අන්තර්ගතය හා සබැඳි සාධක ද, මාධ්‍ය හා සබැඳි සාධක ද, ග්‍රහක සාධක ද බල පාන බව
- ඃ සංවර්ධන සංදේශ නිර්මාණයේ දී සමස්ත ග්‍රාහක පිරිස ප්‍රතිචාර දක්වන ආකාරය පිළිබඳ ව දැඩි අවධානය යොමු කළ යුතු බව

4. සංවර්ධන සංදේශන ප්‍රවර්ධනය

- ඃ සංවර්ධන සංදේශන නිර්මාණය කිරීමට පෙර සිට ම එහි ප්‍රවර්ධන සැලැස්ම නිර්මාණය කර තිබිය යුතු බව
- ඃ සංවර්ධන සංදේශන ප්‍රවර්ධනය නිසි සැලැස්මක් හා කාල රාමුවක් සහිත ව කළ යුතු බව
- ඃ කොතරම් සැලසුම් කරනු ලැබුවත් සංවර්ධන සංදේශ අසාර්ථකවීමට ඉඩ ඇති නිසා, ප්‍රවර්ධන සැලැස්ම තුළ එයට අවශ්‍ය ඉඩ කඩ තිබිය යුතු බව
- ඃ සංවර්ධන සංදේශ ප්‍රවර්ධනය නිසි කාල රාමුවක් සහිත ව ක්‍රියාත්මක කළ යුතු බව
- ඃ නියාමක ප්‍රවර්ධන වැඩ සටහනක් ක්‍රියාත්මක කර එහි ප්‍රතිඵල අනුව සමස්ත ප්‍රවර්ධන වැඩ සටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම වඩාත් ඵලදායී වන බව
- ඃ සංවර්ධන සංදේශ ප්‍රවර්ධනය සඳහා ඒ පිළිබඳ විශේෂඥ නියාමනයක් අවශ්‍ය බව
- ඃ සංවර්ධන සංදේශ ප්‍රවර්ධනය සමග එක් ව ග්‍රාහක ප්‍රතිචාර ලබා ගැනීමේ හා තක්සේරු කිරීමේ අඛණ්ඩ වැඩ පිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු බව
- ඃ සංවර්ධන සංදේශන ප්‍රවර්ධන සැලැස්ම පිළිබඳ ව එයට සම්බන්ධ හැම කෙනෙක් ම දැන සිටිය යුතු බව

ඒකකය: 7.0 සංවර්ධන සන්නිවේදනය (කාලච්ඡේද 50 යි.)

නිපුණතාව: සංවර්ධන සන්නිවේදනයේ න්‍යායාත්මක පදනම, ස්වභාව හා කලාපීය අත්දැකීම් විමර්ශනය කරමින්, සංවර්ධන සන්නිවේදන ගැටලු හා අභියෝග තුළනාත්මක ව විග්‍රහ කරයි.

නිපුණතා මට්ටම: 7.3 සාම්ප්‍රදායික හා නවීන සංවර්ධන සන්නිවේදන ක්‍රමෝපායයන් හා ප්‍රජා සහභාගිත්ව ක්‍රමවේද ගවේෂණය කරමින් සුසමාදර්ශ විමර්ශනය කරයි.

කාලච්ඡේද ගණන 15

විෂය අන්තර්ගතය : සංවර්ධන සන්නිවේදන ක්‍රමෝපායයන්

1. සාම්ප්‍රදායික සංවර්ධන සන්නිවේදන ක්‍රම
2. නවීන සංවර්ධන සන්නිවේදන ක්‍රම
3. ප්‍රජා සහභාගිත්ව ක්‍රමවේද
4. සංවර්ධන සන්නිවේදන සුසමාදර්ශ

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් ඵල

1. සාම්ප්‍රදායික සංවර්ධන සන්නිවේදන ක්‍රමවල ස්වරූපය හා ඒවා යොදා ගත හැකි ආකාරය විමර්ශන කරමින් ඒවා අත්හදා බලයි.
2. නවීන සංවර්ධන සන්නිවේදන ක්‍රමවල ස්වරූපය හා ඒවා යොදා ගත හැකි ආකාරය විමර්ශනය කරමින් ඒවා අත්හදා බලයි.
3. සංවර්ධන සන්නිවේදනයේ දී ප්‍රජා සහභාගිත්ව ක්‍රම යොදා ගැනීමේ අවශ්‍යතාව හා එහි ස්වභාව විග්‍රහ කරමින් ඒවා අත්හදා බලයි.
4. සංවර්ධන සන්නිවේදන සුසමාදර්ශ සංසන්දනාත්මක ව විමර්ශනය කරමින් ඒ පිළිබඳ අත්දැකීම් ලබා ගනියි.

හැඳින්වීම

විශාල ජනගහණයකට සන්නිවේදනය කිරීමේ දී යොදා ගන්නා නවීන සන්නිවේදන ක්‍රම හා ප්‍රජාව විසින් තම සංස්කෘතිය තුළ පවත්වා ගෙන එන සාම්ප්‍රදායික සංවර්ධන සන්නිවේදන ක්‍රම ද එක් ව සංවර්ධන සන්නිවේදන ක්‍රමෝපායයන් ගොඩ නැංවී ඇත. සාම්ප්‍රදායික සන්නිවේදන ක්‍රම වශයෙන් යොදා ගැනෙන්නේ බොහෝ විට ගැමි මාධ්‍යයයි. එයට විවිධ ජනකලාවන් අයත් වේ. ඒ සමග ම ජනයාට අයත් විවිධ ජනග්‍රාහි, ජන ගායනා, ජන ඇදහිලි, ආගමික වත් පිළිවෙත්, සංස්කෘතික වත් පිළිවෙත් ආදිය ද සම්බන්ධ කර ගත හැකිය. නවීන සන්නිවේදන ක්‍රම වශයෙන් ගැනෙන බහුජන මාධ්‍ය මෙන් ම නව මාධ්‍ය ද සංවර්ධන සන්නිවේදන වැඩ සටහනක් දී යොදා ගත හැක්කේ සම්මිශ්‍රණයක් ලෙසට ය. සාම්ප්‍රදායික සන්නිවේදන ක්‍රම වශයෙන් ගැනෙන ගැමි නාට්‍ය, රූකඩ ආදිය ද ජන ක්‍රීඩා ආදිය ද සැලසුම් සහගත ව හා අරමුණු සහිත ව සංවර්ධන සන්නිවේදන මාධ්‍ය සඳහා යොදා ගත හැකි ය. ඒ මගින් විශේෂයෙන් ප්‍රජාව වෙත ළඟා වන සංදේශ වඩාත් සුහදශීලී ලෙස භාර ගන්නට ඔවුන් කැමතිය. එවැනි කැමැත්තක් බහුජන මාධ්‍ය ඔස්සේ ලැබෙන සංදේශවලට ඇති නොවේ. සංවර්ධන සන්නිවේදන ක්‍රමෝපායයන් සැලසුම් කිරීමේ දී භාෂාව හා සිරිත් විරිත් ආදිය කෙරෙහි දැඩි අවධානයක් යොමු කරන්නට සිදු වේ. ප්‍රජා සහභාගිත්ව සංවර්ධන සැලසුම් සමග එක් ව සංවර්ධන සන්නිවේදනය ක්‍රියාත්මක කරන්නට සිදු වන බැවින්, ප්‍රජා සහභාගිත්ව ක්‍රමවේද යොදා ගැනීම ඉතා වැදගත් ය. යම් සංවර්ධන සැලැස්මක් තමන් වෙනුවෙන් නිර්මාණය කරන ලද්දක් බව පිළි ගැනීමට වඩා, එම සැලැස්ම නිර්මාණය කිරීමට ප්‍රජාව ද එක් කර ගැනීමෙන් එය තමන්ගේ දෙයක් බවට පිළි ගැනීමට ඔවුන් සූදානම් ය. සංවර්ධන සන්නිවේදන අධ්‍යයන කරන්නන් ලෙස වඩා වැදගත් වන්නේ ඒ පිළිබඳ දේශීය සුසමාදර්ශ පිළිබඳ ව අධ්‍යයනය කිරීමයි. පසු ගිය දශක කිහිපය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ආකාරයෙන් සංවර්ධන සන්නිවේදන භූමිකාව ඉටු කරන ලද රාජ්‍ය හා ප්‍රජා ආයතන තිබේ. මෙම ප්‍රජා ආයතන (රාජ්‍ය නොවන ආයතන යනුවෙන් මේවා හැඳින්වීම වැරදි අර්ථකථනයකි.) සැබවින් ම ප්‍රජාවට අයත් ය. රටක සංවර්ධන ප්‍රයත්නයෙහි ප්‍රජා දායකත්වය මෙම ප්‍රජා ආයතන මගින් නිරූපණය වේ. රජය මහජන බදු මුදලින් සංවර්ධන ප්‍රයත්නයන්හි යෙදෙන අතර ම, ප්‍රජා ආයතන විවිධ දේශීය හා විදේශීය අරමුදල් සම්පාදනය කරමින් දේශීය සංවර්ධන ප්‍රයත්නයන්හි යෙදේ. ඒ අතර කැපී පෙනෙන ප්‍රජා ආයතන දෙකක් නම් සර්වෝදය හා සණස ව්‍යාපාරයයි. සර්වෝදය ව්‍යාපාරය කුඩා පරිමාණයේ සමාජ සංවර්ධන කාර්යයක් දැවැන්ත ජාතික ව්‍යාපාරයක් බවට පත් වීමකි. ඒ මගින් ග්‍රාමීය මට්ටමේ ප්‍රජා සහභාගිත්වය උපරිම වශයෙන් ලබා ගනිමින්, ස්වේච්ඡා

සේවකයන් එක් කර ගනිමින්, ග්‍රාමීය ආර්ථික, සමාජීය හා සංස්කෘතික සංවර්ධන ක්‍රියා දාමයන් පසු ගිය දශක කිහිපය තුළ ක්‍රියාත්මක කර ඇත. එයට සම කළ හැකි වෙනත් ප්‍රජා සංවර්ධන ආයතනයක් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඇත්නම් ඒ සමාජ ව්‍යාපාරය පමණි. සමාජ ව්‍යාපාරය ප්‍රජාවට මූල්‍ය පහසුකම් සැලසීම මගින් ඔවුන් සංවර්ධනය කිරීමේ කුඩා කාර්යයන් දැවැන්ත ප්‍රජා ව්‍යාපාරයක් බවට පත් වීමකි. එය ඉතා හොඳින් සංවිධානය කරන ලද්දක් වන අතර, ග්‍රාමීය මූල්‍ය සැපයුම් ක්ෂේත්‍රයේ ශක්තිමත් සංවිධානයක් බවට ද පත් වී ඇත. සංවර්ධන සන්නිවේදනය භාවිතයට ගනිමින් ජාතික සංවර්ධන ප්‍රයත්නයන්හි යෙදෙන රාජ්‍ය ආයතන බොහෝ ය. කලින් කලට ඒවායේ නම හෝ මුහුණුවර වෙනස් වේ. සමහර ආයතන අලුතින් ආරම්භ වන අතර, තවත් ඒවා වැසී යයි. ඒ අතර සමෘද්ධි ව්‍යාපාරය මේ වන විට ශ්‍රී ලංකාව පුරා දැවැන්ත ජාලයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක වෙමින් ප්‍රජාව බලගැන්වීමේ භූමිකාවක් ඉටු කරයි. ඒ සඳහා ඔවුන්ට අවශ්‍ය අධ්‍යාපනයද, ව්‍යවසායකත්ව පුහුණුව ද, නිවාස සංවර්ධනය ද ආදී වශයෙන් විවිධ ක්ෂේත්‍රයන් ඔස්සේ සමෘද්ධි ව්‍යාපාරය කටයුතු කරයි. එවැනි ජාතික මට්ටමේ ප්‍රජා සංවර්ධන ව්‍යාපාරයක් පිළිබඳ අත්දැකීම් ලබා ගැනීම ඉතා වැදගත් ය. ඒ අතර ම ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය මට්ටම ඉහළ නැංවීම සඳහා දශක ගණනාවක් විවිධ ආකාරයෙන් සෞඛ්‍ය සන්නිවේදනයේ යෙදෙන සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යාංශය ජනයාගේ සෞඛ්‍ය දැනුම වැඩි කරමින්, සමාජය සෞඛ්‍ය සම්පන්න කිරීමේ සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපාරයක යෙදී සිටියි. එබැවින් සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යාංශයේ කටයුතු ද අධ්‍යයනය කිරීම සංවර්ධන සන්නිවේදනය පිළිබඳ ශික්ෂණයක් ලබා ගැනීමේ දී වැදගත් ය. සර්වෝදය, සමාජ, සමෘද්ධි හා සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යාංශය යන ආයතන හතර පිළිබඳ ව කෙනෙකුට යම් යම් ආකාරයෙන් පෞද්ගලික මති මතාන්තර තිබෙන්නට පුළුවන. එම කුමන ආයතනයක හෝ ජයග්‍රහණයන් මෙන් ම බිඳ වැටීම් ද තිබෙන්නට පුළුවන. වඩාත් වැදගත් වන්නේ මෙම ජයග්‍රහණයන් මෙන් ම බිඳ වැටීම් ද අධ්‍යයනය කරමින්, අනාගත ජාතික සංවර්ධන ප්‍රයත්නයන් කරා යොමු වූ නව සමාජයක් නිර්මාණය කිරීමෙහි ලා සංවර්ධන සන්නිවේදනය භාවිත කිරීමේ ක්‍රමෝපායයන් අත් හදා බැලීම ය.

විෂය කරුණු පැහැදිලි කර ගැනීමට අත්වැලක්

1. සාම්ප්‍රදායික සංවර්ධන සන්නිවේදන ක්‍රම

- මෙයින් අදහස් වන්නේ ප්‍රජාව විසින් කාලාන්තරයක් තිස්සේ භාවිත කරනු ලබන, ඔවුන් කැමැත්ත දක්වන, ඔවුන්ට සමීප සන්නිවේදන ක්‍රම බව
- ප්‍රජා සන්නිවේදන ක්‍රම මගින් ලැබෙන සංදේශ ප්‍රජාව විසින් කැමැත්තෙන් භාර ගන්නා බව
- නවීන සන්නිවේදන ක්‍රමවලට වඩා සාම්ප්‍රදායික සන්නිවේදන ක්‍රම මගින් සංවර්ධන සන්නිවේදන වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි බව

• රුකඩ නාට්‍ය • ජන / ගැමි නාට්‍ය • ජන ගායනා • වීදි නාට්‍ය
• දෙවොල් • සොකරි • බලි • නාඩගම් • නෘත්‍ය

- සාම්ප්‍රදායික සංවර්ධන සන්නිවේදන ක්‍රම තුළ ප්‍රජාව සඳහා විවිධ සංවර්ධන සංදේශ ඉදිරිපත් කළ හැකි බව
- එවැනි සංවර්ධන සංදේශයක් ප්‍රජාවට වඩාත් සමීප ව දැනෙන බව හා පිළි ගන්නා බව

2. නවීන සංවර්ධන සන්නිවේදන ක්‍රම

- නවීන තාක්ෂණික සංවර්ධනය සමග අනුබද්ධ ව ක්‍රියාත්මක කළ හැකි සංවර්ධන සන්නිවේදන ක්‍රම මෙයට අයත් වන බව
- සාම්ප්‍රදායික සන්නිවේදන ක්‍රම සමග සංයෝගී ව නවීන සන්නිවේදන ක්‍රම ද යොදා ගන්නට සිදු වන බව
- නවීන සන්නිවේදන ක්‍රම යොදා ගැනීමේ දී ග්‍රාහක පිරිස නිවැරදි ව හඳුනා ගෙන එම සන්නිවේදන කටයුතු සැලසුම් කළ යුතු බව
- යොදා ගන්නා භාෂාව මෙම අවස්ථාවේ දී ඉතා වැදගත් වන බව
- නවීන සන්නිවේදන ක්‍රම සංවර්ධනය සඳහා යොදා ගැනීම සැලසුම් කළ යුත්තේ ඒ පිළිබඳ විශේෂඥයන් විසින් බව
- නවීන සන්නිවේදන වැඩ සටහන්වලට සහභාගි වන ප්‍රජාව එයින් ලබා ගන්නා සංදේශ පිළිබඳ

ව වඩාත් විමසා බලන බව

• වික්‍රපට	• විඩියෝ වැඩ සටහන්	• පුවත්පත්
• සඟරා	• පෝස්ටර්	• අත්පත්‍රිකා
• පොත් පිංච	• ගුවන් විදුලි වැඩ සටහන්	• සාකච්ඡා
• සම්මන්ත්‍රණ	•	

3. ප්‍රජා සහභාගිත්ව ක්‍රමවේද

ඃ සංවර්ධන සන්නිවේදන වැඩ සටහන් සැලසුම් කරනු ලබන්නේ ප්‍රජාව සඳහා වන බැවින් ප්‍රජාවගේ සහභාගිත්වය සෑම අවස්ථාවක දී ම අවශ්‍ය බව

• සැලසුම් කිරීම
• කාර්ය බෙදා ගැනීම
• වැඩ කිරීම
• නියාමනය
• ඇගයීම

ඃ සංවර්ධන සන්නිවේදන වැඩ සටහනකින් ප්‍රතිලාභ ලබන්නන් එහි සෑම අවස්ථාවක දී ම සහභාගි විය යුතු බව

ඃ නවීකරණ වැඩ සටහන්වලට ප්‍රජාව සහභාගි කරවීම පහසු කාර්යක් නොවන බව

ඃ සහභාගිත්ව ක්‍රමවේද යොදා ගැනීමෙන් ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවෙන බව

ඃ සහභාගිත්ව ක්‍රමවේද යොදා ගැනීමෙන් එම සංවර්ධන කාර්යය තමන්ගේ දෙයක් බවට හැඟීමක් එම ප්‍රජාව තුළ ඇති වන බැවින්, එය ආරක්ෂා කර ගැනීමට ඔවුන් පෙළඹෙන බව

ජනතා සහභාගිත්වය පදනම් කර ගත් රාජ්‍ය අනුග්‍රහය ඇති ව ක්‍රියාත්මක කරන ලද ප්‍රජා සහභාගිත්ව සංවර්ධන වැඩ සටහන්

1. සමුපකාර සමිති ව්‍යාපාරය: ස්වේච්ඡා ව්‍යාපාරයක් ලෙසින් ආරම්භ විය. ග්‍රාමීය ජනයාගේ මුදල් ඉතිරි කිරීම හා ණය සැපයීම මෙහි ආරම්භක කාර්ය විය. ගම් මට්ටමින් ආරම්භ කරන ලද සකසුරුවම් හා ණය ගනුදෙනු සමිති 1940 ගණන් වන විට පුළුල් අංශ කෙරේ පැතිරී ගොස් තිබිණි. දෙවන ලෝක යුද්ධ සමයේ දී රජයේ ආහාර ද්‍රව්‍ය බෙදා හැරීමේ සංවිධානය බවට පත් වූයේ සමුපකාරයයි. සමුපකාරය ගොඩ නංවන ලද්දේ ගැමියන්ගේ කොටස් මුදල් එකතු කිරීමෙනි. දිවයින පුරා සමුපකාර සමිති විසිරී තිබුණ ද, ඒ එක් එක් සමිතියක් වෙන් වෙන් ව ක්‍රියාත්මක විය. 1956 න් පසු ව විවිධ සේවා සමුපකාර සමිති ක්‍රමය හඳුන්වා දෙනු ලැබිණි. එහි අරමුණ වූයේ සමුපකාර ක්‍රමය වඩාත් විධිමත් කිරීම ය. විවිධ සේවා යන්ත්‍රණ නිෂ්පාදන, අලෙවිය, බෙදා හැරීම හා මිල දී ගැනීම වැනි ආර්ථික කටයුතු අයත් විය. 1970 දී විවිධ සේවා සමුපකාර සමිති සංගමයක බල ප්‍රදේශය වූයේ මැතිවරණ කොට්ඨාශයකි. ඒ අනුව කුඩා සමිති රාශියක් විවිධ සේවා සමුපකාර සමිති සංගමය යටතේ බිහි විය. මෙම සමිති සඳහා අධ්‍යක්ෂවරුන් පත් කිරීමේ බලය දේශපාලන අධිකාරිය සතු වීම නිසා එහි ප්‍රජා සහභාගිත්ව ලක්ෂණ යටපත් වී ගියේ ය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සමුපකාර ව්‍යාපාරය ජනයා සතු මහජන ව්‍යාපාරයක් ලෙස නොව රජයේ ව්‍යාපාරයක් ලෙස සිතන්නට සමාජය පුරුදු විය. එහෙත් රජයේ ආහාර සලාකය බෙදා හැරීමත්, වෙනත් සලාක ක්‍රම හා සහනාධාර ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීමත් සමුපකාරය මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ නිසා, සමුපකාර ගම් මට්ටමේ සංවිධානයක් ලෙස දීප ව්‍යාප්ත ව පැවතිණි. පසු කලක දී සලාක ක්‍රමය අහෝසි කරනු ලැබුවත්, සමුපකාර ව්‍යාපාරය ජාතික ආර්ථික හා සමාජීය දේහයේ කොටසක් බවට පත් ව පවතී. එක් අතකින් රජයේ මෙහෙයවීම යටතේ සමුපකාර ව්‍යාපාරය අභ්‍යන්තර වෙළෙඳාමෙහි සැහෙන කොටසක් අත්පත් කර ගෙන සිටි අතර ම, වෙනත් ක්ෂේත්‍රයන් තුළ ද සමුපකාර ව්‍යාපාරය පැතිරී පවතී. රජය විසින් සමුපකාර අමාත්‍යාංශයක් හා සමුපකාර දෙපාර්තමේන්තුවක් පැවතීම හේතු කොට ගෙන බොහෝ විට සමුපකාර ව්‍යාපාරය යනු රජයේ ව්‍යාපාරයක් යන අදහස සමාජය තුළ පවතී. එහෙත් එය සැබවින් ම රජයේ අනුග්‍රහය ලබන මහජන ව්‍යාපාරයකි. ජාතික සංවර්ධනය සඳහා ප්‍රජා සහභාගිත්ව ව්‍යාපාරයක් වශයෙන් සමුපකාර ව්‍යාපාරය තව දුරටත් පවත්වා ගෙන යාමට ප්‍රජා සහභාගිත්වය පුළුල් ලෙස ලබා ගැනීමේ හා දීමේ වැඩ පිළිවෙළක් ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය.

2. ග්‍රාම සංවර්ධන සමිති ව්‍යාපාරය: ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන නිදහස ඇති වීමත් සමග ග්‍රාමීය සංවර්ධනය පිළිබඳ ව ඇති වූ දේශපාලන අවධානය මත ග්‍රාම සංවර්ධන සමිති ව්‍යාපාරය ආරම්භ වූයේ 1948 දී ග්‍රාම සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව පිහිටුවීම සමග ය. එසේ වුවත් 1940 වන විට ග්‍රාම සංවර්ධන ව්‍යාපාරය බිහි වී තිබිණි. ග්‍රාම සංවර්ධන ව්‍යාපාරයේ අරමුණ වූයේ ග්‍රාමීය වශයෙන් සංවර්ධනය ඇති කිරීමත්, ඒ සඳහා ග්‍රාමීය ජනතාවගේ ම සහභාගිත්වයෙන් යුතු ව්‍යාපාරයක් ගොඩ නැංවීමත් ය. මේ කෙරෙහි ග්‍රාමීය ජනතාව ආකර්ෂණීය වූයේ ඔවුන්ට ග්‍රාමීය මට්ටමින් සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය හා සම්බන්ධවීමට හැකි ආසන්නතම සංවිධානයක් බිහි වීම නිසා ය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් 1955 වන විට ග්‍රාම සංවර්ධන සමිති 6200ක් පමණ ද, කාන්තා සමිති 2200 ක් පමණ ද බිහි වී තිබිණි.

ගැමි ජනතාවගේ අන්‍යෝන්‍ය සහභාගිත්වය තුළින් ග්‍රාමීය සංවර්ධනය ඇති කිරීම සඳහා ග්‍රාමීය නායකත්වය ක්‍රියාකාරී මට්ටමකට පත් කිරීම සඳහා ග්‍රාම සංවර්ධන ව්‍යාපාරය ඉවහල් වූ අතර, ඒ සඳහා රජයේ සෘජු සහයෝගය ලැබිණි. ග්‍රාම සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ ග්‍රාම සංවර්ධන නිලධාරීන් ද පත් කරනු ලැබිණි. 1956 වන විට මෙය කොතරම් ව්‍යාප්ත වී තිබුණේ ද යත්, ගම් මට්ටමේ විවිධාකාර කටයුතු සඳහා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ඒ සඳහා යොදා ගන්නා ලද ග්‍රාමීය සංවිධානය වූයේ ග්‍රාම සංවර්ධන සමිතියයි. ආහාර නිෂ්පාදනය, මංමාවත් හා වාරි මාර්ග සංවර්ධනය, අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍ය, ඉඩම් හා පළාත් පාලන කටයුතු මෙන් ම පොලිසියට අයත් කාර්යයන් සඳහා ද ග්‍රාම සංවර්ධන සමිති සම්බන්ධ විය. ඉතා කෙටි කලකින් ම මෙය ග්‍රාමීය මට්ටමේ ජනප්‍රිය ව්‍යාපාරයක් බවට පත් වූයේ මේ ඔස්සේ ග්‍රාමීය නායකයන්ට ලැබුණු අනගි අවකාශය නිසා ය. 1970 වන විට ගම් 500 ක් ග්‍රාම සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් විශේෂ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියක් සඳහා තෝරා ගෙන තිබුණි. එසේ ම එවකට පැවති රජය විසින් ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා ග්‍රාම සංවර්ධන සමිතිවලට විශේෂ ස්ථානයක් අත්පත් කර දෙමින් හැම ගමක ම ග්‍රාම සංවර්ධන සමිතියක් හා කාන්තා සමිතියක් පිහිටුවීමට කටයුතු කරනු ලැබිණි. මෙහි ඉලක්කය ලෙස ගම් 20,000ක ග්‍රාම සංවර්ධන සමිති හා කාන්තා සංගම් පිහිටුවීමට සැලසුම් කරනු ලැබූ අතර, ග්‍රාම සංවර්ධන සමිතිවල සභාපතිවරුන්ට සාමදාන විනිශ්චයකාර තනතුරු ලබා දෙන බවට තිබූ ආරංචිය නිසා නිසි සැලසුම්වලින් බැහැර ව සමිති පිහිටුවීම සිදු විය.

කෙබඳු අඩුපාඩුකම් පැවතියද, ග්‍රාම සංවර්ධන සමිති විසින් ග්‍රාමීය මට්ටමේ සංවර්ධනය සඳහා කරන ලද සේවය සුළු පටු නොවේ. දේශාභිමානය ගොඩ නැංවීම, ජාතික සිරිත් විරිත් ප්‍රවර්ධනය, පාසල් ගොඩනැගිලි හා මාර්ග ඉදිකිරීම, ළිං හා ප්‍රජා ශාලා ගොඩ නැංවීම, ශ්‍රමදාන කටයුතු හා අත්තම් ක්‍රම හා සෞඛ්‍ය සංවර්ධනය මේ මගින් ගමට ලැබුණු ප්‍රතිලාභයන් ය. ග්‍රාම සංවර්ධන සමිති ජනතා ව්‍යාපාරයක් වශයෙන් ජනතාවගේ සහභාගිත්වයෙන් ක්‍රියාත්මක වූ අතර ම, ජනතාවගේ දේශපාලන මති මතාන්තරවලින් බැහැර වන්නට මෙම සමිතිවලට ද නොහැකි විය. ඒ නිසා පසු කලෙක මෙය පොදුවේ ගමක දියුණුව සඳහා ගමේ සාධාරණ නියෝජිතයෙකුගේ පිහිටුවනු ලැබූ ජනතා ව්‍යාපාරයක් වෙනුවට, දේශපාලන පදනම මත තෝරා ගත් නියෝජිතයන්ගෙන් සමන්විත ව්‍යාපාරයක් බවට පත් විය. එසේ ම මෙම පිරිස ගමේ සාම්ප්‍රදායික බලය අත්පත් කර ගෙන සිටි පිරිස ම විය. ඒ නිසා ගමේ සැබෑ දූප්පතුවන්ගේ අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් මෙම සමිතිවලින් සිදු වූ සේවය අල්ප ය. එහෙත් පොදුවේ ගම්වල බොහෝ සංවර්ධන කටයුතු මේ මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබිණි. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් පසු කලක දී ග්‍රාම සංවර්ධන සමිති ව්‍යාපාරය අඩපණ විය. එහෙත් තවමත් එයට ඇති අවකාශය බැහැර වී නැත.

3. ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන මණ්ඩල ව්‍යාපාරය: 1971 දී මෙම ව්‍යාපාරය ආරම්භ කරන ලද්දේ, ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශය යටතේ ය. මෙයට අයත් බල ප්‍රදේශය වූයේ පළාත් පාලන බල ප්‍රදේශයයි. එනම් සෑම පළාත් පාලන බල ප්‍රදේශයකට ම එකක් බැගින් ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන මණ්ඩල පිහිටුවනු ලැබිණි. සෑම මණ්ඩලයක් සඳහා ම ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන නිලධාරියෙකු වශයෙන් උපාධිධාරියෙකු පත් කරනු ලැබිණි. ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන මණ්ඩලය ජනතා සහභාගිත්වය පදනම් කර ගෙන එම ප්‍රදේශයේ සංවර්ධන කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පිහිටුවනු ලැබුවකි. එබැවින් ප්‍රදේශයේ ඇති විවිධ ප්‍රජා සංවිධානවල හා රජයේ නිලධාරීන්ගේ නිල සහභාගිත්වයෙන් මණ්ඩලය සමන්විත විය. මේ සඳහා ග්‍රාම සංවර්ධන සමිති, ප්‍රජා මණ්ඩල, සමුපකාර ප්‍රාදේශික, කාන්තා සමිති, ගොවිකාරක සභා ආදී විවිධ ප්‍රජා සංවිධානවල සභාපතිවරුන් හෝ ලේකම්වරුන් ද, ග්‍රාම සංවර්ධන නිලධාරී, ගොවිජන සේවා නිලධාරී, කෘෂිකර්ම උපදේශක ආදී රජයේ නිලධාරීන් ද පත් කරනු ලැබිණි. මෙහි සභාපති වූයේ ප්‍රාදේශීය උප දිසාපතිවරයා ය. සංවර්ධන නිලධාරී එහි ලේකම් විය. ප්‍රදේශය අයත් වන පළාත් පාලන සංවිධානයේ සභාපතිවරයා මෙහි උප සභාපතිවරයා විය.

ප්‍රදේශයේ සම්පත් උපයෝගී කර ගෙන සංවර්ධන වැඩ සටහන් නිර්මාණය කිරීමත්, ඒ සඳහා

ප්‍රදේශයේ රැකියා විරහිත තරුණ පිරිස එක් කර ගැනීමත් ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන මණ්ඩලවල ක්‍රියාකාරිත්වය විය. මේ මගින් ප්‍රාදේශීය ව්‍යාපාර බොහොමයක් ආරම්භ කිරීමට හැකි විය.

ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන මණ්ඩල ග්‍රාමීය සංවර්ධන ක්ෂේත්‍රයේ මහත් ආකර්ශනීය සංවිධානයක් බවට පත් විය. ඒ සඳහා හොඳ ජනතා සහභාගිත්වයක් ද ලැබිණි. 1975 වන විට මෙම වැඩ සටහන මධ්‍ය පරිමාණයේ ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීම කෙරෙහි යොමු විය. ඒ සඳහා සංවර්ධන සමුපකාර සමිතියක් බැගින් පිහිටුවනු ලැබූ අතර, එහි සභාපති වූයේ දේශපාලන ප්‍රධානියාය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන මණ්ඩල කෙරෙහි දේශපාලන මෙහෙයවීම පැතිරී ගියේ ය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන මණ්ඩලය යනු දේශපාලන ව්‍යාපාරයක් ලෙස අනන්‍යතාවක් ලබා ගත්තේ ය. ඊ ළඟට බලයට පත් රජය මේ නිසා ප්‍රාදේශීය මණ්ඩල ව්‍යාපාරය අත්හැර දමනු ලැබිණි. මේ නිසා ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන මණ්ඩල දර්ශනය කොතරම් විශිෂ්ට වුවත්, එහි ක්‍රියාකාරිත්වය බිඳ වැටිණි. අනෙක් අතට එය රජයේ ආයතනයක් වීම නිසා ජනතා සහභාගිත්වයෙන් යුතු ආයතනයක් ස්වරූපයෙන් වෙනස් විය. මේ නිසා ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන මණ්ඩල ක්‍රමය පසු කාලයේ දී අහෝසි විය.

4. ග්‍රාමෝදය මණ්ඩල ව්‍යාපාරය: ජනතා සහභාගිත්වය ලබා ගනිමින්, ග්‍රාමීය මට්ටමේ සංවර්ධන කටයුතු සැලසුම් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, මෙහෙයවීම හා ඇගයුම සඳහා 1977 දී පිහිටුවන ලද නවතම ප්‍රජා සහභාගිත්ව සංවිධානයයි. එහි බල ප්‍රදේශය ග්‍රාම සේවා නිලධාරී කොට්ඨාශයකි. යම් ග්‍රාම සේවා බල ප්‍රදේශයක පැවති සියලු ප්‍රජා සංවිධානවල සභාපතිවරුන් ග්‍රාමෝදය මණ්ඩලයේ සභාපතිවරුන් විය. ග්‍රාමෝදය මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයා එයට ඉහළින් ඇති ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු වේ. ප්‍රාදේශීය මණ්ඩලයේ බල ප්‍රදේශය වන්නේ උප දිසාපති කොට්ඨාශයයි. ප්‍රාදේශීය මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයා සාමාජික ඡන්දයෙන් තේරෙන අතර, ලේකම් වන්නේ උප දිසාපතිවරයා ය.

ග්‍රාමෝදය මණ්ඩලයේ අපේක්ෂාව වූයේ ග්‍රාමීය ජනතාවගේ සහභාගිත්වයෙන් ග්‍රාමීය මට්ටමේ සංවර්ධන කටයුතු වඩාත් ප්‍රායෝගික ව ක්‍රියාත්මක කිරීමයි. එසේ වුවත් ගම් මට්ටමේ ප්‍රජා සංවිධානවල බලය ගමේ ප්‍රභූ පෙළැන්තිය අතට පත් වීමත්, එහි සාමාජිකත්වයෙන් ග්‍රාමෝදය මණ්ඩලය පිහිටුවීමත් නිසා ගමේ සැබෑ ජනතා සහභාගිත්වය ග්‍රාමෝදය මණ්ඩලයට අහිමි විය. එසේ ගම් මට්ටමේ විවිධ ප්‍රජා සංවිධානවල ද, ග්‍රාමෝදය මණ්ඩලයේ ද, ප්‍රාදේශීය මණ්ඩලයේ ද තනතුරුවලට පුද්ගලයන් තේරීමේ දී පටු දේශපාලනය ඇතුළු වීම නිසා එම සංවිධාන සියල්ල අවසානයේ දී ප්‍රජා සංවිධාන වෙනුවට දේශපාලන සංවිධානවල හැඩරුව ගත්තේ ය. මේ නිසා ඉතා සාර්ථක ආකෘතියකින් ආරම්භ කරන ලද ග්‍රාමෝදය මණ්ඩල ක්‍රමය පසු කාලයේ දී අභාවයට පත් විය.

4. සංවර්ධන සන්නිවේදන සුසමාදර්ශ

- ඕනෑ ම රටක සංවර්ධන සන්නිවේදන සුසමාදර්ශ තිබෙන බව
- ශ්‍රී ලංකාවේ ද රාජ්‍ය හා ප්‍රජා මට්ටමේ සංවර්ධන සන්නිවේදන සුසමාදර්ශ තිබෙන බව
- රාජ්‍ය සුසමාදර්ශ දෙකක් ද, ප්‍රජා සුසමාදර්ශ දෙකක් ද අධ්‍යයනය සඳහා තෝරා ගෙන ඇති බව

- සර්වෝදය ව්‍යාපාරය (ප්‍රජා සංවිධානයකි.)
- සණස ව්‍යාපාරය (ප්‍රජා සංවිධානයකි.)
- සමෘද්ධි ව්‍යාපාරය (රාජ්‍ය සංවිධානයකි.)
- සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යාංශය (රාජ්‍ය සංවිධානයකි.)

- රාජ්‍ය හෝ ප්‍රජා මූලික සංවිධානවල අරමුණ දේශීය සංවර්ධනය බව
- එක් එක් සංවිධාන විවිධ උපාය මාර්ග අනුගමනය කරන බව
- දේශීය හා විදේශීය මූල්‍ය සම්පත් මෙම සංවිධාන විසින් යොදා ගන්නා බව
- ප්‍රජාවගේ ශක්තිය මෙම සංවිධානවල වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ පදනම බව
- මේ සෑම සංවිධානයක ම ජයග්‍රහණයන් මෙන් ම පරාජයන් ද තිබෙන බව
- සමාජය ගතික වන නිසා සංවර්ධන සන්නිවේදන වැඩ සටහන් සමහර විට අවශ්‍ය ඉලක්කය අත්පත් කර නොගන්නා බව

1. සර්වෝදය ව්‍යාපාරය: අධ්‍යාපන අත්හදා බැලීමක ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ආරම්භ වූ සර්වෝදය ව්‍යාපාරයට 2008 දෙසැම්බර් 07 වන දිනට අඩි සියවසක් සම්පූර්ණ විය. දශක පහක් පුරා ශ්‍රී ලාංකික

සමාජයෙහි සියලු කණ්ඩායම් අතර සජීවී ව පැවැත්මට සර්වෝදයට හැකි වූයේ ඊට ම ආවේණික වූ ගති ලක්ෂණ සමුදායක් නිසා ය. දේශීය සමාජ, සංස්කෘතික, සාරධර්ම වටිනාකම් සමග ප්‍රජාව අතරට ගොස්, ඔවුන් සමග සුහද ව සාකච්ඡා කොට, ඔවුන්ගේ ගැටලු හඳුනා ගනිමින් ද, ප්‍රජා අධ්‍යාපනය ලබා දෙමින් ප්‍රජාව සජීවීකරණය කරමින් ද, ප්‍රජාව සංවිධානය කරමින් හා ප්‍රජාව සතු සම්පත් උපයෝගී කර ගනිමින් ස්වශක්තිය හා සාමූහිකත්වය තුළින් ප්‍රජා අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීම පිණිස ප්‍රජාවට ලබා දුන් මග පෙන්වීම ප්‍රජා අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීම සඳහා ප්‍රජාවට ලබා දුන් මග පෙන්වීම ප්‍රජාවගේ විශ්වාසය දිනා ගැනීමටත්, සර්වෝදය නොනවතින ගමනට ඉවහල් විය.

එසේ ම බලාංකීය සමාජය තුළ ඇති වූ විවිධ සමාජ ආර්ථික හා දේශපාලන වෙනස්වීම් සමාජ අවශ්‍යතා හා අභියෝග හාර ගැනීමට හැකි වන අයුරින් අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී මූලික ප්‍රතිපත්ති හා දර්ශනය වෙනස් නොකොට උපාය මාර්ග වෙනස් කරමින් ජාති, ආගම්, කුල, පන්ති, පක්ෂ හා දේශසීම ආදී පටු සීමාවන්ට කොටු නොවී අනුගමනය කළ ක්‍රියා මාර්ග සර්වෝදය අඛණ්ඩ පැවැත්ම සහතික කළ සෙසු සාධක වේ.

සමාරම්භය හා විකාශනය: සර්වෝදය ව්‍යාපාරය ආරම්භ වූයේ 1958 දී කොළඹ නාලන්දා විද්‍යාලයෙහි සමාජ සේවා සංගමය සහ ග්‍රාම සංවර්ධන හා ග්‍රාහක කර්මාන්ත දෙපාර්තමේන්තුව ඒකාබද්ධ ව කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයෙහි පඬුවස්නුවර, හෙට්ටිපොල ආදායම් පාලක කොට්ඨාශයෙහි පිහිටි කනතොලුව නම් වූ සමාජය විසින් කුලභීන යැයි නොතකා හැර සිටි ජන කොටසක් නගා සිටුවීම පිණිස පැවැත් වූ අභ්‍යාස හා සේවා කඳවුරු ව්‍යාපාරයෙනි. මෙම ගමට පාර කපා, ගෙවල් තනා, පාසලක් හදා, ලිං ඉදි කොට, ගෙවතු වගා ආරම්භ කොට, ළමයින්ගේ කොණ්ඩ කපා, නාවා, පිරිසිදු කොට, සෞඛ්‍ය සායන පවත්වා ආරම්භ කළ කඳවුරු ව්‍යාපාරය 1961 දී සර්වෝදය ශ්‍රමදාන ව්‍යාපාරය බවට විකාශනය විය. සර්වෝදය යන්නෙහි වචනාර්ථය සියලු දෙනාගේ ම උදාව යන්නයි.

1958 - 1968 පළමු දශකයේ දී අධ්‍යාපන හා සුභසාධන ප්‍රවේශය ද, 1969 - 1978 දෙවන දශකයේ දී අධ්‍යාපන, සුභසාධන හා සංවර්ධන ප්‍රවේශය ද, 1979 - 1988 තුන්වන දශකයේ දී සමාජ වෙනසක් ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ ප්‍රවේශය ද, 1989 - 1998 සිව්වන දශකයේ දී ස්වශක්තිය, සාමූහිකත්වය සහ ස්වයං මූල්‍යකරණය තුළින් පූර්ණ සමාජ පරිවර්තනයක් ඇති කිරීමේ ප්‍රවේශය ද, 199 - 2008 පස් වන දශකයේ දී ස්වශක්තිය, සාමූහිකත්වය සහ ස්වයං මූල්‍යකරණය තුළින් සාමය රජයන පූර්ණ සංවර්ධනය වූ සමාජයක් නිර්මාණය කිරීමේ ප්‍රවේශය ද යන ප්‍රවේශ ඔස්සේ සර්වෝදය සංවර්ධන වැඩ පිළිවෙල ක්‍රියාත්මක විය.

දැක්ම: සර්වෝදය ව්‍යාපාරයෙහි පරමාදර්ශී අරමුණ, නිෂ්ඨාර්ථය හෙවත් දැක්ම දුප්පත්කමින් තොර සුබෝපගෝගිත්වයෙන් තොර සමාජයක් යන්න වේ. දුප්පත්කම හා පොහොසත්කම යනු අන්ත දෙකකි. දුප්පත්කම ඉහළ යන ප්‍රමාණයට ම පොහොසත්කම ඉහළ යාමත්, පොහොසත්කම පහළ යන තරමට ම දුප්පත්කම පහළ යන බවත් සර්වෝදය විග්‍රහය වේ. ප්‍රජාවගේ මූලික අවශ්‍යතා හා ප්‍රජා අවශ්‍යතා සපුරා ගත හැකි වන පරිදි සම්පත් නිසි පරිදි බෙදී නොයාම සහ අතලොස්සක් දෙදෙකු අතර ධනය හා සම්පත් කේන්ද්‍ර ගත වීම සමාජ විෂමතාවලට මූලික හේතුව බව සර්වෝදය විශ්වාස කරයි. සියලු දෙනාගේ ම උදාවක් හෙවත් සර්වෝදය සඳහා විෂමතා අවම වීමත්, සෑම දෙනෙකුගේ ම මූලික අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීමට හැකි වන පරිදි සම්පත් බෙදී යාමත්, එය මනුෂ්‍යත්වය හා ආධ්‍යාත්මික වටිනාකම් පුද්ගලයා තුළ ගොඩ නැගීමෙන් ඉටු කළ හැකි බවත් සර්වෝදය අදහස් කරයි.

මේ අනුව සර්වෝදය ව්‍යාපාරය විසින් ප්‍රජාව සමග ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන සෑම සංවර්ධන ක්‍රියාවක් ම පියවර හතක් ඔස්සේ පැතිරී ඇත.

1. පුද්ගලයාගේ සංවර්ධනය
2. පවුලෙහි සංවර්ධනය
3. ගමෙහි සංවර්ධනය
4. නගරයෙහි සංවර්ධනය
5. රටෙහි සංවර්ධනය
6. ලෝකයෙහි සංවර්ධනය යනුවෙනි.

2. සණස ව්‍යාපාරය : 1906 දී ලංකාවේ ආරම්භ වූ පැරණිතම සමුපකාර සමිති විශේෂ සකසුරුවම් හා ණය දෙන සමිති ලෙස දැක් වේ. එම ව්‍යාපාරය දිගු කලක් අසංවිධිත ව හා අක්‍රීය ව පැවති අතර, 20 වන සිය වසේ අග භාගයේ දී සකසුරුවම් හා ණය දෙන සමුපකාර සමිති බවට පත් විය. සණස යන කෙටි යෙදුමක් සමග සකසුරුවම් හා ණය දෙන සමුපකාර සමිති පුනර්ජීවනය ලැබුවේ එලෙස ය. ඒ අනුව සණස නාමය සමස්ත ව්‍යාපාරය හඳුන්වා දෙන වෙළෙඳ නාමයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේත් ජාත්‍යන්තරයේත් භාවිත කෙරේ. සමස්තයක් ලෙස බැලූ විට සණස යනු සමුපකාර ප්‍රතිපත්ති හා සාරධර්ම තුළ පිහිටමින් සාර්ව ආර්ථිකයේ ක්‍රියාකාරකම් වෙත ජනතාවගේ දායකත්වයත්, උරුමයත් තහවුරු කරමින් එහි ප්‍රතිලාභ මූලික ව ම සාමාජිකයා වෙතත් පොදුවේ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ වෙතත් ගලා යාමට සැලැස්වීමේ යාන්ත්‍රණයකි.

1948 නිදහස ලැබීමෙන් පසු පැවති රජයන් විසින් හඳුන්වා දෙනු ලැබූ රාජ්‍ය සුබ සාධනවාදී සංවෘත ආර්ථික ක්‍රමය වෙනුවට ප්‍රාග්ධනය ප්‍රධාන සාධකය කර ගත් හා ලාභ උපරිම කිරීම ඒකායන අරමුණ කර ගත් විවෘත වෙළෙඳ පොළ ක්‍රමය 1977 දී ශ්‍රී ලංකාවට හඳුන්වා දෙන ලදී. විවෘත ආර්ථික ප්‍රවාහය යටතේ දැවැන්ත ප්‍රාග්ධන හිමියන් ආර්ථිකයේ අයිතිකරුවන් වෙමින් සමස්ථ ප්‍රතිලාභය ඔවුන් වෙත ම ගලා යමින් බහුතරයක් වූ පුරවැසියන් ආර්ථිකයේ ශ්‍රමිකයන් බවට පත් වීම මේ යුගයේ කැපී පෙනෙන සංසිද්ධියක් විය. 1906 සිට ශ්‍රී ලංකාව තුළ ග්‍රාමීය සංවර්ධනයෙහි ලා විශාල සේවාවක් ඉටු කළ, එහෙත් පසු කාලයේ දී අසංවිධිත හා අක්‍රීය තත්ත්වයේ පැවති සකසුරුවම් හා ණය දෙන සමුපකාර සමිති සණස යන නව යෙදුම යටතේ 1978 දී බිහි වන්නේ මෙම ආර්ථික හා සමාජීය පසුබිමෙහි ය. මේ වන විට සණස සමිති 8500කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් ශ්‍රී ලංකාව තුළ සක්‍රීය ව පවතින අතර, ඒවා ග්‍රාමීය මට්ටමේ ණය සැපයීමෙහි ලා විශාල සේවාවක් ඉටු කරයි. මෙහි සඵලතාව පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර මට්ටමේ සහතිකයක් ලැබෙන්නේ, මේ වන විට සණස ලෝකයේ ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය බැංකු අතර දෙවන ස්ථානය අත්පත් කර ගැනීමෙනි. ප්‍රජා සහභාගිත්ව ව්‍යාපාරයක් වශයෙන් සණස ට ශ්‍රී ලංකාව තුළ අද්විතීය ස්ථානයක් හිමි වේ.

කිනම් හෝ රජයකට හුදකලාව රටක් සංවර්ධනය කළ හැකිය යන මතය බැහැර කරන සණස ව්‍යාපාරය, සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ දී පුරවැසියන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් ගොඩ නැගී ඇති ආයතනයන්හි ශක්තිය මත පිහිටා සිවිල් සමාජය ශක්තිමත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ සාර්ව ආර්ථිකයේ සංවර්ධන ව්‍යායාමය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා 2007 සිට 2016 දක්වා සැලසුම් සකස් කර ඇත. අපතේ යාම හා දූෂණ අවම කිරීමට ජනතා සහභාගිත්වය උපරිම කර ගත යුතුය යන්න සණස විශ්වාසයයි.

ඒ අනුව ඒකාබද්ධ වැඩ පිළිවෙළක් යටතේ සණස ප්‍රාථමික සමිති 1000ක් සමුපාකර්ක ගති ලක්ෂණයන්ගෙන් හෙබි වඩාත් කාර්යක්ෂම ව්‍යවසායකත්වයක් ඇති සමිතියක් බවට පත් කරමින්, එම සමිති සමග එක් ව ජාතික සංවර්ධන ඉලක්ක හඹා යාම සඳහා සණස ව්‍යාපාරයේ ඇති ශක්‍යතාව වැඩි දියුණු කිරීම මෙම දශකයේ අරමුණ වනු ඇත.

3. ශ්‍රී ලංකා සමෘද්ධි අධිකාරිය: වර්ෂ 1995 අංක 30 දරණ ශ්‍රී ලංකා සමෘද්ධි අධිකාරිය පනත යටතේ ස්ථාපිත කරන ලද ශ්‍රී ලංකා සමෘද්ධි අධිකාරිය වර්ෂ 1996 පෙබරවාරි 01 දින සිට සිය කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී. දුප්පත්කම අවම වූ සමෘද්ධිමත් ශ්‍රී ලංකාවක් ගොඩ නැගීම මෙහි දක්මයි. මෙහි මෙහෙවර ලෙස දැක්වෙන්නේ මහජන සහභාගිත්වය මත පදනම් වූ සංවර්ධනය මගින් දුප්පත්කම අවම වූ ස්ථාවර ජාතික සංවර්ධනකට දායක වීමයි.

ශ්‍රී ලංකා සමෘද්ධි අධිකාරිය ක්‍රියාත්මක වන්නේ පරමාර්ථ පහක් ඔස්සේ ය.

1. කුඩා කණ්ඩායම් නිර්මාණය කිරීමෙන් ඒ තුළින් සමෘද්ධි සමිති ගොඩ නැගීම මගින් ග්‍රාමීය පවුල්වල විභව ශක්තීන් හඳුනා ගැනීම හා ඒ ග්‍රාමීය ජනතාව ශක්තිමත් කිරීම
2. වර්ෂ 2013 වන විට ආර්ථික, භෞතික හා සමාජ සංවර්ධනය තුළින් නාගරික ග්‍රාමීය හා වතු අංශ සංවර්ධනය කිරීම
3. දේශීය හා විදේශීය වශයෙන් ඇති රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සම්බන්ධීකරණය තුළින් පළාත්බද සංවර්ධනයට දායක වීම
4. කුඩා පරිමාණයේ මූල්‍ය ණය ජාලය ශක්තිමත් කිරීම තුළින් සමස්ත ආර්ථිකය ශක්තිමත් කිරීම
5. ශ්‍රී ලංකා සමෘද්ධි අධිකාරිය තාක්ෂණික වශයෙන් ශක්තිමත් වූ ආයතනයක් බවට පත් කිරීම

ශ්‍රී ලංකා සමෘද්ධි අධිකාරියේ කාර්යයන් බැංකු හා මූල්‍ය, සමාජ සංවර්ධන, අලෙවි හා කර්මාන්ත, කෘෂිකර්ම, සත්ත්ව පාලන හා ධීවර, ග්‍රාම සංවර්ධන යන ක්ෂේත්‍රයන්හි පැතිර ඇති අතර, ඒ සඳහා ප්‍රජාවගේ සහභාගිත්වයෙන් පිහිටුවා ගන්නා මහා සංගම් සංවිධානාත්මක සහාය ලබා දෙයි.

ශ්‍රී ලංකා සමෘද්ධි අධිකාරියේ කාර්යයන්හි ප්‍රතිලාභ ලබන්නේ සමෘද්ධි සහනාධාරලාභී පවුල් ය. ඔවුන් කුඩා කණ්ඩායම් වශයෙන් ඒකරාශී කර ඇති අතර, ඔවුන්ට ආසන්නතම වන්නේ ග්‍රාම සේවා කොට්ඨාශ මට්ටමේ සිටින සමෘද්ධි බලකායයි. ඔවුන් කලාප මට්ටමේ සිටින කලාප කළමනාකරුවන් හා සම්බන්ධ වේ. කලාප පිහිටුවා ඇත්තේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් බල ප්‍රදේශයක් තුළ ය. ඒ අනුව කලාප කළමනාකරුවන් ප්‍රදේශීය ලේකම් මට්ටමේ දී එක් වේ. ඊට ඉහළ මට්ටම වන්නේ දිස්ත්‍රික් සමෘද්ධි කාර්යාලයයි. එහි සහකාර සමෘද්ධි කොමසාරිස්වරු කටයුතු කරති. දිස්ත්‍රික් මට්ටම ජාතික මට්ටමේ දී ශ්‍රී ලංකා සමෘද්ධි අධිකාරිය හා එක් වේ. මේ අනුව ශ්‍රී ලංකා සමෘද්ධි අධිකාරියේ සංවර්ධන කාර්යයන් ක්‍රියාත්මක වන්නේ පහළම මට්ටමේ සිටින සමෘද්ධි සහනාධාරලාභී පවුල් සමග ක්‍රියාත්මක වන සම්බන්ධතාව මත ය. ප්‍රතිලාභ ලබන්නේ ද ඔවුන් ම ය. එබැවින් සංවර්ධනය සඳහා මෙම සහනාධාරලාභී පවුල්වල ශක්තිය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා සන්නිවේදනයට කළ හැකි දේ බොහෝ ය. මේ සියලු කාර්යයන්හි අවසාන ඉලක්කය වන්නේ සෞඳුරු ගම්මාන බිහි කිරීමයි.

(1) ග්‍රාම සංවර්ධන අංශය:

දර්ශනය: ආර්ථික, සමාජීය මානව යටිතල පහසුකම් සම්පාදනය තුළින් ජනසමාජ සංවර්ධනය

(2) කර්මාන්ත අංශය:

දර්ශනය: දුප්පතුන්ගේ තිරසාර ආර්ථික සංවර්ධන ඉලක්ක කර ගත් කර්මාන්ත වැඩ පිළිවෙලක්

(3) කෘෂි සංවර්ධන අංශය:

දර්ශනය: තිරසාර කෘෂිකර්ම සංවර්ධනයක් තුළින් සමෘද්ධි ප්‍රතිලාභීන්ගේ දිළිඳුකම අවම කිරීම

(4) ධීවර හා සත්ත්ව පාලන අංශය:

දර්ශනය: දිළිඳුකම පිටුදක සමෘද්ධිමත් දේශයක් ගොඩනැංවීමට සත්ත්ව පාලන හා ධීවර සංවර්ධනයෙන් දායක වීම

(5) සමාජ සංවර්ධන අංශය:

දර්ශනය: සැමට සුවදායී සමාජීය පරිසරයක්

(6) මහා සංගම් අංශය:

දර්ශනය: දිළිඳුකම ජය ගැනීමට සංවිධානගත වූ නිර්මාණශීලී ප්‍රජාවක් උදෙසා

(7) ප්‍රසම්පාදන අංශය:

දර්ශනය: ශ්‍රී ලංකාවේ දිළිඳු ජනතාවගේ දිළිඳු බව අවම කිරීමේ ප්‍රධාන ජාතික වැඩ සටහනට අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සැපයීමෙන් දායක වීම

(8) අලෙවි සංවර්ධන අංශය:

දර්ශනය: අලෙවිකරණය තුළින් දිළිඳුකම අවම කිරීම

(9) බැංකු මූල්‍ය කටයුතු අංශය:

දර්ශනය: දුප්පත්කම පිටු දැකීමේ විශ්ව ප්‍රාර්ථනාවලට අනුගත වෙමින්, ශ්‍රී ලංකාවේ දුප්පත්කම පිටු දැකීමට කටයුතු කරමින් නව්‍යතම නිර්මාණශීලී සහ විවිධ නිපැයුම් හා සේවා හඳුන්වා දෙමින් එළදායී, තිරසාර, ලාභදායී සහ ස්වාධීන මූල්‍ය ආයතනයක් බවට සමෘද්ධි බැංකුව පත් කිරීම

4. සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යාංශය:

1950 වර්ෂයේ දී සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය ඒකක තුනකින් සමන්විත විය. මින් එක් ඒකකයක් යටතේ සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන ඒකකය බිහි විය. එහි අරමුණ වූයේ ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපනය ජාතික මට්ටමින් ප්‍රවර්ධනය කිරීමයි. එකල ශ්‍රීසුයෙන් බෝවන රෝග නිවාරණයෙහි ලා විවිධ මාධ්‍ය යොදා ගෙන සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපනය ලබා දුනි. ප්‍රජා සෞඛ්‍ය නිලධාරීන්ගේ දැනුම පුළුල් කිරීම සඳහා සැපත නමින් සඟරාවක් ද, 1950 දශකයේ පටන් ප්‍රකාශයට පත් කෙරිණි. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය මගින් සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රය ප්‍රතිසංවිධානය කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන ඒකකය 1972 දී සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යාංශය බවට පත් විය. එතැන් සිට සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන සංකල්පය ජාතික මට්ටම දක්වා ව්‍යාප්ත කිරීමට අවස්ථාව ලැබිණි.

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය හරහා ක්‍රියාත්මක වන සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යාංශයට සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ලා විශේෂ ස්ථානයක් හිමි විය. එමගින් ජාතික, ප්‍රාදේශීය සහ ග්‍රාමීය

මට්ටමේ ක්‍රියාත්මක වන සියලු වැඩ සටහන්වල සැලසුම්කරණය, සංවිධානය, අධීක්ෂණය, සම්බන්ධීකරණය සහ පසු විපරම කෙරෙන මූලික ඒකකය ලෙස වගකීම දරනු ලබන්නේ සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යාංශයයි.

සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යාංශය මගින් කෙරෙන ක්‍රියාකාරකම් අතර සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය, හා සැලසුම් කිරීම, ප්‍රජා සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන සහ ප්‍රවර්ධනය, සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන නිලධාරීන්, හෙදියන් ඇතුළු අනෙකුත් නිලධාරීන් පුහුණු කිරීම, පාසල්, රෝහල් හා නොයෙකුත් විශේෂ ව්‍යාපෘති සහ වැඩ සටහන් සඳහා සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපනය, දත්ත සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍ය සන්නිවේදනය, සන්නිවේදන උපකරණ නිපදවීම, මාධ්‍ය සහ ප්‍රචාරණය තුළින් ජනතාව දැනුවත් කිරීම, සෞඛ්‍ය සන්නිවේදනය පිළිබඳ පර්යේෂණ පැවැත්වීම සහ සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන ප්‍රදර්ශන පැවැත්වීම මූලික තැනක් ගනී.

සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යාංශයේ කාර්ය මණ්ඩලය අධ්‍යක්ෂ, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, වෛද්‍ය නිලධාරීන්, දත්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන්, සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන නිලධාරීන් සහ ප්‍රචාරක නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විත ය. තම කාර්යභාරය නිසි ලෙස ඉටු කිරීමේ දී සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යාංශය, පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශය, වසංගත රෝගී විද්‍යා අංශය, විශේෂිත ව්‍යාපෘති, පුහුණු කිරීමේ ඒකක සහ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සමග සමීප ව කටයුතු කරයි.

වර්තමානය වන විට සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යාංශය විවිධාකාර වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කරමින් සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන සහ ප්‍රවර්ධනය සඳහා පුරෝගාමී ව කටයුතු කරන ආයතනයක් බවට පත් ව ඇත.

ඒකකය: 7.0 සංවර්ධන සන්නිවේදනය (කාලච්ඡේද 50 යි.)

නිපුණතාව: සංවර්ධන සන්නිවේදනයේ න්‍යායාත්මක පදනම, ස්වභාව හා කලාපීය අත්දැකීම් විමර්ශනය කරමින්, සංවර්ධන සන්නිවේදන ගැටලු හා අභියෝග තුළනාත්මක ව විග්‍රහ කරයි.

නිපුණතා මට්ටම: 7.4 සංවර්ධන සන්නිවේදන ගැටලු හා අභියෝග තුළනාත්මක ව විග්‍රහ කරයි. කාලච්ඡේද ගණන 15

විෂය අන්තර්ගතය : සංවර්ධන සන්නිවේදන ගැටලු හා අභියෝග

1. සංවර්ධන දර්ශනය පිළිබඳ ගැටලු හා අභියෝග
2. සංවර්ධනය පිළිබඳ ආකල්පමය ගැටලු හා අභියෝග
3. සංවර්ධනය සඳහා වූ තොරතුරුකරණයේ අසමතුලිතතාව
4. දේශපාලන හා සංස්කෘතික ගැටලු හා අභියෝග

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් එල

1. සංවර්ධන දර්ශනය පිළිබඳ විවිධ ගැටලු හා අභියෝග විග්‍රහ කරයි.
2. සංවර්ධනය පිළිබඳ ආකල්පමය ගැටලු හා අභියෝග විග්‍රහ කරයි.
3. සංවර්ධනය සඳහා වූ තොරතුරුකරණයේ අසමතුලිතතාව හා ඒ නිසා පැන නගින ගැටලු හා අභියෝග විග්‍රහ කරයි.
4. දේශපාලන හා සංස්කෘතික ගැටලු සංවර්ධනය සඳහා අභියෝගයක් බවට පත් වන ආකාරය විග්‍රහ කරයි.

හැඳින්වීම

සංවර්ධනය යනු සාපේක්ෂ යෙදුමකි. එයට හේතුව සංවර්ධනය යන්නෙන් එක් රටක් අදහස් කරන දෙය තවත් රටක් විසින් වෙනස් ආකාරයකින් පිළි ගන්නට හැකි නිසා ය. එහෙත් සමස්තයක් වශයෙන් ඕනෑම රටකට පිළි ගත හැකි සංවර්ධන සංකල්පයක් ගොඩ නංවා ගත හැකි ය. මානව සමාජය සතුටින්, සාමූහික ව හා එකිනෙකා කෙරෙහි ගෞරවයෙන් යුතු ව, සෞඛ්‍ය සම්පන්න ව ජීවත් වන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක් ගොඩ නංවා ගැනීම සංවර්ධනයට අයත් විවිධ සාධකවල එකතුවකි. සංවර්ධනයේ ඉලක්ක අතර වෙනස් කම් තිබෙන්නට පුළුවන් අතර ම, සංවර්ධනය සඳහා යන ගමන් මාර්ගයේ ද, යන ආකාරයේ ද වෙනස් කම් තිබෙන්නට පුළුවන. එපමණක් නොව යම් සංවර්ධන ක්‍රියාවලියක් සාර්ථක ව ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින අතර, සමාජයේ හෝ පාරිසරික වශයෙන් හෝ තාක්ෂණික වශයෙන් හෝ ඇති වන වෙනස්වීම් නිසා එම සාර්ථක සංවර්ධන ක්‍රමෝපායයන් වෙනස් කරන්නට හෝ අත්හැර දමන්නට සිදු විය හැකි ය. එහෙත් සංවර්ධන ක්‍රියාදාමය අත්හැර දැමිය නොහැකිය. ඇති වන නව තත්ත්වයන් හමුවේ නව සංවර්ධන උපාය මාර්ග යොදා ගන්නට සිදු වේ. මෙහි දී වැදගත් ම පාර්ශ්වය වන්නේ පුද්ගලයන් ය. එසේත් නැතිනම් එම පුද්ගලයන්ගෙන් සංයුක්ත වූ සමාජයයි. මක් නිසාද යත් සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය එම සමාජය සඳහා නිර්මාණය කර, සමාජය විසින් ම ක්‍රියාත්මක කර සමාජය විසින් ම එහි ප්‍රතිලාභ අත්පත් කර ගන්නා බැවිනි. ඒ නිසා සමාජය සංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් දක්වන්නේ කෙබඳු ආකල්පද? සංවර්ධනය සම්බන්ධව ඔවුන්ගේ දර්ශනය කුමක්ද? සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය සඳහා ඔවුන්ගේ දායකත්වය කුමක්ද? ආදී වශයෙන් විවිධ පැතිවලින් මේ දෙස බලන්නට සිදු වේ. රටක සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට අදාළ ප්‍රතිපත්ති හා දර්ශනය නිර්මාණය කරනු ලබන්නේ දේශපාලන යාන්ත්‍රණය විසිනි. දේශපාලන යන්ත්‍රණය යනු ජනතාව විසින් ම නිර්මාණය කරනු ලබන්නකි. පසු ව දේශපාලන යන්ත්‍රණය විසින් ජනතාව වෙනුවෙන් යම් යම් තීන්දු තීරණ ගනු ලබන්නේ ජනතාවගේ ම අභිවෘද්ධිය සඳහා ය. එහෙත් සමහර විට එසේ ගන්නා තීන්දු තීරණ සැබෑ ලෙස ම ජනතාවගේ අභිවෘද්ධියට හේතු නොවන්නට පුළුවන. එපමණක් නොව එම තීන්දු තීරණවලට පදනම වන දේශපාලන දර්ශනය මත බිහි වන සංවර්ධන දර්ශනයන් වඩාත් යථාර්ථවාදී නොවන්නට පුළුවන. මෙහි දී පැන නගින තවත් බරපතල ප්‍රශ්නයක් නම් ජනතාවගේ ආකල්ප හා සංවර්ධන දර්ශනය අතර ඇති වන නොගැලපීමයි. එයට එක් හේතුවක් වන්නේ සංවර්ධනය සම්බන්ධ තොරතුරුකරණයේ අසමතුලිතතාවයි. එය එක් අතකින් බටහිර හා නැගෙනහිර රටවල් අතර පවත්නා අරගලයක් ලෙස පෙනෙන්නට පුළුවන. තොරතුරුකරණයේ අධිපතිභාවය බටහිර රටවල් විසින් පවත්වා ගෙන යාම නිසා නැගෙනහිර රටවලට අසාධාරණ වූ තොරතුරු පැතිරවීම පහසු වේ. එපමණක් නොව විවිධ දේශපාලන මතිමතාන්තර නිසා ජනතාවට හිතකර වූ මතවාද පැතිරීම වෙනුවට ජනතාවට අහිතකර වූ මතවාද පැතිරෙන්නට පුළුවන. සමස්තයක් ලෙස මෙයින් ඇති වන්නේ තොරතුරුකරණයේ අසමතුලිතතාවකි. සංවර්ධන සන්නිවේදනයේ දී මේ සියලු ගැටලු හා අභියෝග කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතු ය.

විෂය කරුණු පැහැදිලි කර ගැනීමට අත්වැලක්

1. සංවර්ධන දර්ශනය පිළිබඳ ගැටලු හා අභියෝග
 - නිශ්චිත අර්ථකථනයක් නොමැති බව
 - පෙරදිග හා බටහිර සංවර්ධනය පිළිබඳ මාන දෙකක් පැවතීම
 - පෙරදිග සංකල්පය ආධ්‍යාත්මික කේන්ද්‍රීය බව
 - සංවර්ධනය ප්‍රගතිශීලී සංවර්ධන ක්‍රියාවලියක් බව
 - සංවර්ධනය පිළිබඳ අදහස් කාලානුරූපී ව වෙනස් වීම
2. සංවර්ධනය පිළිබඳ ආකල්පමය ගැටලු හා අභියෝග
 - සංවර්ධනය පිළිබඳ සංකල්ප වටහා ගැනීම පිළිබඳ ගැටලුව
 - වෙනස්වීම පිළිබඳ සැකමුසු බව
 - පෙරදිග සමාජවල ආවේණික ස්ථායී බව
 - දැඩි සාම්ප්‍රදායික බව
 - දැඩි ආගමික කේන්ද්‍රීය බව
 - පාරිසරික හා භූගෝලීය තත්ත්වයන් ආකල්ප කෙරෙහි බලපෑම
 - පුරවැසි සමාජයේ වගකීම් පිළිබඳ දියුණු දැක්මක් නොමැති කම
3. සංවර්ධනය සඳහා වූ තොරතුරුකරණයේ අසමතුලිතතාව
 - පෙරදිග රටවල සමාජ සම්බන්ධතා සාම්ප්‍රදායික වීම
 - යුරෝපීය සම්බන්ධතා යාන්ත්‍රික කේන්ද්‍රීය වීම
 - තොරතුරුකරණයේ බටහිර ආධිපත්‍යය
 - දියුණු තොරතුරු රැස් කිරීමේ සංරක්ෂණය කිරීමේ ක්‍රම නොමැති බව
 - තොරතුරු පරිහරණය කිරීමේ යාන්ත්‍රණයේ අඩුපාඩු
 - තොරතුරු පරිහරණය කිරීමේ ගැටලු
4. දේශපාලන හා සංස්කෘතික ගැටලු හා අභියෝග
 - නූතන සංස්කෘතික ව්‍යුහයන් සංවර්ධනය නොවීම
 - දේශපාලන බල කණ්ඩායම් ජාතික අරමුණුවලින් තොර වීම
 - දියුණු දේශපාලන සංස්කෘතියක සම්ප්‍රදායක් නොවීම
 - සන්නිවේදන මාධ්‍ය දේශපාලනීකරණය වීම
 - මාධ්‍ය වාණිජකරණය වීම
 - ජාතික චින්තනයක් හා ප්‍රතිපත්තියක් නොමැති වීම

ඒකකය: 8.0 සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතිය (කාලච්ඡේද 50 යි.)

නිපුණතාව: සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියක් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කර, අවසාන වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම දක්වා වූ සමස්ත ක්‍රියාවලියට අදාළ නිපුණතාව ප්‍රදර්ශනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම: 8.1 සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියක් සඳහා යෝජනාවක් සම්පාදනය කිරීමට අදාළ ව තොරතුරු රැස් කර, නිගමනවලට එළඹීමේ නිපුණතාව ප්‍රදර්ශනය කරයි.

කාලච්ඡේද ගණන 12

විෂය අන්තර්ගතය : සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘති ප්‍රවේශය

1. පූර්ව සාකච්ඡාව
2. තොරතුරු රැස් කිරීමේ ක්‍රම නිගමනය
3. තොරතුරු රැස් කිරීමේ උපකරණ සම්පාදනය
4. තොරතුරු රැස් කිරීම හා විශ්ලේෂණය
5. ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ මූලික නිගමනවලට එළඹීම

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් එල

1. සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියක් පිළිබඳ තීරණ ගැනීමේ දී පූර්ව සාකච්ඡාවක වැදගත් කම පිළි ගනිමින්, ඒ පිළිබඳ ව අත්දැකීමක් ලබාගනියි.
2. තොරතුරු රැස් කිරීමට යොදා ගන්නා විවිධ ක්‍රම හඳුනා ගනිමින් ඒවා සංසන්දනාත්මක ව තක්සේරු කරයි.
3. විවිධ තොරතුරු ක්‍රමානුකූල ව රැස් කර ඒවා විශ්ලේෂණය කරයි.
4. පාසල් මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා යෝග්‍ය සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘති පිළිබඳ ව මූලික නිගමනවලට එළඹීමේ ක්‍රියා පිළිවෙළ අත්හදා බලයි.

හැඳින්වීම

ප්‍රජා ගැටලු පවතින්නේ පොකුරක් ලෙසිනි. ඒ නිසා එක් ගැටලුවකට විසඳුම් ලබා දීමට ක්‍රියාත්මක කරන ප්‍රජා ව්‍යාපෘතියක් මගින් තවත් අතුරු ගැටලු නිර්මාණය වන්නට පුළුවන. ඒ නිසා සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියක් ප්‍රජා සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියක් ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ඒ පිළිබඳ තීරණ ගැනීමට පූර්ව සාකච්ඡාවක් පැවැත්වීම අනිශ්චිත වැදගත් ය. ඒ මගින් එම ගැටලු පොකුර නිසි ලෙස විශ්ලේෂණය කර ගැනීමටත්, එයින් කුමන ගැටලුවට විසඳුමක් සැපයීමට මෙම ව්‍යාපෘතිය සැලසුම් කරන්නේද යන්න පිළිබඳවත් ප්‍රශස්ථ තීරණවලට එළඹිය හැකි ය. පූර්ව සාකච්ඡාව යනු හුදෙක් කිහිප දෙනෙක් එක් ව ක්‍රියාත්මක කරන සමූහ සන්නිවේදන අවස්ථාවක් නොවේ. එය ද සැලසුම් කරන ලද්දකි. එනම් පූර්ව සාකච්ඡාව කාගේ සහභාගිත්වයෙන් පවත්වන්නේ ද යන්න නිසි ලෙස තීරණය කළ යුතු ය. එහි දී මෙම ගැටලු පොකුරට මැදිව සිටින්නන් ද, ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට පහසුකම් සලසන්නන් ද, මේ පිළිබඳ විශේෂඥයන් ද අනිවාර්යයෙන් ම සහභාගි විය යුතු ය. මූලික සාකච්ඡාව මගින් අවසාන තීරණයක් ගත නොහැකිය. එහි දී කළ හැක්කේ අවසාන තීරණයක් ගැනීම සඳහා පදනමක් ඇති කර ගැනීමකි. ඒ අනුව ගැටලුවට අදාළ ව තොරතුරු රැස් කිරීම පිළිබඳ ව නිගමනයන්ට එළඹිය යුතු ය. රැස් කර ගත යුත්තේ කෙබඳු තොරතුරු ද? ඒ සඳහා යොදා ගන්නේ කෙබඳු තොරතුරු රැස් කිරීමේ උපකරණද? යන්න පිළිබඳ ව නිගමනයට එළඹිය හැකි ය. නිසි පිළිවෙත් අනුගමනය කර, පුහුණු කරන ලද කාර්ය මණ්ඩලයක් යොදවා අවශ්‍ය තොරතුරු රැස් කර ගෙන ඒවා නිසි ලෙස ගොනු කර විශ්ලේෂණය කළ යුතු ය. එසේ තොරතුරු ගොනු කිරීම හා විශ්ලේෂණය කිරීම සංඛ්‍යාන විද්‍යාත්මක කාර්යයකි. කෙසේ වුව ද ඒ පිළිබඳ මූලික නිපුණතා සහිත ව ව්‍යාපෘති කණ්ඩායම කටයුතු කිරීම යෝග්‍ය ය. ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ ව නිගමනයකට එළඹිය යුත්තේ රැස් කර ගත් තොරතුරු විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් පසු ව ය. සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතිය යටතේ කළ යුත්තේ පාසල තුළ හෝ පාසලට සම්බන්ධ ව හෝ භෞතික ව දකින්නට පුළුවන් යම් කාර්යයක් නිම කිරීමයි. මේ මගින් පාසලේ කිසියම් සංවර්ධනයක් අපේක්ෂා කරනු ලැබේ. උදාහරණයක් වශයෙන් පාසල ඇතුළත මං සළකුණු දක්වෙන නාම පුවරු නොමැති නම් ඒවා ඉදි කරන්නට පුළුවන. එසේත් නැතිනම් අනතුරුවලින් වැළකීම හා ආරක්ෂිතව කටයුතු කිරීම පිළිබඳ උපදෙස් සහිත සන්නිවේදන ජාලයක් පාසල තුළ නිර්මාණය කළ හැකි ය. මේ කිසිවක් පහසුවෙන් කළ හැකි දේ නොවේ. ඒ නිසා ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ මූලික නිගමනවලට එළඹීමේ දී කළ යුතු හා කළ හැකි දේ පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කිරීම යෝග්‍ය ය.

විෂය කරුණු පැහැදිලි කර ගැනීමට අත්වැලක්

1. පූර්ව සාකච්ඡාව

- ඃ ගැටලුව මනාව හඳුනා ගැනීමත්, ගැටලුව විසඳුම වශයෙන් කළ යුත්තේ කුමක්ද? පූර්ව සාකච්ඡාවේ පරමාර්ථය බව
- ඃ මේ සඳහා ගැටලුවට සම්බන්ධ පාර්ශ්වයන් ද, ගැටලුවට විසඳුම් ලබා දීමට පහසුකම් සපයන්නන්ද, විශේෂඥයන් ද සහභාගි විය යුතු බව
- ඃ පූර්ව සාකච්ඡාව සඳහා ගැටලුවට අදාළ මූලික තොරතුරු යම් ප්‍රමාණයක් තිබිය යුතු බව
- ඃ පූර්ව සාකච්ඡාව සඳහා ගත කරන කාලය පිළිබඳ නිශ්චිත නිගමනයක් ලබා දිය නොහැකි බව
- ඃ ගැටලුවට අදාළ සෑම පාර්ශ්වයක් ම පිළිබඳ ව පූර්ව සාකච්ඡාවේ දී සාකච්ඡා කළ යුතු බව
- ඃ පූර්ව සාකච්ඡාව නිසි ලෙස ලිඛිත ව වාර්තා කළ යුතු බව

2. තොරතුරු රැස් කිරීමේ ක්‍රම නිගමනය

- ඃ ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ නිගමනයකට එළඹීම සඳහා සත්‍ය තොරතුරු අවශ්‍ය බව
- ඃ තොරතුරු රැස් කිරීම විද්‍යානුකූල ව කළ යුතු බව
- ඃ තොරතුරු රැස් කිරීම සඳහා සරල ක්‍රම යොදා ගත හැකි බව

- ප්‍රශ්නාවලියක් මගින් තොරතුරු ලබා ගැනීම
- සම්මුඛ සාකච්ඡා මගින් ලබා ගත් තොරතුරු සටහන් කර ගැනීම
- නිරීක්ෂණය මගින් තොරතුරු සටහන් කර ගැනීම

3. තොරතුරු රැස් කිරීමේ උපකරණ සම්පාදනය

- ඃ තොරතුරු සටහන් කර ගන්නා ලියවිලි සැකසුම් කිරීම පරිස්සමින් කළ යුතු බව
- ඃ මෙම උපකරණ සරල හා කෙටි විය යුතු බව
- ඃ අනවශ්‍ය තොරතුරු නොලැබෙන පරිදි උපකරණ සැකසිය යුතු බව
- ඃ තොරතුරු සපයන්නන්ගේ රහස්‍යභාව ආරක්ෂා වන ලෙස උපකරණ සැලසුම් කළ යුතු බව
- ඃ තොරතුරු රැස් කිරීමේ උපකරණ සම්පාදනය විශේෂඥ කාර්යයක් බව
- ඃ අදාළ තොරතුරු ලැබෙන පරිදි පමණක් උපකරණය සැලසුම් කළ යුතු බව
- ඃ සරල ප්‍රශ්නාවලියක් හෝ සම්මුඛ සාකච්ඡා වාර්තා සටහන් පත්‍රයක් තනි පිටුවක සැලසුම් කළ හැකි බව
- ඃ උපකරණවලින් රැස් වන තොරතුරු ගොනු කිරීමට පහසු වන ආකාරයෙන් ඒවා සැලසුම් කර තිබිය යුතු බව

4. තොරතුරු රැස් කිරීම හා විශ්ලේෂණය

- ඃ රැස් කර ගන්නා තොරතුරු නිසි පිළිවෙලකට ගොනු කළ යුතු බව
- ඃ තොරතුරු විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් එම තොරතුරුවලින් අනාවරණය වන්නේ කුමක්දැයි දැන ගත හැකි බව
- ඃ තොරතුරු විශ්ලේෂණය සංඛ්‍යාන විද්‍යාත්මක කාර්යයක් බව
- ඃ තොරතුරු විශ්ලේෂණය සඳහා ඒ පිළිබඳ විශේෂ දැනුමක් අවශ්‍ය බව
- ඃ සරල තොරතුරු විශ්ලේෂණයක් සාමාන්‍ය දැනුමකින් කළ හැකි බව
- ඃ තොරතුරු රැස් කිරීම හා විශ්ලේෂණය ලිඛිත ව කළ යුතු බව
- ඃ විශ්ලේෂණ වාර්තාවක් සම්පාදනය කිරීමෙන් නියමිත කරුණු ඉදිරිපත් කළ හැකි බව
- ඃ තොරතුරු රැස් කිරීමේ දී හා විශ්ලේෂණය කිරීමේ දී තමන්ගේ පෞද්ගලික පක්ෂපාතිත්වය හෝ අභිමතයන් බැහැර කළ යුතු බව

5. ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ මූලික නිගමනවලට එළඹීම

- ඃ ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ මූලික නිගමනවලට එළඹීම තොරතුරු විශ්ලේෂණය මත පදනම් විය යුතු බව
- ඃ තොරතුරු සාවද්‍ය වුවහොත් එළඹෙන නිගමන ද සාවද්‍ය විය හැකි බව
- ඃ තොරතුරුවල විශ්වසනීයත්වය පිළිබඳ ව සැලකිල්ල දක්වමින් මූලික නිගමනවලට එළඹිය යුතු බව
- ඃ මූලික නිගමනවලට එළඹීම සාමූහික කාර්යයක් බව

- ‡ ක්‍රියාත්මක කළ යුතු හා ක්‍රියාත්මක කළ හැකි මූලික නිගමනවලට එළඹිය යුතු බව
- ‡ වර්ණීය මූලික නිගමන ඇත්නම්, නැවත සාකච්ඡා කර හෝ විශේෂඥ උපදෙස් ලබා ගෙන හෝ අවසාන මූලික නිගමනයට එළඹිය යුතු බව
- ‡ ව්‍යාපෘති කණ්ඩායම විසින් කරනු ලබන මූලික නිගමනයන් පාසල් ප්‍රජාව විසින් පිළි ගන්නා එකක් විය යුතු බව

ප්‍රජාව වෙත යන්න.
 ඔවුන් අතර ජීවත් වෙන්න.
 ඔවුන්ගෙන් ඉගෙන ගන්න.
 ඔවුන්ට ආදරය කරන්න.
 ඔවුන් දන්නා දෙයින් ආරම්භ කරන්න.
 ඔවුන් සතු දෙයින් ගොඩ නගන්න.
 කාර්යය පරිපූර්ණ වූ විට
 හොඳ ම නායකයන් පෙනෙනු ඇත.
 එවිට ප්‍රජාව මෙසේ කියයි.
 එය කරනු ලැබුවේ අප විසින් ම ය.

පැරණි චිත කවියකින්

ඒකකය: 8.0 සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතිය (කාලච්ඡේද 50 යි.)

නිපුණතාව: සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියක් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කර, අවසාන වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම දක්වා වූ සමස්ත ක්‍රියාවලියට අදාළ නිපුණතාව ප්‍රදර්ශනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම: 8.2 සංවර්ධන සන්නිවේදනය පිළිබඳ කුඩා ව්‍යාපෘති යෝජනාවක් සම්පාදනය කිරීමේ නිපුණතාව ප්‍රදර්ශනය කරයි.

කාලච්ඡේද ගණන 12

විෂය අන්තර්ගතය : ව්‍යාපෘති යෝජනා සම්පාදනය

1. ඉලක්ක හා අරමුණු
2. කාර්ය පටය හා සීමා
3. පාර්ශ්වකරුවන් හා සංවිධාන ව්‍යුහය
4. ක්‍රම-විධි හා උපාය මාර්ග
5. අයවැය හා සම්පත් සම්පාදනය
6. කාල රාමුව, වගකීම් හා නිර්ණායක
7. අපේක්ෂිත ඵල
8. ඇගයුම් ක්‍රියාවලිය

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් ඵල

1. නිගමනය කර ගත් සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියක් සඳහා ඉලක්ක හා අරමුණු ගොඩ නංවයි.
2. අදාළ ව්‍යාපෘතියේ කාර්ය පටය හා සීමා නිර්ණය කරයි.
3. අදාළ ව්‍යාපෘතියට සම්බන්ධ පාර්ශ්වකරුවන් හඳුනා ගනිමින්, යෝග්‍ය සංවිධාන ව්‍යුහයක් ගොඩ නංවයි.
4. අදාළ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රම - විධි හා උපාය මාර්ග තීරණය කරයි.
5. අදාළ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අයවැය සැලසුම් කරමින්, ඒ සඳහා සම්පත් සම්පාදනය කර ගන්නා ආකාරය ද සැලසුම් කරයි.
6. අදාළ ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කර නිම කිරීම දක්වා වූ කාල රාමුව ද, ඒ ඒ කාර්යයන් කාගේ වගකීම යටතේ ක්‍රියාත්මක වන්නේ ද? යන්න ද, ඒ ඒ කාර්යය ක්‍රියාත්මක වූ බවට නිර්ණායක ලෙස සලකන්නේ කුමක්ද? යන්න ද සැලසුම් කරයි.
7. අදාළ ව්‍යාපෘතිය නිම කිරීමෙන් පසු ප්‍රජාව විසින් අත්පත් කර ගන්නේ කෙබඳු ඵලයක්දැයි ලේඛනගත කරයි.
8. අදාළ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම හා සම්බන්ධ ව අඛණ්ඩ ව ක්‍රියාත්මක වන ඇගයුම් ක්‍රියාවලිය හා එයට අදාළ ලේඛන සැලසුම් කරයි.

හැඳින්වීම

පාසල් මට්ටමින් සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘති යෝජනාවක් සම්පාදනය කරන්නට හුරු වීම අනාගතයේ දී ජාතික මට්ටමේ එවැනි කාර්යයකට සම්බන්ධ වීමට ලබා ගන්නා පෙරහුරුවකි. ඒ අනුව පූර්ව සාකච්ඡාවේ දී නිගමනය කර ගත් ආකාරයට පාසල් ප්‍රජාව සඳහා වූ සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියක ඉලක්ක හා අරමුණු පැහැදිලිව ගොඩ නැංවිය යුතුය. එයින් අදහස් වන්නේ ව්‍යාපෘතිය යන්නේ කොහොටද? කුමක් සඳහාද? යන්න නිශ්චය කර ගැනීමයි. එයින් පසු එම ඉලක්ක හා අරමුණුවලට ළඟා වීම සඳහා කෙබඳු කාර්යයන් නිම කළ යුතුද? එම කාර්යයන් නිම කිරීමේ දී සීමාවන් පවතින්නේ කෙසේද? යන්න නිශ්චය කළ යුතු ය. කාර්යයන් නිම කිරීම තනි ව කළ නොහැකි ය. ඒ නිසා එයට පාර්ශ්වකරුවන් අවශ්‍ය වේ. තමන්ගේ ව්‍යාපෘතියට සම්බන්ධ වන පාර්ශ්වකරුවන් හඳුනා ගැනීමත්, ඔවුන්ගේ සහභාගිත්වය ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය මහජන සම්බන්ධතා කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීමත් අවශ්‍ය ය. මේ අනුව ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය සංවිධානය ගොඩ නංවා ගත හැකි ය. පොදුවේ ව්‍යාපෘතියට නායකත්වයක් තිබිය යුතු ය. එසේ ම එයට අවශ්‍ය උපදේශකත්වයක් ද ලැබිය යුතු ය. ව්‍යාපෘතියේ නායකත්වයට සහය දෙන අනුගාමී පිරිසක් ද සිටිය යුතු ය. ව්‍යාපෘති සංවිධාන ව්‍යුහය ගොඩ නැංවෙන්නේ ඒ ආකාරයෙනි. ඒ අනුව ඒ ඒ මට්ටම්වල කාර්යයන් බාරව සිටින අයට පැවරෙන වගකීම්

වේ. ඒ නිසා අය හා වැය පිළිබඳ සැලැස්මක් සකස් කර ගත යුතු ය. එය අය මත පදනම් වූ වැය සැලැස්මක් හෝ වැය මත පදනම් වූ අය සැලැස්මක් හෝ විය හැකි ය. කෙසේ වුවත් අවසානයේ දී සැලසුම් කරන ලද ආකාරයෙන් සම්පත් සම්පාදනය කර ගන්නට සිදු වේ. අයවැය පාලනය කිරීමත් සම්පත් නිසි ලෙස ව්‍යාපෘතිය සඳහා යෙදවීමත් අවශ්‍ය ය. එය ව්‍යාපෘතියේ කළමනාකරණ කාර්යයකි. ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්ක හා අරමුණු ඉටු කර ගත යුත්තේ යම් කාල රාමුවක් සහිතව ය. එසේ නොවුවහොත් ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම අර්බුදයක් බවට පත් වේ. ඒ නිසා නිසි කාල රාමුවක් සකස් කර ගැනීමත්, ඒ තුළ ඒ ඒ කාර්යයන් සඳහා වගකීම් ද එම කාර්යය ඉටු වූ බවට දැක්වෙන නිර්ණායක ද ඇතුළත් කරමින් ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ පත්‍රිකාවක් සකස් කර ගත යුතු ය. ඒ අනුව සමස්ත ව්‍යාපෘතිය නිම කර ගැනීමෙන් අපේක්ෂා කරන සමස්ත ඵලය ද ලේඛන ගත කළ හැකි ය. ව්‍යාපෘතිය සාර්ථක ව ක්‍රියාත්මක කළ හැක්කේ එය නිසි ලෙස ඇගයීමට ලක් කිරීමෙනි. ඒ සඳහා අඛණ්ඩ ඇගයුම් ක්‍රියාවලියක් අවශ්‍ය ය. එය කළ හැක්කේ අඛණ්ඩ ඇගයුම් ක්‍රියාවලියක් සඳහා සකස් කරන ලද ඇගයුම් පත්‍රිකා මගිනි. එසේ ම අවසාන ඇගයුම මගින් ව්‍යාපෘතියේ සියලු කටයුතු අවසාන වශයෙන් ඇගයීමට ලක් කළ හැකි ය. ඒ නිසා ඇගයුම් ක්‍රියාවලිය කෙසේ දැයි යන්න හා ඒ සඳහා යොදා ගන්නා උපකරණ කවරේදැයි යන්න පිළිබඳ ව තොරතුරු ද ව්‍යාපෘති යෝජනා පත්‍රයෙහි ඇතුළත් විය යුතු ය.

විෂය කරුණු පැහැදිලි කර ගැනීමට අත්වැලක්

1. ඉලක්ක හා අරමුණු

ඃ සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියක ඉලක්ක හා අරමුණු පැහැදිලි ව ගොඩ නැංවිය යුතු බව උදාහරණ:

පාසල තුළ මං සලකුණු පද්ධතියක් නිර්මාණය කිරීම

අරමුණු

1. පාසල් ප්‍රජාවට අලුතින් එක් වන්නන්ට හා බැහැරින් පාසලට පැමිණෙන්නන්ට පාසලේ ඒ ඒ අංශ තිබෙන ස්ථාන පිළිබඳ ව නිසි මග පෙන්වීමක් කිරීම
2. පාසල තුළ සන්නිවේදන සංස්කෘතිය වැඩි දියුණු කිරීම

2. කාර්ය පටය හා සීමා

ඃ පාසල් සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියක කාර්යයන් පැහැදිලි ව හඳුනා ගත යුතු අතර, එහි සීමාවන් ද නිශ්චය කර ගත යුතු ය.

උදාහරණ

පාසලේ හඳුනා ගත් ස්ථාන 10 ක් සඳහා මග පෙන්වන නාම පුවරු සවි කිරීම

පාසලේ දැනටමත් ස්ථාපිත කර ඇති පාරිසරික පද්ධතියට අවහිර වන සේ කටයුතු නොකිරීම

3. පාර්ශ්වකරුවන් හා සංවිධාන ව්‍යුහය

ඃ සෑම ව්‍යාපෘතියකට ම අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් සිටිය යුතු බව

ඃ පාර්ශ්වකරුවන් අවශ්‍ය පරිදි හඳුනා ගත යුතු බව

ඃ අවම හා උපරිම සීමාවක් තුළ පාර්ශ්වකරුවන් හසුරුවා ගත යුතු බව

ඃ පාර්ශ්වකරුවන් ද යොදා ගනිමින් සංවිධාන ව්‍යුහය ගොඩ නැංවිය යුතු බව

ඃ ව්‍යාපෘතියේ සාර්ථක අසාර්ථක භාවයට පාර්ශ්වකරුවන් හා සංවිධාන ව්‍යුහය හේතු විය හැකි බව

4. ක්‍රම-විධි හා උපාය මාර්ග

ඃ කුමන හෝ ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ක්‍රම - විධි හා උපාය මාර්ගවලට විශේෂ ස්ථානයක් ලැබෙන බව

ඃ ඉලක්ක හා අරමුණු කොතරම් විශිෂ්ට වුවත්, එය ඉටු කර ගැනීමට යොදා ගන්නා ක්‍රම - විධි හා උපාය මාර්ග දෝෂ සහගත වුවහොත්, නියමිත ඉලක්ක සපුරා ගත නොහැකි වන බව

ඃ ක්‍රම - විධි හා උපාය මාර්ග නිගමනය කිරීමේ දී ඒ පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් අත්දැකීම් හා දැනුමක් ඇති අය සහභාගි කර ගත යුතු බව

ඃ අත්දැකීම් අඩු වීම හා දැනුම අඩු වීම ද, දෝෂ සහගත ආකල්ප ද නිසා යම් හරි දෙයක් වැරදි විදිහට කරන්නට නිගමනය කළ හැකි බව

ඃ ක්‍රම - විධි හා උපාය මාර්ග නිගමනය කිරීමේ දී හරි දේ හරි විදිහට කරන්නට අවධානය යොමු කළයුතු බව

ඃ යම් කාර්යයක් ක්‍රියාත්මක කරන ක්‍රම - විධි හතරක් ඇති බව

හරි දේ වැරදි ක්‍රමයකට කිරීම
වැරදි දේ හරි ක්‍රමයකට කිරීම
වැරදි දේ වැරදි ක්‍රමයකට කිරීම
හරි දේ හරි ක්‍රමයකට කිරීම

- ඃ තෝරා ගන්නා ප්‍රශස්ථ ක්‍රම - විධි හා උපාය මාර්ග නිසා අතුරු ගැටලු පැන නොනැගිය යුතු බව
- ඃ තෝරා ගන්නා ක්‍රම - විධි හා උපාය මාර්ග නිසා අතුරු ගැටලු පැන නැගෙන්නට ඇති ඉඩ කඩ පූර්වයෙන් තක්සේරු කළ යුතු බව
- ඃ යම් විදිහකින් අතුරු ගැටලු පැන නගින්නේ නම්, එම ක්‍රම - විධි හා උපාය මාර්ග සංශෝධනය කළ යුතු බව
- ඃ හරි දේ පූර්වයෙන් තීරණය කර ඇති නිසා එය කරන හරි ක්‍රමය හා ප්‍රවේශය නිරන්තර ව ඇගයුමට ලක් කරමින්, නිවැරදි ලෙස ක්‍රියාත්මක වන්නේ දැයි අවධානයෙන් සිටිය යුතු බව

උදාහරණ

ඉලක්කය: පාසල තුළ මං සලකුණු පද්ධතියක් ගොඩ නැංවීම

වැරදි ක්‍රමය: මාධ්‍ය විෂයයට අදාළ පාර්ශ්වයන් පමණක් තීරණ ගෙන කටයුතු කිරීම

හරි ක්‍රමය: පාසල තුළ පුළුල් වශයෙන් අදහස් විමසා ක්‍රියාත්මක කිරීම

වැරදි උපාය මාර්ගය: මාධ්‍ය විෂයයට අදාළ පාර්ශ්වයන්ගේ අදහස් පමණක් විදුහල්පතිතුමා වෙත ඉදිරිපත් කර අනුමැතිය ලබා ගැනීම

හරි උපාය මාර්ගය: පාසලේ සියලු පාර්ශ්වයන්ගේ අදහස් සම්පිණ්ඩණයක් වශයෙන් විදුහල්පතිතුමා වෙත ඉදිරිපත් කර අනුමැතිය ලබා ගැනීම

- ඃ ක්‍රම - විධි හා උපාය මාර්ග නිගමනය කිරීමේ දී ඒවාට ඇති විය හැකි විවිධ බාධක පිළිබඳ ව තක්සේරුවක් කළ යුතු බව
- ඃ බාධක ඇත්නම්, ඒවා ජය ගන්නා ආකාරය හෝ බාධක මග හරවා ගන්නා ආකාරය ද ක්‍රම - විධි හා උපාය මාර්ග මගින් නිගමනය කළ යුතු බව

5. අයවැය හා සම්පත් සම්පාදනය

- ඃ කුමන කාර්යයකට වුවත් අයවැය හා සම්පත් සම්පාදනය කළ යුතු බව
- ඃ අයවැය හා සම්පත් සැලැස්මකින් තොර ව කාර්යයක් ක්‍රියාත්මක කළ නොහැකි බව
- ඃ මූල්‍ය හා සම්පත් සපයා ගැනීම ප්‍රශ්නයක් නොවන්නේ නම් ඒ මත වැය සම්පාදනය කළහැකි බව
- ඃ මූල්‍ය හා සම්පත් සපයා ගැනීම ප්‍රශ්නයක් නම් ඒ මත සැලසුම් සම්පාදනය කළ යුතු බව
- ඃ අය හා වැය යන්නෙන් මූල්‍ය ද, සම්පත් යන්නෙන් මූල්‍යමය වටිනාකමකින් දක්විය හැකි හෝ භෞතික හා මානව සම්පත් ද, මූල්‍යමය වටිනාකමකින් දක්විය නොහැකි මානව සම්පත් ද අයත් වන බව
- ඃ යම් කාර්යයක් සඳහා කොතරම් මූල්‍යමය, භෞතික හා මානව සම්පත් අවශ්‍ය වන්නේ දැයි නිවැරදිව සැලසුම් කළ යුතු බව
- ඃ යම් කාර්යයක් සඳහා කොතරම් මූල්‍යමය, භෞතික හා මානව සම්පත් ලබා ගත හැකි දැයි නිවැරදි ව තක්සේරු කළ යුතු බව
- ඃ ව්‍යාපෘතියට උචිත මූල්‍යන්ගෙන් මූල්‍යමය, භෞතික හා මානව සම්පත් ලබා ගත යුතු බව
- ඃ ව්‍යාපෘතියේ අයවැය හා සම්පත් සම්පාදනය ඉතා විනිවිද පෙනෙන ආකාරයෙන් කළ යුතු බව
- ඃ අයවැය හා සම්පත් සම්පාදනය ව්‍යාපෘතියේ වගකිව යුතු කාර්යයක් බැවින්, එය නිසි ලෙස කළමනාකරණය කළ යුතු බව

උදාහරණ

මූල්‍යමය සම්පත් : මුදලින් ලබා ගන්නා දේ සඳහා රිසිට් පතක් නිල වශයෙන් නිකුත් කිරීම

භෞතික සම්පත් : භෞතිකව ලබා ගන්නා දේ පිළිබඳ විස්තර ඇතුළත් රිසිට් පතක් නිකුත් කිරීම

මානව සම්පත් : මානව සම්පත් දායක වන ආකාරය අත්සන් පත්‍ර මගින් ලේඛන ගත කිරීම.

6. කාල රාමුව, වගකීම් හා නිර්නායක

- ඃ සමස්ත ව්‍යාපෘතිය කාර්යයන් වශයෙන් වෙන් කර ඒ ඒ කාර්යයන් සඳහා කාල රාමුවක් දැක්විය යුතු බව
- ඃ එක් එක් කාර්යයන් ඉටු කිරීම සම්බන්ධ වගකීම නිශ්චිත ව නම් කරමින් පුද්ගලයන් වෙත පැවරිය යුතු බව
- ඃ යම් කාර්යයක් නිම කරන ලද්දේ ද යන්න නිශ්චිත ව දැන ගත හැකි නිර්නායක දැක්විය යුතු බව
- ඃ මේ සඳහා ගාන්ට් ආකෘතිය යෝග්‍ය පරිදි යොදා ගත හැකි බව
- ඃ ව්‍යාපෘතියට කුමන හෝ ආකාරයකින් සම්බන්ධ සෑම කෙනෙක්ම ළඟ ම ගාන්ට් සැලැස්මේ පිටපතක් තිබිය යුතු බව
- ඃ ඒ ඒ කාර්යයන් කෙසේ ඉටු වන්නේදැයි සොයා බලන අධීක්ෂණ ක්‍රියාවලියක් ද තිබිය යුතු බව

ව්‍යාපෘතියේ නම:

ව්‍යාපෘති කාලය:

ව්‍යාපෘති මෙහෙයුම්කරු හෝ මණ්ඩලය

ව්‍යාපෘති ඉලක්කය:

ව්‍යාපෘතියේ සමස්ත පිරිවැය:

අංකය	කාර්යය	කාලරාමුව (සතිවලින්)										නිර්නායක	වගකීම	අධීක්ෂණය
1	පූර්ව සාකච්ඡාව													
2	යෝජනා පත්‍රය සැකසීම													
3	අනුමැතිය ලබා ගැනීම													
4	පුවරු සැලසුම් කිරීම													
5	පුවරු නිර්මාණය													
6	පුවරු ඉදිකිරීම													
7	පුවරු විවෘත කිරීම													
8	මාධ්‍ය සම්බන්ධතා													

7. අපේක්ෂිත ඵල

- ඃ සමස්ත ව්‍යාපෘතියේ ඒ ඒ කාර්යයන්ගේ අපේක්ෂිත ඵලයන් ද, අපේක්ෂිත අවසාන ඵලය ද වෙන් වෙන් ව දැක්විය යුතු බව
- ඃ අපේක්ෂිත ඵලය ඉටු කර ගැනීම ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්කය බව
- ඃ අපේක්ෂිත ඵල අත්පත් කර ගත හැක්කේ නිසි ලෙස නියාමනය කිරීමෙන් බව
- ඃ ව්‍යාපෘතියේ අපේක්ෂිත අවසාන ඵලය පිළිබඳ ව අදාළ සියලු පාර්ශ්වයන් දැනුවත්ව සිටිය යුතු බව
- ඃ අපේක්ෂිත ඵල පිළිබඳ ව දැනුවත් කිරීම මහජන සම්බන්ධතා කාර්යයක් බව

8. ඇගයුම් ක්‍රියාවලිය

- ඃ ඇගයුම් ක්‍රියාවලිය කෙබඳුද? යන්න ව්‍යාපෘති යෝජනා පත්‍රයෙහි ඇතුළත් ව තිබිය යුතු බව
- ඃ ඇගයුම් ක්‍රියාවලිය ආරම්භ වන්නේ යෝජනා පත්‍රය ඇගයුමට ලක් කිරීමෙන් බව
- ඃ ඇගයුම් ක්‍රියාවලිය අවසාන වන්නේ ව්‍යාපෘතියේ නිම වී සමස්ත කාර්යය ඇගයීමෙන් බව
- ඃ ඇගයුම් ක්‍රියාවලිය අඛණ්ඩව මුළු ව්‍යාපෘති කාලය තුළ ම පැවතිය යුතු බව
- ඃ අවසාන ඇගයුම සිදු වන්නේ ව්‍යාපෘතිය නිම වීමෙන් බව
- ඃ අඛණ්ඩ ඇගයුම් ක්‍රියාවලිය අවසාන ඇගයුම සඳහා මග පෙන්වන බව
- ඃ ඇගයුම් ක්‍රියාවලිය සඳහා යෝග්‍ය ලේඛන පද්ධතියක් තිබිය යුතු බව
- ඃ ඒ ඒ ඇගයුම් අවස්ථාවන් බාර පුද්ගලයන් නම් කර තිබිය යුතු බව
- ඃ තමන්ට නියමිත පරිදි ඇගයුම කරන ලද්දී ඒ ඒ පුද්ගලයන් වගකීම බාර ගත යුතු බව
- ඃ නිසි ලෙස ඇගයුම මගින් ව්‍යාපෘතියේ ඒ ඒ අවස්ථාවල සංශෝධන කළ හැකි බව

ඒකකය: 8.0 සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතිය (කාලච්ඡේද 50 යි.)

නිපුණතාව: සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියක් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කර, අවසාන වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම දක්වා වූ සමස්ත ක්‍රියාවලියට අදාළ නිපුණතාව ප්‍රදර්ශනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම: 8.3 සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ නිපුණතාව ප්‍රදර්ශනය කරයි.

කාලච්ඡේද ගණන 12

විෂය අන්තර්ගතය : සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම

1. වැඩ බෙදා ගැනීම හා වගකීම් ඉටු කිරීම
2. තොරතුරු සම්පාදනය , වාර්තා කිරීම හා නියාමනය
3. ප්‍රතිලාභ තක්සේරුව හා පසු විපරම

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් එල

1. සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී වැඩ බෙදා ගැනීම හා වගකීම් ඉටු කිරීම පිළිබඳ ව බැරෑරුම් සහගත ව විශ්ලේෂණය කරයි.
2. තොරතුරු සම්පාදනය හා වාර්තා කිරීම සඳහා යෝග්‍ය ලේඛන සම්පාදනය පිළිබඳ ව අත්දැකීම් ලබාගනියි.
3. තොරතුරු වාර්තා පදනම් කර ගෙන ව්‍යාපෘතියක් නියාමනය කරන ආකාරය පිළිබඳ ව අත්දැකීම් ලබා ගනියි.
4. ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ ව පසු විපරම් කිරීමේ ක්‍රියාවලියක් අත්හදා බලයි.
5. ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රතිලාභ තක්සේරුව සඳහා පශ්චාත් සාකච්ඡාවක් පවත්වයි.

හැඳින්වීම

ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සාර්ථකභාවය රඳා පවතින්නේ ඒ ඒ කාර්යයන් නිසි පරිදි වෙන් කර වැඩ බෙදා ගැනීමෙන් හා ඒ ඒ වැඩ භාර ගත් අය විසින් ඒවා නිසි ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වගකීම ඉටු කිරීමෙනි. කුඩා පරිමාණයේ සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියක දී වුවත් මෙම කාර්යයන් බැහැර කළ නොහැකි ය. එසේ වූ විට එම ව්‍යාපෘතිය අයාලේ යන තත්ත්වයක පත් වේ. එබැවින් නිසි ලෙස වැඩ වර්ග කර ලේඛන ගත කිරීමත්, ව්‍යාපෘතියේ සාකච්ඡාවක දී ඒ ඒ අයට නිසි ලෙස වැඩ පැවරීමත් කළ යුතු ය. තමන් භාර ගත් වැඩ පිළිබඳ වගකීමක් ඒ සෑම කෙනෙකුට ම තිබේ. එපමණක් නොව සමස්ත ව්‍යාපෘතියේ කාර්යයන් ඉටු වීම කෙරෙහි සෑම කෙනෙකු ම වගවිය යුතු ය. එයින් අදහස් වන එක් කරුණක් නම්, මෙය තමන්ගේ කාර්යයක් නොවේයැයි සිතා තමන්ගේ කාර්යයෙහි පමණක් එල්ල ගෙන කටයුතු කිරීමෙන් වැළකීමයි. වැඩ බෙදා ගත් නමුත්, ව්‍යාපෘතිය සාර්ථක වන්නේ ඒ සියලු වැඩ එක් ව නිම වීමෙනි. ඒ නිසා වැඩ අතර සම්බන්ධයක් පවතී. වැඩ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී හා වගකීම් ඉටු කිරීමේ දී ඒ පිළිබඳ ව නිසි ලෙස වාර්තා තබා ගැනීම අවශ්‍ය ය. සමහර වාර්තා තමන් වෙත තබා ගැනීමට විය හැකි අතර, තවත් ඒවා අධීක්ෂණය සඳහා වරින් වර ඉදිරිපත් කිරීමට ය. යම් වාර්තාවක් අධීක්ෂණය සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතු නිසි වේලාවේ දී එය ඉදිරිපත් කිරීම වැඩ භාර අයගේ වගකීමකි. එසේ නිසි තොරතුරු ලැබුණු පසු ව ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු නිසි මාර්ගයේ ගමන් කරන්නේදැයි නියාමනය කරන්නට අධීක්ෂකයන්ට අවස්ථාව සැලසේ. අවසානයේ දී ව්‍යාපෘතියේ සමස්ත ප්‍රතිලාභ තක්සේරු කළ හැක්කේ ඒ පිළිබඳ පසු විපරම් කිරීමෙන් පසු ව ය. එයට හේතුව ව්‍යාපෘති කණ්ඩායමේ දෘක්ම අනුව ප්‍රතිලාභ තක්සේරු කිරීම නිසා දෝෂ සහගත අර්ථකථනයන් ඇති වීමට ඉඩ තිබීමයි. යම් ව්‍යාපෘතියක ප්‍රතිලාභ නිවැරදි ව තක්සේරු කරන්නේ එම ප්‍රතිලාභ භුක්ති විඳින්නන් ය. ඒ නිසා ප්‍රතිලාභ භුක්ති විඳින්නන්ගේ අදහස් නිවැරදි ව ලබා ගත හැකි පසු විපරම් ක්‍රියාවලියක් ක්‍රියාත්මක කර ලබා ගන්නා තොරතුරු අවසාන ප්‍රතිලාභ තක්සේරුව සඳහා යොදා ගත හැකි ය.

විෂය කරුණු පැහැදිලි කර ගැනීමට අත්වැලක්

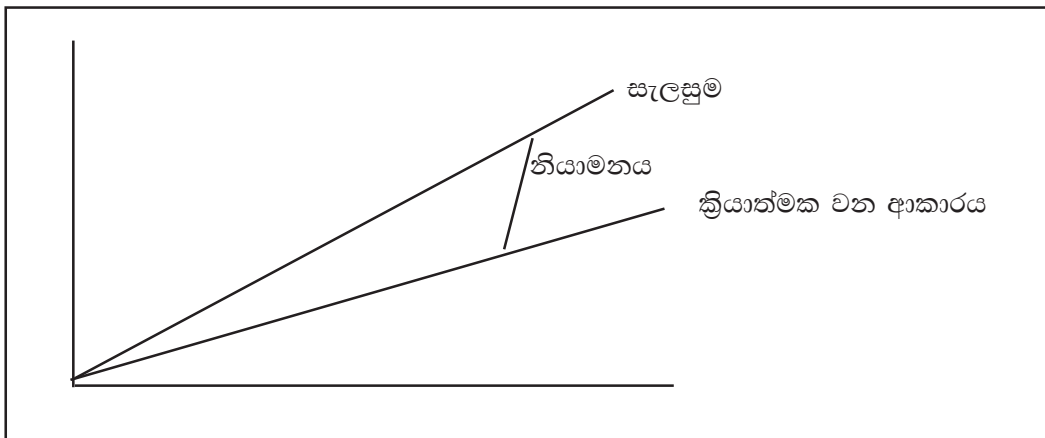
1. වැඩ බෙදා ගැනීම හා වගකීම් ඉටු කිරීම

- ඃ සමස්ත ව්‍යාපෘතිය කාර්යයන්ට වෙන් කළ විට ඒ තුළ වැඩ නිර්මාණය වන බව
- ඃ එක් එක් වැඩවලට දක්ෂ අය තෝරා ගෙන ඒ අයට එම වැඩ භාර දිය යුතු බව
- ඃ වැඩ භාර ගැනීම සමග ම එය නිසි ලෙස ඉටු කිරීමේ වගකීම ඔවුන්ට පැවරෙන බව

- ඃ වගකීම ද වගවීම ද එක සේ වැදගත් බව
- ඃ වැඩ බෙදා ගැනීම ලිඛිත ව කළ යුතු බව
- ඃ නොසුදුසු අයට වැඩ බෙදා දීමෙන් ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු අඩාල වන බව
- ඃ වැඩක් නිම කිරීමට ප්‍රමාණවත් කාලයක් වැය කළ හැකි හා නිර්මාණශීලී ව එය ඉටු කළ හැකි අයට පමණක් වැඩ බෙදා දිය යුතු බව
- ඃ වැඩක් නිසි ලෙස නිම කිරීමට ආරම්භක ශක්තිය ඉතා වැදගත් බව
- ඃ වැඩ භාර ගන්නා අය සමග සාකච්ඡා කර ඒ තැනැත්තාට අදාළ වැඩය නිම කිරීමට හැකි බවට සැහීමකට පත් වීම ව්‍යාපෘති කණ්ඩායමේ වගකීමක් බව
- ඃ ඒ ඒ තැනැත්තන්ට වැඩ පවරා දී ඇති ආකාරය පිළිබඳ ව ව්‍යාපෘති කණ්ඩායමේ සෑම කෙනෙක් ම දැන සිටිය යුතු බව
- ඃ සමහර වැඩ එකින් එක ද , සමහර වැඩ එකවරම ද කළ යුතු බව
- ඃ ඒ ඒ වැඩය නිම කිරීම ප්‍රමාද වීමෙන් ඊ ළඟ වැඩ නිම කිරීම ප්‍රමාද වී නිසි කාල රාමුව සපුරා ගැනීමට නොහැකි වන බව
- ඃ තමන්ට නිසි ලෙස වැඩ කරන්නට නොහැකි නම් වැඩ බාර නොගත යුතු බව

2. තොරතුරු සම්පාදනය, වාර්තා කිරීම හා නියාමනය

- ඃ තොරතුරු සම්පාදනය මගින් ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු කෙසේ සිදු වන්නේදැයි අධීක්ෂකයන්ට දැන ගන්නට හැකි බව
- ඃ තොරතුරු සම්පාදනය සඳහා නිශ්චිත ලේඛන මගින් වාර්තා කිරීම කළ යුතු බව
- ඃ තොරතුරු සම්පාදන ලේඛන කට්ටලයක් සකස් කර ගැනීම ව්‍යාපෘති කණ්ඩායමේ වගකීමක් බව
- ඃ ඒ ඒ කාර්යයන් ඉටු කිරීමේ සැලැස්ම කෙසේ ක්‍රියාත්මක වන්නේ දැයි තොරතුරු වාර්තා මගින් ලැබෙන අතර, එය නියාමනය කිරීමට ඒ මගින් පහසුවක් සැලසෙන බව
- ඃ අවශ්‍ය නම් ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාකාරීත්වයෙහි යම් යම් වෙනස්කම් කරන්නට මේ මගින් අවකාශ සැලසෙන බව

3. ප්‍රතිලාභ තක්සේරුව හා පසු විපරම

- ඃ ප්‍රතිලාභ තක්සේරුව සඳහා පසු විපරම අවශ්‍ය වන බව
- ඃ ප්‍රතිලාභ භුක්ති විඳින්නන් විසින් නිසි ලෙස ප්‍රතිලාභ තක්සේරුව කරන බව
- ඃ පසු විපරම් සඳහා නිශ්චිත ක්‍රම කිහිපයක් යොදා ගත හැකි බව
(සම්මුඛ සාකච්ඡා / නිරීක්ෂණ / විශේෂඥ වාර්තා ආදී වශයෙන්)
- ඃ නිසි ලෙස පසු විපරම් වාර්තා සකස් කර ප්‍රතිලාභ තක්සේරු සාකච්ඡාවක් පැවැත්වීම යෝග්‍ය බව
- ඃ සමහර විට අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ නොලැබෙන්නට පුළුවන් බව
- ඃ සමහර විට අනපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ ලැබී තිබෙන්නට ද පුළුවන් බව

ඒකකය: 12.0 සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතිය (කාලච්ඡේද 50 යි.)

නිපුණතාව: සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියක් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කර, අවසාන වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම දක්වා වූ සමස්ත ක්‍රියාවලියට අදාළ නිපුණතාව ප්‍රදර්ශනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම: 12.4 සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළ ව අවසාන වාර්තාව සම්පාදනය කිරීමේ නිපුණතාව ප්‍රදර්ශනය කරයි.

කාලච්ඡේද ගණන 12

විෂය අන්තර්ගතය : අවසාන වාර්තාව සම්පාදනය

1. තොරතුරු රැස් කිරීම හා වාර්තාව කෙටුම්පත් කිරීම
2. විවේචනාත්මක හා විමර්ශනාත්මක සාකච්ඡාව
3. වාර්තාව සම්පාදනය
4. වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් එල

1. රැස් කර ගත් තොරතුරු ඇසුරින් අවසන් වාර්තාවක් කෙටුම්පත් කරයි.
2. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ලැබූ ජයග්‍රහණයන් හා සිදු වූ වැරදීම් හෝ අතපසු වීම් පැහැදිලි කරන ආකාරයෙන් සාකච්ඡාවක් පවත්වයි.
3. අවසන් වාර්තාව සම්පාදනය කරයි.
4. අවසන් වාර්තාව පාසල තුළ නිශ්චිත ග්‍රාහක පිරිසකට ඉදිරිපත් කරයි.

හැඳින්වීම

කුමන හෝ ව්‍යාපෘතියක් අවසන් වූ පසු නිසි අවසන් වාර්තාවක් සම්පාදනය කළ යුතු ය. එය මෙම ව්‍යාපෘතියට ද අදාළ වේ. එවැනි අවසන් වාර්තාවකින් ප්‍රයෝජන කිහිපයක් අත්පත් වේ. එකක් නම් ව්‍යාපෘතියේ කාර්යයන් නිසි ලෙස විමර්ශනය කරන්නට අවස්ථාව ලැබීමයි. දෙවැන්න නම් සිදු වූ වැරදීම්, අතපසු වීම් හා අත්පත් කර ගත් ජයග්‍රහණයන් පිළිබඳ ව තක්සේරු කරන්නට අවස්ථාවක් ලැබීමයි. එසේ ම ව්‍යාපෘතිය සඳහා අනුග්‍රහය දැක් වූ හෝ සම්බන්ධ වූ විවිධ පාර්ශ්වයන්ට එම කටයුතු පිළිබඳ විනිවිද භාවයකින් යුතු ව අදහසක් ඇති කර ගන්නට අවස්ථාවක් සැලසීමයි. හතරවනුව ඉදිරියේ දී එවැනි ව්‍යාපෘති කරන්නට අදහස් කරන වෙනත් අයට හොඳ මග පෙන්වීමක් ලැබීමයි. පස්වෙනුව පාසලේ විවිධ කාර්යයන් පිළිබඳ සාහිත්‍යයක් ගොඩ නංවන්නට දායක විය හැකි වීමයි. මේ සඳහා ස්වයං විවේචනය ඉතා වැදගත් වේ. ඒ ඒ කාර්යයන් ඉටු කිරීමේ දී තමන් අතින් සිදු වූ අතපසු වීම් ප්‍රකාශ කරන හා ජයග්‍රහණයන් ඇගයීමට ලක් කරන විවේචනාත්මක රැස්වීමක් පැවැත්වීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. මේ සඳහා ව්‍යාපෘතියට අයත් වූ සියළු පාර්ශ්වයන් සහභාගි විය යුතු ය. වාර්තාව සම්පාදනය කළ යුත්තේ ඉතා සංකීර්ණ ව ය. ඒ මගින් අත්‍යයන්ට වැදගත් අදහස් ලබා ගන්නට හැකි විය යුතු ය. එම වාර්තාව පරිගණකයෙන් සකස් කර පිටපත් කිහිපයක් නිම කිරීම අවශ්‍ය ය. එම පිටපත් ව්‍යාපෘති කණ්ඩායමේ සැමටමත්, පාසලේ ප්‍රස්තකාලයටත්, විදුහල්පතිතුමාටත් අනිවාර්යයෙන් ම ලබා දිය යුතු ය. එසේම ව්‍යාපෘතියට අනුග්‍රහය දැක් වූ හෝ ඒ පිළිබඳ ව උනන්දුවක් දක්වන අනෙක් අයට ද එහි පිටපතක් ලබා දීම යෝග්‍ය ය. මෙය කළ යුත්තේ වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීමේ අවස්ථාවේ දී ය. ඒ සඳහා මැනවින් සැලසුම් කරන ලද රැස්වීමක් පැවැත්විය යුතු අතර, ප්‍රමාණවත් කාලයක් සහිත ව ආරාධනා පත්‍ර යැවිය යුතු ය. එම ආරාධනා පත්‍ර ලැබුණේ ද යන්න හා ආරාධිතයන් සහභාගි වන්නේද යන්න පූර්වයෙන් දැන ගැනීම මගින් වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීමේ අවස්ථාව වඩාත් ඵලදායී කර ගන්නට පුළුවන.

විෂය කරුණු පැහැදිලි කර ගැනීමට අත්වැලක්

1. තොරතුරු රැස් කිරීම හා වාර්තාව කෙටුම්පත් කිරීම

- ඃ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරන ලද කාලය තුළ ද අවසාන වූ පසු ව ද ලබා ගත් තොරතුරු පදනම් කර ගෙන වාර්තාව කෙටුම්පත් කළ යුතු බව
- ඃ වාර්තාව කෙටුම්පත් කිරීම සඳහා යෝග්‍ය සැලැස්මක් සම්පාදනය කර ගත යුතු බව
- ඃ වාර්තාවේ එක් එක් කොටස් එක් එක් කණ්ඩායම්වලට භාර දී කෙටුම්පත් කළ හැකි බව
- ඃ තොරතුරු මත අනාවරණය වන කරුණු මිස ව්‍යාපෘති කණ්ඩායමේ පෞද්ගලික මතයන් වාර්තාවට

- ඇතුළත් නොවිය යුතු බව
- චාර්තාව සංක්ෂිප්ත ව කෙටුම්පත් කළ යුතු බව
- මුලින් ම සකස් කරන කෙටුම්පත සංස්කරණය කරමින් අවසාන චාර්තාව කරා ළඟා විය හැකි බව

2. විචේදනාත්මක හා විමර්ශනාත්මක සාකච්ඡාව

- ව්‍යාපෘතියක් අවසාන වූ පසු ස්වයං විචේදනාත්මක සාකච්ඡාවක් පැවැත්වීම මගින් එහි ක්‍රියාකාරිත්වයේ සැබෑ තත්ත්වයන් අනාවරණය කර ගත හැකි බව
- ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ජයග්‍රහණයන් මෙන් ම අතපසු වීම් හෝ වැරදීම් සිදු වීම් ස්වභාවික සිද්ධියක් බව
- වඩාත් වැදගත් වන්නේ යමක් සිදු වූයේ කෙසේද? ඉදිරියට එවැන්නක් සිදු වීම වළක්වා ගන්නේ කෙසේද? යන්න සොයා බැලීම මිස අතපසු වීමක් හෝ වරදක් සිදු කළේ කවුරුන්දැයි සොයා බැලීම නොවන බව
- විචේදනාත්මක හා විමර්ශනාත්මක සාකච්ඡාවකට සම්බන්ධ වීම කෙනෙකුගේ වෘත්තීය ජීවිතයට ඉතා වැදගත් ආරම්භයක් වන බව
- ව්‍යාපෘතියට සම්බන්ධ වූ සෑම කෙනෙකු ම මෙම සාකච්ඡාවට සහභාගි විය යුතු බව
- චාර්තා වූ තොරතුරු මත පදනම් ව සාකච්ඡාව මෙහෙයවිය යුතු බව
- පාසලේ දී පැවැත්වෙන මෙම සාකච්ඡාව මෙහෙයවීම විදුහල්පතිතුමා විසින් ඉටු කිරීම වඩාත් යෝග්‍ය බව
- එසේ නොහැකි නම් ව්‍යාපෘතියේ කාර්යයන්ට සෘජු ව ම සම්බන්ධ නො වූ පිළිගත හැකි පුද්ගලයකු විසින් සාකච්ඡාව මෙහෙයවීම යෝග්‍ය බව

3. චාර්තාව සම්පාදනය

- කවරෙක්ද? කුමක්ද? කාටද? කොතැනද? කොයි අවස්ථාවේද? කෙසේද? ඇයි? සිදු වුණේ කුමක්ද? යන මේවා සම්බන්ධ ප්‍රමාණවත් තොරතුරු අවසන් චාර්තාවට ඇතුළත් විය යුතු බව
 - ඉලක්කයට ළඟා වීමේ දී හා අරමුණු ඉටු කර ගැනීමේ දී නියාමනය කළ ආකාරය
 - අයවැය පාලනය හා සම්පත් උපයෝජනය පිළිබඳ ව
 - අනුග්‍රාහකත්වය හා විශේෂඥ උපදේශනය පිළිබඳ ව
 - මුහුණ පාන්නට සිදු වූ ගැටලු, අතපසුවීම් හා වැරදීම් ආදිය පිළිබඳ ව
 - ලබා ගත් ජයග්‍රහණයන් පිළිබඳ ව
 - සාර්ථකත්වයට නැතහොත් අසාර්ථකත්වයට බල පෑ හේතු පිළිබඳ ව
 - ඉදිරිපත් කරන නිර්දේශ
 - ව්‍යාපෘති කණ්ඩායම පිළිබඳ තොරතුරු
 -
- චාර්තාව සංක්ෂිප්ත ව සැකසීම ප්‍රයෝජනවත් බව
- යෝග්‍ය ආකෘතියක් භාවිත කළ යුතු බව
- චාර්තාව පොත් පිටුවක් ලෙස බැඳ සැකසිය යුතු බව
- අවශ්‍ය අවම පිටපත් ප්‍රමාණය හෝ නිම කළ යුතු බව

4. චාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම

- චාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම ඒ සඳහා ම කැඳවන ලද සභාවක දී සිදු කළ යුතු බව
- චාර්තාව ඉදිරිපත් කළ යුත්තේ ව්‍යාපෘති කණ්ඩායම විසින් බව
- චාර්තාව ඉදිරිපත් කරන්නට පෙර සභාවේ සියල්ලන්ට එහි පිටපතක් බැගින් ලබා දිය යුතු බව
- චාර්තාවේ තොරතුරු මගින් ව්‍යාපෘතියේ කාර්යයන් නිසි ලෙස විමර්ශනය කළ හැකි බව
- චාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම මගින් ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු සාර්ථක ව නිම වන බව
- චාර්තාවේ පිටපත් පාසලේ පුස්තකාලයේ ද, විදුහල්පති කාර්යාලයේ ද, අනුග්‍රාහකයන් වෙත ද, ව්‍යාපෘති කණ්ඩායමේ සියල්ලන් වෙත ද, මේ පිළිබඳ උනන්දුවක් දක්වන විශේෂයෙන් නම් කර ගන්නා ලද පාර්ශ්වයන් වෙත ද ලබා දිය යුතු බව
- මෙම චාර්තාවේ පිටපත සිසුන්ගේ කණ්ඩායම් ව්‍යාපෘති චාර්තාවක් ලෙස යොදා ගත හැකි බව

ඒකකය 9.0: සහජීවනය සඳහා සන්නිවේදනය (කාලච්ඡේද 50 යි.)

නිපුණතාව: වගකිවයුතු පුරවැසියකු ලෙස සහජීවනයෙන් යුතු සමාජයක් ගොඩ නැංවීමෙහි ලා සන්නිවේදනය යොදා ගැනීමේ නිපුණතා ප්‍රදර්ශනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම: 9.1 ගැටුමක සියලු පැති විමර්ශනය කරමින් ගැටුම නිමාවට පත් කිරීමට ජය -ජය මාදිලිය යොදා ගන්නා ආකාරය අත්හදා බලයි.

කාලච්ඡේද ගණන: 10 යි.

විෂය අන්තර්ගතය: ගැටුම, ගැටුම් නිරාකරණය හා සමථකරණය

1. ගැටුම් අර්ථකථනය
2. ගැටුම් උත්පාදනය, පාර්ශ්වකරුවන් හා ගැටුමේ පැවැත්ම
3. ගැටුම් කළමනාකරණය හා මැදිහත්කරුවෝ
4. ජය -ජය මාදිලිය

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් ඵල:

1. ගැටුම අර්ථ දක්වයි.
2. ගැටුම් උත්පාදනය, පාර්ශ්වකරුවන් හා ගැටුමේ පැවැත්ම විමර්ශනය කරයි.
3. ගැටුම් කළමනාකරණයේ ස්වභාවය හා මැදිහත්කරුවන්ගේ භූමිකාව පැහැදිලි කරයි.
4. ජය-ජය මාදිලියේ ස්වභාවය හා එය ගැටුම් නිරාකරණය සඳහා යොදා ගන්නා ආකාරය විශ්ලේෂණය කරයි.

හැඳින්වීම:

ගැටුම වූ කලී ජීවිතයේ යථාර්ථයකි. විටෙක එය ජීවිතයට හානියක් වන අතර, තවත් විටෙක එය ජීවත් වීම සඳහා අවශ්‍ය ශක්තිය සපයා දෙයි. මනුෂ්‍යයන් යම් තැනක වේද? එතැන ගැටුම් ඇති වීම ස්වභාවික ය. එය පුද්ගලයකු ගේ චින්තන සන්නායකයේ සිට ජාත්‍යන්තර මට්ටම දක්වා පැතිර යයි. ගැටුම ඇති වන්නේ ප්‍රතිවිරුද්ධ මතයන් දෙකක් හෝ කිහිපයක් නිසා ය. එයට බල පාන හේතු සාධක සමහර විට මානසික සංසිද්ධීන් විය හැකි ය. එසේත් නැතිනම් සංස්කෘතික, ආගමික, භාෂාත්මක, පරිපාලන, නෛතික හෝ දේශපාලනික වැනි විවිධ හේතු සාධක විය හැකි ය. මුළු මහත් සමාජ පද්ධතිය ද, පුද්ගලයා ද විවිධ ගති ලක්ෂණවලින් යුක්ත වීමත්, පුද්ගලයා සංවේදී ව කටයුතු කිරීමත් නිසා ගැටුම් ඇති වීම වැළැක්විය නොහැකි ය. ගැටුම් උත්පාදනයට ද එය පවත්වා ගෙන යාමට ද, එය නිරාකරණයට හෝ කළමනාකරණයට හෝ සන්නිවේදනය භාවිත වේ. ගැටුමට සම්බන්ධ වන පළමුවන හා දෙවන පාර්ශ්වය අතරට ඉදිරිපත් වන තුන්වන පාර්ශ්වය නම් මැදිහත්කරුවන් ය. ගැටුමක් සම්බන්ධ ව සතුටුදායක විසඳුමක් ලබා ගත හැක්කේ ජය-ජය මාදිලිය යොදා ගැනීමෙනි. ඒ අනුව ගැටුමට සම්බන්ධ වන දෙපාර්ශ්වයට ම ජය අත් වීමෙන් ගැටුම නිරාකරණය කළ හැකි ය. එහෙත් එය පහසු කාර්යයක් නො වේ.

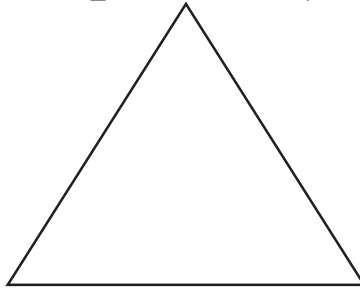
විෂය කරුණු පැහැදිලි කිරීමට අත්වැලක්:

1. ගැටුම අර්ථකථනය:

- ඵකිනෙක ප්‍රතිවිරුද්ධ වූ මතයන් දෙකක් හෝ වැඩි ගණනක් අතර ඇති වන සම්බන්ධය ගැටුම බව
- ගැටුමක් යනු පුද්ගලයකු තුළ හෝ පුද්ගලයන් දෙදෙනෙකු හෝ ඊට වැඩි ගණනක් අතර හෝ ඇති වන විරෝධාත්මක සම්බන්ධතාවක් බව
- තනි පුද්ගලයකු ගේ සිතෙහි ඇති වන ප්‍රතිවිරෝධතා හෙවත් දෙගිඩියා ද ගැටුම් ගණයට අයත් වන බව
- ගැටුම විවිධ පරිමාණයෙන් යුක්ත විය හැකි බව
- ගැටුමක් තාවකාලික ව සිත් අමනාපයක් වැනි කුඩා පරිමාණයේ සංසිද්ධියක් හෝ ලොකු යුද්ධයක් තරම් සුවිශාල එකක් හෝ විය හැකි බව
- එකගතාවක් ඇති නොවීම නිසා ගැටුම උපදින බව
- ගැටුමක් සුළු හේතුවකින් පැන නැගී, විශාල පිරිස් එක් කර ගෙන වැඩිමට හෝ ක්‍රමයෙන් සමථයකට පත් වී අවසාන වන්නට පුළුවන් බව
- ගැටුම් මූලාශ්‍ර සෑම තැනක ම- සෑම විටක ම- විවිධ ස්වරූපයෙන් පවත්නා බව

ගැල්පිංගේ ගැටුම් ත්‍රිකෝණය

ව්‍යුහය (Structure)

ආකල්ප (Attitude)

චර්යාව (Behaviour)

(එක්සත් ජනපදයේ, භාවර්ඩ් විශ්වවිද්‍යාලයේ, මහාචාර්ය ජොහාන් ගැල්පිං විසින් ඉදිරිපත් කරන ලදී.)

ව්‍යුහය: ගැටුම හා සම්බන්ධ විෂය මූල සාධක

ආකල්ප: ගැටුම් නිර්මාණය කරනු ලබන මනෝ විද්‍යාත්මක සාධක හා ක්‍රියාදාම මෙයට අයත් ය. අපේක්ෂා හංගත්වය, නොරිස්සීම, වෛරය ආදිය මෙයට උදාහරණ වේ.

චර්යාව: පාර්ශ්වයන් විසින් එකිනෙකාට හානි කිරීම ආරම්භ කරන විට ගැටුමේ චර්යාවන් ප්‍රකට ව පෙනේ.

2. ගැටුම් උත්පාදනය, පාර්ශ්වකරුවන් හා ගැටුමේ පැවැත්ම:

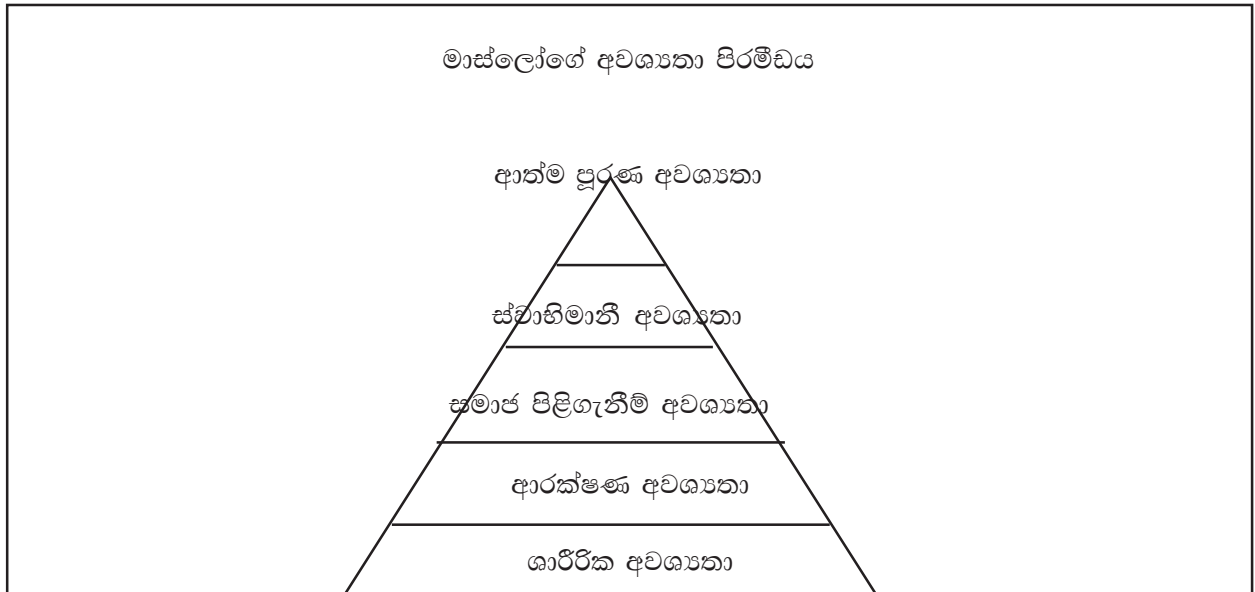
- ඃ එකිනෙක ප්‍රතිවිරුද්ධ මතයන් - අදහස් - අභිලාෂයන් අතර එකඟත්වයකට එළඹිය නොහැකි වීමෙන් ගැටුමක් උත්පාදනය වන බව
- ඃ පාර්ශ්වයන් දෙකක් එක ම නිමිත්තක් මුල් කර ගෙන ඇති කර ගන්නා වූ ප්‍රතිවිරුද්ධ සම්බන්ධතාව නිසා ගැටුමක් උත්පාදනය වන බව
- ඃ තීරණ ගැනීමට ප්‍රමාණවත් තොරතුරු නොමැති වීම, අනවබෝධය, ආත්මාර්ථකාමීත්වය හා තම මතයේ දෑඩ් බව වැනි විවිධ හේතු සාධක නිසා ගැටුම් උත්පාදනය වන බව
- ඃ ගැටුමකට සම්බන්ධ ව පාර්ශ්වකරුවන් පැහැදිලි ව හඳුනා ගත හැකි වන බව
- ඃ ගැටුමේ නිමිත්තට සෘජු ලෙස ම සම්බන්ධ වන්නෝ සෘජු පාර්ශ්වකරුවන් වන බව
- ඃ ගැටුම තව දුරටත් පවත්වා ගෙන යාමට, සෘජු පාර්ශ්වකරුවන් තමාගේ කැමැත්තෙන් හෝ තවත් අයගේ කැමැත්ත අනුව කටයුතු කරන බව
- ඃ යම් දෙපාර්ශ්වයක් අතර ඇති වන ගැටුමක දී අතුරු ලාභ ලබන වක්‍ර පාර්ශ්වකරුවන් සිටිය හැකි බව
- ඃ වක්‍ර පාර්ශ්වකරුවන් විසින් ගැටුම දිගට ම පවත්වා ගෙන යාම සඳහා සෘජු පාර්ශ්වකරුවන් පොළඹවන බව

පුද්ගලයන් අතර ඇති වන ගැටුම්

1. පුද්ගල සම්බන්ධතා ගැටුම්: පුද්ගල සම්බන්ධතා බිඳ වැටීම්, පළුදු වීම්, මිත්‍රත්වය අත හැරීම්, විශ්වාසය කඩ වීම්, විවාහ ජීවිතය අවුල් වීම්, පෞද්ගලික ජීවිතය අවුල් වීම්, ආදිය දැක්විය හැකි ය. මෙයට හේතුව වැරදි අවබෝධය, දුස්සන්නිවේදනය හා වැරදි පුද්ගල චර්යා ආදිය විය හැකි ය.
 - වැරදි අවබෝධය: අනෙක් තැනැත්තා වරදවා දැකීම, වැරදි පූර්ව විනිශ්චය, අධික විශ්වාසය, නොවැටහීම, වැරදි ලෙස තේරුම් ගැනීම ආදිය
 - වැරදි පුද්ගල චර්යා: කරදරකාරී හැසිරීම්, විශ්වාසය කඩ කිරීම, නොසැලකිලිමත්බව, ආත්මාර්ථකාමීබව, ප්‍රතිපත්ති විරහිත බව
- පුද්ගලාන්තර ගැටුම්වල දී බොහෝ විට දැකිය හැකි ලක්ෂණයක් නම්, දැඩි චිත්තවේගීත්වයයි.
2. තොරතුරු ගැටුම්: යම් පාර්ශ්වයක් වෙත නිසි තොරතුරු නොතිබීම නිසා තීරණ ගැනීමට විමෝචන ඇති වන ගැටුම ය.
3. සාරධර්ම ගැටුම්: පාර්ශ්වයන් දෙකක් දෙආකාරයෙන් සාරධර්ම පිළි ගැනීම

4. ව්‍යුහමය ගැටුම්: පුද්ගලයන් කටයුතු කරන ආයතනික හෝ පාරිසරික හෝ ව්‍යුහයේ ඇති දෝෂ නිසා ඇති වන ගැටුම්

5. අවශ්‍යතා ගැටුම්: පුද්ගලයන් ගේ අවශ්‍යතා ඉටු කර ගත නොහැකි නිසා ඇති වන ගැටුම් මෙයට අයත් වේ. මේ සඳහා මාස්ලෝගේ අවශ්‍යතා පිරමීඩය විමර්ශනය කළ හැකි ය.

- ඃ ඒ ඒ මට්ටම්වල දී පුද්ගලයන්ගේ අවශ්‍යතා සපුරා ගත නොහැකි වීම නිසා ගැටුම් නිර්මාණය වන බව
- ඃ ගැටෙන පාර්ශ්වයන්ගේ අවශ්‍යතා ඉටු වන තෙක් ගැටුම පවතින බව
- ඃ ගැටුම නිසි අයුරින් කළමනාකරණය නොකළහොත් මුල් හේතුවෙන් පරිබාහිර ව ගැටුම පැවතිය හැකි බව

3. ගැටුම් කළමනාකරණය හා මැදිහත්කරුවෝ

ගැටුම් කළමනාකරණය

- ඃ ගැටුමක් විනාශකාරී පැත්තට යා නො දී එය එළඳායී ආකාරයට හැසිරවීම ගැටුම් කළමනාකරණය වන බව
- ඃ ගැටුම කළමනාකරණය යනු ගැටුම නිරාකරණයට පත් කිරීමක් නොවන බව
- ඃ ගැටුම කළමනාකරණය තුළින් ගැටුම නිරාකරණයට පදනමක් ගොඩ නංවා ගත හැකි බව
- ඃ ගැටුමට සම්බන්ධ පාර්ශ්වවල ධනාත්මක වර්ග වෙනස්කම් මගින් අනාගතයේ ඇති විය හැකි ප්‍රවණති ක්‍රියා සීමා කිරීමෙන්, අනාගතයේ ඇති විය හැකි ප්‍රවණති ක්‍රියා සීමා කිරීම හා මග හැරවීම ගැටුම් කළමනාකරණය මගින් කළ හැකි බව
- ඃ ඇතැම් විටක ගැටුම් කළමනාකරණය යන යෙදුම ගැටුමක් ධනාත්මක ව හැසිරවීම පිළිබඳ සමස්තය ආවරණය කරන පොදු පදයක් ලෙස යොදන බව
- ඃ ගැටුම් කළමනාකරණය මගින් උත්සාහ ගන්නේ
 1. ගැටුමේ ප්‍රවණතිත්ව හා විනාශකාරී මට්ටම අවම කිරීම
 2. ගැටුමේ තීව්‍රතාව හා ව්‍යාප්ත වීම වැළැක්වීම හා
 3. වෙනත් දිශාවන්ට තීරස් ලෙස පැතිරීම වැළැක්වීම බව
- ඃ ගැටුම නිරාකරණය කිරීමට සුදුසු සීමාවකට ගැටුම පත් කිරීම ගැටුම් කළමනාකරණයේ අපේක්ෂාව වන බව
- ඃ ගැටුම් කළමනාකරණයේ දී ගැටුමට සම්බන්ධ පාර්ශ්වයන් එක් අන්තර් ක්‍රියාකාරී ආකෘතියක් වෙත ගෙන ඒමට උත්සාහ ගන්නා බව

මැදිහත්කරුවෝ

- ඃ ගැටුම් කළමනාකරණයට හා නිරාකරණයට එක් වන තුන්වන පාර්ශ්වයක් බව
- ඃ ගැටුමට බාහිර වූ පාර්ශ්වයක් වන බව
- ඃ අපක්ෂපාතී ව දෙපාර්ශ්වයට ම උපකාර කරන බව

- ‡ මැදිහත්කරු පුද්ගලයකු, කණ්ඩායමක් හෝ සංවිධානයක් හෝ රටක් හෝ විය හැකි බව
- ‡ මැදිහත්කරුගේ ඉදිරිපත් වීම ස්වේච්ඡාවෙන් ම හෝ ආරාධනාවකින් හෝ සිදු විය හැකි බව
- ‡ යෝජනා හා පණිවුඩ ගෙන යාම, දෙපාර්ශ්වය සමග වෙන් වෙන් ව සාකච්ඡා කිරීම මැදිහත්කරුගේ කාර්යයක් වන බව
- ‡ දෙපාර්ශ්වය මුණ ගැසුණු විට ඔවුන්ගේ දුක් ගැනවිලි මෙන් ම කෝපය ද පිට කර ගැනීමට ඉඩ දීම මැදිහත්කරුගේ වගකීමක් වන බව
- ‡ ගැටුම විග්‍රහ කිරීම හා විභාග කිරීම ඒ ඒ පාර්ශ්වයන්ගේ සහය ඇති ව තුන්වන පාර්ශ්වයක් විසින් කළ යුතු බව

4. ජය-ජය මාදිලිය/ ප්‍රවේශය (Win-Win Model/Approach)

- ‡ ගැටුමට සම්බන්ධ සියලු පාර්ශ්වයන් උත්සාහ ගන්නේ ජය ලබා ගැනීමට නිසා, සියලු පාර්ශ්වයන්ට ජය ලබා දීමට යොදා ගන්නා මාදිලියයි.
- ‡ ගැටුමක් නිරාකරණය කරන මාදිලි හතරෙන් ප්‍රශස්ථ මාදිලිය ජය-ජය මාදිලිය වන බව

1 පාර්ශ්වය	2 පාර්ශ්වය
ජය	පරාජය
පරාජය	ජය
පරාජය	පරාජය
ජය	ජය

- ‡ ජය- පරාජය හෝ පරාජය- ජය මාදිලිය එක් පාර්ශ්වයක් අලාභ විඳින බැවින් ගැටුම් නිරාකරණයට එය යෝග්‍ය නොවන බව
- ‡ පරාජය - පරාජය මාදිලියේ දී දෙපාර්ශ්වය ම විනාශයට මුහුණ දෙන අතර, එය නිරර්ථක බව
- ‡ ජය-ජය මාදිලියේ දී දෙපාර්ශ්වයට ම යම් ආකාරයක එකඟ විය හැකි ජයක් අත්පත් වන බව
- ‡ ජය-ජය මාදිලිය සාර්ථක කර ගත හැක්කේ දෙපාර්ශ්වය ම යම් ආකාරයක අලාභයක් භුක්ති විඳිමින් බව
- ‡ ජය-ජය මාදිලිය යොදා ගෙන ගැටුම නිරාකරණය කිරීම තුන්වන පාර්ශ්වයක නොහොත් මැදිහත්කරුවකුගේ වගකීම වන බව
- ‡ ජය-ජය මාදිලිය සාර්ථක කර ගැනීමට මැදිහත්කරුවකු විසින් ඉවසීමෙන් යුතු ව හා අපක්ෂපාතී ව යම් ප්‍රමාණවත් කාලයක් සැලසුම් සහගත ව හා උපක්‍රමික ව කටයුතු කළ යුතු බව

ඒකකය: 9.0 සහජීවනය සඳහා සන්නිවේදනය (කාලච්ඡේද 50යි.)

නිපුණතාව: වගකිවයුතු පුරවැසියකු ලෙස සහජීවනයෙන් යුතු සමාජයක් ගොඩ නැංවීමෙහි ලා සන්නිවේදනය යොදා ගැනීමේ නිපුණතා ප්‍රදර්ශනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 9.2: විශිෂ්ට පුද්ගල වර්යාවන් සඳහා මානසික සාමය ගොඩ නැංවීමේ අන්තර්වර්තී පුද්ගල සන්නිවේදන විධි ක්‍රම හා විවිධ උපාය මාර්ග අත්හදා බලයි.

කාලච්ඡේද 10 යි.

විෂය අන්තර්ගතය: මානසික සාමය හා පුද්ගල වර්යාව

1. මනස හා වර්යාව අතර සම්බන්ධය
2. මානසික ක්‍රියාවලියේ ස්වභාවය
3. සරල මානසික පීඩා හා ඒවාට මුහුණ දීම
4. මානසික සාමය බිඳ වැටීම හා අයහපත් වර්යා
5. මානසික සාමය පිළිබඳ ආගමික කතිකාවත
6. මානව සාමය හා මානව ධර්මතා සංවර්ධනය

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් ඵල:

1. මනස හා වර්යාව අතර සම්බන්ධතාව විග්‍රහ කරයි.
2. මානසික ක්‍රියාවලියේ ස්වභාවය පැහැදිලි කරයි.
3. සරල මානසික පීඩාවල ස්වභාවය විග්‍රහ කරමින් ඒවාට මුහුණ දෙන ආකාරය ගවේෂණය කරයි.
4. මානසික සාමය බිඳ වැටීම හා අයහපත් වර්යාවන්හි ස්වභාව හා සම්බන්ධතාව විග්‍රහ කරයි.
5. මානසික සාමය පිළිබඳ ආගමික කතිකාවත සංසන්දනාත්මක ව විග්‍රහ කරයි.
6. මානව සාමය හා මානව ධර්මතා සංවර්ධනයේ වැදගත්කම, ස්වභාවය හා එය පවත්වා ගෙන යාම පිළිබඳ ව විමර්ශනය කරයි.

හැඳින්වීම

පුද්ගලයකුගේ මානසික ක්‍රියාවලිය සන්නිවේදන දෘෂ්ඨි කෝණයෙන් විග්‍රහ කරනුයේ අන්තර්වර්තී පුද්ගලය සන්නිවේදනය යනුවෙනි. ඒ අනුව පුද්ගලයකුගේ මානසික සාමය පවත්වා ගෙන යාම යනු අන්තර්වර්තී පුද්ගල සන්නිවේදනයේ විශිෂ්ට මට්ටමකි. සාමය යනු ගැටුම්වලින් තොර වූ විට පවත්නා ප්‍රියජනක ස්වභාවයකි. පුද්ගලයකුගේ මානසිකත්වය වර්යාව මගින් ප්‍රතිරූපණය වේ. ඒ අනුව අයහපත් මානසික තත්ත්වයන් ඇති විට, අයහපත් වර්යාවන් ප්‍රකට කරන අතර, යහපත් මානසික තත්ත්වයක් හෙවත් මානසික සාමය ඇති විට එය ද වර්යාවෙන් ප්‍රකට වන බව පැහැදිලි කරුණකි. එහෙත් කිසිම කෙනෙකුට සැම විට ම යහපත් මානසික තත්ත්වයක් පවත්වා ගෙන යා නො හැකි ය. එයට හේතුව මනුෂ්‍යයාගේ ස්වභාවික තත්ත්වය තුළ විවිධ මානසික පීඩාවන්ට මුහුණ දෙන්නට හැම කෙනෙකුට ම සිදු වීමයි. එදිනෙදා ජීවිතයේ දී මේ ආකාරයෙන් ඇති වන්නේ සරල මානසික පීඩා ය. යමෙක් එවැනි සරල මානසික පීඩාවකින් පෙළෙන විට වර්යාවෙන් එය ප්‍රකට වේ. කෙනෙක් මානසික පීඩාවකින් පෙළෙන විට වර්යාවෙන් එය ප්‍රකට වේ. කෙනෙක් මානසික පීඩාවකින් පෙළෙන බව අන් අය දැන ගන්නේ මේ ආකාරයේ වර්යාවන් නිසා ය. බුද්ධිමත් ව කටයුතු කිරීමෙන් හා අවශ්‍ය මනෝ විද්‍යාත්මක ව උපදේශ ලබා ගැනීමෙන් සරල මානසික පීඩාවලට සාර්ථක ව මුහුණ දිය හැකි ය. ඒවා සමනය කර ගත හැකි ය. එහෙත් සරල මානසික පීඩා නොසළකා කටයුතු කළ හොත් ඒ නිසා මානසික ව්‍යාධීන් ඇති වනවා පමණක් නොව, විනාශකාරී වර්යාවන් ඇති වන්නට පුළුවන. පුද්ගලයන්ගේ මානසික සාමය පිළිබඳ ව සියලු ආගම් කර්තෘවරුන් අවධානය යොමු කර ඇත. ඒ සම්බන්ධ ඉගැන්වීම් ධර්ම පදය, බයිබලය, කුරානය හා භගවත් ගීතාව වැනි ආගමික ග්‍රන්ථවලින් සොයා ගත හැකි ය. මේ අනුව බැලූ විට ලෝකය යහපත් තැනක් බවට පත් වන්නේ, මානව සාමය හා මානව ධර්මතා සංවර්ධනය මගින් බව තහවුරු වේ. මානව සාමය හා මානව ධර්මතා සංවර්ධනය ඇති වන්නේ පුද්ගල මානසික සාමය හා පුද්ගල ධර්මතා සංවර්ධනය මගිනි. එය අන්තර්වර්තී සන්නිවේදනය හා සම්බන්ධ ක්‍රියාවලියකි. තම තමන්ගේ අන්තර්වර්තී පුද්ගල සන්නිවේදනය යහපත්ව, සාමකාමීව පවත්වා ගත හැක්කේ නම්, ඒ නිසා සමාජය වඩාත් යහපත් තැනක් බවට පත් කරන්නට හැකි වේ. අන්‍යයන් සාමය කඩ කරන්නේ ද? යන්න සෙවීමට වඩා තමන් සාමය සුරකින්නේ ද? යන්න පිළිබඳ ව පුද්ගලයන් වෙන් වෙන් ව කල්පනා කරන්නේ නම් මෙම කාර්යය එතරම් අසීරු එකක් නො වේ.

විෂය කරුණු පැහැදිලි කර ගැනීමට අත්වැලක්

1. මනස හා වර්යාව අතර සම්බන්ධය

- ඥානානුභූතයන්ගේ මානසිකත්වය වර්යාව මගින් පිළිබිඹු වන බව
- මනසේ කැඩපත මුහුණයී යනුවෙන් ප්‍රකාශනයක් ඇති බව
- මනසේ ඇති වන හැඟීම් හා සිතිවිලි වර්යාව බවට පත් වන බව
- මනස හසුරුවා ගැනීමෙන් වර්යාව හසුරුවා ගත හැකි බව
- සිත සෑම වර්යාවකට ම මුල් වන බව
- වර්යාව පාලනය කර ගැනීමෙන් මානසික වේගයන් ද හසුරුවා ගත හැකි බව
- යම් යම් මානසික ස්වභාවයන් හා බැඳුණු ශාරීරික වර්යාවන් ඇති බව
- ඥානානුභූතයන්ගේ මානසික ස්වභාව අනුව සංජානනය සිදු වන බව හා එය වර්යාවන්ට බලපාන බව
- මනස තුළ විවිධ චිත්ත වේග ඇති වන අතර, ඒ අනුව වර්යාව ප්‍රකට වන බව
- ධනාත්මක හා සෘණාත්මක ලෙස චිත්තවේග වර්ග කළ හැකි බව
- ධනාත්මක හා සෘණාත්මක චිත්තවේග මත පදනම් වන වර්යාව පැහැදිලිව වෙන් කර හඳුනා ගත හැකි බව
- කෙනෙකු තුළ ධනාත්මක වර්යාව බහුලව ප්‍රකට වන්නේ නම් එම තැනැත්තාගේ මනස නිරෝගී බව
- කෙනෙකු තුළ සෘණාත්මක වර්යාවන් බහුලව ප්‍රකට වන්නේ නම් එම තැනැත්තාගේ මනස රෝගී බව

2. මානසික ක්‍රියාවලියේ ස්වභාවය

- මනස යනු ශාරීරික පද්ධතිය විසින් බිහි කරන ශක්තියක් බව
- නිරෝගී ශරීරයක් හා නිරෝගී මනසක් අතර සහසම්බන්ධයක් ඇති බව
- මානසික ක්‍රියාවලියේ ස්වභාවය තීරණය කරන සාධකයක් ලෙස පරිසරය දැක්විය හැකි බව
- ඥානානුභූතයන්ගේ මධ්‍යම ස්නායු පද්ධතිය හා මානසික ක්‍රියාවලිය අතර සහසම්බන්ධයක් ඇති බව
- මානසික ක්‍රියාවලිය ඉතා හොඳින් අර්ථකථනය කර ඇත්තේ සිග්මන්ඩ් ප්‍රොයිඩ්ගේ මනෝ විශ්ලේෂණවාදී ආකෘතිය මගින් බව (මේ පිළිබඳ විස්තරාත්මක අදහස් දැක්වීම අවශ්‍ය නැත.)
- මනසේ ව්‍යුහය ත්‍රිත්වාකාර බව (සුපහන් සිත, පහන් සිත, යටිසිත)
 - සුපහන් සිත උත්තරීතර පරමාදර්ශ වෙනුවෙන් පෙනී සිටින බව
 - පහන් සිත ඥානානුභූතයන් එදිනෙදා කටයුතු හසුරුවනු ලබන බව
 - යටි සිත ඥානානුභූතයන්ගේ අවේණික ස්වභාවික සහජායයන් වෙනුවෙන් පෙනී සිටින බව
- මෙම ත්‍රිත්වය තුළ එකිනෙකට පරස්පර අදහස් පවතින නිසා මානසික ගැටුම් ඇති විය හැකි බව.
- මෙම ගැටුම නිර්මාණශීලී ස්වරූපයෙන් ප්‍රකාශයට පත්කිරීමේ මාර්ග ඇති බව

3. සරල මානසික පීඩා හා ඒවාට මුහුණ දීම

- සරල මානසික පීඩා ඇති වීම එදිනෙදා ජීවිතයේ දී අප කවුරුත් අත් විඳින ස්වභාවික මානසික සංසිද්ධියක් බව
- ඒ ඒ පුද්ගලයාගේ මානසික ශක්තිය අනුව සරල මානසික පීඩාවලට මුහුණ දෙන ආකාරය අසමාන වන බව
- සරල මානසික පීඩා විධිමත්ව වර්ග කළ හැකි බව හා ඒවාට ප්‍රතිකර්ම ලෙස මනෝ විද්‍යාත්මක උපදේශනය යොදා ගත හැකි බව
- සරල මානසික පීඩා යනු අන්තර් වර්තී පුද්ගල සන්නිවේදනයේ ම ස්වරූපයක් බව
- සමහර මානසික පීඩා එදිනෙදා ජීවිතයේ කොටසක් ව පවතින බව
- සමහර පීඩාවන් කෙනෙකුගේ ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට හේතු වන බව
- සරල මානසික පීඩා නොසලකා හැරියහොත් ඒ නිසා දැඩි ආවේග ඇති වී පුද්ගලයකුගේ ජීවිතය අවුලක් බවට පත් විය හැකි බව
- පිටතින් පැමිණෙන පීඩනයන් නිසා මානසික ව ඇති වන ආතතිය සමාජයේ බහුලව ඇති මානසික පීඩාවක් බව
- බලාපොරොත්තු නොවූ වෙනස්වීම්වලට භාජනය වීම නිසා ක්ලමනය ඇති වන බව
- දැඩි ආවේග සහිත වීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස කාංසාව ඇති වන බව

ඃ බලාපොරොත්තු කඩවීම නිසා ඇති වන පරාජිත බව නිසා විශාදය ඇති වන බව

1.ආතතිය : උද්වේගකර චිත්තවේග නිසා මානසිකව ඇති වන පීඩාකාරී තත්ත්වයකි. අධික ලෙස වැඩවල යෙදීම, වැඩවල ඉලක්ක සපුරා ගත නොහැකි වීම, පාලනය කර ගත නොහැකි ආකාරයේ පැවතුම්වලට හසු වීම ආදිය නිසා ඇති වන පීඩනයෙන් ආතතිය ඇති වේ. විභාගයක් ආසන්න වන විට ඇති වන මානසික තත්ත්වයක් මෙයම ය. මෙය මානසික පීඩාවක් වුවත්, ආතතිය නිසා දියවැඩියාව, අධික රුධිර පීඩනය වැනි රෝග ඇති වන වෛද්‍ය විද්‍යා පර්යේෂණවලින් අනාවරණය කර ගෙන තිබේ.

2.ක්ලමතය : පුද්ගලයන් වෙනස්වීම්වලට භාජනය වීම ක්ලමතය ඇති වීමට හේතුවයි. එක දිගට බොහෝ වෙනස්කම් ඇති වීම හෝ තදබල වෙනස්කම් ඇති වීමේ ප්‍රතිඵලය වන්නේ අනතුරුදායක මානසික පීඩා ඇති වීමයි.

- ඃ පුද්ගලයන් අහිමි වීම (ආදරය කළ අය මිය යාම, හිත මිතුරන් අහිමි වීම, වෙන් වීම හෝ විවාහ ජීවිතය බිඳ වැටීම ආදී ලෙස)
- ඃ රැකියාවේ වෙනස්වීම් (වැඩ කටයුතු කර ගෙන යාමේ දී ඇති වන බාධක, කේන්ද්‍රීය යාම හෝ අලුත් රැකියාවකට යාමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ආදිය)
- ඃ මුදල් ප්‍රශ්න (වියදමට වඩා ආදායම අඩු වූ විට, විශාල වශයෙන් ණය වීමට සිදු වූ විට, ආදායම් මාර්ග ඇහිරී ගිය විට ආදිය)
- ඃ අසනීප වූ විට / අනතුරු සිදු වූ විට (බරපතල රෝගයක /අනතුරුවලින් සිදු වන තුවාල වීම්වලින් රෝගියා සහ පවුලේ අය යන දෙකටසම මානසික පීඩාවලට මැදි වේ.)
- ඃ ජීවන රටාවේ සිදු වන වෙනස්වීම්වලින් (උදාහරණයක් වශයෙන් හදිසියේ ලැබෙන මුදල් වාසි, ඉතා ඉහළ තනතුරක් ලැබීම ආදී සතුට ගෙන දෙන සිදුවීම් ආදිය)
- ඃ පවුලේ ඇති වන වෙනස් වීම් (පවුලේ වගකීම් වැඩි වීම, පවුලේ ව්‍යුහය වෙනස් වීම, අලුතින් නිවසක් තැනීම ආරම්භ කිරීම වැනි හේතූන්)
- ඃ සුපුරුදු ජීවන රටාව වෙනස්වීම (පාසල් යාම අවසාන වීම, රැකියාවෙන් විශ්‍රාම ගැනීම, ක්‍රීඩා පුහුණුව අත් හරින්නට සිදු වීම ආදිය)
- ඃ විභාගය අසමත් වීම

3. කාංසාව: දැඩි ආවේග සහිත වීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස කාංසාව ඇති වේ. මෙය සරල මානසික පීඩාවල ඉහළ ම අවස්ථාවකි. කිසිම හේතුවක් නොමැතිව යම් තරක දෙයක් හෝ අප්‍රසන්න දෙයක් සිදු වේවි යන අහේතුකවාදී සිතිවිලි මෙයට හේතු වේ. අපට එකඟ විය නොහැකි වූ හෝ පිළි ගත නොහැකි හෝ අප කිරීමට අකැමැති හෝ අප විසින් කළ යුතු දේ අතර ඇති පරස්පර විරෝධතාව නිසා අප තුළ කාංසාව ඇති විය හැකි ය. කාංසාවේ පොදු ලක්ෂණ කිහිපයක් මෙසේ දැක්විය හැකි ය.

•ඇඟ පණ නැති කම	•වෙවිලීම	•කරකැවිල්ල
•හදවතෙහි ගැස්ම වැඩි වීම	•නොසන්සුන් කම	•අවිචේකය
•අසාමාන්‍ය කෑම ගැනීමේ පුරුදු		•හුස්ම ගැනීමේ අපහසුව

ඕනෑම කෙනෙකුට කාංසාව යම් ප්‍රමාණයකින් පැවතීම ස්වභාවික ය. නමුත් දිගු කාලීනව පවතින කාංසාව නිසා නොයෙකුත් බරපතල ප්‍රශ්න ඇති විය හැක. උදාහරණ වශයෙන් ආමාශගත රෝග, අධික රුධිර පීඩනය, ජීවිතය හා ලෝකය ගැන තෘප්තියක් ලැබීමට නොහැකි වීම දැක්විය හැකි ය.

4. විශාදය : පැහැදිලි කරුණක් නොමැති ව කෙනෙකු කණගාටුදායක සිතිවිලිවලින් වෙලි සිටීම හෝ බලාපොරොත්තු රහිත බවක් ඇති වීම නිසා විශාදය ඇති වේ. බලාපොරොත්තු කඩවීම (ඉච්ඡාහිංගත්වය නිසා ඇති වන පරාජිත ස්වභාවය, බලාපොරොත්තු මට්ටමින් ජීවත්වීමට නොහැකි වීම ආදිය නිසා මෙය ඇති වේ. විශාදයේ පොදු ලක්ෂණ කිහිපයක් මෙසේ දැක්විය හැකි ය.

• තෙහෙට්ටුව හා නිදිමත ගතිය	• අවධානයෙන් කටයුතු කිරීමේ අපහසුව
• අවිචේකී බව හා පසුතැවිලි වීම	• ආහාර රුචිය නැති වීම
• ශාරීරික පැවතුම් වෙනස්වීම	• පොදුවේ මුළු ජීවිතය ගැන ම කලකිරීම
• ජීවිතයේ වටිනාකමක් නැති බව සිතීම	• බලාපොරොත්තු රහිත වීම

දිගුකාලීනව පවතින විශාදය නිසා කෙනෙකු අයහපත් වර්යාවන් හුරු වන්නට පුළුවන.
සරල මානසික පීඩා නිසා ඇති වන මානසික තත්ත්වයන් කිහිපයක් මෙසේ දැක්විය හැකි ය.

1. **වික්ෂිප්තතාව** : සිතේ අවුල් සහගත බව පාලනය කළ නොහැකි පරිදි සිතිවිලි හට ගැනීම, එකම සිතිවිල්ල නැවත නැවත හට ගැනීම
2. **ආත්ම අනුකම්පාව** : තමා පිළිබඳ ව ම ඇති වන ශෝකය හා කළකිරීම
3. **වෛරය** : අනෙකා කෙරෙහි දූඩි කෝපය, එම තැනැත්තා විනාශ කිරීමේ චේතනාව, පළි ගැනීමේ චේතනාව ඇති වීම
4. **අනාරක්ෂිත හැඟීම** : තමා ආරක්ෂා විරහිත තත්ත්වයකට පත් ව ඇතැයි සැකය හා අසරණ බව ඇති වේ.
5. **ධූවගත වීම** : තමා හරි අනෙකා වැරදි යැයි සිතීම
6. **අතිශයෝක්තිය** : සුළු සිද්ධියක් පවා විශාල සිද්ධියක් ලෙස සිතීම
7. **භේතු යුක්ති දැක්වීම** : තමා විසින් කරන ලද වරද පිළි නොගෙන, එය සාධාරණ බව පෙන්වීමට තර්ක කිරීම
8. **හැඟීම් යටපත් කර ගැනීම** : ගැටුම නිසා තමා තුළ ඇති වන හැඟීම් තමා විසින් ම පිළි නොගනී.

- ඃ සරල මානසික පීඩාවලට මුහුණ දීම සඳහා තමන් තුළ ඇති සරල මානසික පීඩා තේරුම් ගත යුතු බව
- ඃ සරල මානසික පීඩාවලට මුහුණ දීම සඳහා විවිධ ක්‍රියා මාර්ග ඇති බව
- ඃ මනෝ විද්‍යා උපදේශකවරයකු හෝ මනෝ වෛද්‍යවරයකු මුණ ගැසී උපදෙස් ලබා ගැනීම යෝග්‍ය බව
- ඃ මානසික පීඩා ඇති වීම ස්වභාවික කරුණක් නිසා නිසි උපදෙස් ලබා ගැනීමට පසුබට නොවිය යුතු බව

සරල මානසික පීඩාවන්ට මුහුණ දීම

1. මනෝ විද්‍යා උපදේශකවරයකු හෝ වෛද්‍යවරයකු මුණ ගැසී උපදෙස් ලබාගන්න.
2. ඔබේ ප්‍රශ්න හා පීඩාවන් සඟවා තබා නොගෙන හිතවතුන් හෝ ගුරු හවතුන් සමග සාකච්ඡා කරන්න.
3. නීතිපතා ශාරීරික අභ්‍යාසවල යෙදෙන්න.
4. වැඩ කටයුතු නිසි සැලැස්මක් ඇතිව කරන්න.
5. ප්‍රමාණවත් ලෙස විවේක ගන්න.
6. ප්‍රමාණවත් ලෙස නිදා ගන්න.
7. සිත සැහැල්ලුවෙන් තබා ගැනීමට පුරුදු වන්න.
8. ළඟා කර ගත හැකි ඉලක්ක ඇති කර ගන්න.
9. පීඩනය ඇති කරන සිදු වීම්වලින් හැකිතාක් වළකින්න.
10. පරාජය වීම් හෝ බලාපොරොත්තු කඩවීම් සඳහා සූදානම් ව සිටින්න.

4. මානසික සාමය බිඳ වැටීම හා අයහපත් වර්යා

- ඃ මානසික සාමය බිඳ වැටීම හා අයහපත් වර්යා අතර සෘජු සම්බන්ධයක් ඇති බව
- ඃ මානසික සාමය බිඳ වැටුණු තැනැත්තා අසන්නෝමයෙන් හා අන් අය සමග නොරිස්සුමෙන් හැසිරෙන බව
- ඃ මානසික සාමය බිඳ වැටුණු තැනැත්තා ගැටුම්කාරී පුද්ගලයකු ලෙස කටයුතු කරන බව
- ඃ මානසික සාමය බිඳ වැටීම නිසා ඵ්දිනෙදා කටයුතුවල ද සාර්ථක ව යෙදෙන්නට අපහසු බව
- ඃ විනාශකාරී වර්යාවන්ට යොමු වීමට ඇති ඉඩ කඩ වැඩි බව
- ඃ පරිසරයේ හා සමාජයේ ස්වභාවික පැවැත්මට බාධා ඇති කරන බව

ඃ අන්‍යයන්ගේ අනුකම්පාව හෝ ප්‍රතික්ෂේප කිරීම එක සේ විඳ ගන්නට සිදු වන බව
අයහපත් වර්ගය

• අපිළිවෙල	• ගති පැවතුම් අවුල් වීම	• සමාජගත නොවීම
• සතුටක් නොමැති වීම	• වෛරය / තරහව	• සැකය
• ශෝකය	• නොසන්සුන් බව	• කලහකාරී බව
• නොරිස්සුම	• අපිළිවෙලට ඇඳීම	• උපදෙස් ප්‍රතික්ෂේප කිරීම
• අසම්මත මෝස්තරවලට ලැදියාව		•

5. මානසික සාමය පිළිබඳ ආගමික කතිකාවත:

- ඃ සෑම ආගමක් විසින් ම පුද්ගලයාගේ මානසික සාමය පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කර ඇති බව
- ඃ ඒ ඒ ආගම් විසින් විවිධාකාරයෙන් මානසික සාමය පිළිබඳ ව ප්‍රකාශ කර ඇත්තේ, එක හා සමාන කරුණු බව
- ඃ තමන්ගේ ආගම නියමාකාරයෙන් ඇදහීමෙන් මානසික සාමය ගොඩ නංවා ගැනීම හෝ මානසික සාමය බිඳ වැටීම වළක්වා ගැනීම කළ හැකි බව

බෞද්ධ ප්‍රවේශය:

1. බෞද්ධ දෘෂ්ඨිය අනුව නිදහස තුන් ආකාරයකි. එනම්, සිතීමේ නිදහස, කතා කිරීමේ නිදහස හා ක්‍රියාකිරීමේ නිදහස යනුයි. සිතීමේ නිදහස බුදු දහමේ ඉගැන්වෙන නියාම ධර්මය මත පදනම් වී ඇත. සිතිවිලි අනුක්‍රමයෙන් කතා කිරීම හා ක්‍රියා කිරීම කරා යොමු කරයි. කතා කිරීමේ හා ක්‍රියා කිරීමේ නිදහස සප්‍රාණික සත්ත්වයන්ට වාචික ව හෝ කායික ව හෝ විපත්තිදායක ලෙස භාවිත කිරීම බෞද්ධ මූලධර්මවලට විරුද්ධ ය.

2. බුදු දහමෙහි ගිහියාට දේශනා කර ඇති පළමුවන ශික්ෂා පදය විග්‍රහ කර බැලුවහොත් කෙනෙක් දඬු මුගුරු ඉවත දමා, සියලු සත්ත්වයන් කෙරෙහි මිත්‍රත්වයෙන් සහ අනුකම්පාවෙන් ජීවත් විය යුතු ය. මේ අනුව පුද්ගලයෙකුට කිසිම හිංසාවක් -හෝ පීඩාවක් නො කළ යුතු ය.

3. බෞද්ධ සාර ධර්මයට අනුව කායික ව හෝ මානසික ව හෝ හිංසා කිරීම කුරු ය. අමානුෂික ය. පහත් ය. අනවශ්‍ය ලෙස හෝ නින්දිත ලෙස හිංසා කිරීම, කායික, මානසික ආචාර විද්‍යාත්මක හෝ අධ්‍යාත්මික දියුණුව වළකා ලයි. හිංසා කිරීම සහ අමානුෂික ලෙස සැලකීම මිනිසාගේ වැරදි ක්‍රියාවලට පිළියමක් නො වේ.

4. බුදු දහම අනුව පාපොච්චාරණය කිරීමෙන් මානසික පහසුවක් දැනෙන බැවින්, බුදු දහම පාපොච්චාරණය මානසික ප්‍රතිකාරයක් ලෙස අගය කොට සලකයි. ප්‍රකාශිත වූ දෙය සැහැල්ලු වන අතර, ප්‍රකාශිත නො වූ දෑ බර ය. එබැවින් පාපොච්චාරණය චූදිතයකුගේ මානසික සමතුලිතතාව ඇති කරමින්, චූදිතයාට සත්‍යතාව පදනම් කොට ජීවත්වීමට උපකාර වේ.

5. බුදු දහමේ ප්‍රධාන මූල ධර්මයන් දෙකක් වන මෛත්‍රිය හා අවිහිංසාව දැක්විය යුත්තේ, පුරුෂයින් හා ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි පමණක් නොව සියලු සප්‍රාණික සත්ත්වයන් කෙරෙහි ය.

6. කෙනෙකුගේ ගෞරවයට හෝ ප්‍රසිද්ධියට ප්‍රහාර එල්ල කිරීමේ දී විශේෂයෙන් කෙනෙකුගේ ආර්ථික ලාභ ප්‍රයෝජන හෝ කෙනෙකු සමාජයේ ලබා ඇති ගෞරවය හෝ නැති කිරීමට හෝ හිතාමතා කරන ලද කුරු සහගත ප්‍රයත්නයක් වේ නම්, බුදු දහම ඒවා පහත් කොට සලකයි. කෙනෙකුගේ ගෞරවයට හා ප්‍රසිද්ධියට ප්‍රහාර එල්ල කිරීම පිළිබඳ ව බෞද්ධ ආකල්පය , එයට පාත්‍ර වූ තැනැත්තාගේ ප්‍රතිප්‍රහාරයන් වැළැක්වීමට තුඩු දෙයි. ප්‍රහාර එල්ල කිරීම අවිහිංසාව සහ මෛත්‍රියට විරුද්ධ ය.

7. බුද්ධ ධර්මය විසින් සෑම දෙනාගේ ම නිදහස් වින්තනයට ඇති අවකාශය පෙන්වා දෙයි.

8. හෘදය සාක්ෂිය නම් හොඳ නරක දැකීමේ බුද්ධියයි. බුදු දහමත් එය එසේ ම පිළි ගනියි. ක්‍රියාවක කුසලාකුසල බව විනිශ්චය කිරීමේ දී වගකීම හෘදය සතු ය. බුදු දහම ක්‍රියාවක හොඳ නරක මනින්නේ එහි

ප්‍රතිඵල අනුව ය. ඒ නිසා කෙනෙකුගේ ක්‍රියාවන්හි සියලු ම විපාක සැලකිල්ලට ගැනීමට හෘදය සාක්ෂිය නිදහස් විය යුතු ය.

9. කාලාමයෝ කෝසල අධිරාජ්‍යයේ විසූ ඉතා ඥාණවන්ත පිරිසක් වූහ. ඔවුනට බුදුරදුන් වදාළේ ආගමික හා දාර්ශනික මත හෘදය සාක්ෂියට එකඟ වේද? යනුවෙන් සුපරික්ෂාකාරී ව මිනිය යුතු බව ය. බුදුරදුන් මෙසේ වදාරා ඇත.

..... කාලාමයෙනි, වාර්තාවල තිබූ පමණින් නො පිළි ගන්න. සම්ප්‍රදාය වූ පමණින් හෝ ඇසූ දුටු පමණින් හෝ කථාවන්හි තිබෙන නිසා හෝ ආගමික ග්‍රන්ථවල තිබූ පමණින් හෝ නොපිළි ගන්න. විමර්ශනය හා විචාරය පදනම් වූ ඥානය හා සත්‍යය අනුව වූ පමණින් නො පිළි ගන්න. තව ද කෙනෙකු ගේ විශ්වසනීයත්වය පදනම් කර ගෙන හෝ ගුරුවරයාට ඇති ගෞරවය නිසා හෝ නො පිළි ගන්න. එනමුත් කාලාමයෙනි, යම්කිසි දෙයක් අවාසිදායක බවත්, නින්දා සහගත බවත්, දුකට හා විනාශයට හේතු වන බවත්, තමන් දැන ගත් විට, ඒවා ඒකාන්තයෙන් ප්‍රතික්ෂේප කළ යුතු ය. එනමුත් කාලාමයෙනි, ඇතැම් දේවල් වාසිදායක බවත්, නින්දා සහගත නොවන බවත්, ලාභය හා සැපත පිණිස පවත්නා පවත් දත් විට, ඒවා ඒකාන්තයෙන් පිළි ගත යුතු ය. ඒවා අනුව පැවතිය යුතු ය.

10. කෙනෙකු දරන මත තමා කෙරෙහි බල පාන නිසාත්, එම අදහස් ක්‍රියාවට නැංවීමේ දී අනුත් කෙරෙහි ද ඒවා බලපාන නිසාත්, කෙනෙකු දරන මතය සියලු ම කරුණු සලකා බලා සුපරික්ෂාකාරී ව සකස් කළ යුතු ය. එසේ ම අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ නිදහසේ අයිතිය තමාට හෝ අනුන්ට හෝ විපතක් නො වන ලෙස වගකීමක් ඇති ව ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ය.

11. සියලු සත්ත්වයන් කෙරෙහි පතුරුවන ලද මෛත්‍රිය සහ අවිහිංසාව පදනම් කොට ගත් මූලික බෞද්ධ ගුණාංග අන්තර්ගත වන්නේ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයෙනි ය.

නිවැරදි දෘෂ්ටිය, නිවැරදි සංකල්පය, නිවැරදි චර්‍යාව, නිවැරදි ක්‍රියාව, නිවැරදි ජීවිකාව,
නිවැරදි උත්සාහය, නිවැරදි සිතිය, නිවැරදි සමාධිය

12. ධම්ම පදයෙහි මෙසේ දැක් වේ.

වෛරයෙන් වෛරය නො සන්සිඳේ. අවෛරයෙන් ම වෛරය සන්සිඳේ.

කිතුනු ප්‍රවේශය

1. ක්‍රිස්තියානි සදාචාර ධර්මයට පදනම වී ඇත්තේ, සියලු විෂමතාවන් සහ ප්‍රභේදයන්ගෙන් තොර ව සහ අපක්ෂපාතී ව සැම මනුෂ්‍යයෙකු ම දේව දරුවෙකි. යන විශ්වාසයයි.

2. සුවය දානය කිරීමේ දී ජේසු තුමා තමන්ගෙන් සුවය පැතු කිසිවකුට වෙනසක් කොට සැලකුවේ නැත. රෝම ශතාධිපතියාගේ සේවකයාටත්, මහ මග ලාදුරු රෝගියාටත් එකසේ සුවය ලැබීමේ වරම දානය කෙරිණි.

3. ජීවිතය කෙරෙහි බයිබලය දක්වන ආකල්පය වනුයේ, ජීවිතයේ උත්පාදකයා දෙවියන් බවත්, ඒ නිසා ම ජීවිතය දෙවියන් සතු බවත් ය. එබැවින් ජීවිතය විනාශ කිරීමට කිසිවකුට අයිතියක් නැත. විටෙක දේව නීතිය හා උසස් වටිනාකම් වෙනුවෙන් කෙනෙකු ජීවිතය පිදුව ද, ආත්ම සාකණයට කිසිවකුට අයිතියක් නැත.

4. මිනීමැරීම හෝ තුවාල පැමිණවීම ක්‍රිස්තු අනුගාමිකයාට තහනම් නියෝගයක් වන්නා සේ ම සහෝදරයාට එරෙහි ව කෝප සහගත චිත්තයක් ඇති කර ගැනීම ද, ඒ හා සමාන තහනම් නියෝගයකි.

5. ක්‍රියාව උපදින්නේ චේතනා සමග ය. මිනිසාගේ ජීවිත අයිතිය, නිදහස හා පෞද්ගලික ආරක්ෂාව

විනාශ වන තත්ත්වයකට මුළු පිරිසින්ම වේගයෙන් වෙනස් වීමට සූදානම් විය යුතුය.

6. ක්‍රිස්තියානි දස පනතේ සත්වැන්න බොරු නොකියනු යන්නයි. එහි මෙසේ ද දැක්වේ. අසල්වැසියාට විරුද්ධ ව වැදගත් හේතුවක් නොමැතිව සාක්ෂි නොදරන්න. ඔබේ දිවෙන් අනුන් නොරවන්න.

7. බයිබල් සම්ප්‍රදායට අනුව මිනිසා මැවූ පසු ඔහු තනි ව සිටීම නොසුදුසු යැයි දෙවියන් වහන්සේ කල්පනා කළහ. ඔහුට සහකාරයක් සාදමින් මිනිසාගේ ම මසින් හා අස්ථිවලින් ගැහැණිය නිර්මාණය කළහ. විවාහ විමක්, පවුල් ගොඩ නැගීමක් දෙවියන්ගෙන් ඔවුන් ලද වගකීමක් හා අයිතියක් වේ.

8. කිසිවකුට තම දේපලවලට සදාකාලික අයිතියක් නැත. යමෙකු මරණයේ දී තම දේපල අන් අයට උරුම කර යා යුතු ය. ප්‍රඥාවන්තයෝ පවා මරණයට පත් වෙති. මෝඩයා හා මන්ද බුද්ධියා ද එසේ ම ය. ඔවුහු තම දේපල අන්‍යයන්ට උරුම කර මරණයට පත් වෙති.

9. සාමජීය ආරක්ෂාවට ඇති අයිතිය බයිබල් සම්ප්‍රදායේ දැඩි ව මුල් බැස ගත් එකක් වනුයේ, තම සහෝදර මිනිසුන් කෙරෙහි වගකීම, තමන් පිළිබඳ වගකීම හා සමග ඉතා සමීප ව සම්බන්ධ ව ඇති නිසා ය. මෙම බැඳීම කොතරම් සමීප ද යත්, එය එක ම කාසියක දෙපැත්ත මෙනි.

10. ඔබට මෙන් ඔබේ අසල්වැසියාට ප්‍රේම කරන්න. යනුවෙන් බයිබලයේ දැක් වේ. එය තව දුරටත් මෙසේ විස්තර කර ඇත.

මම දෙවියන්ට ප්‍රේම කරමි යි යමෙකු පවසන්නේ නම්, ඔහු බොරු කාරයෙකි. තමන් දකින සහෝදරයාට ප්‍රේම නොකරන තැනැත්තාට නොදකින දෙවියන්ට ප්‍රේම කළ නොහැකිය.

11. තම අසල්වැසියාගේ ශුභ සිද්ධිය කෙරෙහි ඇති වගකීමේ වැදගත්කම හුවා දක්වන ජේසුස් වහන්සේ, එහි සමාන්තරය දක්වන්නේ මෙසේ ය.

මිනිසුනි, ඔබට යමක් කරනවාට ඔබ කැමති ද? එය ම ඔවුන්ට ද කරන්න. නීතියත්, දිවැස් වාක්‍යයත් එයයි.

12. ඔබ විසින් මිනිසුන්ගේ වැරදි කමා කරන්නේ නම්, ඔබේ ස්වර්ගීය පියාණන් වහන්සේ ද ඔබ කමා කරනු ඇත යනුවෙන් බයිබලයේ දැක් වේ.

ඉස්ලාම් ප්‍රවේශය

1. මවනු ලැබ ඇති සියලු දෙනා ම දෙවියන් වහන්සේ ගේ පවුලට අයත් ය. දෙවියන් විසින් මවන ලද දෑ කෙරෙහි, කාරුණික වන අය කෙරෙහි දෙවියන් වහන්සේ ද කාරුණික වෙයි. යනු මුහම්මද් තබ්තුමාණන්ගේ දේශනයේ දැක් වේ. මෙය තවත් තහවුරු වන අන්දමට එතුමා මෙසේ පවසයි. දෙවියනි, මාගේ ජීවිතයටත්, සර්ව ලෝකයේ ම සියලු වස්තූන්ගේ අධිපතියෙනි, සියලු මිනිස් වර්ගයා ම එකිනෙකාට සහෝදරයකු බව සත්‍යයි.

2. ඉස්ලාම් ආගම විසින් සෑම අවස්ථාවක ම සහෝදරත්වය පිළිබඳ හැඟීම අවධාරණය කර ඇත. දෙවියන් වහන්සේ විසින් ඔබගේ හදවත් එකිනෙකට සම්බන්ධ කර ඔහුගේ ආශීර්වාදයෙන් ඔබ සහෝදරවරුන් බවට පත් කළ සේක. තව ද මුහම්මද් තුමාණෝ, අල්ලාහ්ගේ මෙහෙකරුවනි, එකිනෙකාට ඊර්ෂ්‍යා නොකරන්න. එකිනෙකා අතර සහෝදරත්වයෙන් ජීවත්වන්න යනුවෙන් වදාළහ.

3. එකට ජීවත් වන්න, එකිනෙකාට විරුද්ධ ව කුමන්ත්‍රණය නො කරන්න. අනිකාට පහසුකමක් ලබා දෙනවා මිස ඔහුගේ ගමනට බාධා ඇති නොකරන්න. යනුවෙන් මුහම්මද් තුමා වදාළහ.

4. පුරුෂයින් පිරිසක් තවත් පුරුෂයින් පිරිසකට අපහාස නො කරනු. මොවුන් ඔවුන්ට වඩා උසස්

විය හැකි ය. එසේ ම ස්ත්‍රීන් පිරිසක් තවත් ස්ත්‍රීන් පිරිසකට උපහාස නො කරනු. මොවුන් ඔවුන්ට වඩා උසස් විය හැකි ය. තව ද එකිනෙකාට විකට නම්වලින් අපහාස නො කරනු. යැයි කුර්ආනයේ දැක් වේ.

5. ඔබගේ ක්‍රියාවන් ඔබට ම ය. මාගේ ක්‍රියාවන්ට ඔබ වගකිව යුතු නැත. ඔබේ ක්‍රියාවන්ට මා වගකිව යුතු නැත. යනුවෙන් කුර්ආනයේ දැක් වේ.

හින්දු ප්‍රවේශය

1. සාමය පිළිබඳ ව භාවනා කරන්න. සාම මන්ත්‍රය මතුවන්න.

සාම මන්ත්‍රය
පෘථිවිය මත සාමය
අහස මත සාමය
වනාන්තර තුළ සාමය
ජලාශ මත සාමය
බ්‍රහ්ම තුළ සාමය
මා තුළ ද සාමය

2. සියලු මිනිස්සු උපතින් සමානය හ. ඔවුන් අතර දක්නට ලැබෙන වෙනස්කම් වනාහි ඔවුනොවුන් විසින් තෝරා ගනු ලැබූ ඒ ඒ වෘත්තිය පාදක කොට ගෙන අත්පත් වූ ප්‍රතිඵල මිස අනෙකක් නො වේ.
(තිරුක්කුරල් ග්‍රන්ථය)

3. මිනිස් වර්ගයා අන්‍යෝන්‍යයන් කෙරෙහි සහෝදර ආකල්පයකින් පැවතිය යුතු ය යනුවෙන් හින්දු ආගමික සාහිත්‍යයෙහි දැක් වේ.

4. අන්‍යයකුට අසත්‍ය චෝදනා නගන තැනැත්තේ පාප ක්‍රියාවක් කරනවා පමණක් නොව, චූදිතයාට ආරෝපණය කළ වරදෙහි බර තමා පිටට ම ගන්නේ ය. යනුවෙන් යඥවල්කා ස්මෘති පාඨයෙන් දැක් වේ.

5. කිසි ම යහපතක් නො කරන්නේ වුව ද, අනුන් අනභිමුඛයෙහි දෝෂාරෝපණය නො කරන්නේ නම් එය ම ප්‍රමාණවත් ය. (තිරුක්කුරල් ග්‍රන්ථය) ඒ අනුව පුද්ගලයකු ගේ කීර්ති නාමය එම පුද්ගලයාගේ ජීවිතයටත් වඩා අගේ කරන බව හින්දු ආගමික පිළි ගැනීමයි.

6. මේ අපේ මිනිසාය, මේ පිට මිනිසා ය. යනුවෙන් හේදයක් නොතකා දෙන දෙයක් සැමට දයාවෙන් දෙන්න. මසුරු ලොබ වඩවමින් රන්, රුවන්, මුතු, මැණික් පොදි බැඳීමෙන් දහස් ගණන් ක්ෂුධාවෙන් පෙළෙද්දී තමා පමණක් පිණි බොජුනෙන් සැතපීමෙන් ඵලක් කොඳ? අහර පිඩක් ලද කෙහි සගයන් ද රැස් කරවා බෙදා ගෙන රස විඳින කපුටන් දෙස බලා පාඩමක් උගනිවි. (තිරුමන්තිරම් ග්‍රන්ථය)

7. සැම රටක් ම මගේ ය. ඒ රටවල වෙසෙන සියලු ම ජනයා මගේ නෑදෑයෝ ය.
(පුරාණනුරු ග්‍රන්ථය)

8. ඇත්තේ එක ම දෙවියෙකි. එක ම පවුලකි. එනම් මිනිස් පවුලයි. (තිරුවන්දිරම් ග්‍රන්ථය)

9. ඔබ කෙනෙකුට යහපතක් කළ වි, ඒ වෙනුවෙන් ප්‍රතිඋපකාරයක් ඔබට කවදා ලැබේවිදැයි නො අසන්න. යනුවෙන් දම්ළ සාහිත්‍යයෙහි දැක් වේ.

10. කිසිදු ලාභ ප්‍රයෝජනයක් නො ලද තැනට කරන යහපත වෙනුවෙන් අහස සහ පොළව යන දෙක ම පිරිනැමුව ද නො සෑහේ. (තිරුක්කුරල් ග්‍රන්ථය)

11. ප්‍රතිඋපකාරයක් නො පතා ම කෙරෙ ආධාරය ඉදින් කිරා බැලුවොත්, බරින් මහ සමුද්‍රයත් පසු බා සිටිනු ඇත. (තිරුවල්ලවර් කවියා)

12. ශිෂ්ට සම්පන්න මිනිසා නම්, අන්‍යයන් කෙරෙහි තමාගෙන් ඉටු විය යුතු සියලු යුතු-කම්, කිසිදු ලාභ ප්‍රයෝජනයක් නොතකා සපුරා ඉටු කරන තැනැත්තා ම ය. ලොව මෙතරම්වත් සාමකාමී ව පවතින්නේ එවන් මිනිසුන් නිසා ම ය. නො එසේ වුව, මහ පොළව සුණු විසුණු වී දූවිලි ගොඩක් බවට පත් වනු නිසැක ය. (තිරුක්කුරල් ග්‍රන්ථය)

13. හින්දු ආගමික සිද්ධස්ථානයන්හි හා හින්දු භක්තික නිවෙස්වල සුලභ ව ගායන කරන ස්ත්‍රීතයක මෙසේ දැක් වේ.

කලට වැසි වසිවා.
 බව හෝග සම්පත් වැඩි දියුණු වේවා.
 පාලකයෝ දැනුම් වෙන්වා.
 සියලු සත්ත්වයෝ ම ආර්‍ය බවින් යුතු වෙන්වා.
 සිව්වේදයන් හා දහම් පැතිරී යේවා.
 සුපිරි ශුද්ධ වූ තවුස් දහම් හා යාගහෝම දියුණුව පවතිවා.
 උතුම් වූ ශෛව ධර්මය ලොව පුරා පැතිරේවා.

6. මානව සාමය හා මානව ධර්මතා සංවර්ධනය:

- : මානව සාමය පවත්වා ගෙන යාම සඳහා මානව ධර්මතා සංවර්ධනය අත්‍යවශ්‍ය බව
- : සමාජය තුළ විවිධාකාර විෂම බලවේග ක්‍රියාත්මක වන්නේ මානව සාමයට හා මානව ධර්මතා සංවර්ධනයට එරෙහිව බව
- : මානව සාමය ඇති වන්නේ ඒ ඒ පුද්ගලයන් මානසික සාමයෙන් යුතු ව ජීවත් වීමෙන් බව
- : මානව ධර්මතා යන්න මානව සාරධර්ම ලෙස ද හඳුන්වන බව

මානව ධර්මතා / මානව සාරධර්ම

• දයාව	• කරුණාව	• ඉවසීම
• මානව සේවය	• සාමූහික හැඟීම	• සත්‍යවාදී බව
• සංකෘතිය	• සතුට	• සාධාරණත්වය
• අන්‍යයන්ගේ මතයට ගරු කිරීම		• පරාර්ථකාමීත්වය
• වාමි බව	• සහවේදනය	• සංවේදීබව
• බෙදා හදා ගැනීම	• අල්පේච්ඡතාව	•.....

- : මානව ධර්මතා සංවර්ධනය වූ සමාජයක සිටින පුද්ගලයන් සතුටින් ජීවත් වන බව
- : සියලු ආගමික කර්තව්‍යවලින් උත්සාහ ගන්නේ මානව ධර්මතා සංවර්ධනය මගින් මානව සාමය සුරක්ෂිත ව පවත්වා ගෙන යාමට බව

ශ්‍රී ලංකාවේ සමථකරණය

1988 අංක 72 දරණ සමථ මණ්ඩල පනතට අනුව සමථ මණ්ඩලවලට ආරවුල් තුන් ආකාරයකට යොමු වේ.

1. පෞද්ගලිකව: සමථ මණ්ඩල පනත මගින් දක්වා ඇති යම් ආරවුලක පාර්ශ්වකරුවකුට පෞද්ගලිකව ම තම ප්‍රදේශයේ සමථ මූල මණ්ඩල සභාපති වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලබන ලිඛිත පැමිණිල්ලකින් එම ආරවුල නිරවුල් කර දෙන ලෙස ඉල්ලීමක් කළ හැකි ය. එම ලිඛිත පැමිණිල්ලකට රුපියල් පහක මුද්දරයක් අලවා අත්සන් කර තිබිය යුතු ය. ආරවුලට සම්බන්ධ සියලු තොරතුරු විස්තරාත්මක ව මෙම පැමිණිල්ලේ ඇතුළත් කළ යුතු ය.

2. පොලිසිය මගින්: යම් සිවිල් ආරවුලක් හෝ සමථ මණ්ඩල පනත යටතේ දක්වා ඇති වරදක් සම්බන්ධයෙන් පොලිසිය වෙත කරනු ලබන පැමිණිල්ලක් සමථකරණය මගින් විසඳීම සඳහා ප්‍රදේශයේ සමථ මූල මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරන්නට පොලිසියට බලය තිබේ.

3. අධිකරණය මගින් : යම් සිවිල් අධිකරණයක පවරනු ලැබ ඇති යම් ආරවුලක් සමථ මණ්ඩලය

වෙත යොමු කළ යුතු බව අධිකරණය විසින් තීරණය කරනු ලබන්නේ නම් සහ ඒ සඳහා පාර්ශ්වකරුවන්ගේද කැමැත්ත ලැබෙන්නේ නම් එය ප්‍රදේශයේ සමථ මණ්ඩලය වෙත යොමු කරන්නට අධිකරණය කටයුතු කරනු ඇත.

සමථකරණය වෙත යොමු වීමෙන් පාර්ශ්වකරුවන් වෙත ලැබෙන ප්‍රතිලාභ

1. කාලය ඉතිරි වේ. සතියකට වරක් රැස්වන සමථ මණ්ඩලය දින 60 කදී ආරවුල් නිරාකරණයට උත්සාහ දරන අතර, දින 30 ක කාල සීමාවක දී සුළු වරදක් සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කරයි.
2. මුදල් ඉතිරි කර දෙයි. පෞද්ගලික ව යොමු වන්නේ නම් පමණක් ලියවිල්ලේ වලංගුභාවය සඳහා රු.5.00ක මුද්දරයක් ඇලවිය යුතු ය. මුළු සමථකරණ ක්‍රියාවලියට ම වැය වන මුදල එපමණකි.
3. තමන් වෙනුවෙන් නියෝජිතයන් නොමැතිව තමන්ට ම කරුණු ඉදිරිපත් කළ හැකි ය. මෙයින් අදහස් වන්නේ නීතිඥයන් අනවශ්‍ය බවයි.
4. පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහ සම්පත්දායකයන්ගේ (සාක්ෂිකරුවන්ගේ) ප්‍රකාශවල මෙන් ම ආරවුලේ ද රහස්‍යභාවය සුරැකේ.
5. පාර්ශ්වකරුවන් අතර සබඳතා බිඳ වැටීමට නොව ගොඩනැගීමට සමථකරණ ක්‍රියාවලිය ඉවහල් වේ.

ඒකකය: 9.0 සහජීවනය සඳහා සන්නිවේදනය (කාලච්ඡේද 50 යි.)

නිපුණතාව: වගකිවයුතු පුරවැසියකු ලෙස සහජීවනයෙන් යුතු සමාජයක් ගොඩ නැංවීමෙහි ලා සන්නිවේදනය යොදා ගැනීමේ නිපුණතා ප්‍රදර්ශනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම: 9.3 සාමයෙන් හා සහජීවනයෙන් යුතු ගෘහයක් පවත්වා ගෙන යාම සඳහා වගකිව යුතු පුරවැසියකු සතු විය යුතු සන්නිවේදන නිපුණතා සංවර්ධනය කර ගනී.

කාලච්ඡේද 10 යි.

විෂය අන්තර්ගතය: ගෘහස්ථ සාමය හා සහජීවනය

1. ගෘහස්ථ සාමයේ හා සහජීවනයේ ස්වභාවය, වටිනාකම හා වැදගත්කම
2. ගෘහස්ථ සාමය, සහජීවනය හා සන්නිවේදනය
3. ගෘහස්ථ සාමය බිඳ වැටීම හා අනිසි ප්‍රතිඵල
4. ගෘහස්ථ සාමය හා සහජීවනය කළමනාකරණය
5. විවේකය, විනෝදය හා විශ්‍රාන්තිය

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් ඵල

1. ගෘහස්ථ සාමයේ ස්වභාවය, වටිනාකම හා වැදගත්කම විශ්ලේෂණය කරයි.
2. ගෘහස්ථ සාමය, සහජීවනය හා සන්නිවේදනය අතර පවත්නා අන්තර් සම්බන්ධතාව විග්‍රහ කරයි.
3. ගෘහස්ථ සාමය බිඳ වැටීම හා අනිසි ප්‍රතිඵල විමර්ශනය කරයි.
4. ගෘහස්ථ සාමය හා සහජීවනය කළමනාකරණය අතර පවත්නා සම්බන්ධය ද සහජීවනය කළමනාකරණය කරන ආකාරය ද පිළිබඳ අත්දැකීම් විග්‍රහ කරයි.
5. විවේකය, විනෝදය හා විශ්‍රාන්තිය පිළිබඳ අත්දැකීම් විග්‍රහ කරයි.

හැඳින්වීම

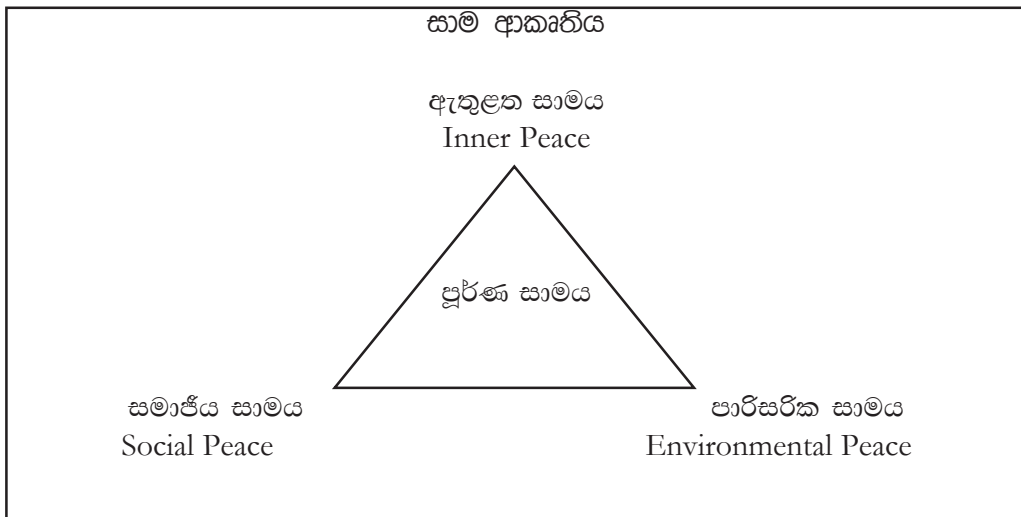
පවුල යනු සමාජීය සංවිධානයකි. එය ගොඩ නැං වී ඇත්තේ ඥාතිත්වය පදනම් කර ගෙන ය. සමාජයේ කුඩා ම හා වැදගත් ම සංවිධාන ඒකකය පවුලයි. එය බොහෝ ඥාතීන්ගෙන් සමන්විත සාම්ප්‍රදායික විස්තෘත පවුලක් විය හැකි ය. එසේත් නැතිනම් එය නවීන - නාගරික පන්තියේ දෙමාපියන් හා දරුවන් පමණක් සිටින න්‍යෂ්ටික පවුලක් විය හැකි ය. විස්තෘත පවුලක හා න්‍යෂ්ටික පවුලක සංවිධානය ව්‍යුහය ද, ඒ තුළ සන්නිවේදනය භාවිත කරන ආකාරය ද කැපී පෙනෙන වෙනස්කම් සහිත ය. ඒ අනුව පවුලක් තුළ සන්නිවේදන සංස්කෘතියක් පවතී. විස්තෘත පවුල තුළ උප ඒකක එකකට වැඩි ගණනක් පවතී. එහෙත් න්‍යෂ්ටික පවුල තුළ උප ඒකක නැත. උප ඒකක සහිත වූ විට ගෘහයේ අරමුණු, ක්‍රියාකාරීත්වය හා වර්යාත්මක සම්බන්ධතාවන්හි වෙනස් කම් ඇති වේ. උප ඒකක රහිත වූ විට එම ගෘහයේ ප්‍රධාන අරමුණු හා ක්‍රියාකාරීත්වයෙහි ද, වර්යාත්මක සම්බන්ධතාවන්හි ද ඒකීය ස්වරූපයක් දකින්නට ලැබේ. එහෙත් සමස්තයක් වශයෙන් ගත් විට කුමන ගෘහයක වුව ද ඒ ඒ පුද්ගලයන් සතු අරමුණු, අපේක්ෂා හා වර්යාත්මක වෙනස්කම් පවතී. මේ අනුව ගෘහස්ථ සාමය හා සහජීවනය ඇති කළ හැක්කේ ගෘහයේ සාමාජිකයන් අතර විවිධ සාධක මත පවත්නා වෙනස්කම් නොසලකා හරිමින්, සමාන කළ හැකි හා එකඟ විය හැකි සාධක එක් කර ගැනීමෙනි. වෙනස්කම් පිළිබඳ ව සැලකිල්ල යොමු කළ විට ගෘහස්ථ සාමය බිඳ වැටී සහජීවනය නැති ව යන අතර, ගෘහය ආරවුල් සහගත හා ගැටුම්කාරී තත්ත්වයකට පත් වේ. එකඟ විය හැකි සාධකවලට ප්‍රමුඛත්වය ලබා දී (වෙනස්කම් සහිත සාධක සැලකිල්ලට නොගනිමින්) කටයුතු කිරීමෙන් ගෘහස්ථ සාමය හා සහජීවනය ගොඩ නංවා ගැනීම හා පවත්වා ගෙන යාම කළ හැකි ය. එහි දී ගෘහස්ථ සාමය හා සහජීවනය පවත්වා ගෙන යාමට ද, බිඳ වැටීමට ද යොදා ගන්නා ප්‍රධාන උපකරණය සන්නිවේදනයයි. ශ්‍රී ලංකා සමාජය තුළ ඇති වන විවිධ ගෘහස්ථ සාමය බිඳ වැටීම් අධ්‍යයනය කළ විට පෙනී යන වැදගත් කරුණක් නම් පවුලේ සාමාජිකයන් අතර යහපත් සන්නිවේදනය බිඳ වැටී ඇති බවයි. එසේ ම සැමියා හා බිරිඳ විවාහ වූ මුල් කාලයේ සැලකිල්ලට භාජනය නොකරන ලද, වෙනස් කම් සහිත සාධක කෙරෙහි පසු කාලයේ දී අවධානය යොමු කර ඇති බවයි. ඒ නිසා ගෘහස්ථ ජීවිතය තුළ සාමය හා සහජීවනය පවත්වාගෙන යාම කෙරෙහි සැමියාගේ හා බිරිඳගේ අන්‍යෝන්‍ය වගකීම හා කාර්යභාරය සුළු කොට නොතැකිය යුතු ය. පවුලක් එකමුතු ව සාමයෙන් - සහජීවනයෙන් යුතු ව වාසය කිරීම, එම පවුලේ අභිවෘද්ධියට හේතු වේ. ස්වාමියා හා භාර්යාව අතර ද, දෙමාපියන් හා දරුවන් අතර ද ඇති වන සහයෝගීතාව තුළින් එකිනෙකා අතර පවත්වා ගෙන යා යුතු සන්නිවේදන සම්බන්ධතාව ස්ථාවර වේ. මේ නිසා ගෘහය තුළ ඇති වන සන්නිවේදන සංස්කෘතිය ගෘහයෙන් ගෘහයට වෙනස් වේ. යම් ගෘහයක සාමය බිඳ වැටීම සිදු වන්නේ, එහි සාමාජික සාමාජිකාවන්ගේ අයහපත් වර්යාව නිසා ය. එසේ වන්නේ ඒ ඒ අයගේ මානසික සාමය බිඳ

වැටීමෙනි. එය මුලින් ම ආරම්භ වන්නේ එක් අයකුගෙන් වන්නට පුළුවන. එනම් සැමියා හෝ බිරිඳ මෙන් ම දරුවන් ද මේ ආකාරයෙන් ගෘහස්ථ සාමය බිඳ දැමීමේ ආරම්භකයා වන්නට පුළුවන. එම අයහපත් තත්ත්වය නිසි ලෙස කළමනාකරණය කර ගත නොහැකි වුවහොත්, එය සමස්ත ගෘහයේ සම්බන්ධතා දෙදරා යාමට හේතු වේ. මේ නිසා ගෘහය තුළ අසමගිය, අසන්තෝෂය හා කලහකාරී බව පැතිරේ. ගෘහයේ සියල්ලන්ගේ ම මානසික සාමය මේ නිසා බිඳ වැටේ. එහි අවසානය ගෘහයේ මානුෂික පැවැත්ම විනාශ වී යාමයි. මේ නිසා ගෘහස්ථ සාමය ගොඩ නංවා ගැනීම, එය පවත්වා ගෙන යාම හා සහජීවනය කළමනාකරණය කිරීම හැමගේ ම වගකීමකි. එය බිඳ දැමීම ඉතා පහසුවෙන් කළ හැකි ය. කෙසේ වුව ද සියල්ලන් ම එක හා සමාන වගකීමකින් කටයුතු කරන්නේ යැයි සිතිය නො හැකි ය. එයට හේතුව ඒ ඒ සාමාජිකයන්ගේ භූමිකාව හා වයස් මට්ටම් ද ඔවුන්ගේ පෞද්ගලික අරමුණු හා අභිලාෂයන් ද වෙනස් වීමයි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ගෘහයේ සාමය හා සහජීවනය පවත්වා යාම පිළිබඳ දැඩි වගකීමක් ගෘහයේ වැඩිහිටියන් සතු වේ. එයට හේතුව වන්නේ ගෘහයේ නිර්මාණකරුවන් ඔවුන් නිසා ය. එහෙත් මේ නිසා අනෙක් අයගේ වගකීම අඩු වන්නේ නැත. එයට හේතුව ඔවුන්ගේ පැවැත්ම ද සිදු වන්නේ ගෘහය තුළ වීමයි. එබැවින් ගෘහයේ සාමය හා සහජීවනය ආරක්ෂා කර ගනිමින් තමන් ද ඒ තුළ සතුටින් ජීවත් වීම හැම කෙනෙකුගේ ම වගකීමකි. මෙහි දී ගෘහය තුළ විවේකය ද නිසි පරිදි හසුරුවා ගැනීම අවශ්‍ය වේ. විවේකය යනු නිකම් සිටීම නො වේ. එය හැම විට ම වැඩ හා බැඳී ඇත. විවේකය වටිනා දෙයක් වන්නේ එය ලැබෙන්නේ වැඩ කරන අතර ලැබෙන විරාමයක් ලෙස බැවිනි. එබැවින් විවේකය ඵලදායී ලෙස ගත කිරීම අවශ්‍ය ය. එය හුදෙක් සරල විනෝදයක් ම නොව උසස් චින්තනයක් ලබා ගත හැකි හා ගෘහයේ සියල්ලන්ට ප්‍රියජනක ක්‍රියාවලියක් විය යුතු ය. එය හුදු විනෝදය ඉක්මවා ගිය උසස් චින්තනයක් බවට පත් විය යුතු ය. හැන්දෑවට සියල්ලන් එක් ව රූපවාහිනිය ඉදිරිපිට හිඳ ගෙන ලබන්නේ සරල විනෝදයකි. එය සමහර විට ගෘහයේ සියල්ලන්ට එක සේ නො ගැලපේ. සරල විනෝදයක් වැදගත් ය. එසේ ම උසස් චින්තනයක් ලබා ගත හැකි ක්‍රම වේද ගෘහය තුළ යොදා ගැනීමෙන් විවේකය සතුටින් ගත කරන්නට අවකාශය සැලසේ. ලොව රූපවාහිනිය නොමැති කාලයේ දී ගෘහය තුළ ජනයා විනෝදයෙන් හා සතුටින් ජීවත් වූ බව අප අමතක නොකළ යුතු ය. ගෘහය තුළ අන්තර්වර්තී පුද්ගල සන්නිවේදනය ද, පුද්ගලාන්තර සන්නිවේදනය ද, සමූහ සන්නිවේදනය ද, ජනසන්නිවේදන භාවිතය ද සිදු වේ. මේ නිසා ගෘහයේ සියලු සාමාජිකයන් සන්නිවේදනයේ නිපුණ තැනැත්තන් බවට පත් වීම අවශ්‍ය ය. මේ අනුව ගෘහය තුළ සන්නිවේදන සංස්කෘතිය ගොඩ නංවන්නේ දෙමාපියන් විසින් බව අමතක නො කළ යුතු ය. දෙමාපියන් විසින් සිය වගකීම පැහැර හැරිය හොත් දරුවන්ට පවත්වා ගෙන යාම සඳහා සන්නිවේදන සංස්කෘතියක් ඉතිරි වන්නේ නැත. එහෙත් දරුවන් ගේ වගකීම වන්නේ එම අයහපත් තත්ත්වය තේරුම් ගෙන තම සන්නිවේදන නිපුණතා යහපත් ලෙස සංවර්ධනය කර ගැනීමයි. සංජානනයේ ඇති වන දෝෂ නිරන්තර ව ගෘහයේ සාමය හා සහජීවනය බිඳ දමන්නට හේතු වේ. ගෘහය තුළ විවෘත සන්නිවේදන සංස්කෘතියක් ගොඩ නංවා ගැනීම එහි සාමාජික සියල්ලන්ගේ ම වගකීමකි. කිසිවකුට එයින් බැහැර විය නො හැකි ය.

විෂය කරුණු පැහැදිලි කිරීමට අත්වැලක්

1. ගෘහස්ථ සාමයේ හා සහජීවනයේ ස්වභාව හා වැදගත්කම

- ඃ ගෘහස්ථ සාමාජිකයන් තමා සමග ද, ගෘහයට සම්බන්ධ අභ්‍යන්තර හා බාහිර සියලු පාර්ශ්වයන් සමග ද සාමකාමී ව කටයුතු කිරීමෙන් ගෘහස්ථ සාමය උපදින බව
- ඃ ගෘහයේ සාමාජිකයන් එකිනෙකා හා ගෘහයට සම්බන්ධ වන සියල්ලන් කෙරෙහි ආදරයෙන් - කරුණාවෙන් - ගෞරවයෙන් යුතු ව කටයුතු කිරීමෙන් ගෘහස්ථ සහජීවනය උපදින බව
- ඃ ගෘහයක් යනු යම් පිරිසක් ජීවත් වන භෞතිකමය ගොඩනැගිල්ලක් නොව එහි ජීවත් වන ආසන්න ඥාතීන් අතර පවත්නා සම්බන්ධතාව වන බැවින්, ගෘහයේ පැවැත්මට සාමය හා සහජීවනය අත්‍යවශ්‍ය බව
- ඃ ගෘහස්ථ සාමාජිකයන් අතර සාමය සහ සහජීවනය නොමැත්තේ නම්, එය ගෘහයක් ලෙස හැඳින්වීම ආරූඪ නාමයක් පමණක් වන බව
- ඃ ගෘහයේ ඥාතිත්වය එකිනෙකා කෙරෙහි බැඳී පවත්නා බැවින්, ගෘහයේ කිසිවකු එහි සාමයට හා සහජීවනයට බාධා පමුණුවන්නේ නම්, එය මානුෂික ධර්මතාවන්ට නොගැළපෙන බව
- ඃ සමාජයේ පවතින විවිධ විනාශකාරී හා විෂය බලවේග නිසා ලෝකයේ ම ගෘහස්ථ සාමයට හා සහජීවනයට බාධා පැමිණ ඇති බව
- ඃ ශ්‍රී ලංකාව තුළ ගෘහස්ථ සාමය හා සහජීවනය දේශීය සංස්කෘතිය විසින් ද අගය කරනු ලබන ඉතා වැදගත් සංසිද්ධියක් බව

2. ගෘහස්ථ සාමය, සහජීවනය හා සන්නිවේදනය

- ‡ ගෘහස්ථ සාමය හා සහජීවනය පවත්වා ගෙන යන උපකරණය සන්නිවේදනය බව
- ‡ ගෘහයේ සියල්ලන්ට ප්‍රමාණවත් සන්නිවේදන නිපුණතා තිබිය යුතු බව

- අන්තර්වර්තී පුද්ගල සන්නිවේදනය
- පුද්ගලාන්තර සන්නිවේදනය
- සමූහ සන්නිවේදනය
- ජනමාධ්‍ය භාවිතය
- ප්‍රශස්ථ සංජානනය
- ප්‍රශස්ථ ප්‍රතිචාර
- ප්‍රශස්ථ ඉඟි, ඉරියව් හා හැසිරීම්
- ඵලදායී කථනය

- ‡ ප්‍රශස්ථ සංජානනයත්, ප්‍රශස්ථ ප්‍රකාශනයත්, ප්‍රශස්ථ ප්‍රතිචාර දැක්වීමත් මගින් ගෘහස්ථ සාමය හා සහජීවනය පවත්වා ගෙන යා හැකි බව
- ‡ ගෘහය තුළ විශිෂ්ට සන්නිවේදන සංස්කෘතියක් ගොඩ නැංවීම දිගු කාලීන ක්‍රියාවලියක් බව
- ‡ ගෘහය තුළ සන්නිවේදන සංස්කෘතිය ගොඩ නැංවීම දෙමාපියන්ගේ වගකීමක් බව
- ‡ ගෘහස්ථ සන්නිවේදන සංස්කෘතිය පවත්වා ගෙන යාම දෙමාපියන්ගේ ද දරුවන්ගේ ද වගකීමක් වන බව
- ‡ ගෘහස්ථ සන්නිවේදන සංස්කෘතියේ අංග ගෘහයෙන් ගෘහයට වෙනස් විය හැකි වුවත්, එහි මූලික ස්වරූපය සමාන වන බව
- ‡ වාචික හා අවාචික සන්නිවේදන නිපුණතා ගෘහස්ථ සන්නිවේදන සංස්කෘතියේ ප්‍රධාන ම අංග වන බව
- ‡ ගෘහස්ථ සන්නිවේදන සංස්කෘතිය විශිෂ්ට වූ විට ඒ තුළ ගැටුම් හා අර්බුද ඇති වීමට ඇති ඉඩ කඩ ඉතා අවම වන බව
- ‡ ඉවසීම, සංවේදීබව, සහානුභූතිය, ප්‍රිය වචන කතා කිරීම හා ප්‍රිය ජනක ලෙස හැසිරීම ගෘහස්ථ සන්නිවේදන සංස්කෘතියේ ස්වරූපයන් හා ගති ලක්ෂණ වන බව
- ‡ ගෘහස්ථ සන්නිවේදන සංස්කෘතියේ වැදගත් ම අංගයන් නම් එකිනෙකා ගේ පෞද්ගලිකත්වයට ගරු කිරීම බව

3. ගෘහස්ථ සාමයේ බිඳ වැටීම හා අනිසි ප්‍රතිඵල

- ‡ ගෘහයේ සාමය හා සහජීවනය බිඳ දැමීම එහි එක් සාමාජිකයකුට පමණක් වුව ද කළ හැකි බව
- ‡ ගෘහයේ සාමාජිකයන් පෞද්ගලික ව ගොඩ නගා ගන්නා අපේක්ෂණයන්, ගෘහයේ සාමයට හා සහජීවනයට බාධාකාරී ලෙස බල පාත්‍රයට පුළුවන් බව
- ‡ නූතනයේ පවත්නා බහුභාණ්ඩ පරිභෝජනය හා ඒ හා බැඳුනු වර්ගාවන් ද නිසා ඇති වන අයහපත්

- සන්නිවේදනය ගෘහස්ථ සාමය හා සහජීවනය පවත්වා ගෙන යාමට බාධාකාරී වන බව
- ඳුර දක්නා සැලැස්මක් නැති ව ගෘහයේ අයවැය හැසිරවීම නිසා ඇති වන අයහපත් සන්නිවේදනය ගෘහස්ථ සාමය හා සහජීවනය බිඳ වැටීමට හේතු වන බව
- විවිධ සංසිද්ධීන් නිසා ඇති වන අයහපත් තත්ත්වයන් ගෘහය තුළ අයහපත් සන්නිවේදන ස්වරූපයෙන් මතු වී සාමය හා සහජීවනය බිඳ දැමීමට හේතු වන බව
- ගෘහස්ථ සාමය හා සහජීවනය බිඳ වැටීම විවිධ ආකාරයෙන් ගෘහය තුළ ම ප්‍රකට වන බව

- එකිනෙකා නොරිස්සීම
- අප්‍රියජනක වචන හුවමාරුව
- කතා බහ අඩු වීම
- කෝපයෙන් කතා කිරීම
- එකිනෙකා සැක කිරීම
- එක් ව ආහාර නොගැනීම
- එකිනෙකාට ගරු නොකිරීම
- නිවසේ රැඳී සිටින කාලය අඩු වීම
-

ඃ ගෘහස්ථ සාමය හා සහජීවනය බිඳ වැටීමේ ප්‍රතිඵලය වන්නේ ගෘහයේ සාමාජිකයන්ගේ ජීවන පැවැත්ම ද, අවසානයේ ගෘහයේ පැවැත්ම ද විනාශ වී යාම බව

- පවුලේ සම්බන්ධතා බිඳ වැටීම
- නිවස හැර යාම
- දරුවන්ගේ අධ්‍යාපනය බිඳ වැටීම
- අසන්තෝෂය
- ගෘහයේ අපේක්ෂා බිඳ වැටීම
- ගෘහයේ දියුණුව ඇණ හිටීම
- එකිනෙකා ආත්මාර්ථකාමී වීම
- හානිදායක ලෙස කටයුතු කිරීම

4. ගෘහස්ථ සාමය හා සහජීවනය කළමනාකරණය

- ඃ ගෘහයේ සාමය හා සහජීවනය කළමනාකරණය එහි සාමාජික සියල්ලන්ගේ සාමූහික වගකීමක් බව
- ඃ ගෘහයේ සියලු සාමාජිකයන් මනුෂ්‍ය ධර්මතාවන්ට එකඟ වූ නිවැරදි, නිරවුල් හා වාමි දිවි පෙවෙතක් ගත කළ යුතු බව
- ඃ ගෘහය වෙනත් ගෘහයන් සමග හෝ ගෘහයේ සාමාජිකයන් වෙනත් ගෘහයන්හි සාමාජිකයන් සමග හෝ සැසඳීමෙන් වැළකී සිටිය යුතු බව
- ඃ ගෘහස්ථ සාමය හා සහජීවනය කළමනාකරණයේ ප්‍රධාන වගකීම දෙමාපියන්ට ද, අතුරු වගකීම් දරුවන්ට ද හිමි වන බැවින්, ඔවුන් එක් ව කටයුතු කළ යුතු බව
- ඃ ගෘහයේ හෝ ගෘහයේ සාමාජිකයන්ගේ දෝෂ හෝ අඩුපාඩු ඉස්මතු කර ගන්නවාට වඩා, අගය කළ හැකි දේ සහ යහපත් වර්ධාවන් කෙරෙහි සැලකිල්ල දක්වීම හැමගේ ම වගකීමක් වන බව
- ඃ ගෘහයේ හෝ ගෘහයේ සාමාජිකයන්ගේ දෝෂ හෝ අඩුපාඩු ප්‍රතිස්ථාපනය කර ගන්නට එකිනෙකා උපකාර කළ යුතු බව
- ඃ තම තමන්ගේ දෝෂ හා අඩුපාඩු හඳුනා ගෙන කටයුතු කිරීම හැම කෙනෙකුගේ ම වගකීමක් බව
- ඃ ගෘහයේ සාමාජිකයන් මොනම ආකාරයකින් හෝ අවමානයට - අපහාසයට - සම්චිචලයට ලක් නොකළ යුතු බව
- ඃ ගෘහයට සම්බන්ධ වූ හෝ නො වූ බාහිර පාර්ශ්වයන් ගේ දෝෂ හා අඩු පාඩු තිබිය හැකි වුවත්, ඒ හේතුව මත ඔවුන් අවමානයට - අපහාසයට - සම්චිචලයට ලක් කිරීම ගෘහස්ථ සන්නිවේදන සංස්කෘතියේ අංගයක් නොවිය යුතු බව
- ඃ ස්වභාවික පරිසරයට ආදරය කිරීමේ සංස්කෘතියක් ගෘහය තුළ ගොඩ නැංවීම ද, ගෘහස්ථ සාමය හා සහජීවනය කළමනාකරණයට උපකාරී වන බව
- ඃ ගෘහය තුළ ගැටුම්කාරී තත්ත්වයන් ඇති වීමට ඇති ඉඩකඩ කළමනාකරණය හා ඇති වන ගැටුම්

- මනාව හසුරුවා ගැනීම සියල්ලන්ගේ ම වගකීමක් වන බව
- ඵලදායී සන්නිවේදන නිපුණතා යොදා ගනිමින් අන්‍යෝන්‍ය අවබෝධයෙන් - සහයෝගයෙන් - මිත්‍රශීලීබවින් ගෘහයේ සාමය හා සහජීවනය පවත්වා ගෙන යා යුතු බව
- ඵව ම වශයෙන් රාත්‍රී ආහාරය සියල්ලන් එක් ව ගැනීමේ දී ඇති වන ප්‍රිය සම්භාෂණයේ මගින් සාමය හා සහජීවනය කළමනාකරණයට මනා ප්‍රවේශයක් ලැබෙන බව
- පවුලේ සාමාජිකයන් එකිනෙකාට උදව් කරමින්, සාකච්ඡා කරමින්, අගය කරමින්, සාමකාමී ව වාසය කිරීම මගින් ගෘහස්ථ සාමය හා සහජීවනය කළමනාකරණය කර ගත හැකි බව
- ගෘහයේ වැඩිහිටියන් ද දරුවන් ද ආදර්ශමත් ලෙස හා එකිනෙකාට ගෞරවයෙන් යුතු ව ජීවත් වීමෙන් සාමය හා සහජීවනය කළමනාකරණය කර ගත හැකි බව

5. විවේකය, විනෝදය හා විශ්‍රාන්තිය

- විවේකය යනු නිකම් සිටීම නොව, වැඩ කරන අතර ලබා ගන්නා විරාමයක් බව
- විවේකයට වටිනාකමක් ඇති වන්නේ, එය වැඩ කිරීම සමග බැඳී පවත්නා නිසා බව
- විවේකය ඵලදායක ලෙස ගත කිරීම මගින් ජීවිතයට සතුටක් ඇති වන බව
- සරල විනෝදය ද, උසස් වින්දනය ද සෑම කෙනෙකුට ම අවස්ථානුකූල ව අවශ්‍ය බව
- නූතනයේ ගුවන් විදුලි හා රූපවාහිනී මගින් බහුල වශයෙන් ලබා දෙන්නේ නිස්සාර වූ අවර ගණයේ විනෝදයක් මිස උසස් වින්දනයක් නොවන බව
- අසස් වින්දනයක් නොහොත් විශ්‍රාන්තියට හුරු වීම කෙනෙකුගේ ජීවිතය පරිපූර්ණ කර ගැනීමට එක් ප්‍රවේශයක් වන බව
- විවේකය ගත කිරීමට විනෝදය හා විශ්‍රාන්තිය යොදා ගත හැකි බව
- ගෘහය තුළ විවේකය හා විනෝදය ගත කිරීමේ ප්‍රවේශයන් එහි සාමාජිකයන් විසින් තනි තනිව ද ගොඩ නගා ගන්නා බව
- සාමූහක ව විවේකය ගත කිරීමේ ප්‍රවේශයන් ද ගෘහයකට අත්‍යවශ්‍ය බව
- පවුලේ සියල්ලන් එක් ව යම් කාලයකට වරක් හෝ සැලසුම් සහගත ව වාරිකාවක යෙදීමෙන් විනෝදාත්මක සන්නිවේදන අවස්ථාවන් නිර්මාණය කර ගත හැකි බව
- පවුලේ සෑම කෙනෙකු ම තමන්ගේ විනෝදාත්මක හා විශ්‍රාන්තිමය ප්‍රවේශයන් පවුලේ අන්‍යයන්ට කරදරයක් නොවන පරිදි පවත්වා ගෙන යා යුතු බව

ඒකකය: 9.0 සහජීවනය සඳහා සන්නිවේදනය (කාලච්ඡේද 50 යි.)

නිපුණතාව: වගකිවයුතු පුරවැසියකු ලෙස සහජීවනයෙන් යුතු සමාජයක් ගොඩ නැංවීමෙහි ලා සන්නිවේදනය යොදා ගැනීමේ නිපුණතා ප්‍රදර්ශනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම: 9.4 සාමයෙන් හා සහජීවනයෙන් යුතු සමාජයක් නිර්මාණය කිරීම හා පවත්වා ගෙන යාම සඳහා වගකිවයුතු පුරවැසියකු සතු විය යුතු නිපුණතා සංවර්ධනය කර ගනී.

කාලච්ඡේද 10 යි.

විෂය අන්තර්ගතය: සමාජීය සාමය හා සහජීවනය

1. සමාජීය විවිධත්වය හා සහජීවනයේ අවශ්‍යතාව
2. පුරවැසිභාවය හා මෙහෙවර
3. සමාජීය සාමය, සහජීවනය හා සන්නිවේදනය
4. සමාජීය සාමය බිඳ වැටීම හා අනිසි ප්‍රතිඵල
5. කැප කිරීම - දරා ගැනීම හා භාර ගැනීම

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල

1. සමාජයේ විවිධත්වය විග්‍රහ කරයි.
2. සමාජීය සහජීවනයේ අවශ්‍යතාව පැහැදිලි කරයි.
3. සෑම පුරවැසියකු ම සතු ව සමාජීය සාමය පිළිබඳ ව ඇති වගකීම හා මෙහෙවර විග්‍රහ කරයි.
4. සමාජීය සාමය , සහජීවනය හා සන්නිවේදනය අතර සහසම්බන්ධය හා අන්‍යෝන්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය විශ්ලේෂණය කරයි.
5. සමාජීය සාමය බිඳ වැටෙන ආකාරය හා ඒ නිසා ඇති වන අනිසි ප්‍රතිඵල විග්‍රහ කරයි.
6. සමාජීය සාමය හා සහජීවනය පවත්වා ගෙන යාම සඳහා සෑම පුරවැසියකු ම යම් කැප කිරීමක්, දරා ගැනීමක් හා භාර ගැනීමක් කළ යුතු බව විග්‍රහ කරයි.

හැඳින්වීම

සමාජය යනු විවිධත්වයේ එකමුතුවකි. භාෂාව, ආගම, ජාතිය, වර්ගය, සංස්කෘතිය, ස්ත්‍රී / පුරුෂ බව, අධ්‍යාපනය, නාගරික/ග්‍රාමීය බව, රැකියාව ආදී විවිධ සාධක මත මෙම විවිධත්වය පවතී. කුමන සමාජයකට වුව ද මෙම විවිධත්වය බැහැර කළ නොහැකි ය. එබැවින් සමාජය පවත්වා ගෙන යා හැක්කේ, මෙම විවිධත්වය පිළි ගෙන ඒ අතර අන්‍යෝන්‍ය සහජීවනය ගොඩ නැංවීමෙනි. එහි සරල අදහස නම් සමාජයේ සිටින පුද්ගලයන් යම් යම් පොදු සාධක මත පිහිටා සහජීවනයෙන් යුතු ව ජීවත් විය යුතු බව ය. මෙහි දී සමාජයේ සෑම පුරවැසියකු ම තම මෙහෙවර ඉටු කළ යුතු ය. පුරවැසිභාවය යන්නෙන් අදහස් වන්නේ සමාජයේ කොටස්කරුවකු බවයි. ඒ නිසා පුරවැසියාගේ ප්‍රධාන ම මෙහෙවර වන්නේ සමාජය ආරක්ෂා කර ගැනීමට හා පවත්වා ගැනීමට කටයුතු කිරීමයි. ගෘහයේ පරිදි ම සමාජීය වශයෙන් ද සාමය හා සහජීවනය සඳහා ප්‍රබල ම උපකරණය ලෙස යොදා ගැනෙන්නේ සන්නිවේදනයයි. සමාජය නිර්මාණය වී ඇත්තේ ද, එය පවතින්නේ ද, සන්නිවේදනය නිසා ය. ගෘහය තුළ ඇති විවිධත්වයට වඩා සමාජය තුළ ඇති විවිධත්වය වෙනස් නිසා සමාජීය සන්නිවේදනයට පොදු භාෂාවක අවශ්‍යතාව පැන නගී. බහුභාෂා සමාජයක සාමය හා සහජීවනය ආරක්ෂා කරන්නේ මෙම පොදු භාෂාව මගින් සන්නිවේදනය කිරීමෙනි. එවැනි පොදු භාෂාවක් නොමැති වූ විට සමාජයේ සාමාජිකයන් අතර අදහස් හුවමාරුවට බාධා ඇති වේ. මේ නිසා එකිනෙකා කෙරෙහි සැකය හා අවිශ්වාසය ඇති වේ. මෙය වළකා ගත හැක්කේ යම් රටක සමස්ත පුරවැසියන්ට පොදුවේ අදහස් හුවමාරු කර ගැනීමට හැකි පොදු භාෂාවක් යොදා ගැනීමෙනි. සමාජීය සාමය බිඳ වැටීම නිසා ඇති වන අනිසි ප්‍රතිඵල ඉතා බෙදාහරින ක ය. ජනයා මරණයට පත් වීම, අංග විකල වීම, ආබාධයන්ට ලක් වීම, භෞතික දේපල විනාශ වීම, පුද්ගල සම්බන්ධතා බිඳ වැටීම බැලූ බැල්මට ම සිදු වන අනිසි විපාකයන් ය. එය මෙම සමාජය කැබලිවලට කැඩී යාමට හේතු වන්නට පුළුවන. මෙම තත්ත්වය පාලනය කර ගැනීමට සමාජයේ ඒ ඒ කණ්ඩායම්වලට මෙන් ම, පුද්ගලයන්ට ද පවුල්වලට ද කැප කිරීම් කරන්නට, අලාභයන් දරා ගන්නට හා ලැබෙන කුමන හෝ ප්‍රතිඵල භාර ගන්නට සිදු වේ. කැප කිරීමේ දී තමන් අපේක්ෂා කරන වාසි අත් හරින්නට සිදු වේ. එය වෙන කෙනෙකුට අත්පත් කර දීමට සිදු වේ. එයින් ඇති වන මානසික පීඩනය හා අවාසිය දරා ගැනීමේ ශක්තිය තිබීම විශිෂ්ට දෙයකි. සමාජයේ බොහෝ සාමය කඩවීම් සිදු වන්නේ මේ ආකාරයෙන් කැප කිරීමක් නොමැති නිසා සහ දරා ගැනීමේ ශක්තියක් නොමැති නිසා ය. දරා ගැනීමේ ශක්තිය ඇති තැනැත්තාට තමන්ට ලැබෙන කුමන ප්‍රතිඵලය වුවද භාර ගැනීමේ හැකියාව තිබේ.

විෂය කරුණු පැහැදිලි කිරීමට අත්වැලක්

1. සමාජීය විවිධත්වය සහ සාමයේ හා සහජීවනයේ අවශ්‍යතාව

- සමාජයක් යනු විවිධත්වයේ එකතුවක් බව
- භාෂාව, ආගම, සංස්කෘතිය, රැකියාව, අධ්‍යාපනය ආදී විවිධ මූල සාධක මත විවිධත්වය ගොඩ නැංවෙන බව
- භාෂාව හා ආගම ඕනෑම සමාජයක ඉතා සංවේදී සාධක බව
- විවිධත්වය සමාජයක් වශයෙන් පවත්වා ගෙන යාමට, සහජීවනය අත්‍යවශ්‍ය බව
- සමාජයේ විවිධත්වයට එම සමාජයේ සෑම කෙනෙක්ම ම ගරු කළ යුතු බව
- විවිධත්වය තිබිය යුතු පොදු සාධක ඉස්මතු කර ගෙන අන්‍යෝන්‍ය ගෞරවයෙන් - විශ්වාසයෙන් යුතු ව ජීවත් වීමෙන් සමාජීය සාමය හා සහජීවනය ඇති වන බව

2. පුරවැසිභාවය හා මෙහෙවර

- පුරවැසිභාවය සෑම සමාජයකම ම වැදගත් සංකල්පයක් බව
- තමා ජීවත්වන සමාජය වෙනුවෙන් ඉටු කළ යුතු යුතුකම් හා වගකීම් පුරවැසියාගේ මෙහෙවර බව
- සෑම කෙනෙකුම කුඩා කාලයේ සිට ම තමන්ගෙන් ඉටු විය යුතු පුරවැසි මෙහෙවර ගැන ද උගත යුතු බව
- ළමා පුරවැසියන් ද, වැඩිහිටි පුරවැසියන් ද ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසියන් ද ලෙස එක් එක් මට්ටම්වල දී පුරවැසියන් ගේ මෙහෙවර වෙනස් වන බව
- තමා ජීවත් වන සමාජය ආරක්ෂා කිරීමත්, එහි අභිවෘද්ධිය සඳහා කැපවීමත් සෑම පුරවැසියකුගේ ම සමාජීය මෙහෙවරට අයත් වන බව
- ඒ ඒ සමාජයන්හි ස්වභාව අනුව පුරවැසිභාවයේ ස්වරූපය ද, එහි මෙහෙවර ද, යම් පමණකට වෙනස්කම් සහිත වුවත්, එහි මූලික හරය සමාන වන බව
- ඊ ළඟ පරම්පරාවට එම සමාජය සුරක්ෂිත ව හාර දීම හා එම සමාජය පවත්වා ගෙන යාමට ඊ ළඟ පරම්පරාව හුරු කිරීම සෑම පුරවැසියකුගේ ම මෙහෙවරක් බව
- ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, සමාජ සමානාත්මතාව, මානව හිමිකම්, ස්ත්‍රී / පුරුෂ වටිනාකම් සුරැකීම සෑම පුරවැසියකුගේ ම සමාජීය මෙහෙවරක් බව

3. සමාජීය සාමය, සහජීවනය හා සන්නිවේදනය

- සෑම කෙනෙකුම ම මනා ලෙස සමාජානුයෝජනය වීම සමාජීය සාමය හා සහජීවනය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වන බව
- සමාජයේ පුරවැසියන් අතර මනා ලෙස අදහස් හුවමාරු කර ගැනීම සමාජීය සාමය හා සහජීවනය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වන බැවින්, සෑම සමාජයකට ම පොදු ප්‍රධාන භාෂාවක් තිබිය යුතු බව
- පොදු භාෂාවක් නොමැති ව සමාජීය සන්නිවේදනය බිඳ වැටීමෙන් ඒ ඒ කොටස් අතර සැකය හා අවිශ්වාසය ද, වැරදි වැටහීම් ද ඇති වීමෙන් සමාජීය සාමය හා සහජීවනය බිඳ වැටෙන බව
- සමාජීය සන්නිවේදනය මගින් සාමය හා සහජීවනය ඇති කර ගැනීම සඳහා විවිධ ජාතික උත්සව හා සංස්කෘතික අවස්ථා සාර්ථක ලෙස යොදා ගෙන සමස්ත ජනයා තුළ සාමූහික සන්නිවේදනයක් ඇති කළ හැකි බව
- දේශපාලන සන්නිවේදනය සමාජීය සාමය හා සහජීවනය පවත්වා ගෙන යාමට හිතකර විය යුතු බව
- සමාජීය සන්නිවේදන ක්‍රියාවලියේ දී සමාජ කණ්ඩායම් සැඟවුණු න්‍යාය පත්‍ර සහිත ව කටයුතු කිරීමෙන් සාමය හා සහජීවනය පවත්වා ගෙන යාමේ අපේක්ෂා බිඳ වැටෙන බව
- සමාජීය සාමය හා සහජීවනය පවත්වා ගෙන යාමේ දී ජනමාධ්‍යවලට විශාල කාර්යභාරයක් ඇති බව

4. සමාජීය සාමය හා සහජීවනය බිඳ වැටීම හා අනිසි ප්‍රතිඵල

- සමාජීය සාමය හා සහජීවනය බිඳ වැටීම නිසා ජනයා අතර පවත්නා විවිධත්වය ඉස්මතු වී විවිධ හේදයන් නිර්මාණය වන බව
- සමාජීය සාමය හා සහජීවනය බිඳ වැටීම සඳහා උපකාර කරන යටි අරමුණු සහිත පිරිස් සමාජය තුළ ම සිටින බව
- සමාජීය සාමය හා සහජීවනය බිඳ වැටීම නිසා සමාජයේ යහ පැවැත්මට එරෙහි වූ විවිධ

- විනාශකාරී බලවේග ඉස්මතු වන බව
- ඃ සමාජයේ විවිධ සුළු කණ්ඩායම් බිහි වී ඔවුන් අතර අරගල ඇති වීමෙන් සමාජයේ සාමාන්‍ය පැවැත්ම දෙදරා යන බව
- ඃ අරගලවලට එක් වන හා එක් නො වූ ජනයා සතු හා පොදු දේපළ මෙන් ම මිනිස් ජීවිත ද විනාශ වීමට ඉඩ ඇති බව
- ඃ සමස්ත දේශපාලන ක්‍රියාවලිය බිඳ වැටෙන බව
- ඃ නීතිය හා සාධාරණත්වයත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයත් බිඳ වැටෙන බව
- ඃ ආර්ථික විෂමතාවන් ඇති වන බව
- ඃ සමාජ සඳාචාරය පිරිහෙන බව
- ඃ මිනිස් අයිතිවාසිකම් පිරිහෙන බව
- ඃ ළමා හා කාන්තා අයිතිවාසිකම් පිරිහෙන බව

5. කැප කිරීම, දරා ගැනීම හා භාර ගැනීම

- ඃ සමාජීය සාමය හා සහජීවනය පවත්වා ගැනීම සඳහා කැප කිරීම, දරා ගැනීම හා භාර ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය බව
- ඃ කැප කිරීම යන්නෙන් අදහස් වන්නේ, යම් යම් සමාජ සංසිද්ධීන්වල දී පොදු යහපත සඳහා තමන් ගේ පෞද්ගලික වාසියක් - ලාභ ප්‍රයෝජනයක් අත් හැරීම බව
- ඃ දරා ගැනීම යන්නෙන් අදහස් වන්නේ, එවැනි පෞද්ගලික වාසියක් - ලාභ ප්‍රයෝජනයක් හෝ අවස්ථාවක් පොදු යහපත වෙනුවෙන් ඉවසා සිටීම බව
- ඃ භාර ගැනීම යන්නෙන් අදහස් වන්නේ ඒ ආකාරයෙන් වූ යම් සංසිද්ධියක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස තමන්ට අත්පත් වන විසඳුමට එකඟ වීම බව
- කැප කිරීමට, දරා ගැනීමට හා භාර ගැනීමට පුරුදු - පුහුණු වීම විශිෂ්ට පුරවැසියකුගේ ලක්ෂණයක් බව
- ඃ කැප කිරීමට, දරා ගැනීමට හා භාර ගැනීමට පුරුදු - පුහුණු වූ විශිෂ්ට පුරවැසියන්ගෙන් සමන්විත සමාජයක් ගැටුම් අවම, සාමය හා සහජීවනය රජයන සමාජයක් බව
- ඃ කැප කිරීමට - දරා ගැනීමට හා භාර ගැනීමට කෙනෙකු පුරුදු පුහුණු වීම් ආරම්භ කළ යුත්තේ ළමා වියේ දී සිට ම බව

ඒකකය: 9.0 සහජීවනය සඳහා සන්නිවේදනය (කාලච්ඡේද 50 යි.)

නිපුණතාව: වගකිවයුතු පුරවැසියකු ලෙස සහජීවනයෙන් යුතු සමාජයක් ගොඩ නැංවීමෙහි ලා සන්නිවේදනය යොදා ගැනීමේ නිපුණතා ප්‍රදර්ශනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම: 9.5 මාධ්‍ය ප්‍රවණිකත්වයේ සැබෑ ස්වභාවය ගවේෂණය කරමින් එයට මුහුණ දීමේ ක්‍රම විධි හා උපාය මාර්ග අත්හදා බලයි.

කාලච්ඡේද ගණන 10 යි.

විෂය අන්තර්ගතය: මාධ්‍ය හා ප්‍රවණිකත්වය

1. ප්‍රවණිකත්වය අර්ථ ගැන්වීම
2. මාධ්‍යයේ ප්‍රවණික මුහුණුවර
3. ප්‍රවණිකත්වයේ ආකර්ශනීය බව
4. මාධ්‍ය ප්‍රවණිකත්වයේ සමාජීය හා ගෘහස්ථ බලපෑම
5. මාධ්‍ය ප්‍රවණිකත්වය විශ්ලේෂණය හා පාලනය

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් එල

1. ප්‍රවණිකත්වයේ ස්වරූපය විග්‍රහ කරයි.
2. මාධ්‍යයේ ප්‍රවණික මුහුණුවර විශ්ලේෂණය කරයි.
3. ප්‍රවණිකත්වයේ ආකර්ශනීය බව හා එයට මාධ්‍යයෙහි හිමි ස්ථානය විමර්ශනය කරයි.
4. මාධ්‍ය ප්‍රවණිකත්වය නිසා සමාජයට හා ගෘහයට ඇති වන බලපෑම විචාරයට ලක් කරයි.
5. මාධ්‍ය ප්‍රවණිකත්වයේ සැබෑ මුහුණුවර විශ්ලේෂණය කරමින්, එය පාලනය කිරීමේ ක්‍රමෝපාය තක්සේරු කරයි.

හැඳින්වීම

පුද්ගලයන්ට හෝ දේපළවලට හෝ එරෙහි ව ශාරීරික හෝ මානසික හෝ බලහත්කාරකමක යෙදීම මගින් හතුරුකම හෝ ක්‍රෝධය හෝ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම ප්‍රවණිකත්වය ලෙසින් දැක්විය හැකි ය. මෙය සිතා මතා සිදු කරන ක්‍රියාවක් මෙන් ම එසේ නොවන ක්‍රියාවකින් ද සිදු විය හැකි ය. ප්‍රවණිකත්වය යනු මනුෂ්‍ය ධර්මතාවන්ට ගැලපෙන යහපත් සංසිද්ධියක් නොවන නමුත්, මානව ශිෂ්ටාචාරයේ ඉතිහාසය පුරා ප්‍රවණිකත්වය විවිධ මුහුණුවරින් පැවති පෙනේ. මනුෂ්‍ය සමාජය තුළ බලය අත්පත් කර ගැනීමේ දී උපකරණයක් ලෙස යොදා ගෙන ඇත්තේ ප්‍රවණිකත්වයයි. බහුතර ජනකායක් ප්‍රවණිකත්වය කෙරෙහි ලැදියාවක් දක්වන්නේ නැත. එහෙත් සමාජයෙහි ආවේණික අංගයක් ලෙස ප්‍රවණිකත්වය ඇති වේ. ඒ කෙරෙහි ජනයාගේ මනස තුළ කිසියම් අවධානයක් ද තිබෙන බව පෙනේ. එය සමහර විට මිනිසා වාහරයකුගේ ජීවිතය තුළ දී උගත් වර්යාවක් විය හැකි ය. කිසියම් ව්‍යසනකාරී සිද්ධියක් වන විට එය නැරඹීමට ජනයා රොක් වන්නේ මේ ස්වභාවික ගති ලක්ෂණය නිසා ය. ඒ නිසා ප්‍රවණිකත්වය මනුෂ්‍ය සමාජයට ආකර්ෂණීය සංසිද්ධියක් බවට පත් වී ඇති බව පෙනේ. ග්‍රාහකයාගේ අවධානය තම මාධ්‍ය වෙත ලබා ගැනීම සඳහා බහුජන මාධ්‍ය විසින් ප්‍රවණිකත්වය බලවත් උපකරණයක් ලෙස භාවිත කරනුයේ මේ නිසා ය. පුවත්පත් ද රූපවාහිනිය ද මේ අතර ප්‍රමුඛස්ථානයක් ගනී. ගුවන් විදුලිය ද තම විනෝදාත්මක ආකෘතිය තුළ ම ප්‍රවණිකත්වය යොදා ගන්නේ ප්‍රවෘත්ති හා වෙනත් විශේෂාංග තුළ ය. මේ අනුව සමස්තයක් වශයෙන් සියලු බහුජන මාධ්‍ය ඉතා පහසු ආකර්ෂණීය උපකරණයක් ලෙස ප්‍රවණිකත්වය පාවිච්චි කරනු පෙනේ. මුල් පිටුවේ සිට ම පුවත්පත පුරා පැතිර ඇත්තේ ප්‍රවණිකකාරී ප්‍රවෘත්ති ය. බොහෝ ටෙලිනාට්‍යවල ප්‍රධාන සංසිද්ධිය වන්නේ ද ඒ තුළ විවිධාකාරයෙන් ඉදිරිපත් කරන ප්‍රවණිකකාරී හැසිරීම් හා අවස්ථාවන් ය. රූපවාහිනී හා ගුවන් විදුලි ප්‍රවෘත්ති බහුල වශයෙන් ප්‍රවණිකත්ව ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කරයි. ගුවන් විදුලි නාට්‍ය හා වෙනත් විශේෂාංග ද බොහොමයක් තුළ ඇති ප්‍රධාන උපකරණයක් ලෙස ප්‍රවණිකත්වය දැක්විය හැකි ය. මේ තුළ දකින්නට ඇති විශේෂයක් නම් පොදු ජනතාව වෙත ඉදිරිපත් කරන ප්‍රවණිකකාරී ප්‍රවේශය බහුජන මාධ්‍ය විසින් උගත් හා ඉහළ සමාජය සඳහා ඉදිරිපත් නොකරන බව ය. උදාහරණයක් වශයෙන් සිංහල හෝ දෙමළ හෝ පුවත්පත්වල මුල පිටුවේ ප්‍රධාන ප්‍රවෘත්තියේ සිට පුවත්පතේ ඇති ප්‍රවෘත්ති විශේෂාංගවලින් ප්‍රවණිකකාරී - බිහිසුණු ප්‍රවෘත්ති විස්තරාත්මක ව හා රසාලිජන ව ඉදිරිපත් කරනු ලබයි. එහෙත් එම දිනයේ ම එම පුවත්පත් ආයතනයේ ම ඉංග්‍රීසි පුවත්පත්වල න්‍යාය පත්‍රයට එවැනි ප්‍රවෘත්තිවලට ප්‍රමුඛත්වය ලබා දී නැත. ජනයාට දෛනික ජීවිතය සතුටින් ගත කරන්නට බැරි, තැති ගැන්මෙන්, කණස්සල්ලෙන් හා ශෝකයෙන් ගත කරන්නට සිදු වන තත්ත්වයක් මේ බහුජන මාධ්‍ය විසින් නිර්මාණය කරනු ලැබේ. මෙහි දී මුද්‍රිත මාධ්‍ය විසින්

කරනු ලබන්නේ දිනපතා උදෑසන ම ජනයාගේ සිත් සතන් දුකට - පීඩාවට - කණස්සල්ලට පත් කිරීම ය. ප්‍රචන්ද්‍ර විසින් ජනයාට නිර්මාණය කර දෙනු ලබන දෛනික න්‍යාය පත්‍රයේ ප්‍රධාන කාරණා වන්නේ ප්‍රචණ්ඩත්වයයි. සවස ගෙදර ගොස් රූපවාහිනී ප්‍රචණ්ඩ හෝ ටෙලි නාට්‍ය නරඹන විට ප්‍රචණ්ඩත්වය තව දුරටත් පවත්වා ගෙන යන බව පෙනේ. එපමණක් නොව මතුපිටින් විනෝදාත්මක වැඩ සටහන් ලෙස පෙනෙන රූපවාහිනී කාටුන් වැඩ සටහන්වල අන්තර්ගතය ප්‍රචණ්ඩත්වයෙන් පිරී ඇති බව අවබෝධ වන්නේ ඒවා පරෙස්සමින් අධ්‍යයනය කළ විට ය. මේ අනුව කුඩා දරුවන් තුළ කුඩා කල සිට ම ප්‍රචණ්ඩත්වය තම දෛනික ජීවිතයේ අංගයක් බවට පත් කර ගෙන සිටිති. මෙම යථාර්ථය දෙමව්පියන්ට ද වැටහෙන්නේ නැත. කාටුන් ඉදිරිපත් කරනුයේ ළමා වැඩ සටහන් යන ශීර්ෂ පාඨය යටතේ වන බැවින්, ඒවා ළමුන්ට නැරඹීමට ඉඩ දෙන්නේ වැඩිහිටියන් ම ය. මෙය කොතරම් බෙදාහරින තත්ත්වයකට පත් වී ඇත්ද යනු කුඩා දරුවන්ට බත් කවන්නට හෝ කුඩා දරුවන් නලවන්නට හෝ කාටුන් වැඩ සටහන් යොදා ගැනීමට ගෘහයන්හි මව්වරුන් පෙළඹී ඇත. ප්‍රචණ්ඩත්වය නිරන්තරයෙන් බහුජන මාධ්‍ය ඔස්සේ ග්‍රහණය කර ගැනීම නිසා එය සාමාන්‍යකරණය වේ. එහි ප්‍රතිඵලය වශයෙන් සමාජය ද ගෘහය ද ප්‍රචණ්ඩත්වයට විසංවේදී තත්ත්වයට පත් වේ. මෙය යහපත් සමාජයක් පවත්වා ගෙන යාමට කිසිසේත් හිතකර නො වේ. විවිධ ආකාරයෙන් සිදු වන ඝාතණයන්, විනාශ කිරීම්, වැනි බෙදාහරින දේ රස විඳින්නට පුද්ගලයන් පුරුදු පුහුණු කිරීම මානුෂික ධර්මතාවන්ට එකඟ නො වේ. එහෙත් බහුජන මාධ්‍ය තමන්ට ඇති අයිතිය පුළුල් නිදහසක් ඇති ව පරිහරණය කරමින් ජනයාට බිහිසුණු දේ ඉදිරිපත් කරන්නට පෙළඹී සිටිති. බහුජන මාධ්‍ය ඉතිහාසය තුළ මේ පිළිබඳ ව දක්වන අර්ථකථනය නම්, මානව සමාජය ග්‍රහණය කර ගැනීමට ඕනෑ ම ප්‍රයෝගයක් යොදා ගන්නට ඔවුන් සූදානම් වන බවයි. අධ්‍යාපනය විසින් මෙයට එරෙහි ඉගැන්වීමක් කරමින් උඩුගං බලා පිහිටීමට තැත් කරයි. මාධ්‍ය ප්‍රචණ්ඩත්වය නිසැකව ම සමාජීය සාමය හා සහජීවනය බිඳ දමන්නට බලපෑම් ඇති කරයි. එපමණක් නොව පුද්ගලයන්ගේ ගෘහ ජීවිතය ද අවුලක් බවට පත් කරයි. එයට හේතුව සමාජයේ හා ගෘහයේ යහපැවැත්මට හානි කර වන විනාශකාරී සිදුවීම් හා මානසිකත්වයන් සමාජය හා ගෘහය තුළ ගොඩ නැංවීමයි. ගෘහයේ හා සමාජයේ පැවැත්මට හානි කර තත්ත්වයන් ගෙන ඒම, ආර්ථික අර්බුද ඇති වීම, සැකය, අවිශ්වාසය, කළකිරීම, නොරිස්සුම ප්‍රචර්ධනය මෙන් ම භාෂාව හා සංස්කෘතිය විනාශයට පත් වීම ද නොගැලපෙන හෝ වෙනස් වූ ජීවන රටාවකට යොමු වීම, පවුලේ ද සමාජයේ ද එකිනෙකා අතර ඇති බැඳීම් ගිලිහී යාම, මේ නිසා සිදු විය හැකි ය. ද්වේශ සහගත ව බැන වැදීම, චරිත ඝාතණය, දේපොළ ගිනි තැබීම, පහර දීම, මංකොල්ල කෑම්, තුවාල සිදු කිරීම්, ස්ත්‍රී දූෂණය, සොරකම, ආදිය මාධ්‍ය ප්‍රචණ්ඩත්වයේ ජනප්‍රිය අංගයන් ය. ඒවා නිර්මාණශීලී ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමෙන් සමාජයේ හා පුද්ගලයන්ගේ සමබර පැවැත්ම බිඳ වැටේ. මේ නිසා මාධ්‍ය ප්‍රචණ්ඩත්වයේ සැබෑ මුහුණුවර විශ්ලේෂණය කර ගැනීමටත්, එය පාලනය කිරීමේ ක්‍රියා මාර්ගයන් වශයෙන් මාධ්‍ය උචිත ලෙස පරිහරණය කිරීම සඳහා ජනයාට කියා දීමත් අධ්‍යාපනයේ කාර්යයකි.

විෂය කරුණු පැහැදිලි කර ගැනීමට අත්වැලක්

1. ප්‍රචණ්ඩත්වය අර්ථ ගැන්වීම

- ඃ මනුෂ්‍යයාගේ හෝ භෞතික පරිසරයේ යහ පැවැත්ම විනාශ කරන කුමන හෝ සංසිද්ධියක් ප්‍රචණ්ඩත්වය බව
- ඃ ප්‍රචණ්ඩත්වය මනුෂ්‍ය සමාජයේ ඉතිහාසය පුරා පවත්නා අංගයක් බව
- ඃ සංස්කෘතියකින් හැඩ ගස්වනු ලැබූ සමාජයන්හි ප්‍රචණ්ඩත්වය අවම වී සාමය හා සහජීවනය ඉස්මතු වන බව
- ඃ මනුෂ්‍ය ධර්මතාවලින් ද, ආගමික ඉගැන්වීම්වලින් ද, නීතියෙන් ද ප්‍රචණ්ඩත්වය අනුමත නොකරන බව
- ඃ මනුෂ්‍යයාගේ ප්‍රචණ්ඩකාරී හැසිරීම් ආඩම්බරයට හෝ අගය කිරීමට හෝ හේතුවක් නොවන බව
- ඃ පුද්ගලයකුගේ ප්‍රචණ්ඩත්වයෙන් අර්ථ ගැන්වෙන්නේ ඒ තැනැත්තාගේ විශිෂ්ටත්වය හෝ ශක්තිය හෝ නොව මානසිකත්වයේ දුර්වලතා හා ශික්ෂණයක් නොමැති වීම බව

2. මාධ්‍යයේ ප්‍රචණ්ඩ මුහුණුවර

- ඃ මාධ්‍ය ප්‍රචණ්ඩකාරී නොවන අතර, එහි අන්තර්ගතය තුළ ප්‍රචණ්ඩත්වය ගැබ් කළ හැකි බව
- ඃ මහජනයා වෙත විවිධ සංදේශ ගෙන ඒමට මාධ්‍ය විසින් යොදා ගන්නා විවිධ ස්වරූපයන් තුළ විවිධාකාරයෙන් ප්‍රචණ්ඩත්වය ඇතුළත් වන බව
- ඃ නූතන මාධ්‍ය සංස්කෘතිය තුළ මාධ්‍යයේ ප්‍රචණ්ඩ මුහුණුවර එම මාධ්‍යයන්හි පැවැත්මට අත්‍යවශ්‍ය වී ඇති බව

- ඃ මාධ්‍යයේ ප්‍රචණ්ඩ මුහුණුවර බැලූ බැල්මට ප්‍රචණ්ඩ ලෙස නොපෙනෙන්නට හැකි බව
- ඃ සමහර මාධ්‍ය ආකෘතීන්හි අන්තර්ගතය පැහැදිලිවම හා දැඩි ලෙස ප්‍රචණ්ඩකාරී ලෙස නිර්මාණය කර ඇති බව

3. මාධ්‍ය ප්‍රචණ්ඩත්වය ආකර්ෂණීය බව

- ඃ ප්‍රචණ්ඩත්වය මනුෂ්‍යයාට ආකර්ෂණීය වන බව
- ඃ ප්‍රචණ්ඩත්වය ඉදිරිපත් කිරීමෙන් ග්‍රාහකයා තැනි ගැන්මට, බියට හා හිතියට පත් කිරීම මගින් ග්‍රාහකයා මාධ්‍ය කෙරේ ඇද බැඳ තබා ගැනීමට හැකි වන බව
- ඃ රූපවාහිනී මාධ්‍යයේ ටෙලිනාට්‍ය, දේශපාලන සංවාද, වෙනත් විශේෂාංග වැඩ සටහන් ද, ප්‍රචණ්ඩ විකාශනය හා ප්‍රචණ්ඩ වාර්තාමය වැඩ සටහන් ද තුළ ප්‍රචණ්ඩත්වය ප්‍රමුඛ තැනෙහි ලා ඉදිරිපත් කරන්නේ එය ආකර්ෂණීය නිසා බව
- ඃ ගුවන් විදුලියේ විනෝදාත්මක ස්වරූපය ඉහළ මට්ටමක පවතින නිසා එම මාධ්‍යයෙන් ප්‍රචණ්ඩත්වය ඉදිරිපත් වන්නේ සාපේක්ෂව අඩුවෙන් බව
- ඃ පුවත්පත් මාධ්‍යයේ දී මුල් පිටුවේ ප්‍රධාන ප්‍රචණ්ඩත්වයේ සිට ම ඇතුළත ප්‍රාදේශීය ප්‍රචණ්ඩත්වය දක්වා ම විවිධ අපරාධ, අනතුරු හා ආරවුල් පිළිබඳ ප්‍රචණ්ඩත්වය ද, එවැනි ඡායාරූප ද සහිත ව විවිධ විශේෂාංග ලිපි ද ඉදිරිපත් කරන්නේ ප්‍රචණ්ඩත්වයේ ආකර්ෂණීය නිසා බව
- ඃ මාධ්‍ය ප්‍රචණ්ඩත්වයේ ආකර්ෂණීය බව මාධ්‍ය අලෙවි කිරීමේ උපාය මාර්ගයක් ලෙස මාධ්‍යකරුවන් විසින් යොදා ගන්නා බව

4. මාධ්‍ය ප්‍රචණ්ඩත්වයේ සමාජීය හා ගෘහස්ථ බලපෑම

- ඃ මාධ්‍ය මගින් ගෘහය තුළට ගෙන එනු ලබන ප්‍රචණ්ඩත්වය නිසා ගෘහය තුළ ප්‍රචණ්ඩකාරී මානසිකත්වයක් ගොඩ නැංවෙන අතර, ප්‍රචණ්ඩකාරී සමාජයක් නිර්මාණය වීමට එය හේතු වන බව
- ඃ ගෘහස්ථ හා සමාජීය ගැටලු සඳහා වූ විසඳුම් මාධ්‍ය ප්‍රචණ්ඩත්වය ඔස්සේ ප්‍රතිනිර්මාණය වන බව
- ඃ ප්‍රචණ්ඩත්වය නිරන්තරයෙන් මාධ්‍ය ඔස්සේ ගලා ඒම නිසා ගෘහය හා සමාජීය ගැටලු හා අරගල කෙරෙහි ජනතාව විසංවේදී තත්ත්වයකට හුරු කරවන බව
- ඃ සාමකාමී ව හා සහයෝගයෙන් ගෘහස්ථ හා සමාජීය ගැටලු විසඳා ගැනීමට නොපෙළඹෙන තත්ත්වයක් සමාජය තුළ ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමට මාධ්‍ය ප්‍රචණ්ඩත්වයට හැකි වන බව
- ඃ ගෘහස්ථ හා සමාජීය ගැටුම් විසඳා ගැනීමට මාධ්‍යයේ ප්‍රචණ්ඩකාරී සංදේශ හා අවස්ථා ලබා නොදීමෙන් සමාජය ද ගෘහය ද සමස්තයක් වශයෙන් ප්‍රචණ්ඩකාරී සංස්ථාවන් බවට පවත් වන බව
- ඃ ප්‍රචණ්ඩකාරී පවුලක් තුළ ළමයාට යහ පැවැත්මක් නොමැති බව
- ඃ සමාජීය හා ගෘහස්ථ වශයෙන් මානව යුතුකම් ඉටු කිරීම හා මානව අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම යන කාර්යයන් දෙකට ම මාධ්‍ය ප්‍රචණ්ඩත්වය බල පෑම් ඇති කරන බව

5. මාධ්‍ය ප්‍රචණ්ඩත්වය විශ්ලේෂණය හා පාලනය

- ඃ මාධ්‍ය ප්‍රචණ්ඩත්වය කෙබඳුද යන්න විශ්ලේෂණය කිරීමේ හැකියාව ග්‍රාහකයා විසින් අත්පත් කර ගත යුතු බව
- ඃ මාධ්‍ය ප්‍රචණ්ඩත්වයේ ව්‍යාපාරික අරමුණු තේරුම් ගැනීමේ හැකියාව ග්‍රාහකයාට තිබිය යුතු බව
- ඃ මාධ්‍ය ප්‍රචණ්ඩත්වය ඉදිරිපත් කිරීම මාධ්‍යයේ කාර්යයක් වන අතර, එය පිළි ගැනීම හෝ ප්‍රතික්ෂේප කිරීම ග්‍රාහකයාගේ කාර්යයක් වන බව
- ඃ මාධ්‍ය ප්‍රචණ්ඩත්වය රස විඳීමේ මානසිකත්වයෙන් ඔබ්බට යාමට හැකි ආකාරයෙන් ග්‍රාහකයාගේ විශ්ලේෂණාත්මක හැකියාව හා වින්දනීය හැකියාව ඉහළ නැංවිය යුතු බව
- ඃ මාධ්‍ය විසින් ප්‍රචණ්ඩත්වය ඉදිරිපත් කරනු ලබන්නේ, ග්‍රාහකයා විසින් එය භාර ගන්නා නිසා බව
- ඃ ග්‍රාහකයා විසින් මාධ්‍ය ප්‍රචණ්ඩත්වය කෙරෙහි ඇල්මක් නොදක්වන්නේ නම්, ප්‍රචණ්ඩත්වය මාධ්‍ය මගින් දිගින් දිගට ම ඉදිරිපත් කිරීමෙන් මාධ්‍යයට ප්‍රයෝජනයක් නැති බව
- ඃ වඩා උසස් රස වින්දනයක් සඳහා පුරුදු පුහුණු වූ සමාජයක් නිර්මාණය කිරීම තුළින් මාධ්‍ය ප්‍රචණ්ඩත්වය පාලනය කළ හැකි වන බව

ඒකකය: 10. මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව (කාලච්ඡේද 50 යි.)

නිපුණතාව: 10.0 මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව විවිධ පැතිකඩවලින් විමර්ශනය කරමින් විචාරශීලී ග්‍රාහකත්ව නිපුණතා ප්‍රකට කරයි.

නිපුණතා මට්ටම: 10.1 මාධ්‍ය සාක්ෂරතාවේ ස්වභාවය, අවශ්‍යතාව හා අංග මත පදනම් ව මාධ්‍ය අධ්‍යාපනය සමග ඇති සම්බන්ධතාව විග්‍රහ කරයි.

කාලච්ඡේද ගණන 10 යි.

විෂය අන්තර්ගතය: මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව හැඳින්වීම

1. මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව අර්ථ කථනය
2. මාධ්‍ය සාක්ෂරතාවේ අවශ්‍යතාව
3. මාධ්‍ය සාක්ෂරතාවේ සීමා හා අංග
4. මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව හා මාධ්‍ය අධ්‍යාපනය

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් ඵල

1. මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව යන්නෙන් අදහස් වන්නේ කුමක්දැයි තර්කානුකූල ව විග්‍රහ කරයි.
2. වර්තමාන මාධ්‍ය සංස්කෘතිය මත පදනම් ව මාධ්‍ය සාක්ෂරතාවේ අවශ්‍යතාව පැහැදිලි කරයි.
3. මාධ්‍ය සාක්ෂරතාවේ සීමා හා අංග කෙබඳුදැයි විමර්ශනය කරයි.
4. මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව සැලසීම සඳහා මාධ්‍ය අධ්‍යාපනය ලබා දීමේ ක්‍රමවේද තුළනාත්මක ව විග්‍රහ කරයි.

හැඳින්වීම

මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව යන යෙදුම වර්තමානයේ භාවිත කරනුයේ තොරතුරු සමාජය තුළ පවත්නා නව සන්නිවේදන හා මාධ්‍ය පරිසරයෙහි සවිඥානික ව හා ස්වාධීන ව සංවර්ධනය වීමට අවශ්‍ය පුද්ගලික කුසලතා හා හැකියාවන් විස්තර කිරීම සඳහා ය. මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව මාධ්‍ය අධ්‍යාපනයේ ප්‍රතිඵලයකි. මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව යන්නෙන් අදහස් වන්නේ මාධ්‍ය සන්දේශ විචාරාත්මකව කියවා භාවිතයට ගැනීමේ හැකියාවයි. මාධ්‍ය අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ව මුල් කාලයේ දී අවධානය යොමු වන්නේ හේතු දෙකක් නිසා ය. එකක් නම් පුවත්පත්, ගුවන් විදුලිය, රූපවාහිනිය හා සිනමාව වැනි බහුජන මාධ්‍ය බිහි වීම නිසා ඒවායේ අවශ්‍යතාව සඳහා එම මාධ්‍ය පිළිබඳ ව ඉගෙන ගැනීම අවශ්‍ය වීමය. දෙවනුව එම මාධ්‍ය මගින් සමාජගත කරනු ලබන විවිධ සංදේශ මගින් ඇති වන බලපෑම අර්ථකථනය කර ගැනීම සඳහා එම සංදේශ පිළිබඳ ව ඉගෙනීම අවශ්‍ය විය. මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව බිහි වන්නේ මෙම අවශ්‍යතා දෙක ම මැදි කර ගනිමිනි. බහුජන මාධ්‍ය බිහි වූ බටහිර රටවල මුලින් ම මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව පිළිබඳ අදහස් ඉස්මතු විය. එයට එක් හේතුවක් නම් මාධ්‍යයට ඇති ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී නිදහස හා අදහස් ප්‍රකාශනය පිළිබඳ මානව අයිතිවාසිකම් හේතු කොට ගෙන යම් යම් පාලනයන් කිරීම අපහසු වීමයි. මේ නිසා මාධ්‍ය පාලනය කරනවා වෙනුවට මාධ්‍ය ග්‍රහණය කර ගැනීමට හා මාධ්‍ය යහපත් ලෙස නිර්මාණය කිරීම සඳහා ශික්ෂණයක් ලබා දීමේ අවශ්‍යතාව ඇති විය. මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව පිළිබඳ ව ජාත්‍යන්තර මට්ටමේ අවධානය යොමු වන්නේ මේ නිසා ය. යුනෙස්කෝව, යුරෝපීය කොමිසම ආදී ජාත්‍යන්තර මට්ටමේ සංවිධාන පවා මේ සමග සම්බන්ධ වී ඇත. වර්තමානය වන විට මාධ්‍ය අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ව ඇත්තේ ජාත්‍යන්තර මට්ටමේ උනන්දුවකි. එසේ ම මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව ද විවිධ අධ්‍යාපන පාඨමාලාවන්හි කොටසක් බවට පත් වී ඇත. එසේ ම මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව මුල් කර ගත් විවිධ කෙටි කාලීන වැඩ සටහන් ද නිරන්තර ව ක්‍රියාත්මක වේ. මෙහි ඇති හරය නම් පෙර නො වූ විරූ ආකාරයෙන් සමාජගත වන මාධ්‍ය හා තොරතුරු තාක්ෂණය පරිහරණය කිරීමට අවශ්‍ය නිපුණතා සමාජය වෙත අත්පත් කර දීමයි. මාධ්‍ය විචාරය ද මාධ්‍ය සාක්ෂරතා අධ්‍යාපනය පෝෂණය කරනු ලබන නමුත්, මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව සඳහා එයින් ලැබෙන්නේ සීමිත පටිවහලකි. එයට හේතුව මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව යන විෂය ක්ෂේත්‍රය මාධ්‍ය විචාරය යන්නට වඩා විශාල වන බැවිනි. මාධ්‍ය සාක්ෂරතාවේ ප්‍රධාන ම සීමාව වන්නේ එය මාධ්‍යකරුවන් නිර්මාණය කිරීමේ කාර්යයෙහි නිරත නොවීම ය. එහෙත් මාධ්‍යකරුවන් හැඩ ගැස්වීම සඳහා මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව යොදා ගත හැකි ය. වර්තමානයේ ජනප්‍රිය ගෘහස්ථ මාධ්‍ය පරිහරණය සැබෑ ලෙස අර්ථ කථනය කර ගත හැක්කේ මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව මගිනි. ශ්‍රී ලංකාව උදාහරණයක් ලෙස ගත හොත් මේ වන විට මාධ්‍ය සංස්කෘතිය කෙබඳුදැයි අවබෝධ කර ගන්නට නොහැකි තරමට එය සරුව පින්තල සැරසිලිවලින් අලංකාර කර තිබේ. ගෘහස්ථ ග්‍රාහක ජනයා මෙම අලංකාරවලින් දැස් මුලා කර ගෙන රූපවාහිනිය ඉදිරිපිට හිඳ ගෙන එය රස විඳිති. අවසානයේ තමන් ලබා ගත්තේ කුමක්දැයි යන්න හෝ තේරුම් ගැනීමට ඔවුන්ට අපහසු වේ. මේ ආකාරයෙන් බැලූ විට මාධ්‍යයේ ඇත්තේ ගෘහස්ථ ආක්‍රමණයකි. එහෙත්

එය සිදු වන්නේ ඉතා සුන්දර මුහුණුවරකිනි. මෙම තත්ත්වය සැබෑ ලෙස තේරුම් ගත හැකි නම් ඒ මගින් මාධ්‍ය හසුරුවන්නට හැකියාව ග්‍රාහකයන්ට ලැබේ. එහෙත් අද සිදු වන්නේ කුමක්ද? මාධ්‍ය විසින් ග්‍රාහකයන් රිලා නැටුමට අල්ලා ගෙන ඇති බවයි. තමන් අසන්නේ මේ නාලිකාවයැයි ද, තමන් නිර්මාණය වන්නේ මේ නාලිකාව යැයි ද කියා නිවෙස් ඉදිරිපිට පුවරු එල්ලීමට තරම් මෙම ග්‍රාහක පිරිස නිර්වින්දනය කර ඇත්තේ මාධ්‍ය විසින්ම ය. මේ නිර්වින්දනය නිසා ඔවුන්ට සත්‍යය තෝරා දීම ද අපහසු ය. ජාතික වශයෙන් මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව පිළිබඳ දැවැන්ත වැඩ සටහනක් අවශ්‍ය වන්නේ මේ නිසා ය. බුද්ධිමත් ව කටයුතු කරන්නේ නම් මාධ්‍ය ඉතා වටිනා ඉගෙනුම් මෙවලමක් ලෙස භාවිත කළ හැකි ය. එහෙත් එය එසේ සිදු වන්නේ නැත. ජනමාධ්‍ය විසින් පුද්ගලයන්ගේ දෛනික න්‍යාය පත්‍රය නිර්මාණය කරනු ලබන අතර, ඒ මගින් පුද්ගලයා ජනමාධ්‍ය කෙරෙහි බැඳ තබයි. ඉන් ගැලවෙනවාට වඩා එහි ඇලී සිටින්නට ජනයා ද වැඩියෙන් කැමැත්ත දක්වන බව පෙනේ. ජනයා මුලාවට පත් කරන සංසිද්ධිය වන්නේ ජනප්‍රිය සංස්කෘතියක් ගොඩ නැංවීමයි. මාධ්‍ය වෙළෙඳ පොළේ අනුග්‍රාහකයන් විසින් තමන්ගේ අභිමතය පරිදි සංස්කෘතික අංග මාධ්‍ය හරහා ජනතාව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලබයි. ජනයා එය ඉතා සතුටින් වැළඳ ගනියි. බහුජන සංස්කෘතියේ ස්වරූපය නම් එය වග විභාගයකින් භාර ගන්නට ජනයා පොළඹවා ගත හැකි වීමයි. මේ අතර ළමයින්, කාන්තාවන් හා සමස්ත තරුණ පිරිස ප්‍රධාන ස්ථානයක් අත්පත් කර ගනියි. ජනප්‍රිය සංස්කෘතියේ බලපෑම ජාතික සංස්කෘතිය ඉක්මවා යමින් පවතී. එයට යොදා ගෙන ඇති උපකරණය වන්නේ ද ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය හා අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ අයිතියයි. එහි යම් පාලනයක් කිරීමට රජයට මැදිහත් විය නොහැකි ය. එසේ වුවහොත් එය මානව අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය කිරීමක් බවට පත් වේ. එබැවින් කළ යුත්තේ ග්‍රාහකයා බල ගැන්වීමයි. මේ මගින් මාධ්‍යයේ සැබෑ අර්ථය හසු කර ගැනීමට ඔවුන්ට හැකි වනවා පමණක් නොව, මාධ්‍ය වගකීමකින් යුතු ව පරිහරණය කිරීමට ද පෙළඹේ. ජනමාධ්‍ය ආයතනයන්හි සැබෑ අරමුණු දිස් නොවන අතර, ඒවා ඇත්තේ තිරයෙන් පිටුපස ය. විවාරශීලී ග්‍රාහකයාට මෙම තිරයෙන් පිටු පස ඇති සැබෑ අර්ථය මාධ්‍ය සංදේශයන් විශ්ලේෂණය කර හඳුනා ගත හැකි බව බැවින් ග්‍රාහක නිපුණතා සංවර්ධනය නූතන මාධ්‍ය සංස්කෘතියෙහි අත්‍යවශ්‍ය කාර්ය භාරයක් වේ.

විෂය කරුණු පැහැදිලි කර ගැනීමට අත්වැලක්

1. මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව අර්ථකථනය

ඃ මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව යන්න විවිධ ලේඛකයන් විසින් කර ඇති නිර්වචනයන්හි මූලික කරුණු සමාන බව

මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව යනු මාධ්‍යයෙන් සෑම ආකාරයකින් ම ඉදිරිපත් කරන සංදේශ පරිහරණය කිරීමට, විශ්ලේෂණය කිරීමට, ඇගයීමට හා නිර්මාණය කිරීමට ලබා ගන්නා හැකියාවයි.
—යුරෝපා කොමිසම—

ඃ මාධ්‍ය සාක්ෂරතාවේ දී මාධ්‍ය යන්නට රූපවාහිනී, චිත්‍රපට, ගුවන් විදුලිය, හඬ ලේඛනය, මුද්‍රිත මාධ්‍ය, අන්තර්ජාලය හා නව ඩිජිටල් සන්නිවේදන තාක්ෂණය ආදී සියල්ල අයත් වන බව

ඃ මාධ්‍ය සාක්ෂරතාවට අදාළ කුසලතා හතරක් ඇති බව

- පරිහරණය කිරීමේ කුසලතාව
- විශ්ලේෂණය කිරීමේ කුසලතාව
- ඇගයීමේ කුසලතාව
- නිර්මාණය කිරීමේ කුසලතාව

ඃ මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව සමග කෙනෙකුගේ පෞද්ගලික සංවර්ධනයේ පැති කිහිපයක් සම්බන්ධ වන බව

- සවිඥානිකබව
- විවාරශීලී චින්තනය
- ගැටලු විසඳීමේ හැකියාව

ඃ මාධ්‍ය පරිහරණය කිරීමේ කුසලතාව යන්නට මාධ්‍ය සංදේශ ග්‍රහණය කර ගැනීමට ඇති හැකියාව

මුල් වන බව

- ඃ විශ්ලේෂණය කිරීමේ කුසලතාව යන්නට යම් මාධ්‍ය සංදේශයක ඇතුළත විනිවිද දැකීමටත්, එහි යටි පෙළ කියවා ගැනීමටත්, එහි සංසන්දනාත්මක වෙනස්කම් හඳුනා ගැනීමටත් ඇති හැකියාව අදහස් වන බව
- ඃ ඇගයුම් කුසලතාව යන්නෙන් අදහස් වන්නේ ඒ ඒ මාධ්‍ය සංදේශයන්හි අදාළ සැබෑ ස්වරූපය තක්සේරු කර ගන්නට ඇති හැකියාව බව
- ඃ නිර්මාණය කිරීමේ කුසලතාව යන්නෙන් අදහස් වන්නේ මාධ්‍ය පිළිබඳ නිසි අවබෝධයකින් යුතු ව හා වගකීමකින් යුතු ව මාධ්‍ය සංදේශ නිර්මාණය කිරීමට ඇති හැකියාව බව

2. මාධ්‍ය සාක්ෂරතාවේ අවශ්‍යතාව

- ඃ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක පුරවැසියකු වශයෙන් ජීවත් වීම සඳහා මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව අවශ්‍ය බව
- ඃ තමන්ගේ ඵලදායී ජීවිතයේ දී මානසික ප්‍රතිෂ්ඨාපණය සඳහා මාධ්‍ය භාවිත කරන්නේ කෙසේදැයි දැන ගැනීමට මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව අවශ්‍ය බව
- ඃ අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ අයිතිවාසිකම වඩාත් යථාර්ථවාදී වීමට නම් සෑම කෙනෙකු ම මාධ්‍ය සාක්ෂරතාවෙන් යුක්ත ව සිටීම අවශ්‍ය බව
- ඃ පුද්ගලයන්ගේ හා සමාජයේ දෛනික න්‍යාය පත්‍රය යථාර්ථවාදී ලෙස ගොඩ නංවා ගැනීමට මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව අවශ්‍ය බව
- ඃ ජාතික සංවර්ධනය සඳහා මාධ්‍ය නිසි ලෙස යොදවා ගැනීමට සමාජයීය නිපුණතා සංවර්ධනය සඳහා මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව අවශ්‍ය බව
- ඃ පුද්ගලයන්ගේ දෛනික ජීවිතය ද, ගෘහස්ථ පැවැත්ම ද වඩාත් ඵලදායී ව ගත කිරීම සඳහා මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව අවශ්‍ය බව
- ඃ ව්‍යාපාරික අනුග්‍රාහකයන් විසින් ගොඩ නංවන පාරිභෝගික වාදය පදනම් වූ ජනප්‍රිය සංස්කෘතියෙන් සිදුවන අවපැවැත්ම හසුරුවා ගැනීම සඳහා මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව අවශ්‍ය බව

3. මාධ්‍ය සාක්ෂරතාවේ සීමා හා අංග

- ඃ මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව මගින් උත්සාහ ගන්නේ මාධ්‍යකරුවන් බිහි කිරීම නොවන බව
- ඃ මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව යන්න මාධ්‍ය අධ්‍යාපනයේ කොටසක් බව
- ඃ මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව අත්පත් කර ගත හැක්කේ ඒ පිළිබඳ විෂය කරුණු අධ්‍යයනය කිරීමෙන් නොව, එයට සම්බන්ධ විවිධ පැති විශ්ලේෂණය කර ගැනීමෙන් බව
- ඃ මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව මගින් අවසාන වශයෙන් සිදු වන්නේ පුද්ගලයාගේ වර්ධනාත්මක වෙනසක් බව
- ඃ මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව නිපුණතා පාදක වන අතර, එවැනි නිපුණතා හතක් දැක්විය හැකි බව

1. පුද්ගලයන්ගේ හෝ ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතා හා ලැදියාවන්ට ගැළපෙන ආකාරයට අන්තර්ගතයන් ගබඩා කර ගැනීමට, නැවත ලබා ගැනීමට හා බෙදා හදා ගැනීමට මාධ්‍ය තාක්ෂණය ඵලදායී ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගැනීම
2. විවිධ සංස්කෘතික හා ආයතනික මූලයන්ගෙන් ලැබෙන පුළුල් පරාසයක පැතිරී ඇති මාධ්‍ය ස්වරූපය හා අන්තර්ගතයන් තක්සේරු කිරීම
3. මාධ්‍ය අන්තර්ගතයන් නිෂ්පාදනය කරන්නේ කෙසේද? හා කුමක් නිසාද? යන්න අවබෝධ කර ගැනීම
4. මාධ්‍ය මගින් නව සංදේශ ගෙන යාම සඳහා යොදා ගන්නා තාක්ෂණය, භාෂාව හා වාරිත්‍ර ක්‍රම විචාරාත්මක ව විශ්ලේෂණය කිරීම
5. අදහස්, තොරතුරු හා මතයන් සන්නිවේදනය හා ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා මාධ්‍ය නිර්මාණශීලී ව භාවිත කිරීම
6. අනාරාධිත ව, ආක්‍රමණශීලී ව හා හිංසාකාරී ව මාධ්‍ය අන්තර්ගතයන් හෝ සේවාවන් හඳුනා ගැනීම, බැහැර කිරීම හා ඒවාට අභියෝග කිරීම
7. මහජන වගකීම් හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අයිතිවාසිකම්වල භාවිතයන් ලෙස මාධ්‍ය ඵලදායී ලෙස භාවිත කිරීම

- ඃ මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව මගින් ග්‍රාහකයන් මාධ්‍යයෙන් ඉවත් කිරීමට උත්සාහ නොගන්නා අතර, වගකීමකින් යුක්ත ව මාධ්‍ය පරිහරණයට මග පෙන්වන බව
- ඃ මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව යනු හුදෙකලා කුසලතාවක් නොව, කියවීමේ හා ලිවීමේ සාක්ෂරතාව, ශ්‍රව්‍ය - දෘශ්‍ය සාක්ෂරතාව, තොරතුරු සාක්ෂරතාව යන ක්ෂේත්‍රයන් සමග බැඳී පවතින්නක් බව

4. මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව හා මාධ්‍ය අධ්‍යාපනය

ඃ මාධ්‍ය අධ්‍යාපනය යනු මාධ්‍ය සංදේශයන් විචාරාත්මක ව ඇගයීමටත්, එහි බලපෑම විශ්ලේෂණය කිරීමටත්, නිර්මාණශීලී ව මාධ්‍ය සංදේශයන් සැකසීමටත් අදාළ ව මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව අත්පත් කර ගැනීම සඳහා වූ ඉගැනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය බව

- මාධ්‍ය නිෂ්පාදනයන්හි ග්‍රාහකයන් කවුද?
- ඔවුන් මාධ්‍ය ග්‍රාහකයන් වන්නේ කුමක් සඳහාද?
- මාධ්‍ය මගින් ශක්තිමත් ව සංදේශ ඉදිරිපත් කරන්නේ කෙසේද?
- දකින, අසන හෝ කියවන කුමන හෝ සංදේශයක් සඳහා යෝග්‍ය මාධ්‍ය භාෂාව කුමක්ද?
- එකම මාධ්‍ය සංදේශය වෙනස් ග්‍රාහකයන් විසින් සංජානනය කරන්නේ කෙසේද?

ඃ මාධ්‍ය අධ්‍යාපනය විසින් නිවැරදි පිළිතුරු ලබා දීමට වඩා නිවැරදි ප්‍රශ්නය ඇසීමට පොළඹවන බව

ඃ මාධ්‍ය සාක්ෂරතාවේ ප්‍රධාන සංකල්ප හතරක් ඇති බව

1. මාධ්‍ය සංදේශය යනු ගොඩනංවන ලද්දකි
2. මාධ්‍ය සංදේශය අර්ථ ගැන්වීම පුද්ගලයා මත රඳා පවතී.
3. මාධ්‍ය යනු ව්‍යාපාරික කර්මාන්තයකි.
4. මාධ්‍ය විසින් සංදේශයන්හි මතවාද නතුකර ගැනීම

ඃ මාධ්‍ය අධ්‍යාපනය ලබා දීම සඳහා හේතු දහයක් දැක්විය හැකි ය.

1. මාධ්‍ය අධ්‍යාපනය මගින් ළමයින්ට තම මාධ්‍ය භාවිතය ප්‍රශ්න කිරීමට, ඇගයීමට, අවබෝධ කර ගැනීමට හා අගය කිරීමට උගන්වයි.
2. මාධ්‍ය අධ්‍යාපනය මගින් ලෝකය පන්ති කාමරය තුළට ගෙන එයි. එය වෙනත් විෂයයන් සමග ද අන්තර් ක්‍රියාකාරී වේ.
3. මාධ්‍ය අධ්‍යාපනය ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය ඉගෙනුම් පරිසරයක් නිර්මාණය කරයි.
4. මාධ්‍ය අධ්‍යාපනය මගින් දරුවන්ට ළමා කාලයේ සිට ම තම මාධ්‍ය සංස්කෘතිය තේරුම් ගන්නට මග පෙන්වයි.
5. මාධ්‍ය අධ්‍යාපනය මගින් ගැටවර විෂය දරුවන්ට මාධ්‍ය පරිහරණය දිරි ගන්වයි.
6. මාධ්‍ය අධ්‍යාපනයේ දී ගැටවර විෂය දරුවන්ට සැබෑ ලෝකයේ සංසිද්ධීන් අධ්‍යයනය කරන්නට මග පෙන්වයි.
7. මාධ්‍ය අධ්‍යාපනය මගින් බහුවාර්ගික සමාජයක පුද්ගලයාගේ භූමිකාව අර්ථ දැක්වයි.
8. මාධ්‍ය අධ්‍යාපනය මගින් තරුණ දරුවන් සමාජානුයෝජනය කරයි.
9. මාධ්‍ය අධ්‍යාපනය මගින් දරුවන්ට මාධ්‍ය විචාරය කිරීමට පොළඹවයි.
10. මාධ්‍ය අධ්‍යාපනය මගින් දරුවන්ගේ තාර්කික හා නිර්මාණශීලී චින්තනය වර්ධනය කරයි.

ඃ මාධ්‍ය අධ්‍යාපනය පුළුල් පරාසයක් තුළ පැතිරී යන බව

ඃ මාධ්‍ය අධ්‍යාපනය පුද්ගලයාගේ අවශ්‍යතාව මත පදනම් වන බව

ඒකකය: 10. මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව (කාලච්ඡේද 50 යි.)

නිපුණතාව: 10.0 මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව විවිධ පැතිකඩවලින් විමර්ශනය කරමින් විචාරශීලී ග්‍රාහකත්ව නිපුණතා ප්‍රකට කරයි.

නිපුණතා මට්ටම: 10.2 ගෘහය සමස්තයක් වශයෙන් ලෙස සමාජයේ පැවැත්ම කෙරෙහි ජනමාධ්‍ය බලපෑමේ ස්වභාව විග්‍රහ කරයි.

කාලච්ඡේද ගණන 10 යි.

විෂය අන්තර්ගතය: ගෘහය, සමාජය හා ජනමාධ්‍ය

1. විද්‍යුත් මාධ්‍යයේ ගෘහස්ථ ආක්‍රමණය
2. ගෘහස්ථ සංස්කෘතිය කෙරෙහි විද්‍යුත් මාධ්‍යයේ බලපෑම
3. ඉගෙනුම් මෙවලමක් ලෙස ජනමාධ්‍ය
4. ජනමාධ්‍ය හා සමාජීය හා පුද්ගල න්‍යාය පත්‍රය

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් එල

1. විද්‍යුත් මාධ්‍ය විසින් ගෘහය ආක්‍රමණය කරන ආකාරය විග්‍රහ කරයි.
2. ගෘහස්ථ සංස්කෘතිය කෙරෙහි විද්‍යුත් මාධ්‍ය යහපත් ව හා අයහපත් ව බලපාන ආකාරය විශ්ලේෂණය කරයි.
3. ඉගෙනුම් මෙවලමක් ලෙස ජනමාධ්‍ය භාවිත කිරීමේ හැකියාව තක්සේරු කරයි.
4. ජනමාධ්‍ය මගින් පුද්ගලයාගේ හා සමාජයේ න්‍යාය පත්‍රය නිර්මාණය කරන ආකාරය විග්‍රහ කරයි.

හැඳින්වීම

ගෘහයේ ස්ථිර හා අත්‍යවශ්‍ය සාමාජිකයකු බවට විද්‍යුත් මාධ්‍ය මේ වන විට පත් ව ඇත. එයින් ද වැඩි බලයක් අත්පත් කර ගෙන ඇත්තේ රූපවාහිනිය විසිනි. එසේ වුවත් ගුවන් විදුලිය ද, තැටි ධාවන යන්ත්‍රය ද, ශබ්ද විකාශන උපකරණ ද රූපවාහිනියේ පරිවාර උපකරණ බවට පත් ව ඇත. එහි නවක සාමාජිකයා වන්නේ පරිගණකයයි. සමහර නිවෙස්වල මෙම උපකරණ ඇත්තේ පද්ධතියක් වශයෙනි. එසේ ම මෙහි ඇති විශේෂ ම කරුණ නම් ගෘහයේ ඉතා ම හොඳ ම ස්ථානය මෙම විද්‍යුත් මාධ්‍ය උපකරණ විසින් අත්පත් කර ගෙන ඇති බව ය. මේ නිසා විද්‍යුත් මාධ්‍යයේ බලපෑමෙන් ගැල වී සිටින්නට ගෘහයේ කිසිවකුට නො හැකි තත්ත්වයක් ඇති වී තිබේ. මේ නිසා ගෘහය තුළ අද ගොඩ නැංවී ඇත්තේ ගෘහස්ථ මාධ්‍ය සංස්කෘතියකි. තවමත් ශ්‍රී ලාංකික නිවෙස්වල ඇත්තේ එක් රූපවාහිනියක් හා එයට සම්බන්ධ වෙනත් මාධ්‍ය උපකරණ පද්ධතියක් පමණි. රූපවාහිනිය මගින් ලැබෙන නාලිකා මදි නිසා මාසික ව මුදල් ගෙවා දේශීය හා විදේශීය නාලිකා ද ගෘහය තුළට ලබා ගෙන ඇත. ගෘහයේ පුද්ගලයන්ගේ ස්වාධීනත්වය මෙන් ම නිශ්චල ජීවිතය ද මෙම විද්‍යුත් මාධ්‍ය උපකරණ විසින් අත්පත් කර ගෙන ඇත. ගෘහ සංස්කෘතිය තුළ ආහාර ගැනීම, නිදා ගැනීම, පාඩම් කිරීම, විවේක ගැනීම, කතා බහ කිරීම ආදී සියලු කාර්යයන් විද්‍යුත් මාධ්‍ය මූලික ව හසුරුවන තත්ත්වයට පත් වී ඇත. සත්‍ය තත්ත්වය නම් විද්‍යුත් මාධ්‍ය ඉගෙනුම් උපකරණයක් ලෙස ඉතා ශක්තිමත් ව භාවිත කළ හැකි බවයි. එහෙත් එවැනි දක්මක් හෝ එවැනි පෙළඹවීමක් ගෘහස්ථ ව නැත. ගෘහයේ සාමාජිකයන් විද්‍යුත් මාධ්‍ය පරිහරණය කළ යුතු ආකාරය ද නියම කරන්නේ එම මාධ්‍ය විසින් ම ය. එබැවින් තමන්ගේ සංස්කෘතියක් ගොඩ නංවා ගන්නට අපහසු තත්ත්වයක් ඇති වී තිබේ. විශේෂයෙන් සැන්දෑ වරුවේ ගෘහය තුළ තිබූ ප්‍රිය සම්භාෂණය නැති වී ගොස් ඇත. එය යහපත් කාර්යයක් සඳහා වෙන් වී නැත. හුදෙක් නිස්සාර වූ විනෝදයක් ලැබීම සඳහා පවුලේ සියල්ලන් එක් ව රූපවාහිනිය ඉදිරියේ නිදා ගැනීම මේ වන විට බොහෝ ගෘහයන්හි සැන්දෑ කාලයේ වර්‍යාව බවට පත් වී තිබේ. ඒ ආකාරයෙන් ම ගෘහස්ථ පුද්ගලයන්ගේ ද , සමාජයේ ද න්‍යාය පත්‍රය නිර්මාණය කරන්නේ මාධ්‍ය විසිනි. එයින් බැහැර ව සිතන්නට - කතා කරන්නට නොහැකි තත්ත්වයක් සමාජය තුළ නිර්මාණය වී ඇත.

විෂය කරුණු පැහැදිලි කර ගැනීමට අත්වැලක්

1. විද්‍යුත් මාධ්‍යයේ ගෘහස්ථ ආක්‍රමණය

ඃ විද්‍යුත් මාධ්‍යය යන්නට රූපවාහිනිය හා ගුවන් විදුලිය ප්‍රධාන වශයෙන් ම අයත් වන බව

ඃ එයට අවශේෂ ව හඬ හා රූප ධාවන යන්ත්‍ර, ශබ්ද විකාශන උපකරණ ද පරිගණකය හා අන්තර්ජාලය

- ද මේ යටතේ සලකා බලන බව
- නව මාධ්‍යයක් වන ජංගම දුරකථනය ද මෙහි දී සැලකිල්ලට භාජනය වන බව
- විද්‍යුත් මාධ්‍ය විසින් ගෘහය තුළට රැගෙන එන්නේ උපකරණයක් පමණක් නොව, සජීවී සන්නිවේදකයකු බව
- විද්‍යුත් මාධ්‍ය විසින් ගෘහය තුළට ගෙන සංදේශ ගෙන එන්නේ ගෘහයේ සාමාජිකයන්ට මානසික බලහත්කාරකමක් කරමින් බව
- මෙම බලහත්කාරකම ගෘහයේ සාමාජිකයන්ට නොතේරෙන බව
- ගෘහයේ සාමාජිකයන් ද ගෘහය තුළට එන මේ ආක්‍රමණිකයා සාදරයෙන් පිළි ගන්නට සූදානම් බව

2. ගෘහස්ථ සංස්කෘතිය කෙරෙහි විද්‍යුත් මාධ්‍යයේ බලපෑම

- ගෘහයේ සංස්කෘතිය ගෘහස්ථ විද්‍යුත් මාධ්‍ය විසින් හසුරුවනු ලබන බව
- ගෘහයේ සාමාජිකයන් අතර මානව සම්බන්ධතා බිඳ වැටීමට මෙම මාධ්‍ය හේතු වන බව
- සමහර සාමාජිකයන් ගෘහය තුළ හුදෙකලා වන්නට මෙම මාධ්‍ය හේතු වන බව
- ආහාර ගැනීම, නිදා ගැනීම, කතා බහ කිරීම, පාඩම් කිරීම ආදී බොහෝ වර්ගවත් විද්‍යුත් මාධ්‍ය සමග සැලසුම් කර ඇති බව
- නිස්සාර වූ චින්තාවන් ප්‍රවර්ධනය සඳහා විද්‍යුත් මාධ්‍ය විසින් ගෘහස්ථව උදව් කරන බව
- ජීවිතයේ යථා අපේක්ෂාවන් වෙනුවට ව්‍යාජ වූ හා හරසුන් වූ අපේක්ෂාවන් මෙම මාධ්‍ය විසින් ගොඩ නංවන බව
- පුද්ගලයන්ගේ ස්වාධීනත්වය නැති ව ගොස්, සියලු චින්තාවන් මෙම මාධ්‍ය සංදේශ සමග සම්බන්ධ වන තත්ත්වයක් ඇති වන බව
- මාධ්‍ය සංදේශ එකම අවස්ථාවක දී දරුවන්ට හා වැඩිහිටියන්ට නොගැළපෙන නිසා ගෘහස්ථ සංස්කෘතිය නොපෙනෙන වියවුල් තත්ත්වයකට පත් වන බව
- ගෘහය තුළට ලිංගිකත්වය හා ප්‍රචණ්ඩත්වය විද්‍යුත් මාධ්‍ය ඔස්සේ ගලා ඒමෙන් ගෘහස්ථ සාමාජිකයන්ගේ මානසික පැවැත්ම හා වර්ගවත් අසහනකාරී තත්ත්වයට පත් වීම
- විද්‍යුත් මාධ්‍ය ඔස්සේ ගෙන එන සංදේශවලට අනුකූල ව තමන්ගේ ජීවිතයේ ගැටලුවලට විසඳුම් සොයන්නට ගෘහස්ථ සාමාජිකයන් හුරු වීම

3. ඉගෙනුම් මෙවලමක් ලෙස ජනමාධ්‍ය

- දැනුවත් ව භාවිත කළ හොත් ඵලදායී ඉගෙනුම් මෙවලමක් ලෙස ජනමාධ්‍ය යොදා ගන්නට පුළුවන් බව
- ජනමාධ්‍ය සතු ව ඉගෙනුම් මෙවලමක් වශයෙන් විශාල ශක්තියක් පවත්නා බව
- ජනමාධ්‍යකරුවන් විසින් ජනමාධ්‍යයේ ඉගෙනුම් වටිනාකම විනාශ කර ඇති බව
- භාෂාව ඉගෙනීමේ ප්‍රබල මෙවලමක් ලෙස ජනමාධ්‍ය භාවිත කළ හැකි බව
- පුද්ගලයකු ගේ සමාජානුයෝජනයේ ප්‍රබල මෙවලමක් ලෙස ජනමාධ්‍ය භාවිත කළ හැකි බව
- පුද්ගලයකුට අවිධිමත් අධ්‍යාපනය මගින් ඉබේ ඉගෙන ගන්නට අවකාශය ජනමාධ්‍ය විසින් සලසා දෙන බව
- පුද්ගලයකුට විධිමත් අධ්‍යාපනයට අවශ්‍ය බොහෝ තොරතුරු වචන, හඬ හෝ රූප වශයෙන් ජනමාධ්‍ය විසින් ඉදිරිපත් කරන බව
- ජනමාධ්‍ය විසින් ඉදිරිපත් කරන විවිධ ස්වරූපයේ සංදේශ මගින් විවිධ ස්වරූපයේ අධ්‍යාපනයක් ලබන්නට හැකි බව

1. මෙහෙයුම් සංදේශ: ග්‍රාහකයාට නව අවබෝධයක් හා දැනුමක් ලබා දීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන සංදේශ මෙයින් අදහස් වේ. මේ මගින් නියෝග දීම, අනුශාසනා කිරීම, උපදෙස් දීම, පෙළඹවීම හා තදින් අවවාද කිරීම කළ හැකි ය.

2. නඩත්තු සංදේශ: ජනයාගේ එදිනෙදා ජීවිතය පවත්වා ගෙන යන්නට අවශ්‍ය තොරතුරු නඩත්තු සංදේශවලින් ලැබේ. උදාහරණ වශයෙන් බැංකුවලින් ණය ගැනීම, නිවාස කතා ගැනීම, ආහාර සපයා ගැනීම, නාට්‍යයක් නැරඹීම ආදියට සම්බන්ධ තොරතුරු ජනමාධ්‍ය මගින් ලබා දෙයි.

3. ශක්තිජනක සංදේශ: මෙම සංදේශ මගින් ජනයාට තමන්ගේ සමාජ සම්බන්ධතා හා වර්ගාවර්ග මානව ධාරිතාව වැඩ කර ගැනීමට හා නැවුම් තත්ත්වයකට පත් කර ගැනීමට උපකාර කෙරේ. පුද්ගලයාගේ එදිනෙකා මානසික තත්ත්වය පවත්වා ගෙන යාම, විනෝදාස්වාදය සැපයීම මගින් පුද්ගලයන් ප්‍රතිස්ථාපණය කිරීම ආදිය මෙම සංදේශ මගින් අපේක්ෂා කරනු ලැබේ.

4. ජනමාධ්‍ය හා සමාජීය හා පුද්ගල න්‍යාය පත්‍රය

- ‡ ජනමාධ්‍ය භාවිතය ගෘහස්ථ සංස්කෘතියේ කොටසක් වීම නිසා, ඒ මගින් ගෙන එන සංදේශ ඇසුරින් පුද්ගලයන් විසින් තම දෛනික න්‍යාය පත්‍රය සකස් කර ගන්නා බව
- ‡ පුද්ගලයන්ට හෝ සමාජයට ප්‍රයෝජනයක් නැති නිස්සාර අංගවලින් පුද්ගලයන්ගේ හා සමාජයේ න්‍යාය පත්‍රය ගොඩ නංවන්නට ජනමාධ්‍යයට හැකි බව
- ‡ සමාජීය හා පුද්ගල න්‍යාය පත්‍රය ජනමාධ්‍ය විසින් ගොඩ නැංවීම දේශපාලනික ක්‍රියාදාමයක කොටසක් විය හැකි බව
- ‡ පුද්ගලයාගේ ස්වාධීනත්වය නැති වී යාම නිසා ජනමාධ්‍යයට මේ ආකාරයෙන් පුද්ගල න්‍යාය පත්‍රය කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති කරන්නට හැකි වී තිබෙන බව
- ‡ පුද්ගලයන්ගෙන් සමන්විත සමාජය මේ නිසා යථාර්ථවාදී නොවූ න්‍යාය පත්‍රයක් සමග දෛනිකව කටයුතු කරන්නට හැකි බව
- ‡ ජනමාධ්‍යයේ න්‍යාය පත්‍රය නිසා පුද්ගලයන්ට හා සමාජයට යථාර්ථවාදී ලෙස තම සමාජය විනිවිද දකින්නට අවකාශය නැති වී යන බව

ඒකකය: 10. මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව (කාලච්ඡේද 50 යි.)

නිපුණතාව: 10.0 මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව විවිධ පැතිකඩවලින් විමර්ශනය කරමින් විචාරශීලී ග්‍රාහකත්ව නිපුණතා ප්‍රකට කරයි.

නිපුණතා මට්ටම: 10.3 ජනප්‍රිය සංස්කෘතියේ ස්වභාව විවිධ පැතිකඩ ඔස්සේ විමර්ශනය කරමින් එහි බලපෑමේ ස්වභාව විග්‍රහ කරයි.

කාලච්ඡේද ගණන 10 යි.

විෂය අන්තර්ගතය: ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය

1. ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය හැඳින්වීම
2. මාධ්‍ය වෙළඳ පොළේ ක්‍රියාකාරිත්වය
3. ජනප්‍රිය සංස්කෘතියේ අංග
4. ජනප්‍රිය සංස්කෘතියේ ක්‍රියාකාරිත්වය හා පාර්ශ්වකරුවෝ
5. ජනප්‍රිය සංස්කෘතියේ බලපෑම

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් එල

1. ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය යනු කෙබඳු දෙයක් ද? කෙසේ බිහි වූවක් ද යන්න විග්‍රහ කරයි.
2. මාධ්‍ය වෙළඳ පොළේ ක්‍රියාකාරිත්වයේ ස්වභාවය හා එහි බලය අත්පත් වීමේ ස්වභාවය විග්‍රහ කරයි.
3. ජනප්‍රිය සංස්කෘතියේ අංග සංසන්දනාත්මක විස්තර කරයි.
4. ජනප්‍රිය සංස්කෘතියේ ක්‍රියාකාරිත්වය හා එහි පාර්ශ්වකරුවෝ අතර සම්බන්ධය පැහැදිලි කරයි.
5. ජනප්‍රිය සංස්කෘතියේ බලපෑම තුළනාත්මක ව විශ්ලේෂණය කරයි.

හැඳින්වීම

ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය බිහි වීම ජනමාධ්‍ය ක්‍රියාවලියේ ප්‍රතිඵලයකි. වර්තමානය වන විට ජනමාධ්‍ය කටයුතු කරන්නේ අන්තර්ජාතික මට්ටමිනි. එසේ ම මූලික වශයෙන් ජනමාධ්‍ය ආධිපත්‍යය අත්පත් කර ගෙන සිටින්නේ බටහිර රටවල් ය. මෙම ජනමාධ්‍ය ආධිපත්‍යය මෙහෙයවනු ලබන්නේ ව්‍යාපාරික ආධිපත්‍යය විසිනි. මේ නිසා අන්තර්ජාතික මට්ටමේ ව්‍යාපාරික අරමුණු සමග ඉදිරිපත් කරන භාණ්ඩ, සේවා හා වර්යාවන් එක් වීමෙන් ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය නිර්මාණය වී ඇත. රටක මට්ටමේ දී යම් ආකාරයකට කලාපීය අංග ද මෙම ජනප්‍රිය සංස්කෘතියට එක් වන්නට පුළුවන. මෙහි පැහැදිලි ව ම පෙනෙන කරුණ නම් ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය වාණිජමය නිෂ්පාදනයන් හා බැඳී පවත්නා බවයි. ඒවායේ මට්ටම අන්තර්ජාතික මට්ටමේ සිට කලාපීය හා ජාතික මට්ටමට ව්‍යාප්ත වී ඇත. ජාතික මට්ටමේ ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය යම් රටකට ඒ තරම් හානිකර නො වේ. එයට හේතුව එම රටේ ම සංස්කෘතික වටපිටාව සමග එය ගොඩ නැගෙන නිසා ය. එහෙත් අන්තර්ජාතික මට්ටමේ ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය සමග එක් ව ගොඩ නැගෙන ජාතික මට්ටමේ ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය මගින් ජාතික සංස්කෘතිකාංග නිරූපණය නොවේ. ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය සමග ගොඩ නැගෙන්නේ පාරිභෝගික වාදයයි. එයට හේතුව ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය පසුබිම ගොඩ නගන ව්‍යාපාරික ආයතනවල අරමුණ වන්නේ මූලික වශයෙන් තම භාණ්ඩ හා සේවා අලෙවි කර ගැනීම වීමයි. ඒ සඳහා යම් රටක පුද්ගලයන් තුළ එම භාණ්ඩ හා සේවා පරිභෝජනයට අදාළ වර්යාවන් උපකමඹිලිව ගොඩ නංවනු ලැබේ. භාණ්ඩ හා සේවා පිළිබඳ සෘජු පණිවුඩය මාධ්‍ය දැන්වීම් හරහා ඉදිරිපත් කරන අතර, වක්‍ර පණිවුඩය ඉදිරිපත් කරනු ලබන්නේ මාධ්‍ය නිර්මාණ හරහා ය. උදාහරණයක් වශයෙන් සංගීත වැඩ සටහන්, නාට්‍ය ආදිය මේ අතර ප්‍රධාන තැනක් ගනී. එසේ ම විවිධ රියැලිටි වැඩ සටහන් ද මෙයට අයත් ය. මේවා මතු පිටින් පෙනෙන්නේ ජනතාව වෙනුවෙන් විශාල සේවාවක් කරන හා ජනතාවට මෙතෙක් නොලැබුණු අවස්ථාවක් ලබා දෙන වැඩ සටහන් ලෙසිනි. එහෙත් එහි යථාර්ථය වන්නේ ව්‍යාපාරික සංස්කෘතියක් සඳහා ජනතාවගේ වර්යාවන් ගොඩ නැංවීමයි. ජනතාවට ලැබෙන අවස්ථාව හා සැසඳීමේ දී ඔවුන්ට අලුතින් පුරුදු කරන වර්යාවන් නිසා සිදු වන හානිය අති විශාල ය. මෙය පෙනෙන්නේ නැති අතරම, ජනයා එවැනි නව වර්යා ඉතා කැමැත්තෙන් වැළඳ ගනිති. ලෝකයේ භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය දිනෙන් දින වෙනස් වන අතර ම. එයට සමගාමී ම ජනප්‍රිය සංස්කෘතියේ අංග ද වෙනස් වේ. ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය ගොඩ නැංවීම සඳහා ව්‍යාපාරික අනුග්‍රාහකයන් විසින් සමාජයේ ජනප්‍රිය ප්‍රතිරූප යොදා ගනී. යම් කාලයක ඉතා ජනප්‍රිය පුද්ගලයන් සෑම විට ම ව්‍යාපාරිකයන්ගේ නියෝජිතයන් බවට පත් ව, තමන්ගේ ජනප්‍රියත්වය යොදා ව්‍යාපාරිකයන්ගේ භාණ්ඩ හා සේවා අලෙවි කිරීමේ යෙදී සිටිති. මේ මගින් ඔවුන් උපයා ගන්නා මුදල සිතා ගන්නට බැරි තරම් ය. තමන්ගේ රටේ ජනයාට නව පාරිභෝගික පුරුදු ඇති කරන්නේ මේ ආකාරයෙනි.

ඇඳුම් පැළඳුම්, විලාසිතා, ආහාර - පාන, යාන වාහන, ගෘහ භාණ්ඩ, අධ්‍යාපනය, නිවාස, ආදී කිසිම ක්ෂේත්‍රයක් මෙම ජනප්‍රිය සංස්කෘතියේ ග්‍රහණයෙන් ගැලවෙන්නේ නැත. ඒ නිසා අවසානයේ දී බැලූ විට සමස්ත සමාජය ම ව්‍යාපාරිකයන්ගේ පාරිභෝගිකවාදයේ ගොදුරක් බවට පත් කරන්නට ජනප්‍රිය සංස්කෘතියට හා එහි පාර්ශ්වකරුවන්ට අවකාශය සැලසේ. ජනයා ද කල්පනා කරන්නේ මේ ආකාරයෙන් ජනප්‍රිය සංස්කෘතියට අනුගතව සිටීම තමන්ට මහත් ආඩම්බරයක් බවයි. ඔවුහු ඒ ආකාරයෙන් අදිති. පළඳිති. ගමන් බිමන් යති. නිවාස තනති. ගෘහ භාණ්ඩ හා උපකරණ මිල දී ගෙන පරිහරණය කරති. විවිධ දේ ඉගෙන ගනිති. විවිධ ආහාර පාන පරිභෝජනය කරති. මෙම බලපෑම අද වන විට ජාත්‍යන්තර මට්ටමේ දැවැන්ත ක්‍රියාවලියක් බවට පත් වී ඇත. බහුජන මාධ්‍ය ගෝලීයකරණය මෙයට ප්‍රධාන හේතුවයි. මෙම තත්ත්වයෙන් ගැල වී කටයුතු කරන්නට ඉඩ ලැබෙන්නේ තමන්ගේ ස්වාධීන පෞරුෂයක් ගොඩ නංවා ගෙන ඇති අයෙකුට පමණි. අනෙක් අය ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය සමග තමන් අනුගත නොවීම තමන්ගේ විශාල පරාජයක් හෝ බිඳ වැටීමක් ලෙස සලකති. ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය පවත්වා ගෙන යන ව්‍යාපාරික අනුග්‍රාහකයන්ට හා ජනමාධ්‍යවලට වාසිදායක තත්ත්වයක් ඇති වන්නේ මේ ආකාරයේ පරාධීන චින්තනයක් සමාජය තුළ ගොඩ නංවන්නට හැකි වීම නිසා ය.

විෂය කරුණු පැහැදිලි කර ගැනීමට අත්වැලක්

1. ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය හැඳින්වීම

- ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය යනු ලෝකයා විසින් බෙදා ගත් ක්‍රියාදාමයන් සහ විශ්වාසයන් සමූහයක් බව
- ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය වාණිජමය නිෂ්පාදනයන් හා බැඳෙන බව
- ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය යනු ජනමාධ්‍ය මගින් සමාජගත කරන භාණ්ඩ, සේවා හා ඒ හා බැඳුණු චර්යාවන් එක් වීමෙන් සෑදුනු සමාජ සංස්කෘතික ස්වරූපයක් බව
- ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය යනු එක් අතකින් භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදකයන් ද, තවත් අතකින් ජනමාධ්‍ය ද, තවත් පැත්තකින් පාරිභෝගික ජනතාව ද එක් වීමෙන් සෑදුනු ක්‍රියාවලියක් බව
- බහුජන සංස්කෘතියේ උපරිතලය ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය වන බව
- සන්නිවේදන තාක්ෂණයේ සබැඳි සංස්කෘතියක් බව
- ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය නිර්මාණයකට වඩා නිෂ්පාදනයක් බව
- ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය අතිරික්තයක් සහිත බව
- ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය පහසුවෙන් පරිභෝජනය කළ හැකි බව

2. මාධ්‍ය වෙළෙඳ පොළේ ක්‍රියාකාරීත්වය

- මාධ්‍ය වෙළෙඳ පොළ ක්‍රියාත්මක වන්නේ ව්‍යාපාරිකයන් හා පාරිභෝගිකයන් අතර ගනුදෙනුව සක්‍රීය කිරීම සඳහා බව
- මාධ්‍ය වෙළෙඳ පොළ හුදෙක් ලාභ පරමාර්ථයෙන් ක්‍රියාත්මක වන අතර, සදාචාරය හෝ සාරධර්ම හෝ සිරිත් විරිත් හෝ එයට වැදගත් නොවන බව
- මාධ්‍ය වෙළෙඳ පොළ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රම භාවිත කරමින් හා මනෝ විද්‍යාත්මක සිද්ධාන්ත යොදා ගනිමින් කටයුතු කරන බව
- මාධ්‍ය වෙළෙඳ පොළ කොතරම් සියුම් ලෙස කටයුතු කරන්නේද? යත් එයට හසු වූ කෙනෙකුට එයින් ගැලවීම අපහසු බව
- මාධ්‍ය වෙළෙඳ පොළේ ක්‍රියාකාරීත්වයට ආවරණය සපයන්නේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය හා අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ මානව අයිතිවාසිකම් බව
- මාධ්‍ය වෙළෙඳ පොළේ ක්‍රියාකාරීත්වයට බාධා පැමිණවීමට රජයකට හෝ ඇති ඉඩ කඩ අඩු වන අතර, පාරිභෝගික ජනතාවට සිදු වන සෘජු හා වක්‍ර ආකාරයෙන් සිදු වන පීඩාවන් ගැන මාධ්‍ය වෙළෙඳ පොළ හෝ රජය හෝ වග නොකියන බව
- මාධ්‍ය වෙළෙඳ පොළ සමග ප්‍රශස්ත ලෙස ගනුදෙනුවක යෙදීමට පාරිභෝගික ජනතාවට විශිෂ්ට දර්ශනයක් තිබිය යුතු බව

3. ජනප්‍රිය සංස්කෘතියේ අංග

- ජනප්‍රිය සංස්කෘතියට විවිධ අංග ඇතුළත් වන බව
- කුමන හෝ නව අංගයක් ඇතුළත් කර ගැනීමට ඕනෑම අවස්ථාවක ඉඩ කඩ ඇති බව
- ව්‍යාපාරිකයන්ගේ අභිමතය පරිදි මාධ්‍ය වෙළෙඳ පොළට නව අංග ඇතුළත් කිරීමේ කාර්යය ඉටු

කරනුයේ බහුජනමාධ්‍යකරුවන් විසින් ම බව

- ඃ ජනප්‍රිය සංස්කෘතියේ සෑම අංගයක් ම නිර්මාණය වී ඇත්තේ පාරිභෝගික ජනයා හසු කර ගැනීමේ පරමාර්ථයෙන් බව
- ඃ ජනප්‍රිය සංස්කෘතියේ විවිධ අංග තේරුම් ගැනීම පවා පාරිභෝගික ජනයාට අපහසු බව
- ඃ ජනප්‍රිය සංස්කෘතියේ විවිධ අංග ව්‍යාපාරිකයන් හා බහුජන මාධ්‍ය විසින් නිර්මාණය කරනු ලබන අතර, පාරිභෝගික ජනයා ඒවා භාර ගන්නා බව

• ආහාර පාන	• ඇඳුම් පැළඳුම්	• විලාසිතා	• සංගීතය
• යාන වාහන	• ගෘහ භාණ්ඩ	• අධ්‍යාපනය	• නිවාස
• අදහස්	• ටෙලි නාට්‍ය	• දේශපාලනය	

4. ජනප්‍රිය සංස්කෘතියේ ක්‍රියාකාරිත්වය හා පාර්ශ්වකරුවෝ

- ඃ ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය අන්‍යෝන්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වයකින් යුක්ත බව
- ඃ නව භාණ්ඩ හා සේවා ව්‍යාපාරිකයන් විසින් නිපදවන අතර, ඒවා ජනප්‍රිය සංස්කෘතියේ අංග බවට පත් කරන්නේ බහුජනමාධ්‍යකරුවන් විසින් බව
- ඃ ව්‍යාපාරිකයන්, බහුජනමාධ්‍ය හා පාරිභෝගික ජනයා ජනප්‍රිය සංස්කෘතියේ කොටස්කරුවන් බව
- ඃ ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය පවත්වා ගෙන යන්නේ පාරිභෝගික ජනතාව විසින් බව
- ඃ ජනප්‍රිය සංස්කෘතියේ වාසි ලබන්නේ ව්‍යාපාරිකයන් හා බහුජනමාධ්‍ය විසින් බව
- ඃ ජනප්‍රිය සංස්කෘතියේ පැවැත්ම එකාකාර නොවන අතර, ව්‍යාපාරිකයන්ගේ අවශ්‍යතාව අනුව එය විවිධ හැඩ රුව ගන්නා බව
- ඃ ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය කාලීන ව විවිධ හැඩ රුව ගැන්වීම බහුජන මාධ්‍ය විසින් කරනු ලබන බව
- ඃ ජනප්‍රිය සංස්කෘතියේ ඇති කරනු ලබන විවිධ නව හැඩ ගැන්වීම් කැමැත්තෙන් භාර ගන්නට පාරිභෝගික ජනතාව සූදානම්ව සිටින බව
- ඃ විශේෂයෙන් ළමයින්, කාන්තාවන් හා තරුණ පිරිස ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය උපරිම ලෙස භුක්ති විඳින්නෝ බව

5. ජනප්‍රිය සංස්කෘතියේ බලපෑම

- ඃ ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය සමස්ත සමාජයේ ම වර්යාවන් කෙරෙහි බල පාන බව
- ඃ ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය යම් සමාජයක ජනයාගේ ආර්ථික පැවතුම් කෙරෙහි දැඩි ව බලපාන බව
- ඃ ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය මගින් ජනයාගේ ප්‍රමුඛ අපේක්ෂාවන් යටපත් කර, ඔවුන් නිස්සාර වූ හා හිස් අපේක්ෂාවන් කරා යොමු කරන බව.
- ඃ ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය නිසා ව්‍යාපාරිකයන්ගේ ව්‍යාපාරික කටයුතු ද, බහුජන මාධ්‍ය ආයතනවල ආදායම හා පැවැත්මද එම මාධ්‍ය නිර්මාණකරුවන්ගේ ආදායම හා පැවැත්ම ද ඉහළ මට්ටමකට නංවන බව
- ඃ ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය නිසා පාරිභෝගික ජනතාව තමන්ට නොගැළපෙන පාරිභෝගික රටාවකට හුරු වී අවසානයේ ආර්ථික හා සමාජීය වශයෙන් ද මානසික වශයෙන් ද ව්‍යසනකාරී තත්ත්වයකට මුහුණ දෙන බව
- ඃ ජනප්‍රිය සංස්කෘතියේ පවත්නා ආකර්ෂණීය බව හා සුන්දර බව නිසා පාරිභෝගික ජනතාවට තමන් ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය තුළ ගොදුරක් වී සිටින බව නොතේරෙන බව
- ඃ ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය විසින් මානව වර්යාවන් චින්තනය සහ හරපද්ධති සංවේදීතාව හා බුද්ධි මට්ටම පවා හැඩගස්වන බව

ඒකකය: 11 නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය (කාලච්ඡේද 50 යි.) නිපුණතාව: 11.0 නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයේ ස්වභාවය, න්‍යාය හා භාවිත ස්වරූපය පදනම් කර ගෙන ජනග්‍රැහි හා ප්‍රකාශන විධි විමර්ශනය කරයි. නිපුණතා මට්ටම: 11.1 නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයේ ස්වභාවය, මූලාශ්‍ර වර්ග හා ගවේෂණ ක්‍රම විමර්ශනය කරයි.

කාලච්ඡේද ගණන 10 යි.

විෂය අන්තර්ගතය: නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදන ප්‍රවේශය

1. නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය හැඳින්වීම
2. නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදන මූලාශ්‍ර අධ්‍යයනය
3. නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය වර්ගීකරණය
4. නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදන ගවේෂණ

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් ඵල

1. නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය විග්‍රහ කරයි.
2. නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය සඳහා යොදා ගත හැකි විවිධ මූලාශ්‍ර විග්‍රහ කරයි.
3. නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයේ විවිධ වර්ග සංසන්දනාත්මක ව ඉදිරිපත් කරයි.
4. නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදන ක්ෂේත්‍රය ගවේෂණය කරමින් ලබා ගන්නා අත්දැකීම් ප්‍රකාශ කරයි.

හැඳින්වීම

සන්නිවේදනය යනු නිර්මාණාත්මක කාර්යයක් බව බැලූ බැල්මට ම පෙනේ. එහෙත් එය සියුම් ව අධ්‍යයනය කිරීමේ දී පෙනී යන්නේ, සන්නිවේදනයේ සෘජු ප්‍රකාශන කාර්යයක් ද නිර්මාණාත්මක කාර්යයක් ද වෙන් කර ගත හැකි බවයි. සන්නිවේදනය ආරම්භ වූ මුල් වකවානුවේ සිට ම මෙම වෙන් කිරීම හඳුනා ගත හැකි ය. උදාහරණයක් වශයෙන් ගෝත්‍රික සමාජයක නායකයා විසින් ගෝත්‍රයේ සාමාජිකයකුට කරනු ලබන නියෝගයක් සෘජු ප්‍රකාශයකි. එහි ඇත්තේ නිශ්චිතාර්ථයකි. ඒ අතර ම සතුන් දඩයම් කර ආපසු පැමිණෙන ගෝත්‍රිකයා විසින් තමන් සතා දඩයම් කළ ආකාරය ගෝත්‍රයේ අන්‍යයන්ට කියා පාන ආකාරය නිර්මාණාත්මක ය. එහි විද ගන්නට යමක් තිබේ. රස විඳින්නට යමක් තිබේ. මේ ආකාරයෙන් රාජකීය අණබෙරය සමග ප්‍රකාශයට පත් වූයේ සෘජු ප්‍රකාශයකි. එක් එක් ජනයාට එය එක් එක් ආකාරයෙන් තේරුම් ගැනීමේ හැකියාවක් නැත. එහෙත් රජවරුන් විසින් කාව්‍ය ග්‍රන්ථ රචනා කිරීමේ දී හෝ හිටිවන කවි කීමේ දී හෝ ඒ තුළ ඇත්තේ නිර්මාණශීලී ප්‍රකාශයකි. තව දුරටත් මෙම කරුණ සරල ලෙස ගතහොත් අපගේ ඵදිනෙදා ජීවිතයේ දී නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය නිරන්තරයෙන් භාවිත කරන ආකාරයට උදාහරණ ඕනෑ තරම් දැක්විය හැකි ය. මහා මාර්ගයේ ඇති ආරක්ෂක මුර පොළක මෙවැනි දැන්වීමක් තිබෙන්නට පුළුවන. **තවකිනු. රථයෙන් බැස ඉදිරියට එනු.** මෙම ප්‍රකාශයේ තේරුම එක් එක් අයට එක් එක් ආකාරයෙන් තේරුම් ගත නොහැකි ය. එහෙත් සැන්දෑවේ ක්‍රීඩා කරන්නට යන දරුවකුට මවක විසින් මෙසේ කියන්නට පුළුවන. **ඳ වෙලා ආවොත් ඳට කන්න දෙන්නෙ නෑ.** මෙම ප්‍රකාශයෙන් කියවෙන්නේ ඳ නොවී ගෙදර එන ලෙසයි. එහෙත් ප්‍රකාශිත අර්ථය එය නොවේ. මේ ආකාරයෙන් පුළුල් ලෙස අධ්‍යයනය කිරීමේ දී පෙනෙන්නේ නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය යනු සමස්ත සන්නිවේදන ක්‍රියාවලියේ අත්‍යවශ්‍ය අංගයක් බවයි. මේ සඳහා විවිධ සන්නිවේදන ස්වරූපයන් යොදා ගන්නට පුළුවන. සෑම සන්නිවේදන වර්ගයක් තුළම සන්නිවේදනය නිර්මාණාත්මක ව භාවිත කරන්නට පුළුවන. සන්නිවේදන කාර්යය වඩාත් ඵලදායී වීමට නිර්මාණාත්මක රටා භාවිත කළ හැකි ය. එවිට එහි ප්‍රබලත්වය වැඩි වන අතර ම, විවිත්‍රවත් වේ. ඒ අනුව බැලූ විට සන්නිවේදකයා විසින් සිය සංදේශය නිර්මාණාත්මක ව ඉදිරිපත් කිරීම මගින් එය අපූර්වත්වයකට පත් කරයි.

කිසියම් අත්දැකීමක් - හැඟීමක් - තොරතුරක් - සිහිවිල්ලක් නිර්මාණශීලී ව හෙවත් අපූර්ව ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයේ අභිප්‍රාය වේ. මෙය හුදු මානව වර්ගයාට සීමා වන අතර, අන් කිසිදු සත්ත්වයෙකුට නිර්මාණශීලී ව අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ හැකියාවක් නැත. මිනිසා උසස් මනසකින් යුක්ත හෙයින් ම ඔහුට නිර්මාණාත්මක ලෙසින් සිය චින්තනය මෙහෙයවිය හැකි ය. මානව පරිණාමයත් සමග මිනිසාගේ භාෂා භාවිතය මෙන් ම සංඥා භාවිතය ද ඒ සඳහා වූ මෙවලම් භාවිතය ද නිසා සන්නිවේදනය වර්ධනය විය. මෙය නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයට බල පෑ ප්‍රධාන කරුණකි. සිය සන්නිවේදන කාර්යයේ දී ග්‍රාහකයා තුළ වැඩි පෙළඹවීමක් - ආකර්ශනයක් ඇති කිරීමටත්, සන්නිවේදන සම්බන්ධතාව

වඩාත් ප්‍රියජනක එකක් බවට පත් කිරීමත්, සන්නිවේදකයාගේ අපේක්ෂාව බවට පත් විය. මහජනයා තුළ පවතින දැනුමත්, ආකල්ප හා වර්ගාවන් වෙනස් කිරීමට නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයට ඇති හැකියාව විශිෂ්ට ය. එය සමාජ සාර ධර්ම සංරක්ෂණය සඳහා ද, විනෝදාස්වාදය අර්ථාන්විත කිරීම සඳහා ද සමාජානුයෝජනය සඳහා ද විශාල සහායක් ලබා දේ. වර්තමානයේ ද භාවිත වන පරිදි සමාජ විද්‍යාවන්ගේ සිට ව්‍යවහාරික විද්‍යාවන් දක්වා නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය භාවිත වන බව පෙනේ. නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයේ වඩාත් ම සුවිශේෂ ප්‍රතිඵලය නම් සමාජයට කලා අංග දායක වීම ය. විවිධ සාහිත්‍ය නිර්මාණ, චිත්‍ර, මූර්ති, ගායනා, නාට්‍ය ආදිය ද තාක්ෂණය භාවිතයෙන් කෙරෙන ඡායාරූප, ගුවන් විදුලි නාට්‍ය, සංගීත සංදර්ශන, චිත්‍රපට හා රූපවාහිනී නිර්මාණ ආදිය නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයේ විශිෂ්ට ඵලයන් ය. නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය හා සමාජීය ව්‍යුහයන් අතර ඇති සම්බන්ධය ද කැපී පෙනෙන්නකි. ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගයේ සිට වර්තමානය දක්වා සමාජ විකාශය තුළ නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයේ පරිණාමය විමසා බලන විට, ඒ ඒ යුගයන්හි විශේෂතා හඳුනා ගත හැකි ය. සමාජයෙන් සන්නිවේදනයටත්, සන්නිවේදනයෙන් සමාජයටත් අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් ඉමහත් ලෙස බලපෑම් සිදු ව ඇති බව ඒ අනුව පෙනේ. වැඩිවසම්වාදය, සමාජවාදය ආදී සංකල්ප නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය සමග සම්බන්ධ වන්නේ ඒ අනුව ය. සමාජීය විද්‍යාවන් තුළ ඇති වූ එම සංකල්ප මෙන් ම කලාව තුළ ඇති වූ විවිධ සංවර්ධනයන් ද නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය සමග බැඳී පවතී. සමාජීය වශයෙන් නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය ව්‍යවහාරයට ලක් වූ ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍රයන් නම්, ජන ශ්‍රැති හා ජන කලාවන් ය. ජනකතා, ජනකවි හා ගායනා, යාතු කර්ම, බලි, තොවිල්, ආදී විවිධාකාර වූ ජන කලාවන් බිහි වූයේ නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය භාවිතයෙනි. එසේ ම වර්තමානය වන විට නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය අධ්‍යයනය කිරීමට යොදා ගත හැකි හොඳ ම මූලාශ්‍රය වන්නේ ද එම ජන කලාවන් ය.

විෂය කරුණු පැහැදිලි කර ගැනීමට අත්වැලක්

1. නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය හැඳින්වීම

- ඃ සෘජු ප්‍රකාශයක් ලෙසත්, නිර්මාණශීලී ප්‍රකාශයක් ලෙසත් සන්නිවේදනය යොදා ගත හැකි බව
- ඃ නිර්මාණශීලී ව අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම හා නිර්මාණශීලී ව ග්‍රහණය කර ගැනීම යන ක්‍රියාවලීන් දෙකින් නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය ක්‍රියාත්මක වන බව
- ඃ නිර්මාණය පුද්ගල බද්ධ වන අතර, එය ග්‍රහණය කිරීම ද පුද්ගල බද්ධ වන බව
- ඃ ජනයාගේ ඵදිනෙදා පෞද්ගලික ජීවිතය මෙන් ම සමාජීය ජීවිතය පවත්වා ගෙන යාම සඳහා ද නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය අත්‍යවශ්‍ය වන බව
- ඃ නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයේ විශිෂ්ට ඵලයක් ලෙස විවිධ ජනශ්‍රැති හා ජනකලාවන් බිහි වූ බව
- ඃ ජනයා විසින් සමාජ ප්‍රවේශයන් විවරණය කරන ආකාරය හා සමාජය කෙරෙහි ඔවුන් දක්වන ආකල්පය ද ජනශ්‍රැති හා ජනකලාවන් තුළ නිර්මාණාත්මක ව ඉදිරිපත් වන බව
- ඃ වර්තමාන විවිධ කලා නිර්මාණ හා තාක්ෂණික කලා ජන කලාවන් පදනම් කර ගෙන නිර්මාණශීලී නිර්මාණය කර ඇති බව
- ඃ ඒ ඒ රටවල සංස්කෘතිය, සම්මතයන්, ආගම් හා විශ්වාස ආදිය ඒ ඒ රටවල නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය තුළ නිරූපණය වන බව
- ඃ සමහර නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදන නිර්මාණයන් විශ්ව ව්‍යාප්ත ව පවත්නා අතර, තවත් සමහර ඒවා ජාතික වශයෙන් හා ප්‍රාදේශීය වශයෙන් පවත්නා බව
- ඃ සමාජ ප්‍රගමණය ද සමග නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය අපූර්වත්වයෙන් යුක්ත ව සංවර්ධනය වන බව

2. නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදන මූලාශ්‍ර අධ්‍යයනය

- ඃ නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය කෙසේ බිහි වී සංවර්ධනය වූයේ ද යන්න හඳුනා ගත හැක්කේ, එහි මූලාශ්‍ර අධ්‍යයනය කිරීමෙන් බව
- ඃ සමාජය සතු උරුමයන් ලෙස සැලකෙන විවිධාකාර වූ නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයන් මූලාශ්‍ර ලෙස දැක්විය හැකි බව
- ඃ මූලාශ්‍ර අධ්‍යයනය යන්නෙන් අදහස් වන්නේ ඒ ඒ නිර්මාණයන් බිහි වීම, භාවිතය හා පැවැත්ම ද වෙනස්වීම්වලට භාජනය වීම් ද පිළිබඳ ව අධ්‍යයනය කිරීම බව
- ඃ නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදන මූලාශ්‍ර අධ්‍යයනය කිරීමෙන් ඒවා සමාජය සමග බැඳී ඇති ආකාරය හඳුනා ගත හැකි බව

3. නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය වර්ගීකරණය

- නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයේ ස්වරූපය හා එහි උත්පාදනය අනුව එය වර්ග කළ හැකි බව
- නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයේ උත්පාදනය අනුව එය සම්ප්‍රදායික හා නවීන වශයෙන් වර්ග දෙකකට වෙන් කළ හැකි බව
- සම්ප්‍රදායික නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයට ජනශ්‍රැති, ජනකලා, ජන වහර, සාහිත්‍යය, සංඥා , ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පය, විවිධ ආචාර සමාචාර ක්‍රම, සිරිත් විරිත් ආදී වශයෙන් ජනයා විසින් දිගු කලක් පවත්වා ගෙන එන හා ඔවුන්ගේ ඵදිනෙදා ජීවිතය සමග බද්ධ වී ඇති විවිධ නිර්මාණ ස්වරූපයන් අයත් වන බව
- නවීන නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයට අයත් වන්නේ නව විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික මෙවලම් හා ක්‍රමෝපායයන් ආධාරයෙන් කරනු ලබන සන්නිවේදන කාර්යයන් බව
- නවීන නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයට බහුජන මාධ්‍ය නිර්මාණයන් ද නව මාධ්‍ය නිර්මාණයන් ද අයත් වන බව

4. නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදන ගවේෂණ

- නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදන ගවේෂණය සමාජීය විද්‍යාත්මක පර්යේෂණාත්මක කාර්යයක් බව
- නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදන ගවේෂකයාට සමාජීය විද්‍යා පර්යේෂණ නිපුණතා තිබිය යුතු බව
- නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදන ගවේෂණයේ දී එහි උත්පත්තිය, එහි පැවැත්ම හා එහි සමාජීය අනුබද්ධතාව ද, එහි සංයුතිය ද එහි නිර්මාණාත්මක රටාවන්හි සම්බන්ධතාවන් ද සමාජීය නිරූපණය ද අනාවරණය කර ගත හැකි බව
- නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදන ගවේෂණයේ දී එය නිසි ලෙස සැලසුම් කිරීමත්, නිසි ලෙස වාර්තා කිරීමත්, සැලසුම් සහගත ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමත් අත්‍යවශ්‍ය බව
- නව නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදන ප්‍රවේශයන් හඳුනා ගැනීම සඳහා සන්නිවේදන ගවේෂණ ප්‍රයෝජනවත් වන බව

ඒකකය: 11 නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය (කාලච්ඡේද 50 යි.) නිපුණතාව: 11.0 නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයේ ස්වභාවය, න්‍යාය හා භාවිත ස්වරූපය පදනම් කර ගෙන ජනශ්‍රැති හා ප්‍රකාශන විධි විමර්ශනය කරයි. නිපුණතා මට්ටම: 11.2 නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයේ ස්වභාවය, මූලාශ්‍ර වර්ග හා ගවේෂණ ක්‍රම විමර්ශනය කරයි.

කාලච්ඡේද ගණන 10 යි.

විෂය අන්තර්ගතය: නිර්මාණකරණය (න්‍යාය හා භාවිතය)

1. නිර්මාණාත්මක චින්තනය හා නිරීක්ෂණය
2. නිර්මාණාත්මක රචනය
3. නිර්මාණශීලී රූපණය හා කථනය
4. නිර්මාණශීලී කියවීම
5. නිර්මාණශීලී චිත්‍ර, ඡායාරූප හා ග්‍රැෆික්

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් එල

1. චින්තනයෙහි නිර්මාණාත්මක ස්වරූපය විමර්ශනය කරයි.
2. නිර්මාණාත්මක නිරීක්ෂණය පිළිබඳ අත්දැකීම් ප්‍රකාශ කරයි.
3. නිර්මාණාත්මක රචනයෙහි විශේෂතා හා ස්වභාවය තුළනාත්මක ව දක්වයි.
4. නිර්මාණශීලී චිත්‍ර, ඡායාරූප හා ග්‍රැෆික් කලාවන්හි ස්වභාවය තුළනාත්මක ව දක්වයි.
5. නිර්මාණශීලී රචනයෙහි, රූපණයෙහි, කථනයෙහි හා කියවීමෙහි අත්දැකීම් විග්‍රහ කරයි.

හැඳින්වීම

නිර්මාණකරණය යනු අපූර්ව දෙයකි. ඒ මගින් මානව සමාජයට ඉදිරිපත් වන්නේ පෙර නො වූ විරූ දෙයකි. එහෙත් එය සියුම් ව විග්‍රහ කර බැලූ විට පෙනෙන්නේ සෑම නිර්මාණයක් ම තුළ ඇත්තේ සැබෑ ලෝකයේ අනුරූපයක් බවයි. එය හුදු සත්‍යයක් ම නොවන අතර හුදු අසත්‍යයක් ද නො වේ. ඒ නිසා නිර්මාණකරණය මගින් මානවයාගේ ජීවිතය ම නැවත විවරණය කරන බව පෙනේ. මිනිසා හා වෙනත් සතුන් විසින් නිර්මාණකරණයෙහි යෙදීමේ සමානකම් මෙන් ම අසමානකම් ද තිබේ. නිවාස තැනීම සත්ත්ව ලෝකයේ අපූරු කාර්යකි. කුරුල්ලෝ විවිධ හැඩයේ කුඩු තනති. එයින් වඩු කුරුල්ලු කුඩුව ලොව අපූර්වතම නිර්මාණයකි. වේයෝ තුඹස් බඳිති. මී මැස්සෝ හා බඹර මැස්සෝ ඉතා නිවැරදි ව ජ්‍යාමිතික හැඩ තල යොදා ගනිමින් වද බඳිති. රත්කුඹුල් මැස්සෝ මැටියෙන් ඉතා කුඩා නිවාස තනති. මේවා කොතරම් අපූරු නිර්මාණද? එහෙත් සැලැස්ම එක ය. මිනිසාගේ නිර්මාණශීලී හැකියාව එයට වඩා වෙනස් ය. තම නිර්මාණ එකකට වඩා එකක් වෙනස් වන ලෙස - අසමාන වන ලෙස - අපූර්ව ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමේ හැකියාව මිනිසාට තිබේ. එසේ ම එම නිර්මාණ සඳහා න්‍යායයන් ගොඩ නංවා ගැනීමටත්, ඒවා විවිධ ආකාරයෙන් භාවිත කිරීමටත් මිනිසා පුරුදු ව සිටියි. ඒ නිසා මිනිසා ගේ නිර්මාණාත්මක ව්‍යවහාරය වඩාත් උසස් හා විශිෂ්ට එකක් වේ.

නිර්මාණාත්මක චින්තනයෙහි පදනම වන්නේ මිනිසා තුළ පවත්නා ප්‍රතිභාවය. පරිකල්පනයයි. ඒ නිසා ලෝකය අපූර්වත්වයෙන් දැකීමට ඔවුනට හැකියාව ලැබේ. එහෙත් ප්‍රතිභාව හා පරිකල්පනය සමග වාසනා ගුණය නිර්මාණකරුවකුට අවශ්‍ය බව පිළි ගැනීමයි. එවැනි වාසනා ගුණයක් ඇති කෙනෙකු නිරන්තරයෙන් තමන්ගේ ප්‍රතිභාව අභ්‍යාසයෙහි යෙදීමෙන් නිර්මාණ බිහි වේ. මෙයින් පෙනෙන්නේ ලොව සියල්ලන්ට ම නිර්මාණකරුවන් වීමට නොහැකි බවයි. ලොව ලක්ෂ - කෝටි ගණන් ජීවත් වූ හා ජීවත් වන බව සත්‍ය වුවත්, නිර්මාණකරණයෙහි යෙදෙන්නේ එයින් අතළොස්සකි. එම අතළොස්ස විසින් නිර්මාණය කරන ලද නිර්මාණ ලක්ෂ - කෝටි ගණන් ජනයා පරිහරණය කරති. ජන කලාවන් හෝ නවීන කලාවන් වුව ද එසේ ම ය. එහෙත් ජන කලාවන් සම්බන්ධයෙන් පවත්නා සුවිශේෂය නම් එහි නිශ්චිත නිර්මාණකරුවකු නොමැති වීමයි. කිසියම් අවස්ථාවක කිසියම් කෙනෙකු හෝ පිරිසක් විසින් කරන ලද මුල් නිර්මාණය වෙනත් අය විසින් තම අභිමතය පරිදි වෙනස් කරමින් හා අළුත් අලුත් දේ එක් කරමින් භාවිත කරනු දකින්නට ලැබේ. එසේ ම එය විවිධ වෙනස්වීම්වලට භාජනය වෙමින් අඛණ්ඩ ව සමාජය තුළ පවතී. මෙහි දී එක ම නිර්මාණ මූලාශ්‍රය එක් එක් ප්‍රදේශවල වෙනස් වෙනස් ආකාරයෙන් පවතින බව පෙනේ.

නිර්මාණකරණයේ දී බහුලව ම යොදා ගන්නා උපකරණය නම් භාෂාවයි. එයට හේතුව ජනයාගේ සන්නිවේදන මෙවලම භාෂාව වීමයි. ඒ අනුව කථනය, රචනය, කියවීම හා රූපණය යනුවෙන් නිර්මාණාත්මක ස්වරූපයන් හතරක් දක්විය හැකිය. මේ සඳහා භාෂාව පිළිබඳ සුවිශේෂ නිපුණතාවක් අවශ්‍ය වේ. පුද්ගලයා තුළ පවත්නා පරිකල්පන ශක්තිය යොදා ගනිමින් සතක අභ්‍යාසයෙහි යෙදෙමින් නිර්මාණකරණයෙහි යෙදිය හැකි වේ. කථනය, රචනය, කියවීම හා රූපණය යන ස්වරූපයන් හතර ම පුද්ගලයාගේ නිර්මාණශීලී ශක්තියකි. එය පුද්ගලයා විසින් සමාජය තුළ තනි ව ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. එසේ ම බහුජන මාධ්‍යයේ දී හා නව මාධ්‍යයන්හි දී ද මෙම ස්වරූපයන් හතර අපූර්වව භාවිත කරයි. එසේ ම චිත්‍ර නිර්මාණය ද බොහෝ පැරණි නිර්මාණාත්මක ස්වරූපයකි.

නව තාක්ෂණයේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් භාෂාව නිර්මාණාත්මක ව යොදා ගැනීමෙන් ඔබ්බට ගොස් විවිධ වෙනත් ස්වරූපයන් ද යොදා ගනී. ඡායාරූප හා ග්‍රැෆික් කලාවන් මෙහි දී ප්‍රමුඛ වේ. තාක්ෂණ මෙවලම් හා තාක්ෂණ ක්‍රියාවලීන් මගින් පෙර නො වූ විරූ ආකාරයේ නිර්මාණ බිහි වේ. ඒ අනුව ඒ ඒ සියලු නිර්මාණ ස්වරූපයන්ට අදාළ නිර්මාණාත්මක න්‍යායයන් ගොඩ නංවා ගැනීමට ද මානව සමාජය සමත් ව සිටී. ලේඛන කලාව, නිවේදන ශිල්පය, කථන හා කියවීම් කලාවන්, ඡායාරූප ශිල්පය හා ග්‍රැෆික් ශිල්පය මේ ආකාරයෙන් වෙන් වෙන් වූ නිර්මාණාත්මක න්‍යායයන් භාවිත කරනු ලබයි. එහි තේරුම නම් එක් නිර්මාණාත්මක ස්වරූපයක් සඳහා යොදා ගන්නා න්‍යායයක් තවත් නිර්මාණාත්මක ස්වරූපයක් සඳහා යොදා ගත නොහැකි වන බවයි.

විෂය කරුණු පැහැදිලි කර ගැනීමට අත්වැලක්

1. නිර්මාණාත්මක චින්තනය හා නිරීක්ෂණය

- ඃ නිර්මාණාත්මක චින්තනය යනු ලෝකය අපූර්ව ලෙස දැකීමටත්, මානව සම්බන්ධතා හා පාරිසරික ක්‍රියාවලිය අපූර්ව ලෙස ප්‍රති නිර්මාණය කිරීමටත් යොදා ගන්නා මානසික ශක්තිය බව
- ඃ තමා ජීවත් වන ලෝකය විවිධාකාරයෙන් නිරීක්ෂණය කිරීමට ඇති හැකියාව නිර්මාණාත්මක චින්තනයේ පදනම බව
- ඃ සැමට හැම දා ම පෙනෙන - දකින - දැනෙන දේ අපූර්වත්වයෙන් යුතු ව ඉදිරිපත් කිරීමට හැකියාව ඇත්තේ ලෝකයේ සුළු පිරිසකට පමණක් බව
- ඃ පුද්ගලයකු සතු පරිකල්පන ශක්තිය නිර්මාණාත්මක චින්තනයේ උපරිම පැතිකඩක් වන බව
- ඃ නිර්මාණශීලී පුද්ගලයකු විසින් ලෝකය නිරීක්ෂණය කළ යුත්තේ හා පරිකල්පනය කළ යුත්තේ මානව හිතවාදී ව වන බව

2. නිර්මාණාත්මක රචනය

- ඃ යම් භාෂාවක් විශිෂ්ට ලෙස හැසිරවීමේ හැකියාව නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයේ පදනම බව
- ඃ නිර්මාණාත්මක රචනය පිළිබඳ කුසලතාව මූලික සාක්ෂරතාවේ ප්‍රතිඵලයක් බව
- ඃ විවිධ නිර්මාණාත්මක ආකෘතීන් අනුව නිර්මාණාත්මක රචනය කරන්නට සිදු වන බව

තවකතා - කෙටිකතා - පද්‍ය - වේදිකා නාට්‍ය පෙළ - ගුවන් විදුලි නාට්‍ය පිටපත්, ගීත.....

- ඃ නිර්මාණාත්මක ව ලිවීමේ හැකියාව සංවර්ධනය කර ගත් කෙනෙකුට ඒ ඒ ආකෘතීන්ගේ රීතීන්ට අනුව ලියන්නට සිදු වන බව
- ඃ ඒ ඒ නිර්මාණාත්මක ආකෘතීන්ට අදාළ නිර්මාණාත්මක රීතීන් පවත්නා බව

3. නිර්මාණශීලී රූපණය හා කථනය

- ඃ සම්ප්‍රදායික මෙන් ම නවීන නිර්මාණාත්මක කලාවන් තුළ විවිධ ආකෘතීන්ට අනුව නිර්මාණශීලී රූපණය හා කථනය යොදා ගන්නා බව
- ඃ ලිවීමේ හා කියවීමේ හැකියාව නොමැති වුවද නිර්මාණශීලී ව රූපණය හා කථනය කළ හැකි බව
- ඃ රූපණයෙහි විවිධ සම්ප්‍රදායයන් තිබෙන බව

තාත්වික - ශෛලිගත - අර්ධ ශෛලිගත - විකාර රූපී - අනුභූතිරූපී ආදී වශයෙන්

- ඃ රූපණයට අයත් වන අභිනයන් හතර සන්නිවේදන දෘෂ්ඨි කෝණයෙන් ද, නිර්මාණාත්මක දෘෂ්ඨි

කෝණයෙන් ද විග්‍රහ කළ හැකි බව

ආංගික අභිනය (ශරීරයේ අංගයන් යොදා ගනිමින් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම)
සාත්වික අභිනය (මුහුණේ නිරූපණයන් යොදා ගනිමින් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම)
ආභාර්ය අභිනය (වස්ත්‍රාභරණ යොදා ගනිමින් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම)
වාචික අභිනය (කථා හඬ හා භාෂාව යොදා ගනිමින් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම)

- ඃ කථනය අයත් වන්නේ වාචික අභිනයට වන අතර, එය වාචික හා අවාචික සන්නිවේදනයට ද අයත් බව
- ඃ ඉඟි හා ඉරියව්‍වු ආදිය ආංගික අභිනයට අයත් වන අතර, එය අවාචික සන්නිවේදනයට ද අයත් බව
- ඃ මුහුණේ ඉඟි, ඇස් හා මුඛ ඇතුළු මුහුණට අයත් අංගයන් මගින් අදහස් ප්‍රකාශය සාත්වික අභිනයට අයත් වන අතර, එය අවාචික සන්නිවේදනයේ කාය භාෂාවට ද අයත් බව
- ඃ පුද්ගලයකුගේ ඇඳුම් පැළඳුම් මගින් අදහස් ප්‍රකාශ වන ආකාරය ආභාර්ය අභිනයට අයත් වන අතර, එය අවාචික සන්නිවේදනයේ කාය භාෂාවට ද අයත් වන බව
- ඃ ඉහත සඳහන් අභිනයන් භාවිත කිරීමේ දී නිර්මාණාත්මක කාර්යයක් ද එයට එක් වන බව
- ඃ නිර්මාණශීලී කථනය වාචික අභිනයෙන් බැහැර ව විවිධ මාධ්‍යයන්ට හා ආකෘතීන්ට ද අවස්ථාවන්ට ද අනුරූපී ව යොදා ගත හැකි බව
- ඃ නිර්මාණශීලී කථනය වර්තමානයේ දී පුද්ගලයකුට අත්‍යවශ්‍ය කුසලතාවක් බව
- ඃ රූපණයේ හා කථනයේ සංඥාර්ථ සමාජ සංස්කෘතික සංදර්භය අනුව වෙනස් වන බව

ජනවහර - උප සංස්කෘතීන් - කලාපීය විශේෂතා -
වෘත්තීන් - කාර්යයන් - සමාජ සම්බන්ධතා

- ඃ නිර්මාණශීලී රූපණය මෙන් ම කථනය ද මානව සමාජයේ සන්නිවේදන අවශ්‍යතා සපුරා ලන බව

4. නිර්මාණශීලී කියවීම

- ඃ කියවීම යනු සාමාන්‍යයෙන් මුද්‍රිත මාධ්‍ය හෝ ලේඛනය සමග සම්බන්ධ වන නමුත් මෙහි දී කියවීම යන්නෙන් අර්ථ ගන්වන්නේ ඕනෑ ම මාධ්‍යයක් මගින් ලැබෙන සංදේශ නිර්මාණශීලී ව ග්‍රහණය කර ගැනීම බව

පොත් කියවීම - පුවත්පත් කියවීම - සඟරා කියවීම - රූපවාහිනිය කියවීම
අන්තර්ජාලය කියවීම - චිත්‍රපට කියවීම - ඡායාරූපයක් කියවීම - ගීතයක් කියවීම

- ඃ නිර්මාණශීලී කියවීම සඳහා ඒ ඒ මාධ්‍ය පිළිබඳ මනා භාවිතයක් කෙනෙකු තුළ තිබිය යුතු බව
- ඃ විවිධ මාධ්‍ය සංදේශ නිර්මාණශීලී ව කියවීම මගින් ඒ ඒ සංදේශයන්හි මතුපිටින් දකින අර්ථයට වඩා වැඩිමනත් දෙයක් අවබෝධ කර ගන්නට හැකියාව ලැබෙන බව
- ඃ නිර්මාණශීලී කියවීම පුද්ගලයාගේ අනුභූතීන් සමග සම්බන්ධ වන බව
- ඃ නිර්මාණශීලී කියවීමේ දී ශිල්පීය විවිධතා තිබෙන බව
- ඃ නිර්මාණශීලී කියවීම සඳහා මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව අවශ්‍ය වන අතර එය සෑම කෙනෙකු විසින් ම සංවර්ධනය කර ගත යුතු බව

5. නිර්මාණාත්මක චිත්‍ර, ඡායාරූප හා ග්‍රැෆික්

- ඃ නිර්මාණශීලී ලෙස අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා චිත්‍ර, ඡායාරූප හා ග්‍රැෆික් යොදා ගන්නා බව
- ඃ චිත්‍ර මගින් අදහස් දැක්වීමට නිර්මාණශීලී කලාව තුළ ඉතා දිගු ඉතිහාසයක් ඇති බව
- ඃ ඡායාරූප හා ග්‍රැෆික් මගින් නිර්මාණශීලී ව අදහස් දැක්වීම නව විද්‍යුත් තාක්ෂණය සම්ප්‍රදායික චිත්‍ර කලාව හා එක් වීමක් බව
- ඃ චිත්‍ර - ඡායාරූප හා ග්‍රැෆික් කලාවන් සම්බන්ධයෙන් වෙන් වෙන් ව නිර්මාණාත්මක න්‍යායයන් ගොඩ නංවා ඇති බව
- ඃ වර්තමානයේ දී චිත්‍ර - ඡායාරූප හා ග්‍රැෆික් නිර්මාණ වෙන් වෙන් ව ද, වෙනත් නිර්මාණශීලී ස්වරූපයන් සමග එක් ව ද යොදා ගන්නා බව
- ඃ චිත්‍ර - ඡායාරූප හා ග්‍රැෆික් නිර්මාණ දෘශ්‍ය කලාවන්ට අයත් වන බව

- ‡ චිත්‍ර නිර්මාණය කිරීමේ හැකියාව බොහෝ විට සහජ කුසලතාවක් ලෙස ගැනෙන අතර, ඡායාරූප හා ග්‍රැෆික් නිර්මාණ කුසලතාව පුහුණු වූ නිර්මාණශීලී කුසලතාවක් ලෙස ගැනෙන බව
- ‡ කෙසේ වුවත් චිත්‍ර - ඡායාරූප - ග්‍රැෆික් නිර්මාණ සඳහා පුද්ගලයාගේ නිර්මාණශීලී කුසලතාව අතිශයින් අවශ්‍ය බව
- ‡ නිර්මාණාත්මක චිත්‍ර - ඡායාරූප - ග්‍රැෆික් නිර්මාණ රස විඳීම සඳහා ග්‍රාහකයාට ද විශේෂ භාවිතයක් තිබිය යුතු බව

ඒකකය: 11 නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය (කාලච්ඡේද 50 යි.)

නිපුණතාව: 11.0 නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයේ ස්වභාවය, න්‍යාය හා භාවිත ස්වරූපය පදනම් කර ගෙන ජනශ්‍රැති හා ප්‍රකාශන විධි විමර්ශනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම: 11.3 නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයට යොදා ගත හැකි විවිධ ජනශ්‍රැති පිළිබඳ නිපුණතා ප්‍රකට කරයි.

කාලච්ඡේද 15 යි.

විෂය අන්තර්ගතය: **නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය හා ජනශ්‍රැති අධ්‍යයනය**

1. ජනකතා
2. ජන ගී
3. ජන ආගම්, ඇදහිලි හා විශ්වාස
4. ජන ක්‍රීඩා
5. ජන රංග
6. යාතු කර්ම
7. ජන රංග
8. ප්‍රස්ථාව පිරුළු
9. තේරවිලි
10. ජන වෙදකම්

අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල

1. ජනශ්‍රැතිවල අන්‍යාය ලක්ෂණ තුලනාත්මක ව විග්‍රහ කරයි.
2. ජනශ්‍රැතිවල නිර්මාණාත්මක පසුබිම හා එහි නිර්මාණශීලී ප්‍රකාශන රටාවන් ඉදිරිපත් කරයි.
3. නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදන ස්වරූපයක් ලෙස ද, මූලාශ්‍රයක් ලෙස ද ජනශ්‍රැති යොදා ගත හැකි ආකාරය අත්හදා බලයි.
4. සමාජීය හද ගැස්මේ අංගයක් ලෙස ජනශ්‍රැතිවලට හිමි ස්ථානය විග්‍රහ කරයි.

හැඳින්වීම

ජනශ්‍රැතිය යනු ඕනෑම සමාජයකට උරුම වූ හා එම සමාජයේ අන්‍යාය ලක්ෂණ සහිත වූ සංස්කෘතික අංගයකි. ඒ පිළිබඳ විග්‍රහයන්ට අනුව ජනශ්‍රැතිය යනු මුළු පරම්පරාවෙන් පැවතෙන සංස්කෘතික අංගයකි. මේ සම්බන්ධයෙන් ඉතා හොඳ විග්‍රහයක් කරන ශ්‍රී ලාංකීය අග්‍රගණ්‍ය විද්වතකු වූ ආචාර්ය ආනන්ද කේ. කුමාරස්වාමි මහතා විසින් මෙසේ දක්වා ඇත.

"ඓතිහාසික පරීක්ෂණවලට ලක් වූ යුගවලට පෙර සිට පොතීන් පතීන් නොව මුළු පරම්පරාවෙන් සහ මනුෂ්‍ය වර්ගාවෙන් පැවත එන පුරාවෘත්ත, සුරංගනා කතා, කවි කතා, කෙළි සෙල්ලම් සහ ඒ ආශ්‍රිත භාණ්ඩ ආදිය වූ පරිපූර්ණ - අඛණ්ඩ සංස්කෘතික සම්බන්ධතාව ජනශ්‍රැතියයි."

මේ ආකාරයෙන් බැලූ විට ජන කතා, ජන කවි, ජන ඇදහිලි, ජන නාට්‍ය, ජන ආගම්, තේරවිලි හා ප්‍රස්ථාව පිරුළු, උපමා කතා ආදී බොහෝ අංග ජනශ්‍රැතියට අයත් වේ. ඒවා සියල්ල මානව සමාජය විසින් ම නිර්මාණය කර පවත්වා ගෙන යන සංස්කෘතික අංගයන් ය. යම් සංස්කෘතියක ස්වභාවය අධ්‍යයන කිරීම යනු එම සමාජයට අයත් ජනශ්‍රැතිය අධ්‍යයනය කිරීමයි. තවත් අතකින් කිවහොත් යම් සමාජයක් අධ්‍යයනය කිරීමට අවශ්‍ය වන්නේ නම් එහි ජනශ්‍රැතිය අධ්‍යයනය කළ යුතු බව දැක්විය හැකි ය.

ජනශ්‍රැතිය තුළ වඩාත් ප්‍රමුඛ වන්නේ කුමන ප්‍රකාශන ස්වරූපයදැයි කිව නොහැකි තරමට, ඒ සියල්ල සමාජය සමග සහ එහි සාමාජිකයන්ගේ ඵලදායී ජීවිතය සමග බද්ධ වී ඇත. මානව සමාජයේ ඒ ඒ පුද්ගලයන් විසින් තමන්ගේ ජීවිතයේ සෑම අවස්ථාවක දී ම වාගේ දැනුවත් ව හෝ නොදැනුවත් ජනශ්‍රැතිය සමග බද්ධ ව කටයුතු කරන බව පෙනේ. පුද්ගල පැවැත්ම ද, පවුලේ පැවැත්ම ද සමාජීය පැවැත්ම ද සක්‍රීය ව පවත්වා ගෙන යාම සඳහා ජනශ්‍රැතිය නිරන්තර ව සම්බන්ධ වේ. කෙනෙකුගේ උපතේ සිට මරණය දක්වා ම ද, මරණින් පසු ව ද ජනශ්‍රැතිය අවස්ථානුකූල ව සම්බන්ධ වේ.

ජනශ්‍රැතියේ පවත්නා සුවිශේෂය නම් එයට නිශ්චිත නිර්මාණකරුවකු නොමැති වීමයි. කිසියම් නිර්මාණාත්මක මූලාශ්‍රයක් කට වහරින් වැඩි දියුණු කරමින් මුඛ පරම්පරාගත ව පැවතීම ජනශ්‍රැතියේ ලක්ෂණයයි. ඒ අනුව එක ම නිර්මාණාත්මක මූලාශ්‍රයක් එක් එක් රටවල පමණක් නොව එක ම රටක විවිධ ප්‍රදේශවල ද වෙනස් ආකාරයෙන් වැඩෙන්නට පුළුවන. ඒ නිසා ඒ ඒ රටවල දී වෙන් වෙන් අනන්‍ය ලක්ෂණ සහිත ව ජනශ්‍රැතියේ අංග වර්ධනය වේ. ජනශ්‍රැතිය වැඩෙන්නේ ජනයා ආශ්‍රිත ව නිසා ජනයාගේ එදිනෙදා ජීවිතය සමග සැම විට ම ජනශ්‍රැතියේ විවිධ අංග සම්බන්ධ වේ.

ජනශ්‍රැතිය තුළ පවතින්නේ සත්‍යය හෝ සත්‍යයේ නිරූපණයක් හෝ මිථ්‍යාව හෝ විය හැකි ය. එහෙත් එය බැහැර කිරීමට ජනයා කැමති නොවේ. මෙම අනුබද්ධතාව නිසා ජනශ්‍රැතියේ බොහෝ ලක්ෂණ නූතන නව නිර්මාණයන්හි දී ද යොදා ගන්නා බව පෙනේ. උදාහරණයක් වශයෙන් ජනයා පොළඹවා ගැනීමේ අභිලාෂයෙන් යොදා ගන්නා දූන්විම්කරණයේ දී ජනශ්‍රැතිය සියුම් ලෙස යොදා ගැනේ. විවිධාකාරයේ නව නිර්මාණ ලොවට බිහි වුවත් ජනශ්‍රැතිය ඒ සෑම නිර්මාණයක් තුළ ම සැඟ වී තිබෙනු දකින්නට ලැබේ. එයට හේතුව නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයේ දී ජනශ්‍රැතිය ප්‍රබල අංගයක් වීමයි.

විෂය කරුණු පැහැදිලි කර ගැනීමට අත්වැලක්

1. ජනකතා

- කිසියම් පුරාණෝක්තියකින් බිහි වී කට වහරින් වැඩි ආ කතාංගයක් ලෙස දැක්විය හැකි බව
- මූල - මැද - අග නිසි ලෙස ගැලපූ කතා අන්තර්ගතයකින් යුක්ත බව
- විවිධ අරමුණු හා මූලාශ්‍ර අනුව ජනකතා බිහි වී ඇති බව
- සත්‍ය හෝ ව්‍යාජ හෝ මිථ්‍යා මූලාශ්‍ර මත ජනකතා බිහි වී ඇති බව
- ජනකතා මගින් සමාජීය අධ්‍යාපන කාර්යයක් සිදු වන බව
- විවිධ ස්වරූපයේ ජනකතා තිබෙන බව

ජාතක කතා - යක්ෂ කතා - දේව කතා - සුරංගනා කතා - සත්ත්ව කතා - අවතාර කතා විකට කතා - උපමා කතා - චිර කතා ආදී වශයෙන්

- වැඩිහිටියන් විසින් දරුවන්ට ජනකතා කියා දීම මගින් පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට ජනකතා කලාව පවත්වා ගෙන යන බව
- ජනකතා ඉතා ආශ්වාදජනක වන අතර, ඒවා කථනය හා රූපණය සමග ද යොදා ගත හැකි බව
- ජනකතා තුළ ගැමි ජනයා සතු විවිධ විශ්වාසයන්, ඇදහිලි, සාර ධර්ම, සිරිත් විරිත් ආදිය ඇතුළත් වන බව
- ජනකතා තුළ භාසය, උපහාසය, හා විනෝදය මෙන් ම ක්‍රාසය ද, ප්‍රේමය ද ආදී වශයෙන් විවිධ රසයන් පවත්නා බව
- මකරා - බෝදිලිමා - ගරුඬා - ඇත්කඳ ලිහිණියා - ගුරුලා වැනි මිථ්‍යා සත්ත්ව චරිත ජනකතාවල ඇතුළත් බව
- රාමසිතා පෙම් පුවත - ඊසෝප්ගේ උපමා කතා - අන්දරේ - පංචතන්ත්‍රය - ගමරාල - මහදනමුත්තා ආදී විවිධ කතා ජනකතාවලින් ප්‍රකාශ වන බව

2. ජන ගී

- ජන ගී යන්න ජන කවි යනුවෙන් ද හැඳින්වෙන බව
- ජනයාගේ සෞන්දර්ය චිත්තනය ජන ගීවලින් මනාව නිරූපණය වන බව
- ජනයාගේ විවිධ කාර්යයන් හා අවස්ථාවන් සමග අනුබද්ධ ව ජන ගී බිහි වී ඇති බව
- ජන ගීවල ගායනා රටාවන් ද ඒ ඒ කාර්යයන් හා අවස්ථාවන් සමග අනුබද්ධ බව
- ලෝකයේ ජන ගීවල ස්වර රටා සීමාසහිත පරාසයක පවත්නා බව
- ජන ගී ගායනයන් ඒ ඒ අවස්ථාවල මානව ක්‍රියාකාරකම් හා පාරිසරික සම්බන්ධතා උද්දීපනය කරන බව
- ජන ගී ගායනා නාද රටා පසු කාලයේ දී විවිධ මාධ්‍ය කලා නිර්මාණ සමග මුසු වී ඇති බව

- ඡනගායනා රිද්මය ඒ ඒ සමාජයන්හි ඡනයාගේ හද ගැස්මේ රිද්මය බවට පත් ව ඇති බව
- විවිධ ස්වරූපයේ ඡන ගී හා ගායනා රටා ඇති බව

ගොයම් කවි - පතල් කවි - පැල් කවි - කරන්ත කවි - ක්‍රීඩා කවි -
සමයං කවි - තහංවි කවි - වන්තම් - ආදිය.....

- සෙත් කවි මෙන් ම වස් කවි ද ඡන ගී වලට ම අයත් වෙනස් ස්වරූපයන් දෙකක් වන බව
- වන්දනා ගමන් ආදියේ දී ද මළ ගෙවල්වල දී ද, මඟුල් ගෙවල්වල දී ද ඡන ගී ගැයෙන බව
- කුමන සංස්කෘතියක වුවත් ඡන ගී මගින් එම සංස්කෘතියේ රිද්මය නිරූපණය වන බව

3. ඡන ආගම්, ඇදහිලි හා විශ්වාස

- ඡනයා විසින් අදහන ආගම් ඡන ආගම් ලෙස ද, ඔවුන්ගේ විවිධ ඇදහිලි ඡන ඇදහිලි ලෙස ද, ඒවා සමග එක් වූ විවිධ විශ්වාසයන් ඡන විශ්වාස ලෙස ද දැක්විය හැකි බව
- ආගම්වලින් උගන්වන දේ සමග ඡනයාගේ විවිධ ඇදහිලි හා විශ්වාස එක් වී ඇති බව
- සමහර විට ආගම්වලින් බැහැර ව ඡනයාගේ ඇදහිලි හා විශ්වාසයන් පවත්නා බව
- ආගම්, ඇදහිලි හා විශ්වාස මගින් ඡනයාගේ සිතූම් පැතුම් හා වර්ශාවන් ඇතුළත් ව සමස්ත ජීවිතය ම හසුරුවන බව
- දෙව්වරු, ප්‍රේතයෝ හා භූතයෝ මෙන් ම යක්ෂයෝ ද යක්දෙස්සන් ද ඡන ඇදහිලි හා විශ්වාස අතර ඇති බව
- ඡන ආගම්වලට ඡන ඇදහිලි හා විශ්වාසවලින් බැහැර ව පැවතිය නොහැකි බව
- තමන්ට පාලනය කර ගත නොහැකි විවිධ ව්‍යසනයන් හා දුක් පීඩා සමග එක් ව ඡන ඇදහිලි හා විශ්වාස ඡනයා විසින් පවත්වා ගෙන යන බව
- ඡන ඇදහිලි හා විශ්වාස සැම විට ම යථාර්ථවාදී හෝ විද්‍යාත්මක හෝ නොවන නමුත්, සමාජ විද්‍යාත්මක යථාර්ථයකින් යුක්ත වන බව
- නැගෙනහිර රටවල ඇදහිලි හා විශ්වාස බහුල බව
- බටහිර රටවල ද සාපේක්ෂ ව ඇදහිලි හා විශ්වාස අඩු වුවත්, විවිධාකාර වූ ඇදහිලි හා විශ්වාස පවත්නා බව
- ඡන ආගම් - ඇදහිලි හා විශ්වාස අර්ථ කථනය කළ යුත්තේ ඡනයාගේ ම දෘෂ්ඨි කෝණයෙන් බව
- අධ්‍යාපනය සංවර්ධනය වීම නිසා ඡන ඇදහිලි හා විශ්වාසයන් වෙනස් වෙමින් පවත්නා නමුත්, ඡනයා විසින් තවමත් ඒවා පවත්වා ගෙන යන බව
- ඡන ආගම් විසින් ඡනයා හැඩ ගස්වන පරිදි ම ඡන ඇදහිලි හා විශ්වාසයන් ද තමන්ගේ ජීවිත පැවැත්මට අත්‍යවශ්‍ය බව ඡනයා විසින් සලකන බව
- සමහර විට ඡන ආගම්වලට වඩා ඡන ඇදහිලි හා විශ්වාස ඉස්මතු වී පවත්නා බව
- ඇස්වහ හා කටවහ යන්න ද ඡන විශ්වාසයන් මත පවත්නා බව

4. ඡන ක්‍රීඩා

- ඡනයාගේ ආර්ථික හා සමාජීය ජීවිතය සමග අනුබද්ධ ව ඡන ක්‍රීඩා බිහි වී ඇති බව
- ඡන ක්‍රීඩා මගින් ඒ ඒ සමාජයන්හි ඡනයාගේ ආර්ථික හා සමාජීය ජීවිතය නිරූපණය වන බව
- විනෝදය - විවේකය - සතුට සඳහා ඡන ක්‍රීඩා යොදා ගන්නා බව
- ඡන ක්‍රීඩා සමග ද ඇදහිලි - විශ්වාස - ඡන ගී - ඡන නැටුම් ආදිය සම්බන්ධ වන බව
- විශේෂයෙන් කෘෂිකාර්මික සමාජයන්හි කෘෂි කටයුතු සමග අනුබද්ධ ව ඡන ක්‍රීඩා ගොඩ නැංවී ඇති බව
- පිරිවැය අඩු - සාමූහික ව ක්‍රීඩා කළ හැකි - පිරිමින් සඳහා ශක්තිය වැඩියෙන් යොදන හා ගැහැණුන් සඳහා වඩාත් සුකොමල වූ ඡන ක්‍රීඩා ඇති බව
- ගෘහස්ථ හා එළිමහන් ඡන ක්‍රීඩා පවත්නා බව
- විවිධ විශේෂ උත්සව හා විශේෂ කාල සීමාවන් සමග සමහර ඡන ක්‍රීඩා පවතින බව
- ඡන ක්‍රීඩා ස්වභාව ධර්මය සමග බද්ධ වන අතර ම, විද්‍යාත්මක පදනමකින් ද යුක්ත වන බව
- ඡන ක්‍රීඩා උත්සව ආරම්භ වන්නේ දෙවියන් යැදීමෙන් බව

- ඡනසාගේ සාමූහික ජීවිතයට මෙන් ම ශාරීරික හා මානසික සෞඛ්‍යයට ද ජන ක්‍රීඩා හේතු වන බව
- බොහෝ ජන ක්‍රීඩාවල විනෝදය ජනනය කළ ද ආගමික හෝ අභිවාරාත්මක අර්ථ ද ඇතුළත් බව

5. ජන රංග

- ජන රංග කලාවන්ට පාරම්පරික ව දිගු ඉතිහාසයක් ඇති බව
- යම් කතා පුවතක් හෝ සිද්ධියක් හෝ සිද්ධි මාලාවක් හෝ ආශ්‍රයෙන් ජන රංගයන් බිහි වන බව
- ජන රංග කලාවන්හි ප්‍රාදේශීය හා සංස්කෘතික විවිධතා ඇති බව
- ජන රංග කලාවන් මගින් හුදු විනෝදාස්වාදය ඉක්මවා ගිය සමාජ සන්නිවේදනයක් සිදු වන බව
- බොහෝ ජන රංග කලා පසුකාලීන ව විදග්ධ නාට්‍ය කලාව කෙරෙහි බල පා ඇති බව
- ජනසාගේ විවිධ නිර්මාණයන් රංගනයන් ලෙසින් ඉදිරිපත් කිරීම ජන රංගයන්හි දී සිදු වන බව
- බොහෝ විට පුරාණෝක්ති / ජන කතා ආදිය ජන රංග සඳහා තේමා කර ගන්නා බව
- ජන රංග ඒ ඒ සංස්කෘතීන් විසින් විවිධාකාරයෙන් හැඩ ගස්වා ඇති බව
- ජන නැටුම් ජන රංගයන්හි එක් අංගයක් වන බව
- ජන නාට්‍ය මගින් ද ජනසා තමන්ගේ අදහස් සමාජය වෙත මුදා හරින බව
- ජන නැටුම් හා නාට්‍ය සමග ජන ගී ද ජන සංගීතය ද එක් වන බව
- ජන නාට්‍ය හා ජන නැටුම් ඒ ඒ රටවල විවිධාකාරයෙන් හැඩ ගැස් වී ඇති නිසා ඒවාට විවිධ නම් භාවිත කරන බව
- කෘෂිකාර්මික සමාජයේ දී මෙන් ම කාර්මික සමාජයන්හි දී ද ජන රංගයන් ඉදිරිපත් වන බව
- ජන රංග මගින් ජනසාට තමන්ගේ ජීවිතය සතුටින් ගෙවන්නට අවශ්‍ය සෞන්දර්යාත්මක චිත්තනයක් ලබා දෙන බව
- තමන්ගේ ම සමාජයේ තිබෙන විවිධ ප්‍රවේශයන් විවිධ මුහුණුවරින් ඉදිරිපත් කිරීම ජන රංග මගින් සිදු වන බව (නැටුම් - නාඩගම් - නාට්‍ය - නාත්‍ය ආදී ලෙස)

6. යාතු කර්ම

- ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගයේ සිට ම මානවයා සාම්ප්‍රදායික ව විවිධ යාතු කර්මවල යෙදෙන බව
- පරිසරය හා එහි බලවේගයන් තේරුම් ගත නොහැකි වීමත්, ඒවාට මුහුණ දීමට ක්‍රම නොමැති වීමත් නිසා යාතු කර්ම බිහි වූ බව
- ගුප්ත හා අදෘශ්‍යමාන විශ්වාස මත යාතුකර්ම පදනම් ව ඇති බව
- යාතුකර්ම විවිධාකාරයෙන් වර්ග කළ හැකි බව
- යහපත සඳහා ශාන්ති කර්ම, බලි හා තොවිල් පවත්වන බව
- අයහපත සඳහා හූනියම්, අනවින, කොඩිවින පවත්වන බව
- පෞද්ගලික අවශ්‍යතා සඳහා බලි, තොවිල් ආදිය පවත්වන බව
- පොදු අවශ්‍යතා සඳහා කොහොඹා කංකාරි, යක් නැටුම්, අලුත් සහල් මංගල්‍ය ආදිය පවත්වන බව
- යාතුකර්ම ආශ්‍රිත ව සාහිත්‍යයක් පවත්නා බව
- යාතු කර්ම දියුණු, නොදියුණු මෙන් ම උගත් , නුගත් ජනසා විසින් පවත්වා ගෙන එන්නක් බව

7. ප්‍රස්ථාව පිරුළ හා උපමා

- ප්‍රස්ථාව පිරුළ හා උපමා ජනසා විසින් යොදා ගන්නා අපූරු සන්නිවේදන ස්වරූපයක් බව
- බොහෝ පිරුළ හා උපමා ජනකතාවලට සම්බන්ධ බව
- ආගම, ඉතිහාසය, රජ පුවත්, සතුන් හා පරිසරය පදනම් කර ගනිමින් ප්‍රස්ථාව පිරුළ හා උපමා ගොඩ නැං වී ඇති බව
- බොහෝ ප්‍රස්ථාව පිරුළවලට හා උපමාවලට සම්බන්ධිත ජනකතාවක් ද තිබිය හැකි බව
- යම් උපදේශයක් හෝ මතයක් හෝ අදහසක් ඉතා කෙටියෙන් හා ශක්තිමත් ව ප්‍රකාශ කිරීමේ හැකියාවක් ප්‍රස්ථාව පිරුළවලට හා උපමාවලට ඇති බව
- ජනසා තම ඵද්නෙදා ජීවිතයේ දී සන්නිවේදන කාර්යයේ දී ප්‍රස්ථාව පිරුළ හා උපමා යොදා ගන්නා බව
- නිර්මාණාත්මක ව අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ දී ප්‍රස්ථාව පිරුළ හා උපමා ඉතා සාර්ථක ලෙස යොදා ගත හැකි බව
- ප්‍රස්ථාව පිරුළ හා උපමා සමාජයේ විවිධ සංසිද්ධීන් අනුව අලුතින් නිර්මාණය වන බව හා ඒවා

8. තේරවිලි

- ඃ කුඩා දරුවන්ගේ පමණක් නොව වැඩිහිටියන්ගේ පවා බුද්ධිය හා දැනුම අනාවරණය කර ගැනීම සඳහා තේරවිලි යොදා ගැනීම ජන වර්ගයාවේ පවත්නා පුරුද්දක් බව
- ඃ තේරවිලි කවි, පද පෙරළි, කුන් තේරවිලි ආදී වශයෙන් විවිධ ස්වරූපයෙන් තේරවිලි කිබෙන බව
- ඃ ජනයා විසින් තව ස්වරූපයේ තේරවිලි නිර්මාණය කරන බව
- ඃ වැඩිහිටියන් විසින් ඉදිරිපත් කරන තේරවිලි විසඳන්නට කුඩා දරුවෝ ඉතා කැමති බව
- ඃ මංගල්‍ය උත්සව වැනි අවස්ථාවල දී එහි අංගයක් ලෙස තේරවිලි ඉදිරිපත් කිරීම සිදු වන බව
- ඃ තේරවිලි ඉදිරිපත් කිරීම මෙන් ම තේරීම ද විනෝදාත්මක කාර්යයක් බව
- ඃ තේරවිලි ඉදිරිපත් කිරීම ඉතා ප්‍රිය ජනක රංගනයක් ලෙස ඉදිරිපත් කළ හැකි බව
- ඃ ජනශ්‍රැතියේ අංගයක් ලෙස තේරවිලිවලට විශේෂ ස්ථානයක් හිමි වන බව

9. ජන වෙදකම

- ඃ දේශීය වෙදකම යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ ජන වෙදකම බව
- ඃ කුමන රටක වුව ද ජන වෙදකම අඩු වැඩි වශයෙන් පවත්නා බව
- ඃ ජන වෙදකම ජනයාගේ සමාජීය හා පාරිසරික ජීවිතයේ අංගයක් බව
- ඃ ජන වෙදකමට විවිධ සිරිත් විරිත්, අභිචාර, ආගමික වර්ගාවන් හා වෛද්‍ය ක්‍රම පදනම් ව ඇති බව
- ඃ නැකැත් ශාස්ත්‍ර, ජ්‍යෝතිෂය ආදිය ජන වෙදකම සමග සම්බන්ධ බව
- ඃ දේව ඇදහිලි හා විවිධ මිථ්‍යා විශ්වාස ද ජන වෙදකම සමග සම්බන්ධ වන බව
- ඃ පරිසරය තේරුම් ගැනීමට නොහැකි වකවානුවේ දී ජනයා විසින් අර්ථ ගන්වන ලද විවිධ අද්භූත බලවේග සමග ජන වෙදකම සම්බන්ධ බව
- ඃ ජන වෙදකම යනු යම් කිසි බෙහෙතක් හෝ ප්‍රතිකාරයක් ලබා දීම යන්න නොව ප්‍රතිකාර කිරීමේ සංස්කෘතියක් බව
- ඃ ග්‍රහ බලපෑම් ද ජන වෙදකම සමග එක් ව පවත්නා බව
- ඃ බොහෝ ජනයා ජන වෙදකම සමග එක් වන්නේ එහි පවත්නා සංස්කෘතිකාංග නිසා බව

ඒකකය: 11 නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය (කාලච්ඡේද 50 යි.) නිපුණතාව: 11.0 නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයේ ස්වභාවය, න්‍යාය හා භාවිත ස්වරූපය පදනම් කර ගෙන ජනග්‍රාහී හා ප්‍රකාශන විධි විමර්ශනය කරයි. නිපුණතා මට්ටම: 11.4 නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයෙහි විවිධ නිර්මාණාත්මක ප්‍රකාශන විධි අත්හදා බලයි.
--

කාලච්ඡේද 15 යි.

විෂය අන්තර්ගතය: නිර්මාණාත්මක ප්‍රකාශන විධි

1. නිර්මාණාත්මක ස්වීයත්වය
2. ග්‍රාහක කේන්ද්‍රීය නිර්මාණාත්මක සංදේශකරණය
3. නිර්මාණාත්මක ඉදිරිපත් කිරීමේ ක්‍රමෝපාය
4. පෙර පුහුණුව හා පෙර ඇගයුම
5. ඉදිරිපත් කිරීම

අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල

1. නිර්මාණාත්මක ස්වීයත්වයේ අනන්‍ය ලක්ෂණ හා එය ගොඩ නංවා ගන්නා ආකාරය විමර්ශනය කරයි.
2. ග්‍රාහක කේන්ද්‍රීය ලෙස නිර්මාණාත්මක සංදේශකරණයෙහි අත්දැකීම් ප්‍රකාශ කරයි.
3. සංදේශයන් නිර්මාණාත්මක ව ඉදිරිපත් කිරීමේ ක්‍රමෝපාය අත්හදා බලයි.
4. යෝග්‍ය පෙර පුහුණුව හා පෙර ඇගයුම පිළිබඳ අත්දැකීම් ලබා ගනිමින් නිර්මාණාත්මක සංදේශයක් ඉදිරිපත් කරයි.

හැඳින්වීම

නිර්මාණකරණයෙහි දී අනුකරණය හා පෙර නිර්මාණ අධ්‍යයනය කරන නමුත්, නිර්මාණකරුට ස්වයං අනන්‍යතාවක් තිබිය යුතු ය. එය නිර්මාණකරු සතු ප්‍රතිභාව හා පරිකල්පනය මත ගොඩ නැංවෙන්නකි. සෑම නිර්මාණකරුවකු ම විසින් කල්පනා කළ යුත්තේ නිර්මාණය තුළ තමන්ගේ අනන්‍යතාව අන්තර්ගත කිරීම පිළිබඳ ව ය. ලෝක ප්‍රකට බොහෝ නිර්මාණකරුවන් විවිධ නිර්මාණ ආකෘති භාවිත කර ඇත. ශ්‍රී ලංකාව තුළ වුව ද එසේ ම ය. නිර්මාණ භාවිත කරන්නා වූ ජන සමාජයේ සාමාජිකයන්ට මේ බොහෝ නිර්මාණ දුටු විගස, නැතිනම් කිය වූ විගස, එසේත් නැතිනම් ඇසූ විගස එය කාගේ නිර්මාණයක්දැයි කියන්නට හැකි වන්නේ නම් එහි තේරුම එම නිර්මාණය තුළ නිර්මාණකරු ජීවත් වන බවයි. එම නිර්මාණය තුළ නිර්මාණාත්මක ස්වීයත්වය පවත්නා බවයි. නිර්මාණාත්මක ස්වීයත්වය ගොඩ නංවා ගත හැක්කේ සත්‍ය අභ්‍යාසය තුළිනි. ඒ මගින් නිර්මාණය තමන්ගේ ම බවට පත් කර ගන්නට අවස්ථාව සැලසේ. වෙනත් නිර්මාණයක් අනුකරණය කිරීමේ දී වුවත් ඒ තුළ ස්වයං නිර්මාණාත්මක අනන්‍යතාවක් ගොඩ නංවා ගන්නට හැකි නම් එය දක්ෂ කමකි.

නිර්මාණයක් සංදේශයක් ලෙස සැලකූ විට සැලකිල්ල යොමු කළ යුත්තේ ග්‍රාහකයා කේන්ද්‍ර කොට ගත් සංදේශයක් බිහි කිරීමට ය. එසේ නොවුවහොත් එම නිර්මාණය ග්‍රාහකයාට ග්‍රහණය කර ගැනීම අපහසු වේ. නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයේ දී සෑම විට ම ග්‍රාහකයා පිළිබඳ ව සැලකිල්ල යොමු කරන්නට සිදු වේ. යම් ග්‍රාහක පිරිසකගේ ගුණාංගයන්ට ගැලපෙන ආකාරයෙන් සංදේශය නිර්මාණය නොකරන ලද්දේ නම්, එයින් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලබා ගන්නට නොහැකි වේ. ග්‍රාහකයාගේ සංජානන හැකියාව වෙනස් මට්ටම්වල පවතින අතර ම, ඔවුන්ගේ විවිධ මානසික වර්ගවන් ද බලපෑම් ඇති කරයි. මේ නිසා ග්‍රාහක කේන්ද්‍රීය ලෙස සංදේශ නිර්මාණය කිරීම ඉතා භාරදූර කාර්යයකි.

නිර්මාණය කිරීම හා ඉදිරිපත් කිරීම යන්න කාර්යයන් දෙකකි. සංදේශය නිර්මාණය කළ යුත්තේ. එය කෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේදැයි පූර්ව විනිශ්චයකින් යුක්ත ව ය. නිර්මාණ ස්වරූපය නිගමනය කරන්නේ ඒ අනුව ය. නිර්මාණය ඉදිරිපත් කිරීම මගින් යම් අරමුණක් ඉටු කර ගැනීමට අපේක්ෂා කරන්නේ නම්, එය ග්‍රාහකයා වෙත ඉදිරිපත් කරන ආකාරය පිළිබඳ ව උපාය මාර්ගික ව සැලසුම් කළ යුතු ය. ග්‍රාහකයා සංදේශය භාර ගැනීමට සූදානම් වීමත්, එය භාර ගැනීමත්, එයට අපේක්ෂිත ප්‍රතිචාර දැක්වීමත් මෙම සැලසුම් තුළ අන්තර්ගත විය යුතු ය. ඉදිරිපත් කිරීමේ ක්‍රමෝපායයන් නිගමනය කිරීමෙන් පසු එය අත්හදා බැලිය යුතු ය.

එයින් අදහස් වන්නේ පෙර පුහුණුවක් කර එහි ප්‍රතිඵල ඇගයීමට ලක් කළ යුතු ය යන්නයි. සැබෑ ඉදිරිපත් කිරීම කළ යුත්තේ එයින් පසු ව ය.

විෂය කරුණු පැහැදිලි කර ගැනීමට අත්වැලක්

1. නිර්මාණාත්මක ස්වයත්වය

- නිර්මාණකරුගේ අනන්‍යතාව නිර්මාණය තුළ නිරූපණය කිරීමේ හැකියාව මගින් නිර්මාණාත්මක ස්වයත්වය නිරූපණය වන බව
- නිර්මාණයක් කිරීමේ දී අනුකරණය හා වෙනත් නිර්මාණ භාවිතය කරන ලද්දේ වුවත්, එයින් උකහා ගන්නා නිර්මාණාත්මක ලක්ෂණ තමන්ගේ නිර්මාණාත්මක හැකියාව සමග බද්ධ කරමින් තමන්ගේ ම නිර්මාණාත්මක අනන්‍යතාවක් ගොඩ නංවා ගත හැකි බව
- යම් නිර්මාණයක් තුළ නිර්මාණකරුගේ නිර්මාණ ස්වයත්වය පවතින්නේ නම්, එය ග්‍රාහකයන් විසින් පහසුවෙන් ම හඳුනා ගන්නා බව
- කුමන හෝ නිර්මාණයකට වටිනාකමක් අත්පත් වන්නේ ඒ තුළ නිර්මාණකරුගේ ස්වයත්වය නිරූපණය වන්නේ නම් බව
- ලේඛනය, චිත්‍රණය, රංගනය හෝ වෙනත් කුමන ආකාරයේ නිර්මාණාත්මක ස්වරූපයක් තුළ වුව ද නිර්මාණකරුගේ ස්වයත්වය දැකිය හැකි බව
- නිර්මාණකරුගේ ස්වයත්වය අන්තර්ගත නිර්මාණ දේශීය හා විදේශීය වශයෙන් උදාහරණ වශයෙන් දක්විය හැකි බව

2. ග්‍රාහක කේන්ද්‍රීය නිර්මාණාත්මක සංදේශකරණය

- සන්නිවේදන කාර්යය සඵල විය හැක්කේ එය ග්‍රාහක කේන්ද්‍රීය වීමෙන් බව
- සංදේශය නිර්මාණය කළ යුත්තේ අදාළ ඉලක්ක ග්‍රාහක පිරිස පිළිබඳ නිසි අධ්‍යයනයකින් පසු ව එම ග්‍රාහකයන්ට ගැලපෙන ආකාරයෙන් බව
- ග්‍රාහකයාගේ සංජානන ශක්තිය, ඔවුන්ගේ මූලික සාක්ෂරතා හැකියාව, ඔවුන් සිටින සංස්කෘතියේ බලපෑම, ඔවුන්ගේ ජීවන රටාව හා ජීවන අවශ්‍යතා, ඔවුන්ගේ සමාජීය හා පෞද්ගලික ජීවිතය ආදී වශයෙන් බොහෝ ලක්ෂණ ග්‍රාහකයා සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යයනය කළ යුතු බව
- නිර්මාණාත්මක සංදේශය ග්‍රාහක කේන්ද්‍රීය නොවුවහොත් ඒ නිසා අපේක්ෂිත ඉලක්ක ඉටු නොවන බව
- ග්‍රාහක පර්යේෂණ ක්‍රම භාවිතයෙන් ග්‍රාහකයාගේ ස්වරූපය හා අවශ්‍යතා හඳුනා ගත හැකි බව
- නිර්මාණකරුට තම නිර්මාණයට අදාළ ශිල්පීය ක්‍රම පිළිබඳ ව මෙන් ම ග්‍රාහකයා පිළිබඳවත් මනා නිපුණත්වයක් තිබිය යුතු බව

3. නිර්මාණාත්මක ඉදිරිපත් කිරීමේ ක්‍රමෝපාය

- නිර්මාණාත්මක ඉදිරිපත් කිරීමේ ක්‍රමෝපාය නිගමනය කළ යුත්තේ, අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල අනුව බව
- සංදේශයේ නිර්මාණාත්මක ස්වරූපය අනුව යොදා ගන්නා ක්‍රමෝපාය නිගමනය කළ හැකි බව
- ක්‍රමෝපාය නිගමනය කිරීමේ දී විවිධ සාධක කෙරෙහි සැලකිල්ල යොමු කළ යුතු බව

- ග්‍රාහකයාට පහසුවෙන් සංජානනය කළ හැකි බව
- අර්ථය සියල්ලන්ට සම ලෙස ග්‍රහණය කළ හැකි බව
- මානසික ව උද්දීපනයක් ඇති කළ හැකි බව
- ග්‍රාහකයන්ට හුරු පුරුදු ආකෘතියක් යොදා ගත යුතු බව
- ඉහළ විශ්වාසනීයත්වයක් ඇති විය යුතු බව
- පහසුවෙන් යොදා ගත හැකි හා ග්‍රාහකයන්ට සම්ප්‍රේෂණය කළ යොදා ගත යුතු බව
- ග්‍රාහකයන්ගේ සාක්ෂර හැකියාවට ගැලපිය යුතු බව

4. පෙර පුහුණුව හා පෙර ඇගයීම

- සංදේශය නිර්මාණය කිරීම හා ඉදිරිපත් කිරීම කාර්යයන් දෙකක් බැවින්, ඒ සඳහා පෙර පුහුණුවක් අවශ්‍ය බව

- ‡ පෙර පුහුණුව මගින් යෝග්‍ය ක්‍රමවේද පිළිබඳ ව අවසාන නිගමනයකට පැමිණිය හැකි බව
- ‡ පෙර පුහුණුව සමග එක් ව ක්‍රමවේද හා සංදේශය පෙර ඇගයුමකට ලක් කළ හැකි බව
- ‡ පෙර ඇගයුමෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ක්‍රමවේද හා සංදේශය යම් ආකාරයකට සංශෝධනය කරන්නට පුළුවන් බව
- ‡ පෙර පුහුණුව හා පෙර ඇගයුම මගින් අවශ්‍ය වෙනස් කම් කර ගැනීමට නිර්මාණාත්මක හා සංදේශය ඉදිරිපත් කරන්නන්ගේ කණ්ඩායම නමැයිලී විය යුතු බව

5. ඉදිරිපත් කිරීම

- ‡ සංදේශය ඉදිරිපත් කරන්නේ නිර්මාණාත්මක කණ්ඩායම විමට හෝ නොවීමට පුළුවන් බව
- ‡ ඉදිරිපත් කරන්නන් නිර්මාණාත්මක කණ්ඩායමෙන් බැහැර අය වන්නේ නම්, නිර්මාණාත්මක කණ්ඩායමේ නිර්මාණාත්මක උපාය මාර්ග පිළිබඳ ව මනා අවබෝධයක් ලබා ගත යුතු බව
- ‡ නිර්මාණාත්මක සංදේශය නිර්මාණය කරන ලද්දේ, එම සංදේශයේ කාර්යයට අදාළ අය නොවන්නේ නම්, සංදේශයේ අපේක්ෂිත කාර්යය පිළිබඳ ව මනා අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට ඉදිරිපත් කරන්නන් කටයුතු කළ යුතු බව
- ‡ ඉදිරිපත් කිරීම ද නිර්මාණාත්මක කාර්යයක් බව
- ‡ සංදේශයේ ස්වරූපය, එයට අදාළ මාධ්‍යය, ග්‍රාහකයන්ගේ ස්වභාවය, සංදේශයේ අරමුණු ආදිය පිළිබඳ ව මනා නිපුණතාවකින් යුතු ව සංදේශය ඉදිරිපත් කළ යුතු බව
- ‡ ඉදිරිපත් කිරීමේ කාල රාමුව මනා ලෙස සැලසුම් කළ යුතු බව
- ‡ ඉදිරිපත් කිරීමේ ක්‍රමෝපායයන් පිළිබඳ ව ඉදිරිපත් කරන්න මනා විශ්වාසයකින් යුතු ව කටයුතු කළ යුතු බව
- ‡ ඉදිරිපත් කිරීමේ අවස්ථාවේ දී පැන නැගිය හැකි අනපේක්ෂිත අවස්ථා සඳහා නමැයිලී සූදානමකින් ඉදිරිපත් කරන්නා / කරන්නන් සිටිය යුතු බව
- ‡ සංදේශය කොතරම් හොඳින් නිර්මාණය කරනු ලැබුවත්, එය ග්‍රාහකයා වෙත ළඟා කිරීමත්, අපේක්ෂිත ප්‍රතිචාර ලබා ගැනීමත් කළ හැක්කේ සංදේශය ඉදිරිපත් කිරීම මත බැවින්, ඉතා දක්ෂ ඉදිරිපත් කරන්නන් ඒ සඳහා යොදා ගැනීමට පරෙස්සම් විය යුතු බව

ඒකකය: 12 මාධ්‍ය විවාරය (කාලච්ඡේද 40 යි.)

නිපුණතාව: 12.0 මාධ්‍ය විවාරයේ ස්වභාවය, අන්තර්ගතය හා ප්‍රවේශය තුළනාත්මක ව විග්‍රහ කරයි.

නිපුණතා මට්ටම: 12.1 මාධ්‍ය විවාරයේ ස්වභාවය, එහි මූලිකාංග, සමාජීය අවශ්‍යතාව හා මාධ්‍ය විවාරකයා විමර්ශනය කරයි.

කාලච්ඡේද 10 යි.

විෂය අන්තර්ගතය: මාධ්‍ය විවාරය හඳුනා ගැනීම

1. මාධ්‍ය විවාරයේ ස්වභාවය
2. මාධ්‍ය විවාරයේ සමාජීය අවශ්‍යතාව
3. මාධ්‍ය විවාරයේ මූලිකාංග
4. මාධ්‍ය විවාරකයා

අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල

1. මාධ්‍ය විවාරයේ ස්වභාවය විමර්ශනය කරයි.
2. මාධ්‍ය විවාරයේ සමාජීය අවශ්‍යතාව පැහැදිලි කරයි.
3. මාධ්‍ය විවාරයේ මූලිකාංග විමර්ශනය කරමින් විස්තර කරයි.
4. මාධ්‍ය විවාරකයාගේ භූමිකාව විග්‍රහ කරයි.

හැඳින්වීම

විවාරය යන්නෙන් සරල ව දැක්විය හැක්කේ යමක් පිරික්සීමෙන් විමසා බැලීමයි. මානව සමාජය බිහි වූ මුල් වකවානුවේ සිට ම තමන්ගේ පාරිසරික සම්බන්ධතා, මානව සම්බන්ධතා හා මනෝ ක්‍රියාකාරකම් විවිධ ආකාරයෙන් විමසා බැලීමට පුද්ගලයා පුරුදු වූ බව පෙනේ. මෙහි විශේෂත්වයක් ඇති වන්නේ සමාජයේ නිර්මාණකරුවන් විසින් නිර්මාණය කරන ලද විවිධ නිර්මාණ විමසා බැලීමට ජනයා පුරුදු වීමෙනි. ජනයා අතර සිටි අපූර්ව චින්තනයකින් යුක්ත වූවෝ මෙම නිර්මාණ සාමාන්‍ය ජනයාට වඩා වෙනස් ලෙස විමසා බලන්නා පුරුදු වූහ. නාට්‍ය, සාහිත්‍ය, චිත්‍ර, ආදී විවිධ නිර්මාණ මේ ආකාරයෙන් විමසීමට ලක් විය. එපමණක් නොව ඒ ඒ නිර්මාණ ස්වරූපයට අනුව විවිධ විවාර න්‍යායයන් ද බිහි වූ බව ඉතිහාසය පිරික්සා බලන විට පෙනේ. ඒ අනුව නාට්‍ය විවාරය, කාව්‍ය විවාරය, සාහිත්‍ය විවාරය ආදී වශයෙන් විවිධ ස්වරූපයේ විවාර ක්‍රම බිහි විය.

මාධ්‍ය විවාරය යනු මේ ආකාරයෙන් විවිධ මාධ්‍ය ආකෘතීන් යොදා ගෙන කරනු ලබන නිර්මාණයන් විමසීමට භාජනය කිරීමයි. විශේෂයෙන් චිත්‍රපට, ගුවන් විදුලිය, රූපවාහිනිය ආදී මාධ්‍ය නිර්මාණ ජනයා කෙරෙහි බලපාන්නට වූ කල්හි ඒවා විවාරය කිරීමට විවිධ න්‍යායයන් ගොඩ නංවා ගැනීමට සමාජය සමත් විය. විශේෂයෙන් දැක්විය යුත්තක් නම් මෙසේ ගොඩ නංවන ලද විවාර ප්‍රවේශයන් හා න්‍යායයන් මගින් එම මාධ්‍ය නිර්මාණයන්හි ස්වභාවය විමසීමට භාජනය කරන ලැබූ අතර ම, එම මාධ්‍ය නිර්මාණ සහ ග්‍රාහක ජනයා අතර සම්බන්ධය ද අධ්‍යයනය කළහ.

මාධ්‍ය විවාරය කිරීමේ දී මාධ්‍ය භාෂාව, එහි අන්තර්ගතය, එහි සමාජාර්ථ, එහි සංඥාර්ථ හා එයින් ඉදිරිපත් වන මනෝ විශ්ලේෂණය ආදී විවිධ දෘෂ්ටිවලින් බලන්නට සිදු වේ. සමාජය අර්ථ කථනය කිරීමට යොදා ගත් විවිධ සමාජ විද්‍යාත්මක න්‍යායයන් ද, දේශපාලන න්‍යායයන් ද, මනෝ විද්‍යාත්මක න්‍යායයන් ද, සන්නිවේදනය සඳහා යොදා ගන්නා සංඥා මගින් නිරූපණය වන අර්ථයන් ද, භාෂාත්මක දෘෂ්ටි ද, සෞන්දර්යය ද මාධ්‍ය විවාරය සඳහා විවිධ විවාරකයන් යොදා ගත් බව පෙනේ. මෙයින් වඩාත් යෝග්‍ය වන්නේ කුමන ප්‍රවේශයක් ද? කුමන න්‍යායක් ද? යන්න වෙන් කර ගැනීම අපහසු ය. එයට හේතුව කලාව කලාව සඳහා ය. යන සෞන්දර්යාත්මක විවරණයක්, කලාව සමාජය සඳහා ය යන මාක්ස්වාදී විවාරයක් මගින් එක ම කලා කෘතිය දෙආකාරයකින් විවරණයට ලක් කරන බැවිනි. ඒ අතර ම පශ්චාත් නූතන වාදය වැනි නව විවාර ප්‍රවේශයන් ද සමාජගත වී ඇත. මෙහි අපූර්වත්වය වන්නේ එක ම මාධ්‍ය නිර්මාණය මෙම එක් එක් ප්‍රවේශයන්ගෙන් විවරණය කිරීමේ දී එයට ලැබෙන වටිනාකම වෙනස් වීමයි. උදාහරණයක් වශයෙන් සෞන්දර්යවාදී ව ඉතා ඉහළ වටිනාකමක් ඇතැයි සලකන මාධ්‍ය නිර්මාණයක් මාක්ස්වාදී දෘෂ්ටි කෝණයෙන් කිසි ම වැදගත්මක් නැති නිර්මාණයක් ලෙස සැලකෙන්නට පුළුවන.

මාධ්‍ය නිර්මාණකරු ද විචාරකයෙකි. ග්‍රාහකයා ද විචාරකයෙකි. එහෙත් මාධ්‍ය සංස්කෘතිය තුළ මාධ්‍ය විචාරකයා යනුවෙන් වෙන් ව හඳුනා ගත හැකි වෘත්තීයයකු ද සිටින බව පෙනේ. එනම් මාධ්‍ය විචාරණය කිරීමේ විවිධ ක්‍රම ශිල්ප, න්‍යායයන් හා ප්‍රවේශයන් තුළනාත්මක ව හදාරණ ලද, විචාරය කිරීමේ යම් අනන්‍යතාවක් තමන් විසින් ම ගොඩ නංවා ගන්නා ලද මාධ්‍ය විචාරකයෙකි. මෙහි දී අප අමතක නොකළ යුතු කරුණක් නම්, එක් විචාරකයකුගේ මතයක් තවත් විචාරකයකුගේ මතයක් සමග ගැටෙන්නට පුළුවන් බවයි. එසේ වීම මාධ්‍ය නිර්මාණයන්හි සංවර්ධනයට අත්‍යවශ්‍ය වේ. විවිධ දෘෂ්ටි කෝණයන්ගෙන් මාධ්‍ය විචාරය කරන කල්හි ඒ අනුව තම ග්‍රාහක වර්ගව සකස් කර ගන්නට ග්‍රාහක ජනයාට ද හැකි වන අතර, තම නිර්මාණවල මිණුම් දඬු ගැන නැවත සලකා බලන්නට නිර්මාණකරුවන්ට අවකාශය සැලසේ.

විෂය කරුණු පැහැදිලි කර ගැනීමට අත්වැලක්

1. මාධ්‍ය විචාරයේ ස්වභාවය

- ඃ පෞරාණික නාට්‍ය විචාරය, සාහිත්‍ය විචාරය, කාව්‍ය විචාරය ආදී විවිධ විචාර ක්‍රම විධි පදනම් කර ගෙන මාධ්‍ය විචාරය ගොඩ නැංවී ඇති බව
- ඃ පසු කාලයේ දී මාධ්‍ය විචාරය සඳහා අනන්‍ය ලක්ෂණ සහිත විචාර ක්‍රම විධි ගොඩ නැංවී ඇති බව
- ඃ මාධ්‍ය විචාරය සඳහා නව මිණුම් දඬු යොදා ගන්නට සිදු වී ඇති බව
- ඃ මාධ්‍ය නිර්මාණකරුගෙන් වෙන් වූ මාධ්‍ය විචාරය ස්වාධීන අනන්‍යතාවකින් යුක්ත බව
- ඃ මාධ්‍යයේ සුවිශේෂ ලක්ෂණ මත පදනම් වූ මාධ්‍ය භාෂාව අර්ථකථනය කරමින් එම මාධ්‍ය නිර්මාණයන් සමාජය සමග ඇති කර ගන්නා ගනුදෙනුව මාධ්‍ය විචාරය මගින් හෙළිදරව් කරන බව
- ඃ යම් මාධ්‍ය නිර්මාණයක් විචරණය කරනුයේ එම මාධ්‍ය විචාරකයාගේ ස්වාධීන අනන්‍යතාව මත බව
- ඃ මාධ්‍ය නිර්මාණය පිළිබඳ ව විශ්ලේෂණයක් හා සංශ්ලේෂණයක් ද මාධ්‍ය විචාරය මගින් සිදු වන බව
- ඃ මාධ්‍ය විචාරය යනු නිර්මාණකරුගේ නිර්මාණාත්මක දෘෂ්ටිය හා නිර්මාණ කාර්යය නිර්මාණයට සම්බන්ධ නො වූ බාහිර පාර්ශ්වයක් විසින් අර්ථ දැක්වීමක් බව
- ඃ මාධ්‍ය විචාරය යනු එම මාධ්‍යයේ සුවිශේෂ ගුණාංග මත පදනම් ව, එම මාධ්‍ය නිර්මාණයේ හැඩ රුව නැවත විනිශ්චයකට ලක් කිරීමක් බව

2. මාධ්‍ය විචාරයේ සමාජීය අවශ්‍යතාව

- ඃ මාධ්‍ය ග්‍රහණය කර ගන්නා සාමාන්‍ය ජනයාට එය විනිවිද දැකීමට ඇති හැකියාව අවම නිසා ඒ සඳහා විචාරයක සහාය අවශ්‍ය බව
- ඃ සංජානනය ඉහළ මට්ටමක පවත්වා ගැනීමට මාධ්‍ය විචාරකයාගේ විචරණය ග්‍රාහකයාට අවශ්‍ය බව
- ඃ මාධ්‍ය විචාරය මගින් මාධ්‍ය විචරණය කිරීම නිසා නිර්මාණකරුවන්ට තම නිර්මාණ පුළුල් ලෙස විමර්ශනය කරන්නට හැකියාව ලැබෙන බව
- ඃ මාධ්‍ය විචාරය මගින් ග්‍රාහකයන්ගේ ග්‍රාහක ශක්තිය ඉහළ නැංවෙන නිසා, ඒ මගින් ග්‍රාහකයන් හා මාධ්‍ය අතර කෙරෙන ගනුදෙනුව වඩාත් ඉහළ මට්ටමකට ළඟා වන බව
- ඃ නව නිර්මාණ බිහි කිරීම සඳහා තම චින්තනය මෙහෙයවීමට මාධ්‍ය විචාරය මගින් නිර්මාණකරුවන්ට මග පෙන්වීමක් ලැබෙන බව
- ඃ සමාජීය ප්‍රවේශයන්ට අනුගාමී ව මාධ්‍ය නිර්මාණ දිශාගත කිරීමට අවශ්‍ය මග පෙන්වීම මාධ්‍ය විචාරය මගින් ලැබෙන බව

3. මාධ්‍ය විචාරයේ මූලිකාංග

- ඃ මාධ්‍යකරුවන් විසින් මාධ්‍ය නිර්මාණ කළ යුතු බව
- ඃ මාධ්‍ය නිර්මාණ මාධ්‍ය මගින් ඉදිරිපත් කළ යුතු බව
- ඃ මාධ්‍ය නිර්මාණ ග්‍රාහකයන් සිටිය යුතු බව
- ඃ මාධ්‍ය නිර්මාණ විචාරය මගින් මාධ්‍ය නිර්මාණ හා ග්‍රාහකයා අතර සම්බන්ධය විචරණය කරන බව
- ඃ ඒ අනුව මාධ්‍ය විචාරයේ මූලිකාංග ලෙස මාධ්‍යකරුවන් - මාධ්‍ය නිර්මාණය - මාධ්‍ය - ග්‍රාහකයා හා මාධ්‍ය විචාරකයා දැක්විය හැකි බව

ඒකකය: 12 මාධ්‍ය විවාරය (කාලච්ඡේද 40 යි.)

නිපුණතාව: 12.0 මාධ්‍ය විවාරයේ ස්වභාවය, අන්තර්ගතය හා ප්‍රවේශය තුලනාත්මක ව විග්‍රහ කරයි.

නිපුණතා මට්ටම: 12.2 මාධ්‍ය විවාරයේ දී බහුජන මාධ්‍ය අන්තර්ගතය පිළිබඳ සාධක සංසන්දනාත්මක ව විග්‍රහ කරයි.

කාලච්ඡේද 15 යි.

විෂය අන්තර්ගතය: මාධ්‍ය විවාරයේ අන්තර්ගතය

1. බහුජන මාධ්‍යයේ සමාන අසමානකම්
2. මුද්‍රිත මාධ්‍ය ඊතිය
3. ගුවන් විදුලි මාධ්‍ය ඊතිය
4. රූපවාහිනී මාධ්‍ය ඊතිය
5. චලන මාධ්‍ය ඊතිය
6. කලාත්මක, ශිල්පීය හා අන්තර්ගත විවරණය

අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල

1. බහුජන මාධ්‍යයේ සමාන අසමානකම් සංසන්දනාත්මක ව දක්වයි.
2. මුද්‍රිත මාධ්‍ය විවාරයට මුද්‍රිත මාධ්‍ය ඊතිය සම්බන්ධ වන ආකාරය අත්හදා බලයි.
3. ගුවන් විදුලි මාධ්‍ය විවාරයට ගුවන් විදුලි මාධ්‍ය ඊතිය සම්බන්ධ වන ආකාරය අත්හදා බලයි.
4. රූපවාහිනී මාධ්‍ය විවාරයට රූපවාහිනී මාධ්‍ය ඊතිය සම්බන්ධ වන ආකාරය අත්හදා බලයි.
5. චලන මාධ්‍ය විවාරයට චලන මාධ්‍ය ඊතිය සම්බන්ධ වන ආකාරය අත්හදා බලයි.
6. මාධ්‍ය විවාරයක දී කලාත්මක, ශිල්පීය හා අන්තර්ගත විවරණය කරනු ලබන ආකාරය විමර්ශනය කරමින් අත්හදා බලයි.

හැඳින්වීම

මාධ්‍ය විවාරය ආරම්භ වන්නේ, එයට පෙර දිගු කලක් තිස්සේ පැවති නාට්‍ය විවාරයට - කාව්‍ය විවාරයට හා සාහිත්‍ය විවාරයට පසු ව ය. සාහිත්‍යයට දිගු ඉතිහාසයක් ඇති අතර, සාහිත්‍ය විවාරයට එතරම් දිගු ඉතිහාසයක් නැත. පසු කාලීන ව නිර්මාණාත්මක කාර්යය සඳහා යොදා ගන්නා විවිධ මාධ්‍ය බිහි වන්නේ තාක්ෂණයේ සංවර්ධනයත් සමග ය. එම මාධ්‍ය නිර්මාණ සාම්ප්‍රදායික නිර්මාණවලට වඩා වෙනස් වේ. සාම්ප්‍රදායික නිර්මාණ බිහි වූයේ යම් නිර්මාණකරුවකුගේ පෞද්ගලික නිර්මාණාත්මක අවශ්‍යතාවක් මත ය. එහෙත් නවීන මාධ්‍ය නිර්මාණ බිහි වන්නේ වෙළෙඳ පොළ අවශ්‍යතාව මත ය. එය ද සාමූහික නිර්මාණයකි. කෙසේ වුව ද මාධ්‍ය විවාරයේ දී වැදගත් කරුණු දෙකක් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන්නට සිදු වේ. එකක් නම් එය මූලික වශයෙන් ම එම මාධ්‍යයේ ශිල්පයට අනුකූල ව කලාත්මක ව ඉදිරිපත් කර තිබේද? යන්නයි. දෙවනුව එහි අන්තර්ගතය මානව සමාජයට කෙබඳු කම්පනයක් ඇති කරන්නේද? යන්නයි. කුමන හෝ නිර්මාණයක් සඳහා විවාරය ප්‍රදීපාගාරයක් සහ උත්තේජනයක් වනුයේ, එය විවක්ෂණශීලී ව හා මානව හිතවාදී ව කරන ලද්දේ නම් පමණි. එයින් අදහස් වන්නේ විවාරය තුළ අව්‍යාජත්වය - මානව හිතවාදීත්වය හා කලාත්මක විවරණය ඇතුළත් විය යුතු බව ය. එය අපක්ෂපාතී ව නිර්මාණකරුවාට මග පෙන්වන ආලෝකයක් හා මාලිමා යන්ත්‍රයක් බවට පත් විය යුතු ය.

මාධ්‍ය විවාරයේ අන්තර්ගතය තුළ ඒ ඒ මාධ්‍ය ඊතිය හා නිර්මාණය අතර පවත්නා සුසංයෝගය මැනවින් ඉදිරිපත් විය යුතු ය. මුද්‍රිත මාධ්‍ය හා විද්‍යුත් මාධ්‍ය හා චිත්‍රපට මාධ්‍ය තුළ එයට උචිත මාධ්‍ය භාෂාව යොදා ගෙන අන්තර්ගතය නිසි ලෙස ප්‍රකාශ කිරීමට නිර්මාණකරුවා කොතරම් සමත් වූයේ ද? යන්න මාධ්‍ය විවාරයේ දී හෙළිදරව් විය යුතු ය. එය මාධ්‍ය විවාරය මගින් ග්‍රාහකයාට එසේත් නැතිනම්, සහාද රසිකයන්ට දැන ගත හැකි විය යුතු ය.

එක ම කතා පුවත ඒ ඒ මාධ්‍ය ආකෘතීන් ඔස්සේ නිර්මාණය කරන විට, ඒ පිළිබඳ මනා නිපුණතාවයකින් යුතු ව කටයුතු කරන්නට නිර්මාණකරුවන්ට සිදු වේ. එපරිදි ම මාධ්‍ය විවාරකයාට ද, ඒ ඒ මාධ්‍යයේ නිර්මාණාත්මක භාෂාව නිසි ලෙස යොදා ගෙන රසිකයා කම්පනය පත් කරන්නේදැයි ඉදිරිපත් කිරීමට සිදු වේ. මෙයින් පෙනී යන්නේ මාධ්‍ය විවාරය තුළ අන්තර්ගත වන නිර්මාණකරුට ද පොදු රසිකයාට ද අතිශයින් ම ප්‍රයෝජනවත් විය යුතු බවයි.

විෂය කරුණු පැහැදිලි කර ගැනීමට අත්වැලක්

1. බහුජන මාධ්‍යයේ සමාන - අසමානකම්

- ඃ බහුජන මාධ්‍යයේ දී පුවත්පත් - ගුවන් විදුලිය - හා රූපවාහිනිය මූලික වන බව
- ඃ මාධ්‍ය විචාරය සඳහා සාකච්ඡා කිරීමේ දී මුද්‍රිත මාධ්‍ය වශයෙන් පුවත්පත් ද, සඟරා ද, පොත් ද අවධානයට ලක් කළ හැකි බව
- ඃ සිනමාව ප්‍රධාන වශයෙන් ම බහුජන මාධ්‍යයට අයත් නොවන නමුත්, මාධ්‍ය විචාරයේ දී සිනමාව ද විචාරයට ලක් කළ හැකි බව
- ඃ පොත් - පුවත්පත් - සඟරා - ගුවන් විදුලිය - රූපවාහිනිය - සිනමාව පොදුවේ මාධ්‍ය වුවත් එම මාධ්‍ය අතර විවිධ වෙනස්කම් තිබෙන බව
- ඃ කුමන මාධ්‍යයකින් වුවත් කරනුයේ ග්‍රාහකයා වෙත යම් ස්වරූපයකින් සංදේශයක් ඉදිරිපත් කිරීම බව
- ඃ සියලු මාධ්‍යයන්හි සමානකම වනුයේ ඒ මගින් සන්නිවේදන ක්‍රියාවලියක් ක්‍රියාත්මක වන බව
- ඃ ඒ ඒ මාධ්‍යයන්හි අසමානකම වනුයේ ඒ ඒ මාධ්‍යයට ආවේණික ලක්ෂණ සහිත ව වෙනස් ආකාරයන්ගෙන් සිය සන්නිවේදන ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීම බව

2. මුද්‍රිත මාධ්‍ය රීතිය

- ඃ මුද්‍රිත මාධ්‍ය සමස්තයක් වශයෙන් හා සාපේක්ෂ ව උදාසීන මාධ්‍යයක් බව
- ඃ මුද්‍රිත මාධ්‍ය සන්නිවේදනය සඳහා යොදා ගන්නා ප්‍රධාන උපකරණය භාෂාව බව
- ඃ ඡායාරූප හා සිත්තම් ද කාටූන් ද මුද්‍රිත මාධ්‍යයේ දී යොදා ගන්නා බව
- ඃ අන්තර්ගතයට උචිත වන සේ හා පාඨකයාට ගැලපෙන සේ ව්‍යක්ත ලෙස භාෂාව යොදා ගැනීම මුද්‍රිත මාධ්‍යයේ රීතිය බව
- ඃ පොත් - සඟරා - පුවත්පත් යන මුද්‍රිත මාධ්‍ය නිෂ්පාදන තුළ විවිධ නිර්මාණ ස්වරූප ඉදිරිපත් කළ හැකි බව
- ඃ මුද්‍රිත මාධ්‍යයේ කුමන නිර්මාණ ස්වරූපයක් වුවත් මූලික වශයෙන් ග්‍රාහකයා විසින් කියවා ග්‍රහණය කර ගත යුතු බව
- ඃ වෙසෙසින් ම ඉලක්ක පාඨකයාට උචිත ලෙස භාෂාව හැසිරවීම පොත් හා සඟරාවල රීතිය වන අතර, පුවත්පත්වල දී පොදු පාඨකයා ඉලක්ක කර ගෙන භාෂාව හසුරුවනු ලබන බව
- ඃ පොත් -සඟරා හා පුවත්පත් කියවීමේ පාඨක වර්ගය වෙනස් බැවින් එයට ගැලපෙන ලෙස භාෂාව ද, භාෂා රටාවන් ද, භාෂා ව්‍යවහාරය ද යොදා ගන්නා බව
- ඃ කවි පොතක් කියවීම හා පුවත්පතක කවි පිටුව කියවීම අතර වර්ගාත්මක වෙනසක් ඇති බව
- ඃ නවකතා පොතක් වෙනුවට පුවත්පතක හෝ සඟරාවක කොටස් වශයෙන් පළ වන නවකතාවක අන්තර්ගතය, භාෂා රටාව හා භාෂා ව්‍යවහාරය අතර පැහැදිලි වෙනස්කම් පවතින බව

3. ගුවන් විදුලි මාධ්‍ය රීතිය

- ඃ මිනිස් හඬ - සංගීතය - ශබ්ද භාවිතය මගින් සන්නිවේදන කාර්යය ක්‍රියාත්මක කිරීම ගුවන් විදුලි මාධ්‍යයේ රීතිය බව
- ඃ ගුවන් විදුලි මාධ්‍යය ශ්‍රව්‍ය මාධ්‍යයක් පමණක් බව
- ඃ ගුවන් විදුලි මාධ්‍යයේ ශක්තිය වන්නේ ශ්‍රාවකයා තුළ පරිකල්පනය යොදා ගැනීම බව
- ඃ ගුවන් විදුලි මාධ්‍යයේ දී සමස්තයක් වශයෙන් පොදු ශ්‍රාවකයාට ගැලපෙන සේ භාෂා ව්‍යවහාරයන් යොදා ගන්නා බව
- ඃ භාෂාව සරල ලෙස යොදා ගැනීම ගුවන් විදුලියේ මූලික රීතිය බව
- ඃ විශේෂ ශ්‍රාවක කණ්ඩායම් ඉලක්ක කර ගෙන ඉදිරිපත් කරනු ලබන නිර්මාණවල දී එම ශ්‍රාවක පිරිසට ගැලපෙන ලෙස භාෂාව ව්‍යවහාරයන් යොදා ගත යුතු බව
- ඃ ගුවන් විදුලි මාධ්‍යය තුළ විවිධ ස්වරූපයේ නිර්මාණ ඉදිරිපත් වන අතර, ඒ ඒ නිර්මාණවලට අදාළ ශිල්පීය ක්‍රම අනුගමනය කළ යුතු බව

4. රූපවාහිනී මාධ්‍ය රීතිය

- ඃ රූපවාහිනිය ශ්‍රව්‍ය - දෘශ්‍ය මාධ්‍යයක් බව
- ඃ රූපවාහිනී මාධ්‍යය පොදු ග්‍රාහකයන් ඉලක්ක කර ගන්නා නිසා, ඔවුන්ට පොදුවේ ගැලපෙන ආකාරයෙන් නිර්මාණය කළ යුතු බව

- ඃ සමහර විට විශේෂ ග්‍රාහක කණ්ඩායම් සඳහා ද රූපවාහිනී නිර්මාණ කරනු ලබන අතර, එහි දී එම විශේෂ ග්‍රාහක කණ්ඩායමට ගැලපෙන පරිදි නිර්මාණය කළ යුතු බව
- ඃ දෘශ්‍ය රූපයන්ට ප්‍රමුඛතාව දීම රූපවාහිනියේ දී සිදු වන බව
- ඃ රූපවාහිනී තිරයේ කුඩා බව සමග සසඳමින් රූප ඉදිරිපත් කිරීම කළ යුතු බව
- ඃ රූපවාහිනිය නැරඹීම ගෘහස්ථ කාර්යයක් වන නිසා එයට උචිත වන සේ රූපවාහිනී නිර්මාණ කළ යුතු බව
- ඃ ඒ ඒ රූපවාහිනී නිර්මාණ ස්වරූපයන්ට අනුකූල වන සේ ශ්‍රව්‍ය - දෘශ්‍ය මාධ්‍ය යොදා ගත යුතු බව

5. වලන මාධ්‍ය රීතිය

- ඃ ශ්‍රව්‍ය - දෘශ්‍ය මාධ්‍යයක් බව
- ඃ රූපවාහිනියට වඩා වෙනස් ආකාරයෙන් භාවිත කරනු ලබන මාධ්‍යයක් බව
- ඃ රූපවාහිනියට වඩා දෘඪාත්මක තිරයක් සිනමාවේ දී යොදා ගන්නා බව
- ඃ සිනමාව නැරඹීමට ඒ සඳහා ම සිනමා ශාලාවකට යා යුතු බව
- ඃ රූපවාහිනිය මෙන් නොව සිනමාව අඳුර සමග එක් වූ මාධ්‍යයක් බව
- ඃ සිනමාව මගින් කෙරෙන නිර්මාණ වෘත්තාන්තමය ස්වරූපයක් ගන්නා බව
- ඃ විවිධ අන්තර්ගතයන්, විවිධ ආකෘතීන් හා විවිධ ශෛලීන් යොදා ගෙන සිනමාව නිර්මාණය කළ හැකි බව
- ඃ කෙසේ වුවත් සිනමා භාෂාව වෙන ම අන්‍යන්‍යතාවක් ඇති ව යොදා ගන්නා ශිල්පීය ක්‍රම සමුදායකින් යුක්ත වන බව

6. කලාත්මක, ශිල්පීය හා අන්තර්ගත විවරණය

- ඃ කුමන මාධ්‍ය නිර්මාණයක් තුළ වුව ද, කලාත්මක බව, එම නිර්මාණ ස්වරූපයට අයත් ශිල්පීය ගුණාංග හා යෝග්‍ය අන්තර්ගතයක් තිබිය යුතු බව
- ඃ කලාත්මක බව සාපේක්ෂ වන අතර, එක් එක් නිර්මාණකරු විසින් විවිධ කලාත්මක සංකල්ප යොදා ගත හැකි බව
- ඃ විවිධ ශිල්පීය උපක්‍රම යොදා ගනිමින් සිනමාව නිර්මාණය කරනු ලබන බව
- ඃ අන්තර්ගතය විමර්ශනය කිරීම අධ්‍යක්ෂවරයාගේ දෘෂ්ඨි කෝණයෙන් කළ යුතු බව
- ඃ කලාත්මක උපාය මාර්ග හා ශිල්පීය ප්‍රයෝගයන් යොදා ගනිමින් රසිකයන්ගේ සිත් කෙසේ කම්පනය කරන්නේද? යන්න විචාරය තුළ අන්තර්ගත විය යුතු බව

ඒකකය: 12 මාධ්‍ය විවාරය (කාලච්ඡේද 40 යි.)

නිපුණතාව: 12.0 මාධ්‍ය විවාරයේ ස්වභාවය, අන්තර්ගතය හා ප්‍රවේශය තුලනාත්මක ව විග්‍රහ කරයි.

නිපුණතා මට්ටම: 12.3 මාධ්‍ය විවාරය සඳහා යොදා ගත හැකි විවිධ ප්‍රවේශයන් තුලනාත්මක ව අත්හදා බලයි.

කාලච්ඡේද 15 යි.

විෂය අන්තර්ගතය: මාධ්‍ය විවාර ප්‍රවේශය

1. සංසන්දනය හා විශ්ලේෂණය
2. සෞන්දර්යාත්මක ප්‍රවේශය
3. භාෂාත්මක ප්‍රවේශය
4. සදාචාරාත්මක ප්‍රවේශය
5. දේශපාලනික ප්‍රවේශය
6. ඓතිහාසික ප්‍රවේශය

අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල

1. නිර්මාණ සංසන්දය කිරීමෙන් හා විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් ඒවා විවරණය කරයි.
2. මාධ්‍ය නිර්මාණයක සෞන්දර්යාත්මක ගුණාංග විවරණය කරයි.
3. මාධ්‍ය නිර්මාණයක භාෂාත්මක ව්‍යවහාරය විවරණය කරයි.
4. මාධ්‍ය නිර්මාණයක සදාචාරාත්මක අර්ථයන් නිරූපණය වන ආකාරය විවරණය කරයි.
5. මාධ්‍ය නිර්මාණයක් දේශපාලනික දෘෂ්ඨි කෝණයෙන් විවරණය කරයි.
6. මාධ්‍ය නිර්මාණයක් ඓතිහාසික සංසිද්ධීන් නිරූපණය කරන ආකාරය විවරණය කරයි.

හැඳින්වීම

මාධ්‍ය නිර්මාණයක් විවරණය කිරීමේ දී විවිධ දෘෂ්ඨි කෝණයන්ගෙන් ඒ දෙස බැලිය හැකි ය. සමස්තයක් වශයෙන් ගත් විට කළයුත්තක් නම් ඒ දෙස සංසන්දනාත්මක ව බැලීමයි. ඒ අනුව එයට පෙර කර ඇති විවිධ මාධ්‍ය නිර්මාණ සමග සැසඳීමෙන් අදාළ නිර්මාණයෙහි සැබෑ තත්ත්වය අනාවරණය කර ගත හැකි ය. එහෙත් සැම විට ම සංසන්දනය උචිත දෙයක් නො වේ. ඒ නිසා සැසඳීමකින් තොර ව එම නිර්මාණය වෙන ම ගෙන විශ්ලේෂණය කරන්නට පුළුවන. ඒ මගින් එම මාධ්‍ය නිර්මාණය කිරීම පිළිබඳ කලාත්මක - ශිල්පීය - අන්තර්ගත කරුණු තක්සේරු කරන්නට පුළුවන.

සංසන්දනය හා විශ්ලේෂණය කිරීමේ දී විවිධ ප්‍රවේශයන් යොදා ගත හැකි ය. එයින් එකක් නම් සෞන්දර්යාත්මක ප්‍රවේශයයි. ඕනෑම මාධ්‍ය නිර්මාණයක සෞන්දර්යය තිබිය යුතු ය. එයට හේතුව මාධ්‍ය නිර්මාණයක් විසින් රසිකයාගේ සිත් කම්පනයට පත් කරන්නේ සෞන්දර්යය මූලික කර ගෙන බැවිනි. ඒ නිසා කෙබඳු සෞන්දර්ය සංකල්ප කෙසේ නිර්මාණය තුළ ව්‍යාප්ත ව ඇද්ද? යන්න විවරණය කළ හැකි ය. එහෙත් සැම විට ම සෞන්දර්යය මත මාධ්‍ය නිර්මාණයක් විවරණය කළ නො හැකි ය. එයට හේතුව ඒ තුළ ඇති අදහස් සන්නිවේදනය කිරීම සඳහා යොදා ගන්නා භාෂාව ද විවරණය කළ යුතු බැවිනි. යෝග්‍ය භාෂාවක් යෝග්‍ය ලෙස යොදා ගෙන නැති නම් කුමන මාධ්‍ය නිර්මාණයක් වුවත් අසාර්ථක වේ. ඒ ඒ මාධ්‍ය නිර්මාණයේ ස්වරූපය අනුව භාෂාව භාවිත කරන ප්‍රමාණය අඩු - වැඩි වන්නට පුළුවන. එසේ වුවත් යොදා ගන්නා භාෂාත්මක රටාවන්, ශෛලීන් හා ව්‍යවහාරයන් නිර්මාණය සමග සංයෝග විය යුතු ය.

මාධ්‍ය නිර්මාණය කොතරම් හොඳින් සෞන්දර්යය හා භාෂාව භාවිත කර තිබුණත්, එහි ඇතුළත් වන සදාචාරාත්මක නියෝජනය සමාජයට පිළි ගත හැකි විය යුතු ය. සදාචාරය යනු සාපේක්ෂ යෙදුමකි. එක් සමාජයක් විසින් සදාචාරාත්මක යැයි පිළි ගන්නා දෙයක් තවත් සමාජයක් විසින් සදාචාරාත්මක නො වන බව පිළි ගන්නට ඉඩ තිබේ. ඒ අනුව යම් මාධ්‍ය නිර්මාණයක් සදාචාරාත්මක දෘෂ්ඨි කෝණයෙන් විවරණය කළ හැකි ය. එසේ ම එහි ඉදිරිපත් වන කතා පුවතක්, සිද්ධි මාලාවක් හෝ දර්ශනයන්හි ඓතිහාසික යථාර්ථය දෝෂ සහිත වුව හොත් එය සමාජයට හිතකාමී නො වේ. ඒ නිසා මාධ්‍ය නිර්මාණයක ඓතිහාසික යථාර්ථය ද විවරණයට ලක් කළ හැකි ය. මේ සියල්ලට වඩා වැදගත් වන විවරණයක් නම් දේශපාලනික වශයෙන් කරනු ලබන විවරණයයි. එයට හේතුව සමාජ සම්බන්ධතා, සමාජ බලවේග සියල්ල දේශපාලනික අර්ථයෙන් විවිධ ලෙස විවරණය කරන්නට හැකි වීමයි. මේ මගින් එක ම මාධ්‍ය නිර්මාණයක් හොඳ හෝ

නරක ලෙස හුවා දක්වන්නට ද අවස්ථාව ලැබේ. කෙසේ වුව ද දේශපාලනික වශයෙන් කරනු ලබන විවරණය කෙරෙහි සමාජයෙහි විශාල අවධානයක් ඇති වේ. සෞන්දර්යය විඳි ගැනීමකි. එහෙත් දේශපාලන අර්ථකථනය විඳි ගැනීමක් නොව මාධ්‍ය නිර්මාණය දෙස අලුත් ඇසකින් බලන්නට ජනයා පෙළඹවීමයි. ලෝකයේ විවිධ නිර්මාණ විවරණය කිරීමේ දී බොහෝ විට යොදා ගන්නා විවිධ දේශපාලන දෘෂ්ටි කෙරෙහි ජනයාගේ අවධානය වැඩි ය.

විෂය කරුණු පැහැදිලි කර ගැනීමට අත්වැලක්

1. සංසන්දනය හා විශ්ලේෂණය

- ඃ මාධ්‍ය විචාරයේ දී යම් නිර්මාණයක් වෙනත් නිර්මාණ සමග සංසන්දනය කිරීමට හා එම නිර්මාණය තනි ව ගෙන විශ්ලේෂණය කිරීමට සිදු වන බව
- ඃ සංසන්දනය මගින් යම් නිර්මාණයක් තවත් එකකට වඩා හොඳද? නරකද? සමානද? අසමාන ද? යන්න පිළිබඳ විවරණයක් කළ හැකි බව
- ඃ සංසන්දනය මගින් ඒ ඒ නිර්මාණයන්හි යොදා ගෙන ඇති විවිධ කලාත්මක සංකල්පය, ශිල්පීය ක්‍රම, සෞන්දර්යාත්මක ප්‍රවේශයන් හා අන්තර්ගතය ආදී බොහෝ දේ තක්සේරු කළ හැකි බව
- ඃ යම් මාධ්‍ය නිර්මාණයක් පෙර නිර්මාණයකට වඩා හොඳින් රසිකයා කම්පනය කරනු ලබන්නේදැයි තක්සේරු කරන්නට සංසන්දනය මගින් හැකි බව
- ඃ විශ්ලේෂණය මගින් යම් මාධ්‍ය නිර්මාණයක් එම මාධ්‍යයට අයත් සීමා රාමුව හා ශිල්පීය ආකෘතීන් තුළ කෙසේ කටයුතු කර ඇත්තේද? ඒ මගින් රසිකයා කෙබඳු කම්පනයකට ලක් කරන්නට සමත් වී ඇද්ද? යන්න තක්සේරු කළ හැකි බව

2. සෞන්දර්යාත්මක ප්‍රවේශය

- ඃ ඕනෑ ම කලාත්මක නිර්මාණයක ප්‍රධාන ම කාර්යය වන්නේ සෞන්දර්යාත්මක චින්තනයක් රසිකයාට ලබා දීම බැවින්, ඕනෑ ම මාධ්‍ය නිර්මාණයක් සෞන්දර්යාත්මක ප්‍රවේශයකින් විවරණය කළ හැකි බව
- ඃ සෞන්දර්යාත්මක ප්‍රවේශයේදී මූලික පදනම ලෙස සැලකෙන්නේ සුන්දරත්වය බව
- ඃ සෞන්දර්යය පිළිබඳ ව නිර්මාණකරුගේ ප්‍රතිපත්තිය හා දර්ශනය වෙන් ව හඳුනා ගැනීමකින් තොර ව සෞන්දර්යය ප්‍රවේශය මගින් විවරණය කළ නොහැකි බව
- ඃ සෞන්දර්යය පිළිබඳ ව නිර්මාණකරුවන් තුළ විවිධ මතිමතාන්තර ඇති බව හා ඒ අනුව ඔවුන් තම නිර්මාණ බිහි කරන බව
- ඃ මාධ්‍ය නිර්මාණයෙහි අන්තර්ගත සෞන්දර්යාත්මක නියෝජනය යම් සමාජයකට පිළි ගත හැකි ද? යන්න තක්සේරු කළ යුතු බව
- ඃ සෞන්දර්යාත්මක ව යම් මාධ්‍ය නිර්මාණයක් විවරණය කරන්නට නම්, මාධ්‍ය විචාරකයාට සෞන්දර්යාත්මක සංකල්ප පිළිබඳ මනා නිපුණතාවක් තිබිය යුතු බව
- ඃ සෞන්දර්යාත්මක ලෙස යම් නිර්මාණයක් තක්සේරු කිරීම මගින් එම නිර්මාණය පිළිබඳ සමස්ත විවරණයක් කළ නො හැකි බව
- ඃ සමහර විට සෞන්දර්යාත්මක වශයෙන් ඉතා ඉහළ මට්ටමක ඇති මාධ්‍ය නිර්මාණයක් අන්තර්ගතය වශයෙන් හෝ දේශපාලනික වශයෙන් හෝ ඉතා පහළ මට්ටමක තිබෙන්නට පුළුවන් බව
- ඃ යම් මාධ්‍ය නිර්මාණයක් කෙරෙහි රසිකයා ආකර්ෂණය කර ගනු ලබන්නේ සෞන්දර්යය මගින් වන නිසා, ඒ අනුව එම නිර්මාණය විවරණය කිරීමේ යථාර්ථයක් ඇති බව

3. භාෂාත්මක ප්‍රවේශය

- ඃ භාෂාව යනු ද්විත්ව ස්වරූපයක් ඇති සන්නිවේදන මෙවලමක් බැවින් එය නිර්මාණශීලී ලෙස මාධ්‍ය නිර්මාණවල දී අපූර්වට යොදා ගත හැකි බව
- ඃ සාමාන්‍යයෙන් භාෂාව භාවිත කිරීම හා මාධ්‍ය නිර්මාණවල දී භාෂාව භාවිත කිරීම අතර වෙනසක් පවතින බව
- ඃ මාධ්‍ය නිර්මාණවල දී අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා භාෂාව ඉතා නිර්මාණශීලී ව භාවිත කළ හැකි බව
- ඃ මාධ්‍ය නිර්මාණවල අන්තර්ගතය රසිකයා වෙත ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා භාෂාව ඉතා බලවත් මෙවලමක් ලෙස භාවිත කළ හැකි බව
- ඃ ඒ ඒ මාධ්‍ය නිර්මාණයට අදාළ වන සේ භාෂාව නිවැරදි ව ලිඛිත භාෂාවක් ලෙස හෝ ඒ ඒ

- පුද්ගලයාට අනුබද්ධ වූ ව්‍යවහාරික භාෂාවක් ලෙස හෝ යොදා ගත හැකි බව
- ඒ ඒ මාධ්‍යයට අදාළ ව භාෂා භාවිතය අතර වෙනස් කම් හා විශේෂතා ඇති බව
- මාධ්‍ය විචාරයේ දී භාෂාත්මක ප්‍රවේශයට අනුව එය විවරණය කිරීමට නම් විචාරකයාට මාධ්‍ය නිර්මාණයන්හි භාෂා භාවිතය පිළිබඳ මනා නිපුණතාවක් තිබිය යුතු බව
- රුචිකත්වය වර්ධනය කිරීම සඳහා භාෂාව අදාළ මාධ්‍යයට උචිතව යොදාගත යුතු බව
- යම් දෙයක් ප්‍රතිනිර්මාණයට භාෂාවේ ශක්තීන් උපරිමයෙන් යොදා ගත යුතු බව

4. සදාචාරාත්මක ප්‍රවේශය

- සදාචාරය යනු මානව සමාජයේ පැවැත්මට අත්‍යවශ්‍ය වූ ද, මානව සමාජය විසින් ම පිළි ගන්නා වූ ද ඇවතුම් - පැවතුම් සමුදායක් බැවින් මාධ්‍ය නිර්මාණයක් තුළ සදාචාරය ආරක්ෂා කිරීම සම්බන්ධයෙන් නිර්මාණකරුට වගකීමක් ඇති බව
- සම්ප්‍රදායයන් හා සම්මතීන් බිඳ දැමීම කළ හැකි වුව ද, එය මානව සමාජයේ යහපතට සිදු විය යුතු බැවින් සදාචාරාත්මක විවරණයක් කළ යුත්තේ මානවවාදී ගුණයන්ගෙන් යුතු ව බව
- සදාචාරය යනු සාපේක්ෂ පිළි ගැනීමක් වන අතර, නිර්මාණකරු පිළි ගන්නා සදාචාරය සමාජය විසින් පිළි ගනු ලැබිය යුතු යැයි බල කිරීමක් මාධ්‍ය නිර්මාණය තුළින් සිදුවන්නේ දැයි විවරණය කළ යුතු බව
- මාධ්‍ය නිර්මාණ සෑම විට ම බහුජනසමාජයක් ආමන්ත්‍රණය කරන බැවින් සදාචාරාත්මක ප්‍රවේශය යටතේ මාධ්‍ය නිර්මාණයක් විවරණය කිරීම යෝග්‍ය බව
- ඉහළ සෞන්දර්යාත්මක අගයකින් හා මනා භාෂා භාවිතයකින් යුතු වූ මාධ්‍ය නිර්මාණයක් සදාචාරාත්මක වශයෙන් පහළ අගයකින් හා මානව සමාජයට අහිතකර ආකාරයෙන් තිබිය හැකි බව
- මාධ්‍ය නිර්මාණය මගින් ඉදිරිපත් කරන සදාචාරාත්මක සංකල්පය පුළුල් සමාජයට පිළි ගත හැකිදැයි විචාරකයා විසින් විවරණය කළ යුතු බව
- සමහර සාම්ප්‍රදායික සදාචාරාත්මක පිළිගැනීම් මාධ්‍ය නිර්මාණයේ දී විචාරාත්මක ව විමසිය යුතු බව

5. දේශපාලනික ප්‍රවේශය

- සමාජය හා සමාජ සම්බන්ධතා විවරණය කරනු ලබන විවිධ දේශපාලන මතවාද පවතින බව
- දේශපාලන චිත්තනය මගින් සමාජය විවිධ දිශාවන්ට යොමු කර ඇති බව
- මාධ්‍ය නිර්මාණයක් මගින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන ඕනෑ ම අන්තර්ගතයක් දේශපාලනික දෘෂ්ඨි කෝණයෙන් විවරණය කළ හැකි බව
- දේශපාලනික සංකල්ප පිළිබඳ ව සමාජය විවිධ හැල හැප්පීම් හා මත ගැටුම් ඇති බව
- දේශපාලනික ප්‍රවේශයේ දී පන්ති ගැටුම හා පන්ති සහිත සමාජය විවරණය කරන විවිධ දේශපාලනික මතවාද යොදා ගනිමින් ඕනෑ ම මාධ්‍ය නිර්මාණයක් සියුම් ලෙස විවරණය කළ හැකි බව
- දේශපාලනික ප්‍රවේශය මගින් මාධ්‍ය නිර්මාණ විවරණය කිරීමේ දී මාක්ස්වාදී විචාර සංකල්ප මනා ලෙස යොදා ගත හැකි බව
- දේශපාලනික සංකල්ප යොදා ගෙන මාධ්‍ය විවරණය කිරීමට නම් විචාරකයාට විවිධ දේශපාලනික සංකල්ප පිළිබඳ මනා නිපුණතාවක් තිබිය යුතු බව

6. ඓතිහාසික ප්‍රවේශය

- මාධ්‍ය නිර්මාණයෙහි නිරූපණය වන ඓතිහාසික සාධක මත පදනම් වන බව
- ජීවන චරිත, ඓතිහාසික සිදුවීම්, යුග පෙරළි, පෞර්ෂයන්, දත්ත, වකවානු විමර්ශනය කරන බව
- ඓතිහාසික විචාර ප්‍රවේශයේ දී අර්ථකථන කෙරෙන්නේ වර්තමානය හා අනාගතය අරමුණු කරගෙන බව
- ඓතිහාසික සිදුවීම් නව මානයන්ගෙන් විමසා බැලිය හැකි බව
- ඓතිහාසික සිදුවීම් ව්‍යාප්තකරණයෙන් වැළකී සිටිය යුතු බව
- ඓතිහාසික විවරණයක් කිරීම සඳහා විචාරකයා තුළ ද පුළුල් ඓතිහාසික දැක්මක් හා අවබෝධයක් තිබිය යුතු බව
- ඓතිහාසික සිදුවීම් පිළිබඳ නිර්මාණකරු ඉදිරිපත් කරණු ලබන චිත්‍රය පිළිබඳව තක්සේරුවක් විචාරකයා විසින් කළ යුතු බව
- ග්‍රාහකයාගේ ඓතිහාසික විඥානය පෝෂණය කළ යුතු බව

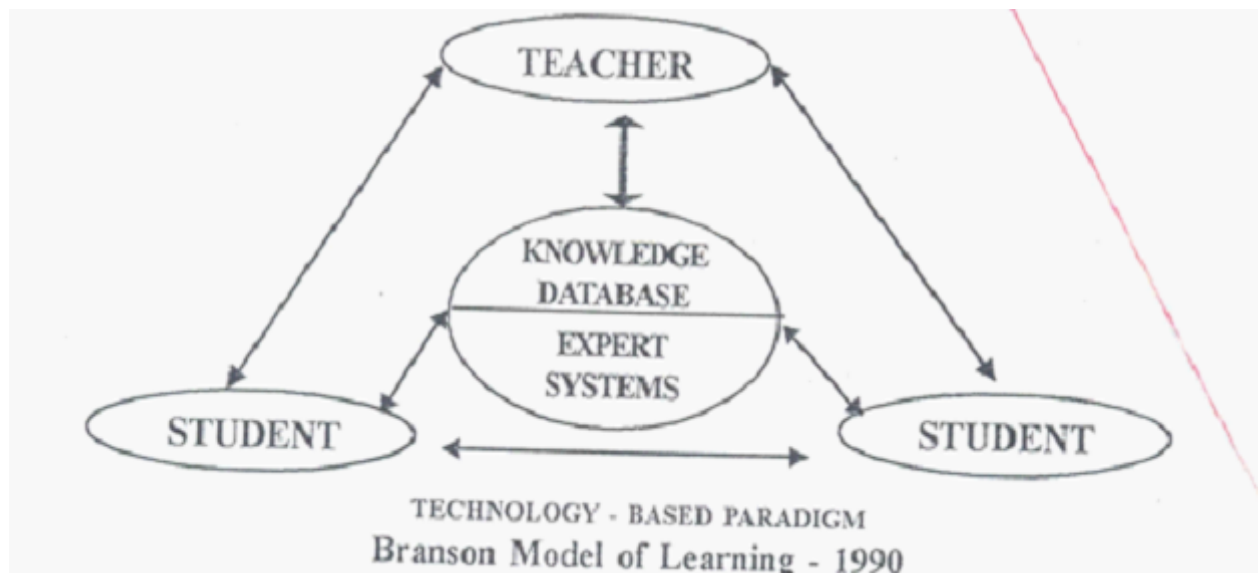
ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සඳහා ආදර්ශ ක්‍රියාකාරකම්

1. මූලික උපදෙස්

මෙම කොටසේ දැක්වෙන්නේ ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සඳහා යොදා ගත හැකි ආදර්ශ ක්‍රියාකාරකම් ය. ඒවා ඒ ආකාරයෙන් ම යොදා ගත යුතු යැයි අපේක්ෂා නොකෙරේ. ගුරු භවතාට අවශ්‍ය පරිදි ඒවායේ යම් යම් වෙනස්කම් කර ගන්නට පුළුවන. එසේ ම එක් එක් නිපුණතා මට්ටම සඳහා දක්වා ඇති පරිදි එක් ක්‍රියාකාරකමක් පමණක් නොසැහේ. ආදර්ශ ක්‍රියාකාරකම් අධ්‍යයනය කොට ඒ ඒ කාලච්ඡේද සඳහා පන්ති කාමරයේ දී යොදා ගත හැකි වෙනත් ක්‍රියාකාරකම් යෝග්‍ය පරිදි පෙර සූදානම් කර ගෙන පැමිණීම ගුරු භවතාගේ වගකීමකි. පන්ති කාමරය පැමිණ පෙර දින අවසාන කළ තැනින් ආරම්භ කිරීම වැනි අසාර්ථක ක්‍රම ගුරු භවතා විසින් යොදා නොගත යුතු ය. සෑම කාලපරිච්ඡේදයක දී ම අළුත් අත්දැකීමක් ලබා ගන්නට සිසු පිරිස තුළ කැමැත්තක් ඇති කළ යුතු අතර ම, එම අළුත් අත්දැකීම ලබා දීමට ගුරු භවතා කටයුතු කළ යුතු ය. එක් එක් කාල පරිච්ඡේදය සඳහා යොදා ගන්නා නව ක්‍රියාකාරකම් පෙර සූදානම් කර ලිපි ගොනුවක රඳවා තැබීමත්, ඒවා යොදා ගත් පසු අවශ්‍ය වෙනස්කම් හෝ සංවර්ධනය කළ යුතු තැන් හෝ පිළිබඳ ව සටහන් කර නැවත ලිපි ගොනුවේ රඳවා තබා ගැනීමත් මගින් එක් වර්ෂයක් තුළ දී මැනවින් සකස් කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් පද්ධතියක් රැස් කර ගන්නට ගුරු භවතාට අවකාශය ලැබේ. ගුරු භවතාගේ අනන්‍යතාව ආරක්ෂා වන්නේ අනුන් විසින් ලබා දුන් ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් නො, තමන්ගේ ම වූ ක්‍රියාකාරකම් පද්ධතියක් ගොඩ නංවා ක්‍රියාත්මක කිරීමෙනි. මෙම විෂයය දරුවන්ට නැවුම් අත්දැකීමක් ලබා දෙන්නේ, සටහන් කට පාඩම් කිරීමට සැලැස්වීමෙන් නොව, ක්‍රියාකාරී ව ඉගෙන ගන්නට අවකාශ සලසා දීමෙනි.

2. ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ න්‍යායික පදනම

පන්ති කාමරයේ දී යොදා ගත් ගුරු කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන ක්‍රමය ද, ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන ක්‍රමය ද මෙම විෂය ඉගැන්වීමේ දී බැහැර කරනු ලැබේ. ඒ වෙනුවට යොදා ගන්නේ තොරතුරු මාධ්‍ය කේන්ද්‍රීය ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමයයි.

මෙම ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් මාදිලිය අනුව ගුරු භවතා මෙන් ම ශිෂ්‍යයා ද තොරතුරු මාධ්‍ය පරිහරණය කරයි. සමහර විට ගුරු භවතාට පෙර යම් තොරතුරක් ශිෂ්‍යයාට ලැබෙන්නට පුළුවන. මේ අනුව ගුරු භවතා ශිෂ්‍යයාට වඩා තොරතුරු මාධ්‍ය පරිහරණය කරන්නකු විය යුතු ය. ඒ සමග ම හැකිතාක් තොරතුරු මාධ්‍ය පරිහරණය කරන්නට ශිෂ්‍යයා පෙළඹවිය යුතු- ය. විවිධ තොරතුරු සපයා ගත හැකි මූලාශ්‍ර පිළිබඳ ව මග පෙන්වීමක් කළ යුතු- ය. විශේෂයෙන් මෙහි දී අන්තකර්ජාලය තොරතුරු මාධ්‍යයක් ලෙස බලවත් ව පරිහරණය කළ හැකි ය. එයට අමතර ව දිනපතා හා සතිපතා පුවත්පත්, සඟරා, පොත් ආදිය ද, තොරතුරු රැස් කරනු ලැබූ සංයුක්ත තැටි ද, යෝග්‍ය පරිදි පන්ති කාමරය තුළ පරිහරණය කරන්නට හැකි ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් පරිසරයක් නිර්මාණය කර ගැනීම ගුරු භවතාගේ වගකීමකි. තොරතුරු මූලාශ්‍ර හඳුනා ගැනීමත්, තොරතුරු රැස් කිරීමත්, තොරතුරු විශ්ලේෂණය කිරීමත් සඳහා ශිෂ්‍යයාට ගුරු භවතාගේ සහාය හා මග

පෙන්වීම අවශ්‍ය ය. මෙයින් අදහස් වන්නේ සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය විෂය භාර ගුරු භවතා අළුත් විය යුතු බව ය. එවැනි වෙනස්වීමකට ගුරු භවතා සූදානම් විය යුතු ය.

මෙම වෙනස ඇති කරන්නට ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය ද, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය ද, අඩු වැඩි වශයෙන් කටයුතු කරනු ඇත. එසේ වුවත් මෙම වෙනස ඇති කර ගැනීමේ පෞද්ගලික අභිප්‍රායයක් ගුරු භවතා විසින් තමා තුළ ගොඩ නංවා ගත යුතු ය. එසේ ස්ව සංකල්පය වර්ධනය කර ගැනීමෙන් අන්‍යයන්ගේ සහයක් නොමැති ව වුව ද තමන්ගේ ගුරු භූමිකාව අළුත් කර ගන්නට අවකාශය සැලසේ.

විෂය ඒකකය : 7 සංවර්ධන සන්නිවේදනය

නිපුණතා මට්ටම: 7.1 සංවර්ධන සන්නිවේදන සංකල්පය, එහි මූලික ලක්ෂණ, එහි භාවිතය හා ජනමාධ්‍ය සමග ඇති අන්තර් සම්බන්ධය විග්‍රහ කරයි.

විෂය අනු ඒකකය: 1. සංවර්ධන සන්නිවේදනය හැඳින්වීම

1 වන ක්‍රියාකාරකම: කාලය විනාඩි 30 යි.)

- 1 වන පියවර: සංවර්ධනය යන්නෙන් අදහස් වන්නේ කුමක්දැයි තම අදහස් දක්වන්නට පන්තියේ සියල්ලන්ට උපදෙස් දෙන්න. (සිසුන් විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන විවිධ අදහස් කළු ලැල්ලේ / සුදු ලැල්ලේ හෝ පන්තිය ඉදිරියේ ප්‍රදර්ශනය වන පෝස්ටර් කඩදාසියක ලිවිය හැකි නම් යෝග්‍ය ය.) ඉදිරිපත් කරන ලද විවිධ අදහස් තමන්ගේ පොත්වල සටහන් කර ගන්නට සිසුන්ට ඉඩ සලසන්න. සිසුන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද අදහස් තව දුරටත් සංවර්ධනය කළ යුතු නම් එසේ කරන්න. (විනාඩි 10 යි.)
- 2 වන පියවර: පන්තියේ සිසුන් සංඛ්‍යාව අනුව කණ්ඩායම් කිහිපකට වෙන් කරන්න. සන්නිවේදනය සම්බන්ධයෙන් දන්නා කරුණු පදනම් කර ගෙන හා සංවර්ධනය හා සන්නිවේදනය එක් කරන්නේ කෙසේදැයි සාකච්ඡා කරමින් සංවර්ධන සන්නිවේදනය පිළිබඳ නිර්වචනයක් හෝ අදහස් කිහිපයක් ගොඩ නංවන්නට කණ්ඩායම්වලට ඉඩ සලසන්න. එය පෝස්ටර් කඩදාසියක ලිවිය හැකි නම් වඩාත් යෝග්‍ය ය. එසේත් නැතිනම් සාමාන්‍ය කඩදාසියක ලියන්නට උපදෙස් දෙන්න. (විනාඩි 10 යි.)
- 3 වන පියවර: කණ්ඩායම් විසින් සකස් කරන ලද අදහස් කණ්ඩායම් වශයෙන් පන්තියට ඉදිරිපත් කරන්නට ඉඩ දෙන්න. ඒවායේ කියවෙන වැදගත් කරුණු ලැල්ලේ / පෝස්ටර් කඩදාසියේ / විනිවිදක පත්‍රයේ සටහන් කරවන්න. ඉදිරිපත් කරන ලද කරුණු සියල්ල එක් කොට ගනිමින්, ඒ පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරමින්, සංවර්ධන සන්නිවේදනය පිළිබඳ ප්‍රධාන අදහස් ගොඩ නංවන්න. සංවර්ධන සන්නිවේදනය පිළිබඳ මූලික අදහස දැරුවත් තුළ ගොඩ නංවන්න. (විනාඩි 10 යි.)

විෂය ඒකකය : 7 සංවර්ධන සන්නිවේදනය

නිපුණතා මට්ටම: 7.2 සංවර්ධන සංදේශනයේ ස්වභාව හා මාධ්‍ය පදනම් කර ගෙන ඒවා නිර්මාණය කිරීම හා ප්‍රවර්ධනය අත් හදා බලයි.

විෂය අනු ඒකකය: 2. සංවර්ධන සංදේශනය

1 වන ක්‍රියාකාරකම: කාලය විනාඩි 30 යි.)

- 1 වන පියවර: පෙර සූදානම් කර ගෙන පැමිණි සෞඛ්‍ය / ආරක්ෂාව / කෘෂිකර්මය වැනි මාතෘකාවක් යටතේ සකස් කර ගෙන ඇති මහජන අදහස් ප්‍රවර්ධනය සඳහා වූ පෝස්ටර් කිහිපයක් පන්තිය ඉදිරියේ ප්‍රදර්ශනය කරන්න. ඒ පිළිබඳ ව අදහස් දක්වන්නට සිසුන්ට ඉඩ දෙන්න. ඒ පෝස්ටර් අතරින් වඩාත් ඵලදායී යැයි අදහස් කරන පෝස්ටරයක් තෝරා ගන්න. (විනාඩි 5 යි.)
- 2 වන පියවර: තෝරා ගත් පෝස්ටරයේ ගුණාංග පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරන්න. එහි ඇතුළත් වගන්ති වෙනස් කර ඉදිරිපත් කිරීමට හැකි නම් ඉදිරිපත් කරන ලෙස සිසුන්ට උපදෙස් දෙන්න. ඒ සිසුන් විසින් නැවත සකස් කරන ලද වගන්ති පන්තිය ඉදිරිපිට ඇති ලැල්ලේ හෝ පෝස්ටර් කඩදාසියේ සඳහන් කරන්න. (විනාඩි 5 යි.)
- 3 වන පියවර: තෝරා ගත් පෝස්ටරයේ දැක්වෙන සංදේශය ගුවන් විදුලිය හා රූපවාහිනිය සඳහා ඉදිරිපත් කිරීමට සකසන ලෙස සිසුන් කණ්ඩායම් කිහිපයකට උපදෙස් දෙන්න. ඔවුන් විසින් නිර්මාණය කරන ලද වගන්ති එම මාධ්‍යය මගින් ඉදිරිපත් කරන ආකාරයෙන් නිරූපණය කර දක්වන්නට

සිසුනට ඉඩ දෙන්න. (විනාඩි 15 යි.)

- 4 වන පියවර: ගුවන් විදුලිය හා රූපවාහිනී මාධ්‍ය සඳහා සංවර්ධන සංදේශ සැකසීමේ දී සැලකිය යුතු කරුණු පදනම් කර ගෙන, සිසුන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද සංදේශ පිළිබඳ ව විවරණයක් කරන්න. (විනාඩි 5 යි.)

විෂය ඒකකය : 7 සංවර්ධන සන්නිවේදනය

නිපුණතා මට්ටම: 7.3 සම්ප්‍රදායික හා නවීන සංවර්ධන සන්නිවේදන ක්‍රමෝපායයන් හා ප්‍රජා සහභාගිත්ව ක්‍රමවේද ගවේෂණය කරමින් සුසමාදර්ශ විමර්ශනය කරයි.

විෂය අනු ඒකකය: 3. සංවර්ධන සන්නිවේදන ක්‍රමෝපායයන්

1 වන ක්‍රියාකාරකම: කාලය විනාඩි 30 යි.)

- 1 වන පියවර: සම්ප්‍රදායික හා නවීන සංවර්ධන සන්නිවේදන සන්නිවේදන ක්‍රමෝපායයන් කෙබඳුදැයි සිසුන් සමග සාකච්ඡා කරන්න. (විනාඩි 5 යි.)
- 2 වන පියවර: පන්තිය කණ්ඩායම්වලට වෙන් කර තමන් කැමති සංවර්ධන සන්නිවේදන ක්‍රමෝපායයක් තෝරා ගන්නට ඉඩ දෙන්න. (විනාඩි 5 යි.)
- 3 වන පියවර: තම කණ්ඩායම විසින් තෝරා ගත් ක්‍රමෝපායය මගින් මහජනතාවට යම් සංවර්ධනයක්ම අදහසක් ඉදිරිපත් කිරීම කෙටි නිර්මාණයක් කරන්නට ඉඩ දෙන්න. (විනාඩි 10 යි.)
- 4 වන පියවර: සිසුන්ගේ නිර්මාණ කිහිපයක් හෝ සියල්ල ම කාල වේලාව අනුව ඉදිරිපත් කරන්නට ඉඩ දෙන්න. ඉදිරිපත් කරන ලද නිර්මාණ ඇගයීමට ලක් කරන්න. (විනාඩි 10 යි.)

විෂය ඒකකය : 7 සංවර්ධන සන්නිවේදනය

නිපුණතා මට්ටම: 7.4 සංවර්ධන සන්නිවේදන ගැටළු හා අභියෝග තුළනාත්මක ව විග්‍රහ කරයි.

විෂය අනු ඒකකය: 4. සංවර්ධන සන්නිවේදන ගැටළු හා අභියෝග

1 වන ක්‍රියාකාරකම: කාලය විනාඩි 30 යි.)

- 1 වන පියවර: සංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් රටක තීරණ ගනු ලබන්නේ රජය විසින් බව සාකච්ඡා කරන්න. (විනාඩි 5 යි.)
- 2 වන පියවර: දිනපතා පුවත්පත් කිහිපයක් පන්තියේ සිසු කණ්ඩායම් අතර බෙදා දෙන්න. ඒ ඒ කණ්ඩායමට ලැබුණු පුවත්පත කියවමින් එහි විවිධ ප්‍රවෘත්ති අතරින් සංවර්ධනය සම්බන්ධ ව විවිධ අය දක්වා ඇති මතයන් කිහිපයක් ලේඛනගත කරන්නට උපදෙස් දෙන්න. (විනාඩි 10 යි.)
- 4 වන පියවර: ඒ ඒ කණ්ඩායම්වල ලේඛන ඉදිරිපත් කරන්නට කණ්ඩායම්වලට ඉඩ සලසන්න. එක් එක් කණ්ඩායම් විසින් දක්වන ප්‍රධාන අදහස් ලැල්ලේ ලියන්නට සලස්වන්න. (විනාඩි 10 යි.)
- 5 වන පියවර: ඉදිරිපත් කරන ලද ප්‍රධාන අදහස් කිහිපය පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරන්න. (විනාඩි 5 යි.)

විෂය ඒකකය : 8. සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතිය

නිපුණතා මට්ටම: 8.1 සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියක් සඳහා යෝජනාවක් සම්පාදනය කිරීමට අදාළ ව තොරතුරු රැස් කර , නිගමනවලට එළඹීමේ නිපුණතාව ප්‍රදර්ශනය කරයි.

විෂය අනු ඒකකය: 1. සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘති ප්‍රවේශය

1 වන ක්‍රියාකාරකම: කාලය විනාඩි 30 යි.)

- 1 වන පියවර: පන්තිය යෝග්‍ය පරිදි කණ්ඩායම් වශයෙන් යොදවමින් දිනපතා පුවත්පත් කිහිපයක් ඔවුන් අතර බෙදා දෙන්න. එම පුවත්පත් කියවමින් මහා මාර්ගයේ ගමන් කිරීමේ දී සිදුවන අනතුරු ඇතුළත් ප්‍රවෘත්තියක් බැගින් තෝරා ගන්නට ඉඩ සලසන්න.
- 2 වන පියවර: එම ප්‍රවෘත්තිවලට අනුකූල ව ක්‍රියාත්මක කළ යුතු සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියක් පිළිබඳ මූලික අදහසක් ගොඩ නංවන්න.
- 3 වන පියවර: ඒ ඒ කණ්ඩායම තුළ ම සාකච්ඡා කරමින්, මහා මාර්ගයේ ආරක්ෂිත ව ගමන් කිරීම පිළිබඳ සන්නිවේදන වැඩ සටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජනාවක් ඉදිරිපත් කිරීමේ අවශ්‍යතාව හා එයින් ලබා ගත හැකි ප්‍රතිලාභ කවරේදැයි ලේඛන ගත කරන්නට සලස්වන්න.

- 4 වන පියවර: ඒ ඒ කණ්ඩායම විසින් සකස් කරන ලද ලේඛන පත්තියට ඉදිරිපත් කරන්නට සලස්වන්න.
- 5 වන පියවර: ඉදිරිපත් කරන ලද අදහස් සාකච්ඡාවට භාජනය කරන්න.

විෂය ඒකකය : 8. සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතිය
නිපුණතා මට්ටම: 8.2 සංවර්ධන සන්නිවේදනය පිළිබඳ කුඩා ව්‍යාපෘති යෝජනාවක් සම්පාදනය කිරීමේ නිපුණතාව ප්‍රදර්ශනය කරයි.
විෂය අනු ඒකකය: 2. ව්‍යාපෘති යෝජනා සම්පාදනය
1 වන ක්‍රියාකාරකම: කාලය විනාඩි 30 යි.

- 1 වන පියවර: පාසල් භූමියට සම්බන්ධ ගැටළු කිහිපයක් කල් ඇති ව සුදානම් කර ගෙන පැමිණ, ඒවා පත්තිය වෙත ඉදිරිපත් කරන්න. ඒ ඒ සිසු කණ්ඩායම්වලට තමන් කැමති පරිදි එක් ගැටළුවක් බැගින් තෝරා ගන්නට ඉඩ දෙන්න. (විනාඩි 5 යි.)
- 2 වන පියවර: තෝරා ගත් සංවර්ධන ගැටළුව නිරාකරණය කර ගැනීම සඳහා පාසලේ සිසු ප්‍රජාව සම්බන්ධ කර ගැනීම කෙසේ කළ යුත්තේ දැයි නිගමනය කරමින් වැඩ සටහනක් සැලසුම් කිරීම පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරන්නට කණ්ඩායම්වලට උපදෙස් දෙන්න. එසේ සාකච්ඡා කරන දේ පිළිබඳ කෙටි සටහනක් තබා ගන්නට සෑම කණ්ඩායමක ම එක් අයෙකු යොදවන්න. (විනාඩි 10 යි.)
- 3 වන පියවර: සාකච්ඡා කරන ලද දේ කුමක්දැයි ඉදිරිපත් කරන්නට ඒ ඒ කණ්ඩායම්වල ලේකම්ට උපදෙස් දෙන්න.(විනාඩි 10 යි.)
- 4 වන පියවර: ඒ ඒ කණ්ඩායම් විසින් සාකච්ඡා කරන ලද දේ ඇසුරින් පොදු අදහසක් ගොඩ නංවන්න. එම සාකච්ඡාවලින් ඉස්මතු වන කරුණු අවසානයේ දී යෝජනා පත්‍රයක් වශයෙන් විධිමත් ව ඉදිරිපත් කළ යුතු බව සිසු සිසුවියන් සමග සාකච්ඡා කරන්න. (විනාඩි 5 යි.)

විෂය ඒකකය: 8. සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතිය
නිපුණතා මට්ටම: 8.3 සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ නිපුණතා ප්‍රදර්ශනය කරයි.
විෂය අනු ඒකකය: 3. සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම
1 වන ක්‍රියාකාරකම: කාලය විනාඩි 30 යි.

- 1 වන පියවර: පාසල තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂා කරන සංවර්ධන සන්නිවේදන වැඩ සටහන් කිහිපයක් නම් කරන්න. ඒ ඒ වැඩ සටහන් පිළිබඳ ව කෙටි පැහැදිලි කිරීමක් කරන්න. ඒ අතරින් සිසුන් කැමති එක් වැඩ සටහනක් තෝරා ගන්න.
- 2 වන පියවර: සිසුන් සමග සාකච්ඡා කරමින් එම වැඩ සටහනට අදාළ ව ක්‍රියාත්මක කිරීමට සිදු වන ප්‍රධාන වැඩ ලේඛනගත කරන්න.
- 3 වන පියවර: එක් එක් සිසු කණ්ඩායමට එක් එක් වැඩය බැගින් තෝරා ගන්නට ඉඩ සලසන්න. ඉන් පසු එක් එක් වැඩය ක්‍රියාත්මක කරන ආකාරය පිළිබඳ ව ඒ ඒ කණ්ඩායම විසින් සාකච්ඡා කළ යුතු ය.
- 4 වන පියවර: එක් එක් කණ්ඩායම විසින් තම තමන් ඒ ඒ වැඩය ක්‍රියාත්මක කරන්නට අදහස් කරන ආකාරය පිළිබඳ ව පත්තියට අදහස් ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.
- 5 වන පියවර: සිසුන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද අදහස් විමර්ශනයට ලක් කරන්න.

විෂය ඒකකය : 8. සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතිය
නිපුණතා මට්ටම: 8.4 සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළ ව අවසාන වාර්තාව සම්පාදනය කර ඉදිරිපත් කිරීමේ නිපුණතාව ප්‍රදර්ශනය කරයි.
විෂය අනු ඒකකය: 4. අවසාන වාර්තාව සම්පාදනය
1 වන ක්‍රියාකාරකම: කාලය විනාඩි 30 යි.)

- 1 වන පියවර: සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කරන ලද කණ්ඩායමක් විසින් තම වාර්තාව ඉදිරිපත් කරන අවස්ථාව පිළිබඳ භූමිකා රංගනයක් ඉදිරිපත් කරනු ලබන බව පත්තියට දන්වන්න. ඒ සඳහා කැමති කිහිප දෙනෙකුට කණ්ඩායමක් වශයෙන් පත්තිය ඉදිරියට පැමිණෙන්නට උපදෙස් දෙන්න.
- 2 වන පියවර: පෙර සකස් කර ගෙන පැමිණි, සංවර්ධන සන්නිවේදන අවසාන වාර්තාවක පිටපතක්

- පන්තියට ඉදිරිපත් කරන්නට එම කණ්ඩායමට භාර දෙන්න. එම වාර්තාව අසා ගෙන සිට එහි ඇතිවන ගැටළු හා ප්‍රශ්න කළ යුතු දේ සටහන් කර ගන්නට සිසුනට උපදෙස් දෙන්න.
- 3 වන පියවර: ඉදිරිපත් ව සිටින ව්‍යාපෘති කණ්ඩායමෙන් ප්‍රශ්න අසන්නට සිසුනට අවකාශ සලසන්න. එම ප්‍රශ්නවලට සාර්ථක ලෙස පිළිතුරු දෙන්නට ව්‍යාපෘති කණ්ඩායමට උපදෙස් දෙන්න.
- 4 වන පියවර: ඉදිරිපත් කරන ලද භූමිකා රංගනය තුළින් මතු වන කරුණු පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරන්න.

විෂය ඒකකය : 9. සහජීවනය සඳහා සන්නිවේදනය
නිපුණතා මට්ටම: 9.1 ගැටුමක සියළු පැති විමර්ශනය කරමින්, ගැටුම නිමාවට පත් කිරීමට ජය ජය මාදිලිය යොදා ගන්නා ආකාරය අත්හදා බලයි.
විෂය අනු ඒකකය: 1. ගැටුම, ගැටුම් නිරාකරණය හා සමථකරණය
1 වන ක්‍රියාකාරකම: කාලය විනාඩි 30 යි.)

- 1 වන පියවර: පන්තිය කණ්ඩායම් කිහිපයකට බෙදා එක් එක් කණ්ඩායමට දිනපතා පුවත්පත බැගින් බෙදා දෙන්න. එක් එක් පුවත්පත කියවා එහි ඇතුළත් කුමන ආකාරයක හෝ මතවාදී ගැටුමක් පිළිබඳ ව වාර්තාවක් තෝරා ගන්නට උපදෙස් දෙන්න.
- 2 වන පියවර: තෝරා ගත් මතවාදී ගැටුම පිළිබඳ වාර්තාව අධ්‍යයනය කරන්නට උපදෙස් දෙන්න. ලේඛණගත කිරීම අවශ්‍ය නැත. එම ගැටුමේ ස්වරූපය, එය උත්පාදනය වී ඇති ආකාරය, එහි පාර්ශ්වකරුවන්, ගැටුමට හේතුව, ගැටුමේ ගලා යාම හා ව්‍යාප්තිය, ගැටුම විසඳා ගැනීමට පාර්ශ්වයන්ට ඇති අවශ්‍යතාව, ගැටුම විසඳීම සඳහා දෙපාර්ශ්වයට ම ජය අත්පත් වන ආකාරයේ ජය ජය මාදිලිය යොදා ගැනීමට ඇති අවකාශය, ඒ සඳහා තුන්වන පාර්ශ්වයක මැදිහත්වීමේ ඇති අවශ්‍යතාව ආදිය පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරන්නට අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා දෙන්න.
- 3 වන පියවර: එක් එක් කණ්ඩායමට පන්තිය ඉදිරියට පැමිණ තමන් තෝරා ගත් ප්‍රවෘත්තියට අදාළ ගැටුම පිළිබඳ විස්තර කර, ඒ පිළිබඳ ව විවිධ අදහස් දක්වන්නට හැම කෙනෙකුට ම අවකාශ සලසන්න.
- 4 වන පියවර: සමස්තයක් වශයෙන් සිසුනගේ ඉදිරිපත් කිරීම් සමාලෝචනය කරන්න.

විෂය ඒකකය : 9. සහජීවනය සඳහා සන්නිවේදනය
නිපුණතා මට්ටම: 9.2 විශිෂ්ට පුද්ගල වර්ගයන් සඳහා මානසික සාමය ගොඩ නැංවීමේ අන්තර්වර්තී පුද්ගල සන්නිවේදන විධි ක්‍රම හා විවිධ උපාය මාර්ග අත්හදා බලයි.
විෂය අනු ඒකකය: 2. මානසික සාමය හා පුද්ගල වර්ගය
1 වන ක්‍රියාකාරකම: කාලය විනාඩි 30 යි.)

- 1 වන පියවර: විවිධ හැඟීම් දනවන ඡායාරූප කිහිපයක් පන්තියේ ප්‍රදර්ශනය කරන්න. එම ඡායාරූප දෙස බැලීමෙන් එම තැනැත්තාගේ මානසිකත්වය පිළිබඳ ව කුමක් ප්‍රකාශ කළ හැකිදැයි සිසු සිසුවියන්ට ඉඩ දෙන්න. ඔවුන් ප්‍රකාශ කරන මතය පිළිබඳ සමානත්වයක් තිබේදැයි සාකච්ඡා කරන්න. (විනාඩි 10 යි.)
- 2 වන පියවර: කෝපය මුල් කර ගෙන සිදු වූ සිද්ධියක් ඇතුළත් ප්‍රවෘත්ති වාර්තාවක් පුවත්පතකින් ගෙන පන්තියට ඇසෙන සේ කියවන්න. එම සිද්ධිය වීම සහ එයට අදාළ පුද්ගලයන්ගේ මානසික හැඟීමක්, පුද්ගල වර්ගයන් අතර පවත්නා සම්බන්ධය සාකච්ඡා කරන්න. (විනාඩි 10 යි.)
- 3 වන පියවර: එම කණගාටුදායක සිද්ධිය ඇති වීම වැළැක්වීම සඳහා එම අදාළ පුද්ගලයන්ට අනුගමනය කළ හැකි ව තිබූ විකල්ප ක්‍රියා මාර්ග මොනවාද? මේ පිළිබඳව සිසුනගේ අදහස් ලබා ගන්න. (විනාඩි 10 යි.)

විෂය ඒකකය : 9. සහජීවනය සඳහා සන්නිවේදනය
නිපුණතා මට්ටම: 9.3 සාමයෙන් හා සහජීවනයෙන් යුතු ගෘහයක් පවත්වා ගෙන යාම සඳහා වගකිවයුතු පුරවැසියකු සතු විය යුතු සන්නිවේදන නිපුණතා සංවර්ධනය කර ගනී.
විෂය අනු ඒකකය: 3. ගෘහස්ථ සාමය හා සහජීවනය
1 වන ක්‍රියාකාරකම: කාලය විනාඩි 30 යි.)

- 1 වන පියවර: නිවසක රාත්‍රී ආහාර ගැනීමේ අවස්ථාවක් නිරූපණය වන සේ භූමිකා රංගනයක් ඉදිරිපත්

කරන්නට සිසුනට ඉඩ සලසන්න. (එම අවස්ථාව සිසුන් කැමති ඕනෑම ආකාරයකින් ඉදිරිපත් කළ හැකි අතර, කණ්ඩායම් කිහිපයකට වුව ද ඒ සඳහා ඉඩ සලසන්න.) (විනාඩි 10 යි.)

- 2 වන පියවර: ඉදිරිපත් කරන ලද භූමිකා රංගනයට අනුව ගෘහයේ සාමාජික සාමාජිකාවන් අතර ඇති වන සන්නිවේදන අවස්ථාව පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන්න. (විනාඩි 10 යි.)
- 3 වන පියවර: එම සන්නිවේදන අවස්ථාව ගෘහයේ සාමාජික සාමාජිකාවන් අතර කෙබඳු සම්බන්ධතාවක් ගොඩ නංවන්නේ දැයි සිසුන් සමග සාකච්ඡා කරන්න. සිසුන් විසින් ඉදිරිපත් කරන අදහස් කරුණු වශයෙන් ලැල්ලේ සඳහන් කරන්නට සලස්වන්න. (විනාඩි 10 යි.)

විෂය ඒකකය : 11. නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය
නිපුණතා මට්ටම: 11.1 නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයේ ස්වභාව, මූලාශ්‍ර වර්ග හා ගවේෂණ ක්‍රම විමර්ශනය කරයි.
විෂය අනු ඒකකය: 1. නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදන ප්‍රවේශය
1 වන ක්‍රියාකාරකම: කාලය විනාඩි 30 යි.)

- 1 වන පියවර: පන්තිය කණ්ඩායම්වලට වෙන් කර එක් එක් කණ්ඩායම සඳහා එක් සාහිත්‍ය කෘතියක් බැගින් බෙදා දෙන්න. (කුඩා කණ්ඩායම් යොදා ගැනීම ප්‍රයෝජනවත් ය.) යම් යම් අදහස් පළ කිරීමේ දී ඉතා නිර්මාණශීලී ව එය ඉදිරිපත් කිරීමට සමාජය පුරුදු ව සිටින බව සාකච්ඡා කරන්න. ඒවා එදිනෙදා ජීවිතයේදී ද ආගමික හෝ සදාචාරාත්මක හෝ සමාජීය ජීවිතයේ දී ද අවශ්‍ය වන බව දක්වන්න. ඉන් පසු තම කණ්ඩායමට ලැබුණු පොත කියවමින් එහි ඇතුළත් වඩාත් නිර්මාණාත්මක ව අදහස් ප්‍රකාශ කර ඇති පේළි කිහිපයක් තෝරා ගන්නට කණ්ඩායම්වලට උපදෙස් දෙන්න. ඒ සඳහා උදව් කරන්න. (විනාඩි 10 යි.)
- 2 වන පියවර: තෝරා ගත් කොටස රඟ දක්වා ඉදිරිපත් කරන්නට ඉඩ දෙන්න. (විනාඩි 10 යි.)
- 3 වන පියවර: එක් එක් ඉදිරිපත් කිරීම්වල අන්තර්ගතය පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරන්න. (විනාඩි 10 යි.)
- 4 වන පියවර: ඒ ඒ කණ්ඩායම්වලින් ඉදිරිපත් කරන ලද කොටස වෙනත් ආකාරයකින් නිර්මාණාත්මක ව ලියන්නට තනි තනි ව පසු පැවරුමක් ලබා දෙන්න.

විෂය ඒකකය : 11. නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය
නිපුණතා මට්ටම: 11.2 නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයේ ස්වභාවය, මූලාශ්‍ර වර්ග හා ගවේෂණ ක්‍රම විමර්ශනය කරයි.
විෂය අනු ඒකකය: නිර්මාණකරණය (න්‍යාය හා භාවිතය)
1 වන ක්‍රියාකාරකම: කාලය විනාඩි 30 යි.)

- 1 වන පියවර: පැරණි පුවත්පතකින් කපා ගත් (නිශ්චිත අවස්ථාවක් නොදැක්වෙන) වර්ණ හෝ කළු සුදු ඡායාරූපයක් පන්තියට ගෙන යන්න. එම ඡායාරූපය පන්තිය ඉදිරියේ ප්‍රදර්ශනය කරන්න.
- 2 වන පියවර: ඡායාරූපය පිළිබඳ ව අදහස් පළ කරන්නට සිසුනට ඉඩ දෙන්න.
- 3 වන පියවර: ඡායාරූපයක් පිළිබඳ ව තමන්ගේ අදහස එක් වගන්තියකින් පළ කරන්නට හෝ ඒ පිළිබඳ කිසියම් පේළි කිහිපයක නිර්මාණයක් තනි තනි ව කරන්නට සිසුනට ඉඩ දෙන්න.
- 4 වන පියවර: සිසුන් හැම ගේ ම නිර්මාණ හෝ අදහස් දැක්වීම් පන්තියට ඉදිරිපත් කරන්නට ඉඩ දෙන්න.
- 5 වන පියවර: ඉදිරිපත් කරන ලද වගන්ති හෝ නිර්මාණ පිළිබඳ ව පොදුවේ සාකච්ඡා කරමින් අගය කරන්න. (මෙයට සම්බන්ධ ව පසු පැවරුමක් ද ලබා දිය හැකි ය.)

විෂය ඒකකය : 11. නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය
නිපුණතා මට්ටම: 11.3 නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයට යොදා ගත හැකි විවිධ ජනශ්‍රැති පිළිබඳ නිපුණතා ප්‍රකට කරයි.
විෂය අනු ඒකකය: නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය හා ජනශ්‍රැති අධ්‍යයනය
1 වන ක්‍රියාකාරකම: කාලය විනාඩි 30 යි.)

- 1 වන පියවර: පන්තිය කණ්ඩායම්වලට බෙදන්න. ජනයා විසින් විවිධ අදහස් හෝ උපදේශ හෝ මග පෙන්වීම් හෝ සමාජ ගත කිරීම සඳහා විවිධාකාර නිර්මාණ විධි භාවිත කර ඇති බව උදාහරණ සහිතව පෙන්වා දෙන්න. (විනාඩි 05 යි.)

- 2 වන පියවර: ඒ ඒ කණ්ඩායම්වල අභිමතය පරිදි ජනකතාවක්, ජනකවියක්, උපමා කතාවක්, තේරවිල්ලක් ආදී වශයෙන් කිසියම් සම්ප්‍රදායික නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදන නිර්මාණයක් තෝරා ගන්නට හා ඒ ගැන සාකච්ඡා කරන්නට ඉඩ දෙන්න. සාකච්ඡාව නිසි දිශාවට යොමු කිරීමට ඔවුනට සහය වන්න. (විනාඩි 10 යි.)
- 3 වන පියවර: ඒ ඒ කණ්ඩායම විසින් තෝරා ගත් නිර්මාණය ඉදිරිපත් කරමින්, ඒ පිළිබඳ විවරණයක් කරන්නට ඒ ඒ කණ්ඩායම්වලට අවකාශ දෙන්න. එක් එක් කණ්ඩායම්වල විවරණයන් අගය කරන්න. (විනාඩි 15 යි.)

විෂය ඒකකය : 11. නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය

නිපුණතා මට්ටම: 11.4 නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනයෙහි විවිධ නිර්මාණාත්මක ප්‍රකාශන විධි අත්හදා බලයි.

විෂය අනුඒකකය: නිර්මාණාත්මක ප්‍රකාශන විධි

1 වන ක්‍රියාකාරකම: කාලය විනාඩි 30 යි.

- 1 වන පියවර: තෝරා බේරා ගෙන, බුද්ධිමත් ව රූපවාහිනිය නැරඹීම සඳහා ළමයින් පෙළඹවීමට යෝග්‍ය පෝස්ටරයක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා සිසු කණ්ඩායම්වලට පවරන්න. (පෝස්ටර නිර්මාණයට අවශ්‍ය කඩදාසි හා වර්ණ ආදිය සපයන්න.) (විනාඩි 05 යි.)
- 2 වන පියවර: පෝස්ටරයේ ඇතුළත් වන වගන්ති හා රූප පිළිබඳ ව පොදු මග පෙන්වීමක් කරන්න. පෝස්ටරයේ ලිඛිත පිටපතක් විමර්ශනය කරන්න. (විනාඩි 05 යි.)
- 3 වන පියවර: පෝස්ටරය නිර්මාණය කරන්නට සලස්වන්න. (විනාඩි 15 යි.)
- 4 වන පියවර: නිර්මාණය කරන ලද පෝස්ටර පන්තිය ඉදිරියේ ප්‍රදර්ශනය කර අගය කරන්න. (විනාඩි 5 යි.)

ඒකකය: 12 මාධ්‍ය විචාරය

නිපුණතා මට්ටම: 12.1 මාධ්‍ය විචාරයේ ස්වභාවය, එහි මූලිකාංග, සමාජීය අවශ්‍යතාව හා මාධ්‍ය විචාරකයා විමර්ශනය කරයි.

විෂය අනු ඒකකය: මාධ්‍ය විචාරය හඳුනා ගැනීම

1 වන ක්‍රියාකාරකම: කාලය විනාඩි 30 යි.

- 1 වන පියවර: විවිධ ආකාරයෙන් විචාරයට ලක් කළ හැකි ගීතයක් පන්තිය ඉදිරියේ වාදනය කර අසන්නට සලස්වන්න. අවශ්‍ය නම් කිහිප වරක් එය වාදනය කරන්න. (විනාඩි 05 යි.)
- 2 වන පියවර: සිසු කණ්ඩායම් වශයෙන් එම ගීතය විචාරය කිරීමට සලස්වන්න. (විනාඩි 10 යි.)
- 3 වන පියවර: එක් එක් කණ්ඩායම්වල විචාරය පන්තියට ඉදිරිපත් කරවන්න. (විනාඩි 10 යි.)
- 4 වන පියවර: එක් එක් කණ්ඩායම් විසින් එක ම ගීතය දෙස බලා ඇති ආකාරයේ වෙනස් කම් ඇත්නම්, ඒ පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරන්න. එම වෙනස්කම් ඇති වීමට හේතු වූ කරුණු මොනවාදැයි විමසන්න. විචාරය කිරීම විචාරකයාගේ පෞද්ගලික දෘෂ්ඨි කෝණයෙන් සිදු වන්නක් බව පහදන්න. (විනාඩි 05 යි.)

ඒකකය: 12 මාධ්‍ය විචාරය

නිපුණතා මට්ටම: 12.2 මාධ්‍ය විචාරයේ දී බහුජන මාධ්‍ය අන්තර්ගතය පිළිබඳ සාධක සංසන්දනාත්මක ව විග්‍රහ කරයි.

විෂය අනු ඒකකය: මාධ්‍ය විචාරයේ අන්තර්ගතය

1 වන ක්‍රියාකාරකම: විනාඩි 30 යි.

- 1 වන පියවර: ගුවන් විදුලි නාට්‍ය, රූපවාහිනී නාට්‍ය, පුවත්පත් කෙටිකතා, වෘත්තාන්ත චිත්‍රපට, සාහිත්‍ය පොත් යන මාධ්‍යයන්ට අදාළ ව සිසු කණ්ඩායම් වෙන් කරන්න. ඒ ඒ මාධ්‍ය අතර වෙනස්කම් සිහි ගන්වන්න. (විනාඩි 10 යි.)
- 2 වන පියවර: ඒ ඒ මාධ්‍යයට අදාළ ව නිර්මාණයක් විචාරය කිරීමේ දී සැලකිය යුතු වැදගත් සාධක පහක් ගොඩ නංවන්නට සලස්වන්න. අවශ්‍ය මග පෙන්වීම කරන්න. (විනාඩි 10 යි.)
- 3 වන පියවර: එක් එක් කණ්ඩායම්වල අදහස් ඉදිරිපත් කරන්නට සලස්වන්න. ඒ ඒ අවස්ථාවේ දී ම ඒ පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරන්න. අදහස් දක්වන්නට අනෙක් සිසුනට අවකාශ සලසන්න. (විනාඩි 10 යි.)

ඒකකය: 12 මාධ්‍ය විචාරය

නිපුණතා මට්ටම: 12.3 මාධ්‍ය විචාරය සඳහා යොදා ගත හැකි විවිධ ප්‍රවේශයන් තුලනාත්මක ව අත්හදා බලයි.

විෂය අනු ඒකකය: මාධ්‍ය විචාර ප්‍රවේශය

1 වන ක්‍රියාකාරකම: විනාඩි 30 යි.

- 1 වන පියවර: 'සිරි සඟබෝධි මාළිගාවේ දී' යන නූර්ති ගීතය හා එහි පසු නිර්මාණ පන්තියේ දී වාදනය කර සවන් දෙන්නට සලස්වන්න. (විනාඩි 05 යි.)
- 2 වන පියවර: එම ගීතයේ මුල් නිර්මාණය හා පසු නිර්මාණය පිළිබඳ ව තමන්ට වැටහෙන ආකාරයෙන් කෙටි විචාරයක් ලියන්නට සිසුනට ඉඩ දෙන්න. එම විචාරයන් කිහිපයක් පන්තියට ඉදිරිපත් කරන්න. ඒවායේ යථාර්ථවාදී බව අගයන්න. (විනාඩි 5 යි.)
- 3 වන පියවර: මෙම ගීතය විචාරය කිරීමේ දී විචාරකයා සතු ව තිබිය යුතු- ඓතිහාසික, සෞන්දර්යාත්මක භාෂාත්මක, දේශපාලනික හා සදාචාරාත්මක ප්‍රවේශයේ වැදගත් කම සාකච්ඡා කරන්න. එම ප්‍රවේශයන් පිළිබඳ අවබෝධයකින් හා දැනුමකින් තොර ව මෙම ගීතය විචාරය කිරීමට ඇති නොහැකියාව පහදා දෙන්න. කුමන නිර්මාණයක් සම්බන්ධයෙන් වුව ද එවැනි ප්‍රවේශයක ඇති අවශ්‍යතාව තහවුරු කරන්න. (විනාඩි 10යි.)

පාසල් පාදක ඇගයුම් වැඩ සටහන

(කණ්ඩායමක සංඛ්‍යාව 3 සිට 5 දක්වා සීමා කර ගන්න.)

7 වන නිපුණතාව (විෂය ක්ෂේත්‍රය: සංවර්ධන සන්නිවේදනය)

කණ්ඩායම් පැවරුම: දිනපතා පුවත්පතක් ගෙන සංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් එහි ඇතුළත් විවිධ ප්‍රවෘත්ති හා ලිපිවල අඩංගු දේ පිළිබඳ විවේචනාත්මක වාර්තාවක් සකස් කරන්න. ප්‍රවෘත්ති හා ලිපි කපා ගෙන වාර්තාවට ඇතුළත් කළ යුතු ය.

ඒකල පැවරුම: ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාත්මක වන විවිධ සංවර්ධන වැඩ සටහන් පිළිබඳ ව ඡනයා දක්වන අදහස් ඇතුළත් වාර්තාවක් සකස් කරන්න.

8 වන නිපුණතාව (විෂය ක්ෂේත්‍රය: සංවර්ධන සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතිය)

කණ්ඩායම් පැවරුම: පාසල ආශ්‍රිත කිසියම් සංවර්ධන ගැටළුවක් හඳුනා ගෙන, එය විසඳීමට ගත යුතු ක්‍රියා මාර්ගය ඇතුළත් යෝජනා පත්‍රයක් සකස් කරන්න. (එම යෝජනාව ක්‍රියාත්මක කර වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කිරීම වඩාත් යෝග්‍ය ය.)

ඒකල පැවරුම: තම ගම් ප්‍රදේශයේ මෑතක නිම වූ කිසියම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියක් (මාර්ගයක් තැනීම, ලිඳක් ඉදි කිරීම, ඇලක් ප්‍රතිසංස්කරණය වැනි) නිසා ප්‍රදේශයේ ඡනයාට ඇති වූ ප්‍රයෝජනය කෙබඳුද? යන්න පිළිබඳ වාර්තාවක් ප්‍රදේශයේ ඡනයා සමග කතා කිරීමෙන් ලබා ගන්නා තොරතුරු හා නිරීක්ෂණය මගින් සකස් කරන්න.

9 වන නිපුණතාව (විෂය ක්ෂේත්‍රය: සහජීවනය සඳහා සන්නිවේදනය)

කණ්ඩායම් පැවරුම: පුවත්පතක වාර්තා කර ඇති සුළු ආරවුල් පිළිබඳ ගැටුමක වාර්තාවක් සොයා ගෙන එම ගැටුම පිළිබඳ ව සන්නිවේදන දෘෂ්ඨි කෝණයෙන් වාර්තාවක් සකස් කරන්න.

ඒකල පැවරුම: පාසල තුළ සාමය හා සහජීවනය වර්ධනය කිරීම සඳහා යොදා ගත හැකි සන්නිවේදන උපක්‍රම ඇතුළත් වාර්තාවක්, පාසලේ සිසු සිසුවියන් ද, ගුරු භවතුන් ද, දෙමාපියන් ද සමග සාකච්ඡා කර ලබා ගන්නා තොරතුරු අනුව සකස් කරන්න.

10 වන නිපුණතාව (විෂය ක්ෂේත්‍රය: මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව)

කණ්ඩායම් පැවරුම: එක් ටෙලි නාට්‍යාංගයක් තෝරා ගෙන, එය වෙන් වෙන් ව නරඹා, එයින් තම තමන් ග්‍රහණය කර ගත් දේ, තම තමන්ගේ වර්තමාන අතීත ඇති වූ වෙනස් කම්, තම තමන්ගේ ආකල්පවල ඇති වූ වෙනස්කම් පිළිබඳ ව සටහන් තබා ගෙන, ඒවා සාකච්ඡා කර සාමූහික වාර්තාවක් සකස් කරන්න.

ඒකල පැවරුම: එක ම දිනයක පුවත්පත් කිහිපයක් ගෙන එහි මුල් පිටුවේ ඇතුළත් ප්‍රවෘත්ති පිළිබඳ සංසන්දනාත්මක වාර්තාවක් සකස් කරන්න.

11 වන නිපුණතාව (විෂය ක්ෂේත්‍රය: නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදනය)

කණ්ඩායම් පැවරුම: කණ්ඩායමක් වශයෙන් ගොස් තම ගමේ සිටින වයස්ගත ඥාතීන් කිහිප දෙනෙකු මුණ ගැසී එක් අයකුගෙන් එක බැගින් ඡනකතාවක් ලියා ගන්න. කතාව කියන ආකාරයෙන් ම ලියා ගැනීම වඩාත් යෝග්‍යයි. හැකි නම් ඒ සඳහා පටිගත කිරීමේ උපකරණයක් යොදා ගන්න. ඒ ආකාරයෙන් ඡනකතා කිහිපයක් ඇතුළත් පොතක් සකස් කරන්න. ඒ ඒ ඡනකතාවට යෝග්‍ය චිත්‍රයක් ද ඇතුළත් කරන්න. (හැකි නම් මෙය පොතක් වශයෙන් මුද්‍රණය කරන්න.)

ඒකල පැවරුම: ගමේ වැඩිහිටියන්ගෙන් අසා දැන ගෙන තේරවිලි සියයක් ඇතුළත් පොතක් සකස් කරන්න.

12 වන නිපුණතාව (විෂය ක්ෂේත්‍රය: මාධ්‍ය විචාරය)

කණ්ඩායම් පැවරුම: දිනපතා පුවත් පතක කවි පිටුවක් කියවා එහි ඇතුළත් එක් එක් කවි පන්තියක් පිළිබඳ ව වෙන් වෙන් ව සාකච්ඡා කර, එම කවි පිටුව පිළිබඳ විචාර ඇතුළත් කුඩා පොතක් සකස් කරන්න.

ඒකල පැවරුම: නවකතාවක් හෝ කෙටි කතා සංග්‍රහයක් තෝරා ගෙන, එය කියවා ඒ පිළිබඳ ඔබේ මතය දැක්වෙන විචාරාත්මක ලිපියක් සකස් කරන්න. මේ සඳහා වැඩිහිටියන්ගේ හා ගුරු භවතුන්ගේ උපදෙස් ලබාගන්න.

